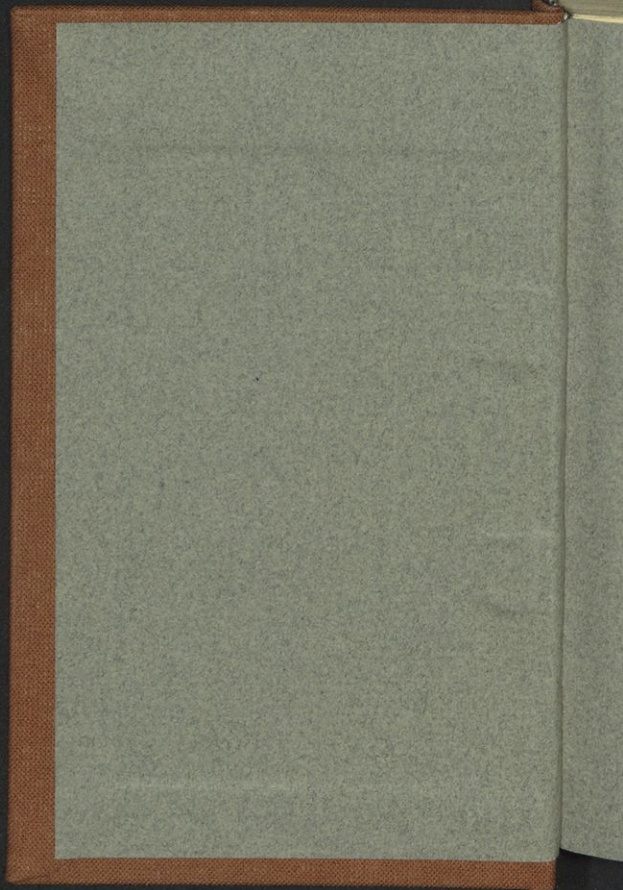
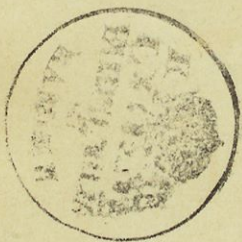

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

35 220

COPY 5

Stahlstich v Carl Mayer's K. A. in Nürnberg.

*Dvica modra bod'ti tudi,
Kon'na svojga ne zamudi!*

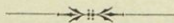
Nevesta Kristusova

ali

podučna in molitvena knjiga

za

pobožne krščanske device.

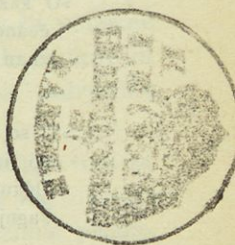

Poslovenil

B. Bartol,
župnik.

Šestinatīs.

Z dovoljenjem visokočastitega ljubljanskega
knezoškofijstva.

V Ljubljani 1894.

Založila Katol. Bukvarna. — Natisnila Katol. Tiskarna.

35220

»Kdor čistost ljubi, je prijatelj nebeškega kralja.«

Preg. 22, 11.

»Kar koli je dražega, ni toliko vredno, kakor
čista duša.«

Sirah 26, 20.

»O kako lep je čist rod, ki se sveti v svoji
čednosti; večni je njegov spomin, ker je spo-
znan pri Bogu in pri ljudeh!«

Modr. 4, 1.

»Ti so, ki se niso z nečistostjo ognjusili; device
so, in hodijo za Jagnjetom, kamor koli gre.
Odkupljeni so izmed ljudij — prvine Bogu in
Jagnjetu.«

Skriv. razod. 14, 4.

030023753

V Kristusu drage device!

Ni lepšega rodu na svetu, ne žlahtnejšega stanu na zemlji, kakor je čisti in sveti deviški stan. „*Spoznani je pri Bogu in pri ljudeh*“ — in se po pravici imenuje „*cvet svete kato-liške cerkve.*“ Za ta tolikanj žlahtni deviški stan so bili cerkveni očaki vselej silno skrbni in so torej devicam dajali lepe poduke, pa tudi pisali koristne knjige, naj bi pobožne device v njih dobivale potrebnih nauk in vodil za svoj imenitni stan in se potrjevale v čednostih.

Kako koristna bi bila taka knjiga tudi za vas, ljube slovenske device! ali kaj? ko so le v ptujih, vam neznanih jezikih pisane. Pred nekimi leti je vneti duhoven jezuitovskega reda, O. Jožef Valdner, za vaš lep deviški stan spisal prav lepo knjigo, večjidel iz sv. pisma in iz spisov cerkvenih očakov, toda v nemškem jeziku; ali ve, slovenske deklice, bi jih gotovo tudi rade brale v domačem jeziku. Tej vaši srčni želji hočem toraj jaz iz ljubezni do prežlahtnega deviškega stanu vstreči ter vam imenovano knjigo

poslovenjeno podam — in trdno upam, da jo bode te ve, resnično pobožne device, s srčnim veseljem sprejele in brale v svoj prid in svojo veliko tolažbo.

Še posebni nameni, iz katerih dam to knjigo na svetlo, so pa ti-le:

Prvič. Da bi se device s priročnimi pomočki in krepkimi poduki obvarovale krive pobožnosti, katera je le prepogosto med ženskim spolom, in od mladega podučevale v pravi pobožnosti in v strahu Božjem.

Ženski spol je sicer tako rekoč od nature k pobožnosti nagnjen, pa to nagnjenje se kaj rado obrne na napačno stran, da se namreč ženske obložé z vnanjimi pobožnostmi, opravljajo veliko ustnih molitev, se rade v cerkvah mudijo, knjige s seboj nosijo in prebirajo, zraven pa opuščajo to, kar od njih zahteva njih stan in poklic, ljubezen do Boga in bližnjega, da si ne prizadevajo jeze krotiti, nevoščljivosti iz srca prepoditi, kakega zaničevanja in zla potrpežljivo prenašati, svojega jezika brzdati, svojeglavnost podvreči pokorščini, ali se kaki drugi duhovni napaki ustavljati. To, glejte, je kriva pobožnost, katera tolikrat še pravo pobožnost zatemni in zaničljivo stori pri nevednem

svetu. To odvrniti — náte knjigo, iz katere se učite prave pobožnosti in strahu Božjega.

Drugič. Huda vojska zastran čistosti daje sicer vsem kristijanom veliko opraviti, posebno pa devicam, katere se dajo toliko lažje premagati in oslepiti, ker so od nature že rade nečimurne in radovedne, ter silno željne hvale in prilizovanja in vsega, kar jim obeta pozemeljsko srečo; — s časoma padejo v spotike, katere deviški čistosti odvzamejo vso lepoto in imajo nasledke za sabo, kakoršnih se ni poprej nikdar nadejala neprevidna mladina. Če se pa že prestopi meja sramožljivosti in spodobnosti, se težko več pomaga že zavoljo napačne sramožljivosti, ker dostikrat se taka deklica ne upa svojega pregreška pri spovedi odkritosrčno razodeti: pa tudi zavoljo prirojene slabosti, katera ji ne dá nevarnemu prijateljstvu se odpovedati ali domišljeno srečo iz rok pustiti. In če se taki priložnosti in vnanjemu vabilu pridruži tudi še meseno poželenje, ne more potem skoraj drugače biti, kakor da prevzetno in nesramno dekle pade v najhujšo razuzdanost, po kateri v nesrečo pahne sebe in več družih. Zavoljo tega je posebna knjiga zelo potrebna, da se

ženska mladina s prisrčno molitvijo in prijetnim in ginljivim preišljevanjem in podučevanjem ohrani v ljubezni do deviške čistosti, z močnimi pomočki odvrne od nevarne priložnosti, za nevarnosti pa močna stori.

Tretjič. Med devicami je pa tudi veliko žlahtnih in za vsakatero čednost voljnih duš, katere hrepené po popolnem življenju, pa nimajo potrebnih vodil in podukov, ker pogrešajo primernih duhovnih knjig, ali skušenega in zraven gorečega duhovnega vodnika, kateri bi bil s potrebno vednostjo notranjega duhovnega življenja seznanjen, ali bi se ne prestrašil zavoljo svoje lastne nevarnosti ali zavoljo sodbe posvetnih ljudij tako delo prevzeti. Kako je pač potrebno tem zapuščenim dobroželjnim ovčicam dobro pašo pokazati, na kateri se bodo po vedni rosi božje milosti okrepčevale in ogrevale ob žarkih božjega razsvetljenja!

Četrto. Izmed teh bogoljubnih hčer so tudi take, katere bi po nagibanju sv. Duha rade v vednem devištvu služile svojemu Gospodu, bodisi v samostanu, ali pa med svetom. Pa temu svojemu blagemu namenu ne morejo zadostiti, ker si ali ne upajo, ali celo ne vedó, kako bi to izvršile; prav lahko se torej zgodi,

da zanemarijo svoj vikši poklic in skrbé po zakonu doseči svojo časno srečo.

Petič. Med devicami, ki so se zavezale med svetom ali v samostanu vedno deviško živeti, jih je pa tudi veliko, ki se zadovolijo le s tem visokim poklicem, s sveto željo in z nekaterimi vnanjimi pobožnostmi, malo pa vedó o vsakdanjem zatajevanju samih sebe, o čistosti srca, o visocih čednostih krščanstva in o notranji poti popolnosti, h kateri so poklicane.

V tej knjigi pa se device, katere želé v zakon stopiti, podučujejo, kako morejo v pravi notranji pobožnosti Bogu služiti in z neomažežano telesno čistostjo v zakon iti ter pobožne hišne matere postati; pa tudi tiste dobijo v njej nauke, ki hočejo v deviškem stanu ostati, namreč kako morejo v tem svojem sklepu v samostanu ali med svetom k visoki svetosti priti, ker molitve, premišljevanje, duhovne vaje, pobožnosti, poduki, vodila in celo pesmi in sploh vse je tako vravnano, da more devico po ravni poti od stopinje do stopinje k najvikši popolnosti pripeljati.

Ker pa izgledi vselej več izdajo, kakor sami opomini, je toraj v tej knjigi Marija

prečista Devica bogoljubnim devicam v ogledalo vseh čednostij postavljena.

Ob koncu se za tiste, ki hočejo v vednem devištvu živeti, najdejo tudi še vodila iz spisov svetih očakov, katera so jim podučna šola lepih čednostij.

Dasiravno je pa ta knjiga pred vsem za krščanske device namenjena, se more vendar vsakdo, kateregakoli spola in stanu, zlasti pa duhovni pastirji in spovedniki iz nje učiti potrebne vednosti o notranji poti k popolnosti.

Zavoljo večje mikavnosti in pazljivosti so v tej knjigi razni poduki in napeljevanje k čednosti, razne molitve in premišljevanja v podobi notranjih pogovorov med Gospodom — *učenikom* in devico, njegovo *bogoljubno hčerjo*, kakor je častiti Tomaž Kempčan pisal v svoji zlati knjigi »Hodi za Kristusom«.

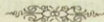
Poslednjič želim, da ti, draga devica, velikrat pogledaš sprednjo podobo in prav premisliš, kaj te uči. Uči te modra, t. j. čuječa in zraven goreča devica, prava Kristusova nevesta biti. Le pomisli, da deviška čistost je drag, drag zaklad, ki ga nosiš v svojem srcu; ako ga hočeš ohraniti, bodi vedno čuječa, zakaj hudobni duh, svet in tvoje lastno

k hudemu nagnjeno meso bi ti ga silno radi vzeli. Bodi tedaj vedno čuječa, da nikdar ne izgubiš tako druzega zaklada.

Vendar to še ni zadosti za modro devico in nevesto Kristusovo. Deviško čistost so ohranile tudi petere nespametne device, in nebeški Ženin jim je, ko so prišle na njegova vrata trkat, rekel: »Resnično, jaz vas ne poznam.« One so bile namreč lene, si niso olja goreče ljubezni Božje in drugih sv. čednostij in dobrih del, kakor petere pametne device, za svetilnice devištva ob času oskrbele in tako zamudile nebeškega Ženina. To naj te tedaj uči, da bodi ne le čuječa, temuč tudi goreča devica, da lampico svojega devištva vedno pridno zalivaj z oljem goreče ljubezni Božje, svetih čednostij in dobrih del, da te potem vselej pripravljeno najde nebeški Ženin, kadarkoli te pokliče na nebeško ženitnino. — Dobro torej premisli izrek na podobi:

D'vica modra bod' ti tudi;
Žen'na svoj'ga ne zamudi.

Vse k večji časti Božji, k časti Jezusa Kristusa, Ženina čistih devic, k slavi Marije Kraljice vseh devic, in k posvečenju tvoje duše in tvojega telesa!

Krajše kazalo.

Prvi del.

O sveti molitvi.

Stran.

<i>Prvi oddelek.</i> Kaj, kako različna in potrebna je sveta molitev	1
<i>Drugi oddelek.</i> Kakšna naj bo sveta molitev	7
<i>Tretji oddelek.</i> Kam naj se obrača molitev devic	13

Drugi del.

O vsakdanjih duhovnih in tudi posvetnih opravilih in vajah deviških.

<i>Prvi oddelek.</i> Kako je treba dragi čas obračati in kako vsako opravilo zaslužljivo storiti	23
<i>Drugi oddelek.</i> O jutranji molitvi	35
<i>Tretji oddelek.</i> Premišljevanje in litanije za vsaki dan v tednu	44
<i>Četrty oddelek.</i> Svete misli in zdihljeji ob mnogih opravilih in priložnostih dneva	105
<i>Peti oddelek.</i> O večerni molitvi devic	131
<i>Šesti oddelek.</i> O sv. maši — nauk in molitve	136
<i>Sedmi oddelek.</i> Mašne molitve o sabotah in o praznikih Matere božje.	189

Tretji del.

O spovedi in svetem obhajilu.

<i>Prvi oddelek.</i> O spovedi devic	225
<i>Drugi oddelek.</i> O svetem obhajilu devic	253

Četrty del.

Molitve in kratka premišljevanja za vse
praznike čez leto.

	Stran.
<i>Prvi oddelek.</i> O imenitnih praznikih in skrivnostih Kristusovih	284
<i>Drugi oddelek.</i> O imenitnih praznikih Matere božje	298
<i>Tretji oddelek.</i> O praznikih svetnikov	308
<i>Četrty oddelek.</i> Psalmi o pokori, umevno razlagani	325

Peti del.

O pravi pobožnosti in svetosti devic,
ali o potu k popolnosti.

<i>Prvi oddelek.</i> O lastnosti, potrebnosti in dosegi krščanske popolnosti	340
<i>Drugi oddelek.</i> O čistosti srca, ali o prvi stopinji k popolnosti	359
<i>Tretji oddelek.</i> Očiščevanje odpustljivih grehov	370
<i>Četrty oddelek.</i> Pomočki zoper hude navade .	378
<i>Peti oddelek.</i> O zatiranju svojeljubnosti ali o drugi stopinji k popolnosti, z vajo v krščanskih čednostih	393
<i>Šesti oddelek.</i> Tretja stopinja k popolnosti . .	402
<i>Sedmi oddelek.</i> O pričujočnosti Božji	428
<i>Osmi oddelek.</i> O zaničevanju	437

Šesti del.

Marija Devica ogledalo čednosti.

<i>Prvi oddelek.</i> O Marijinih čednostih za prvenke	452
<i>Drugi oddelek.</i> O Marijinih čednostih za popolniše	468
<i>Tretji oddelek.</i> O Marijinih čednostih, za še popolniše	488

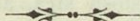
Sedmi del.

O deviškem poklicu.

	Stran.
<i>Prvi oddelek.</i> O poklicu sploh	501
<i>Drugi oddelek.</i> O poklicu k vednemu devištvu	506
<i>Tretji oddelek.</i> O poklicu k samostanskemu živ- ljenju	519
<i>Četrti oddelek.</i> O vednem devištvu med svetom	527
<i>Peti oddelek.</i> Vodila za device med svetom .	536
<i>Šesti oddelek.</i> O poklicu k zakonu	552
Križev pot	559

Osmi del.

Svete duhovne pesmi 577 do 598.

Prvi del.

O sveti molitvi.

Prvi oddelek.

Kaj, kako različna in potrebna je sveta molitev.

I.

Kaj je sveta molitev?

Gospod devici: Moja hči! poslušaj moje besede, ker so duh in življenje, in ravnaj se zvesto po njih.

Hči Gospodu: Govôri, moj ljubeznivi Zveličar, svoji služabnici! Ti si modrost Božja, ti luč ljudi, ti pot, ki pelja v nebesa, ti večno življenje in pravo zveličanje moje duše. Spodobi se, da poslušam tvoj Božji nauk, in po njem ravnaj svoje dejanje in nehanje.

Gospod: Moja hči, jaz hočem, da molitev ljubiš in jo bolj ceniš, kakor svoje življenje; zakaj molitev je dušna hrana, je bogat studenec vseh nebeških dobrot, je ključ, kateri odpira zaklad mojih milostij.

Hči: Da bi jaz tako ljubila sveto molitev, kakor ti hočeš, uči me, moj nebeški učenik. kaj da je sveta molitev?

Gospod: Molitev ni le delo ustnic, temveč molitev je povzdigovanje svojih mislij in želj k Bogu, svojemu Gospodu — je pogovarjanje srca z Bogom. Tedaj, kadar obudiš vero, upanje, ljubezen ali kesanje v svojem srcu, takrat moliš. Kadar se meni zahvaljuješ, ali mene prosiš kake milosti, kadar premišljuješ mojo ljubezen in dobroto, ali se s svetimi mislimi in pobožnimi zdihljeji obračaš k meni, takrat moliš. Kadar meni daruješ trud in delo dneva in ravnaš v moji pričujočnosti, takrat moliš; in kolikorkrat koli povzdiguješ svojega duha od pozemeljskih reči k večnemu Bogu, tolikokrat moliš.

Kadar pa le z ustmi moliš, med molitvijo pa imaš svoje misli in želje v pozemeljskih rečeh, to ni molitev, temveč prazno govorjenje in žlobudranje. Skrbi tedaj, da v molitvi

zberesh svojega duha in to čutiš tudi v svojem srci, kar z ustni izgovarjaš.

Hči: Uči me tedaj, moj ljubi Jezus! kako moram svoje misli v molitvi zbirati in k tebi povzdigovati.

II.

Kakor različni so ti, ki molijo, tako različna je tudi njihova molitev.

Gospod: Povzdigovala boš brez velicega truda svoje srce k Bogu, če pobožno živiš. Kakoršno življenje, taka molitev. Poglej, kako se med ptiči eni nikdar, eni pa le včasih in ne daleč od zemlje vzdigujejo, zopet eni pa se velikokrat in sicer do oblakov kvišku povzdigujejo s svojimi perutmi. Ravno tako je tudi med devicami in drugimi vernimi, katerih ene nikdar, ene včasih in ne brez truda, zopet ene pa kar vselej v molitvi k Bogu povzdigujejo svoje srce.

1. Katere ne povzdigujejo nikdar v molitvi svojih mislij k Bogu, so tiste hčere, katere se navežejo s posvetno ljubeznijo na svet in v nečimurnosti živé od praznega dima minljive sreče oslepljene. Te molijo sicer o gotovih časih, in večkrat tudi dolge molitve iz glave ali iz bukev; pa ne vedó, kaj govoré in kaj

molijo. In kadar z ustmi molijo, je njih srce navezано na pozemeljsko in daleč proč od Boga. Takih molitev je zavoljo radovoljnega raztresenja bolj kazni vredna, kot koristna in zaslužljiva.

2. Katere pa niso v svet tako močno zaljubljene, ali se začenjajo odpovedovati svetu in posvetnim željam ter hoditi po poti Gospodovi: te molijo včasih tudi iz srca. Njih molitev je sicer še težavna in velikokrat povnanjih mislih raztresena; ker njih nerodno poželjenje je preveč živo in njih srce na pozemeljsko nagnjeno. Pa ker se pridno prizadevajo zbrati raztresene misli, njihova molitev, dasiravno nepopolna, vendar ni brez koristi.

3. Te pa, katere so očistile svoja srca grešnega dejanja in mišljenja, so tiste, katere molijo veliko več s srcem, kakor z ustmi; zakaj Duh Božji, kateri prebiva v njihovem srcu, brez nehanja kliče za-nje k Bogu.

Te molijo brez vse težave, ker njih usta govore iz obilnosti srca. Take govore zaupljivo z Bogom in čutijo v molitvi nebeško veselje in sladkost.

In če tudi včasih po mojem posebnem pripuščenju padejo v suhoto in otožnost, vendar z žalostno milim glasom kličejo k

Bogu. In sploh je molitev toliko boljša, kolikor večja je čistost srca. Prizadevaj si po tem takem, moja hči, da bogaboječe živiš in brez težave, z veliko lahkoto boš povzdigovala svoje srce k Bogu in molila z zbranimi mislimi.

III.

O potrebnosti sv. molitve.

Gospod: Moja hči, z molitvijo se moraš začeti posvečevati, s sveto molitvijo moraš dalje napredovati in s sveto molitvijo moraš postati popolna. Ako hočeš nastopiti pot Gospodovo, moraš spolnovati moje zapovedi, odpovedati se grešnemu dejanju, križati svoje meso in v čednosti stanovitna ostati. Brez pomoči mojih milostij se to ne more zgoditi. Teh milostij pa moraš z molitvijo sprostiti. Kakor vidiš, je sveta molitev vsem mojim vernim potrebna, vendar pa devicam še nekako najbolj.

1. Zakaj jaz tirjam, da je devica na telesu in na duši sveta. Ta svetost pa obstoji v vednem zedinjenju z Bogom, svojim Gospodom.

To pa se spozná iz vednega povzdigovanja svojega srca k Bogu in iz gorečih želj Bogu dopasti. In da bi device toliko lažje

prišle k temu tako vzvišenemu stanju, sem jim dal večjo ljubezen in nagnjenje k sveti molitvi, katero morejo one toliko bolj opravljati, ker so oproščene veliko skrbij in težav, ki tolikokrat druge zadržujejo od molitve.

2. Device so večji del podvržene večjim slabostim, katerih se morejo s sveto molitvijo ogibati. Rade so nečimurne. Kaka majhna reč more prevzeti in premotiti njihovo srce. Hočejo videti in videne biti, iz česar izvira škodljiva radovednost, nečimurna prevzetnost, preveliko veselje ali žalost, nevoščljivost in mnogo drugih ženskih slabostij, katere pogasijo sčasoma gorečnost do pobožnosti in napravijo veliko hudega.

3. Sveta molitev pa je najmočnejši pomoček, se oprostiti in rešiti teh slabostij. V sveti molitvi in v premišljevanju večnih resnic spoznaš nečimurnost svetá, praznost pozemeljskega veselja in kratko srečo tistih, katere svet ljubijo. Z molitvijo se razsvetljuje tvoja vera, potrjuje tvoje upanje, vnema tvoja ljubezen do Boga in bližnjega, očiščuje tvoje srce in obdaruje tvoja duša z Božjimi darovi. Iz svete molitve se učiš tudi zaničevanje ceniti, v katerem so dobivale vse pobožne služabnice velike zaklade milostij.

4. Posebno se morajo device, da bi ohranile drago oblačilo deviške čistosti, veliko vojskovati zoper mesó, zoper svet in zoper peklenškega sovražnika; v sveti molitvi pa morajo iskati moje pomoči in varstva: v sveti molitvi jih jaz učim, kako naj se vojskujejo in premagujejo. Glej, kako potrebno je, da ljubiš sveto molitev!

Hči: Moj Bog in Zveličar! daj, da se popolnoma udam sveti molitvi, in uči me, kakšna mora biti moja molitev, da bo tebi všeč?

Drugi oddelek.

Kakšna naj bo molitev devic?

I.

Molitev naj pride iz srca.

Gospod: Moja hči, da mi bode všeč tvoja molitev, in pride pred moje obličje, ti mora prav iz srca priti.¹⁾ Zakaj v srcu je vera, ljubezen, upanje, ponižnost in kesanje in vsi drugi občutljeji, kateri morajo molitev spremljevati.²⁾ V srcu je prebivališče svetega Duhá, kateri iz srca k Bogu kliče za té svete duše.³⁾ Iz dobrega zaklada svojega srca dobro pri-

¹⁾ Psalm 118, 145. — ²⁾ Ps. 10, 10. — ³⁾ Ps. 8, 26.

naša dober človek.¹⁾ Ustna molitev pa, pri kateri tvoje srce nič ne občuti, ti more malo koristiti.²⁾ Kako morem uslišati jaz tvojo molitev, ko sama ne veš, česa prosiš? Ne domišljuj si tedaj nikar, da boš uslišana zavoljo dolgih molitev in veliko besedij.³⁾ Moli sicer tudi z besedami, ker si tudi ta dar Bogu dolžna; toda moli veliko bolj s srcem in duhom.⁴⁾ Nikakor ne smeš zaničevati, tudi ne iz lenobe opustiti ustne molitve, h kateri te veže tvoja posebna pobožnost, ali navada moje cerkve, ali pokorščina; pa posveti to molitev z dobrim namenom in kar izgovarjajo usta, naj vé tudi srce. Bodi toraj vselej v Bogu zbranega duha in (kolikor ti je mogoče) iz mislij zbijaj vnanja opravila. Če si si pa sama naložila veliko ustnih molitev in čutiš, da te malo pospešijo v notranji pobožnosti in morebiti tudi zadržujejo od dolžnostij tvojega poklica, nič ne dé, če jih opustiš.

Izvoli tudi take bukve, katere ti s primernimi poduki razsvetljujejo duha, navdušujejo s krepkimi resnicami in z močnimi nagibljeji tvoje srce in strah Božji v tebi budé. Duhovni pastir ti more v tej reči svetovati.

¹⁾ Luk. 6, 25. — ²⁾ Iz. 29, 13. — ³⁾ Mat. 6, 7. —
⁴⁾ I. Kor. 14, 15.

II.

Molitev naj pride iz čistega srca.

Gospod: Moja hči! tvoja molitev naj ne pride le iz srca, ampak iz čistega srca in dobre vesti.¹⁾ Tvoja molitev pač ne more biti zaslužljiva in ne tebi sladka in ljubezniva, ako je tvoja vest obložena z grehi. Kako veselje moreš pri molitvi imeti, ko ti tvoja nepokojna vest vedno očita žalostni stan tvoje duše in kaže, da si Božja sovražnica? Vendar ne smeš v tem revnem stanu opustiti svete molitve, temveč toliko bolj k Bogu zdihovati in klicati; pa ne poželi ničesar družega, kakor da ti jaz na pomoč pridem, in ne jenjaj klicati, dokler zopet ne vstaneš.²⁾ In če bi ti tudi ne očitala tvoja vest nobenega velicega greha, vendar ne smeš misliti, da si zavolj tega opravičena; ³⁾ temveč obudi vsakikrat pred in med molitvijo srčno kesanje in žalost nad svojimi znanimi grehi.⁴⁾ Tudi radovoljni odpustljivi grehi zadržujejo imenitne milosti sv. Duha, ugasé gorečnost pobožnosti, odvzamejo otročje zaupanje, pripravijo dušo ob notranji mir, veselje in sladkost katero čiste duše dobivajo ob molitvi; zakaj molitev ti bo težavna in zoprna, če je srce mlačno in mrzlo.

¹⁾ I. Tim. 1, 15. — ²⁾ Psalm 50, 1. — ³⁾ I. Kor. 4, 4.
— ⁴⁾ Psalm 18, 15.

III.

Molitev naj bo ponižna.

Gospod: Kadar moliš, moja hči! pomisli, kdo je ta, s katerim ti govoriš in kdo si ti, da ti je pripuščeno, govoriti s svojim Bogom.¹⁾ Nikdar ne pozabi svoje nizkosti, če se jaz še tako prijaznega skazujem do tebe. Molitev ponižne duše predere oblake in se ne povrne nazaj, da bi ne bila uslišana. To notranje spoznanje svojega ničā ali z drugo besedo — to notranjo ponižnost skazuj v vnanjem obnašanju; in kadar v moji pričujočnosti o gotovih časih moliš v cerkvi ali domā, pripogni svoja kolena,²⁾ zatisni svoje oči, zberi svoje misli in ne želi videti, ne videna biti. Tudi se ne spodobi, da bi ljudi poslušala, ali z njimi govorila, ko govoriš s svojim Bogom in Gospodom.

IV.

Molitev naj bo brez nehanja.

Gospod: Moja hči! premišljuj vselej in brez nehanja.³⁾ V svoji postelji me išči s svojimi mislimi. Kadar se zbudiš, obrni k meni svojo prvo misel in srce.⁴⁾ Časti mojega

¹⁾ Sir. 2, 4. — ²⁾ Efež. 3, 14. — ³⁾ Luk. 18, 1. —
⁴⁾ Psalm 87, 14.

Očeta, ki je v nebesih in daj mu hvalo vselej s svetimi zdihljeji in duhovnimi pesmimi.¹⁾ Daruj meni vse svoje dejanje in nehanje, svoja dela in opravila.²⁾ Hodi in ravnaj vselej v moji pričujočnosti in trudi se, da poslušáš vselej glas mojega Duha, kateri te zmiraj znotraj opominja.

V.

Molitev naj bo dejanjska.

Gospod: Kar ti, moja hči! v molitvi izgovarjaš, to skazuj tudi v dejanji. Kaj ti pomaga, ko praviš, da v mene veruješ, da name zaupaš, da me ljubiš, če pa ne storiš, kar vera v mene tirja od tebe; če si ne prizadevaš z bogoljubnim življenjem utrjevati svojega upanja in s spolnovanjem moje volje skazovati svoje ljubezni? Čemu spoznavaš pred mano svojo slabost in prosiš moje pomoči, ko pa ne čuješ nad svojimi počutki in se predrzno podajaš v nevarnost?

Ne bodi tedaj kakor človek, kateri Boga skuša, ampak stori, kar moreš. Ako se ti pa eno in drugo zdi težko in nemogoče, moli in prosi, da boš z mojo milostjo mogla storiti in nikar ne nehaj prositi, dokler ne dobiš,

¹⁾ Efež. 5. 15. — ²⁾ Kolos. 3, 17.

česar prosiš. Same želje in prošnje in prazno zdihovalje ti ne more k drugemu služiti, kakor k ojestremu odgovoru; zakaj ne tisti, kateri samo molijo, ampak kateri spolnjujejo mojo voljo, pojdejo v nebeško kraljestvo.

VI.

Molitev mora z molitvijo Kristusovo sklenjena in s priprošnjo svetnikov priporočena biti.

Gospod: Moja hči, kadar mojega nebeškega Očeta moliš, ga hvališ, ga prosiš, česar ti je potreba: stori po meni in v mojem imenu, ker jaz sem njegov edinorojeni, preljubi Sin in gotovo te bo uslišal.¹⁾ Če pa mene prosiš kake milosti ali pomoči, prosi je po dobroti mojega srca, v katerem najdeš vse zaklade milostij. Posebno pa imej veliko zaupanje na mojo preljubo Mater; po njeni priprošnji jaz delim velike milosti. Kliči tudi moje svetnike, da prosijo za te, zakaj če veliko premore molitev pravičnega, ki je na zemlji,²⁾ koliko poprej bodo uslišani moji prijatelji, ki za te prosijo pri meni v nebesih.³⁾

¹⁾ Jan. 16, 23. — ²⁾ Jak. 5, 16. — ³⁾ Moz. 32, 15.

Tretji oddelek.

Kam naj se obrača molitev devic?

I.

V Jezusovi ljubezni najdeš vse, česar moreš v molitvi Boga prositi.

Gospod: Moja hči, kakor je molitev mojih vernih različna, tako različne so tudi reči, katerih prosijo Boga, namreč kakoršna je duša in srce vsakaterega in k čemur ga priganja notranji duh. Eni želijo strahu Božjega, eni potrpežljivosti, nekateri spoznanja samega sebe, še drugi srečne zadnje ure i. t. d.

Ti pa, moja hči, ne poželi nič drugega v svoji molitvi, kakor da ljubiš mene, ki sem tvoj Gospod in tvoj Bog. Tje imajo meriti vse tvoje duhovne vaje, vse tvoje pobožnosti in vse tvoje želje in zdihljeji; zakaj v moji ljubezni najdeš vse tebi potrebne čednosti, vse zaklade milosti, vse poveseljenje srca, vso obilnost duhovnih dobrot, vse bogastvo božje in vse, karkoli te more osrečiti tù ali tam. Z mojo ljubeznijo boš potrpežljiva, boš pokorna, boš križala svoje meso in se vsak dan vojskovala zoper nevkrotno hudo poželenje in boš s potrtem srcem vedno objokovala svoje storjene grehe. Kjer je ljubezen,

tam je vzajemnost in edinost src in mislij; in za tega voljo se boš vedno prizadevala za to, kar je meni všeč in more mojo ljubezen v tebi povikšati. To pa moreš v vsakem slučaju, v revščini in obilnosti, v žalosti in veselju, v tolažbi in britkosti, v sreči in nesreči. In ker ne more ne peklena moč, ne človeška hudobija iztrgati moje ljubezni tebi iz srca, boš zmiraj zadovoljna in vesela. V moji ljubezni najdeš vse zaklade milostij in nebeških dobrot. Če ti mene ljubiš, bo tebe ljubil tudi moj nebeški Oče. Jaz in moj Oče bova k tebi prišla in pri tebi prebivala ter bova izlila svojega Duha v tebe: ta Duh bo dal tvojemu duhu pričevanje in tolažljivo zagotovljenje, da si otrok Božji in dedina mojega veselja, katero je pripravljeno tebi v nebesih. Ta Duh ljubezni bo vžgal v tebi sveto gorečnost; dal ti bo veselje, mir, potrpežljivost, dobro srce do tvojega bližnjega, dolgo prizanašljivost, usmiljenje in ljubezen do čistosti.

Kjer je ljubezen, tam je le en duh in eno srce. Če tedaj mene ljubiš, imaš mojega Duha in moje Srce, ter vse zaklade mojega Duha in mojega Srca; in česar ti še manjka, tega prosi moj Duh za-te, in česar On prosi,

to ti dá; ker k Bogu kliče z neprenehljivimi zdihljeji, kateri so znani samo tistim, ki mene ljubijo. S tem Duhom napolnjena ne pre-mišljuj dolgo, ko bi v molitvi z Bogom govorila; ta Duh ljubezni te bo učil vsega, kar je meni dopadljivo in tebi koristno.

II.

Kakšnih rečij Boga prosi devica, ki ljubi Jezusa?

Gospod: Moja hči, pusti tiste, katere mene malo ali celo nič ne ljubijo, prositi takih rečij, katere zadevajo telo in časno srečo; ti pa, če si razsvitljena in vžgana z mojo ljubeznijo, ki je v tebi, boš imela druge misli in želje. Vse pozemeljske in minljive reči tega sveta se ti bodo zdele enake blatu in smetem in hrepenela boš po imenitnejših dobrotah. Želela boš in molila, da bi ti in drugi mene spoznali in ljubili. To ljubezen boš kolikor mogoče škala pomnožiti v sebi z gorečno molitvijo in svetim premišljevanjem, v drugih pa s spodbudljivim življenjem in pomočki. V pomnoženju in razširjenju te ljubezni bo tvoje edino veselje in v zamujenju in opuščanju taiste pak tvoja edina žalost. Želela boš in iz srca zdihovala,

da bi ta sveta ljubezen kraljevala v vseh srcih. Prosila boš, da bi se moja Božja volja na zemlji vselej tako spolnovala, kakor v nebesih.

Za prihodnost ne boš preveč skrbela, ker veš, da jaz skrbim za ptiče pod nebom; meni boš izročila vse, kar zadeva tvojo telesno in časno potrebo, in le za tisti dan, v katerem živiš, boš prosila potrebnega živeža ter ga sprejela s hvaležnostjo.

Ker boš mojo neskončno ljubezen pred očmi imela in jo v srcu premišljevala, boš imela tudi vedno pred očmi svoje storjene grehe, svoje nezvesto srce, svoje mlačno in nečimurno življenje, boš prosila z neprenehljivimi zdihljeji milosti in boš pripravljena, odpustiti vsem, kateri so te razžalili. V spoznanju svoje tolike slabosti in hudega nagnjenja me boš prosila in v me klicala, da ti ne pripustim priti v tako skušnjava, v kateri bi me utegnila razžaliti. Samo greh boš imela za edino in največje hudo, ker ta samo te more ločiti od moje ljubezni. To je, moja hči, molitev tistih, katere mene ljubijo.

Hči: Moj preljubeznivi Jezus! kdo mi bo dal tvojo ljubezen, da spreobrne moje posvetno srce, zdrami mojega duha iz lenobe, in vžge moja mlačnost z gorečno ljubeznijo?

III.

Ljubezen do Jezusa se dobi z molitvijo.

Gospod: Moja hči, ljubezen moja je ena največjih milostij, ki ti jih morem dati. Milosti pa in take milosti moraš poželeti in prositi zanjo, moraš trkati, po nji stanovitno zdihovati in prejela jo boš. Začetek moje ljubezni je srčno obžalovanje svojih grehov, je trdni sklep, spolnovati moje zapovedi in sama sebe zatajevati. To vse ti bo po molitvi dano. Moja ljubezen bo rastla v tebi, če stanovitna ostaneš v svojem sklepu in se pridno vadiš in posnemaš moje čednosti. K temu ti veliko pripomore, če pogostoma pošiljaš k meni svete zdihljeje, ali pogostoma preišljuješ moje življenje, moje grenko trpljenje in smrt in vse to, kar te more priganjati k moji ljubezni.

Ljubila me boš, če se vedno spominjaš in preišljuješ, kdo da sem jaz, kaj da sem storil in trpel tebi za ljubo, koliko milostij da ti skazujem vsako uro in vsak čas, in kako lepo plačilo da ti pripravljam v nebesih. Po molitvi se mi boš zahvalila, se poniževala pred mojimi očmi, boš hodila v moji pričujočnosti in pazila, da ne misliš ali ne počneš

ničesar, kar bi meni ne bilo všeč. Z molitvijo boš darovala meni svoje djanje in nehanje, s tem boš pokazala, da me ljubiš.

Po tem takem je potrebno, da z molitvijo dosežeš mojo ljubezen. Poglej, kako si živela doslej. Koliko let, koliko dni in ur, kaj ne — si preživela v nečimurnosti, v praznem govorjenju, v nepotrebnih kratkočasih in veselju, katere bi bila morala posvetiti molitvi in notranjemu življenju, in s tem pomnožiti to mojo ljubezen?

Hči: Oh, moj Jezus, moje življenje in moja sreča! jaz spoznam svojo neumnost in nevredno se štejem vse tvoje ljubezni in dobrote; pa polna zaupanja na tvojo neskončno potrpežljivost in usmiljenje se povrnem k tebi in padem k tvojim nogam kakor una spokornica, ki je tebe ljubila, in hočem v prihodnje sveto molitev z večjim pridom opravljati, da vživam tvojo ljubezen.

IV.

Molitev,

*srce od nečimurnosti odvrniti in k Jezusovi
ljubezni obrniti.*

O moj Jezus! čemu hrepenim jaz revna stvar po pregrešnem veselju, po minljivi sreči, po kratki in slabi prijetnosti, ki jo najdem pri stvareh, pa zapustim tebe, Sinú Božjega, tebe, ki me tako prisrčno ljubiš in ker samo ti moreš moje srce nasititi in zadovoljiti? Kdaj, o kdaj bom že pretrgala svoje vezi in se kviško povzdignila k tebi, svojemu Božjemu ljubljencu, kateri me dobrotljivo kličeš, k sebi vabiš in željno čakaš?

O moj Bog in moj Zveličar! Koliko časa sem že zgubila v nečimurnosti in ne vem, če bom še živela jutri? Ko bi morala po tem tako umreti brez tvoje ljubezni, o moj Jezus! kako bi se meni godilo? Ali bi hotela zavoljo enega trenutka, katerega morebiti preživim na zemlji in katerega ne obrnem v tvojo ljubezen, vso večnost brez tebe živeti in v najgrozovitnišem trpljenju z vsemi brezbožnimi ljudmi in angelji tebe večno sovražiti? Ali zavoljo kratkega, naglo minljivega veselja, ali zavoljo kake prijetnosti bi hotela zgubiti tebe, svojega

Boga in svoje vse, in s tabo vse večne dobrote, ter si nakopati večno prekletstvo?

O moj usmiljeni Jezus! glej, moje srce se k tebi obrača, po tebi zdihuje in samo tebe želi ljubiti! Vzemi si ga v last, o neskončna Dobrota! napolni ga, o večno Veselje in Sreča! prevzemi ga, o neizrekljiva Lepota! da tebe kolikor mogoče popolnoma ljubi vse trenutke tega kratkega življenja, in večno vživa v nebesih. Amen.

V.

Splošna molitev,

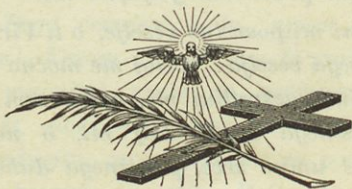
ki obseže vse čednosti, v katerih se mora devica po svojem stanu vaditi.

Moj Bog! verujem v te, upam v te in ljubim te! Kesam se, da sem te razžalila s svojimi mnogimi grehi in nečimurnostmi. Prosim te, stori mojo vero močnejšo, moje upanje trdnejše, moje ljubezen še popolnejšo in moje kesanje še večje. Molim te, o Bog, ko svojega vsegamogočnega Stvarnika! Po tebi hrepenim, ko po svojem zadnjem cilju in koncu. Zahvalim se ti kot svojemu naj večjemu dobrotniku, in v tebe stavim vse svoje zaupanje, kot v svojega najljubeznivejšega Očeta. Po svojem in v svojem Duhu me vladaj,

o neskončno Bitje! posvečuj me s svojo milostjo, tolaži me s svojo pomočjo in varuj me s svojo vsegamogočnostjo. Tebi, o moj Bog! darujem vse svoje misli, svoje besede in dela, vse dejanje in nehanje, svoj križ in svoje trpljenje. Daj, da vedno na-te mislim, o tebi in s tabo govorim, po tvoji sveti volji se ravnam, in tebi želim dopasti. Moj Bog in Oče! jaz hočem vse, kar ti hočeš. V tvojo sveto voljo se vdam ves čas svojega življenja. O večna Svetloba! razsvetli moj um, da spoznam tebe in tvojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa; vnemaj mojo voljo, da tebe in Jezusa ljubim; da sovražim sama sebe in vedno zaničujem prazni in goljufni svet

Gréni mi posvetno veselje, o ti Vir večnega in pravega veselja! Delaj me močno v mojem bojevanju; razsvetluj me, kadar sem pobitega in žalostnega srca. Daj mi, o neskončna Dobrota! umno srce, ponižnega duha, voljno pokorščino, nepremagljivo potrpežljivost in krotkost. Stori, o moj Bog in moje vse! da ljubim samoto, križam svoje meso tarem svoje počutke, premagam radovid, brzdam jezik, strahujem svoje hudo nagnjenje, ustavljam svojo živo domišljijo in zvesto varujem angeljsko čednost čistosti.

Daj mi, o večna Dobrota! v tvoji službi srčno pobožnost, pravo ljubezen do mojega bližnjega, ostro čuječnost nad seboj in vselej pravi namen in pridnost v mojih opravilih. Daj, moj Gospod in moj Bog, da ne pozabim negotove smrtne ure, ostre sodbe svojega življenja, grozovitega trpljenja zavrženih in da pred očmi imam večno plačilo tvojih izvoljenih. In zadnjič daj, da tvoje presveto obličje kdaj vživam po Jezusu Kristusu, tvojem edinorojnem Sinu, svojem Zveličarju! Amen.

Drugi del.

O vsakdanjih duhovnih in tudi o posvetnih opravilih in vajah deviških.

Prvi oddelek.

Kako je treba dragi čas obračati?

I.

Devica naj obrača vsak najmanjši čas v čast Božjo in zveličanje svoje duše.

Gospod: Moja hči, ti si zato na svetu, da meni služiš in po svetem življenju dosežeš večno zveličanje.¹⁾ Za tega voljo moraš dobro obračati čas, katerega ti jaz dajem.²⁾ Čas je kratek,³⁾ in večnost, ki potem pride, je neizmerna. In kadar pride smrt in ti odideš v deželo temote, ne boš mogla nič več

¹⁾ Rim. 6, 22. — ²⁾ Efež. 5, 16. — ³⁾ Kor. 7, 29.

delati in sama sebi nič več pomagati;¹⁾ temveč morala mi boš dati natančen odgovor od svojega časa, kateri bo takrat zginil izpred tvojih očij.²⁾ Ne pusti tedaj nobene minute brez koristi³⁾ in pomisli, da kratek trud zasluži večno plačilo,⁴⁾ in da moreš to plačilo povikšati vsako minuto. Glej, kako se posvetni ljudje trudijo od zjutraj zgodaj do pozne noči, da ujamejo kak minljivi dobiček. Dekla služi noč in dan svoji gospodinji za kako majhno plačo: kaj — ti bi pa lena bila zastran večnega venca in bi brez prida teči pustila dragi čas, kateri ti obeta toliko plačilo?⁵⁾

Kako se kesajo zdaj duše v vicah, da niso boljše obračale časa in z majhnim trudom zbrisale svojih dolgov, katere morajo zdaj v najhujših bolečinah plačevati do zadnjega vinarja?⁶⁾ Kako divjajo in tulijo zdaj zavrženi v peklju, ki vidijo, da so zapravili dneve svojega zveličanja in jih obrnili v večno pogubljenje, v katerih bi si bili lahko zaslužili večno življenje!⁷⁾ Spoznaj tedaj veliko milost, ki ti jo jaz skazujem, če ti dam le eno uro dalje živeti! In glej, kako nespametna si,

1) Jan. 12, 34. — 2) Mat. 25, 19. — 3) Sir. 24, 14.
 — 4) II. Kor. 4, 17. — 5) I. Kor. 9, 15. — 6) Mat. 5, 26.
 — 7) Modr. 5, 3.

ako zavržeš to dobroto ¹⁾ in toliko dni in ur potrafiš v nečimurnosti? Pusti neumne hčere tratiti čas v lenobi in nepotrebnih rečeh, in pokoriti na sodni dan svoje norosti; ²⁾ ti pa, ko modra devica, posluži se druzega zaklada — časa, da si pridobiš nebesa.

Jaz sem živel tri in trideset let na zemlji in obračal vse hiše in minute v čast svojega Očeta in v zveličanje tvoje duše ³⁾ in ti dal izgled, da bi se ravnala po meni. Kako bi mogla ti biti ljuba hči moje deviške Matere, katera je tri in šestdeset let meni vedno služila in v molitvi, v delu in družih opravilih svojega stanu po moji Božji volji z največjo pridnostjo preživela vse dni in ure svojega življenja?

Ali nisi ti morebiti dolžna ljubiti svojega Boga iz vsega srca in iz vseh dušnih močij? Kje bi potem bila tvoja ljubezen do mene, ko bi mene pozabivši v mlačnosti in lenobi hotela zgubiti najboljši del svoje stanovitosti?

Hči: Moj Bog in moj Zveličar! Kako velika je tvoja dobrota in kako prizanesljiva tvoja potrpežljivost, da že toliko let čakaš mojega spreobrnjenja? Kdaj bom vendar že začela tebi z dušo in telesom služiti? Zakaj

¹⁾ Efež. 5, 15. — ²⁾ Sir. 11, 19. — ³⁾ Psalm 87, 16.

odlašam svoje sklepe vedno na jutrajšnji dan, in zakaj ne začnem danes tebe ljubiti? — Tako tedaj hočem začeti z današnjim dnevom, in sicer v le tej uri in minuti. Usmili se me, o ljubi moj, in uči me, kako naj obračam, kar najbolje morem, dragi čas od tega trenutka do zadnjega zdihljeja svojega življenja?

II.

O različnih vajah čez dan, in kako naj se opravljajo.

Gospod: Moja hči! jaz ne tirjam od tebe, da bi preživela svoje dni v ostrih spokornih delih, v vedni lakoti in žeji, v veliki vročini ali pa mrazu, v puščavah in samotnih krajih; ker izgovarjala bi se morda s svojimi slabostmi, dolžnostjo svojega stanu in drugimi reči.

Izgled toliko svetih devic, katere sem poklical k takim rečem, naj te nikakor ne dela malosrčne; spolnuj le tri reči, in le-té so: tvoje navadne pobožnosti in duhovne vaje, tvoji hišni opravki in potrebna dela in kar zadene strežbo in skrb tvojega telesa. In če té tri reči tako opravljaš, kakor jaz tirjam od tebe, si prav obrnila celi dan; in kakor en dan, tako tudi teden, tako celo leto in poslednjič celo življenje.

Hči: Moj nebeški Učenik! kako se moram po tem takem vesti, da spolnim v tej reči tvojo voljo?

Gospod: Opravljaj svoje molitve in duhovne vaje z notranjim duhom in pobožnostjo in odvrtačuj, kolikor ti je mogoče, posvetne misli in raztresenja. — Izvršuj svoja dela in hišna opravila pridno, pazno in pošteno, in varuj se zamrže in nejevolje. — Kar pa zadeva potrebno telesno skrb, kakor spanje, jed in pijačo ali sicer kako prijetnost, bodi vselej zmerna in si le potrebno dovoli. V vsem pa imej vedno čisto srce in dober namen, tako boš gotovo koristno dokončala celi dan in vsako uro in minuto plela in zviševala svoj venec v nebesih.

III.

Vsakdanja duhovna in tudi posvetna opravila morajo z dobrim namenom posvečena biti, da so zaslužljiva.

Gospod: Moja hči, kako malo časa od štiri in dvajsetih ur dneva daš molitvi in drugim svetim vajam, katere so same na sebi dobre in zaslužljive!¹⁾ Ves drugi čas

¹⁾ Tob. 12, 8.

preide v spanji, jedi in pijači, v delu in enacih drugih opravilih, kakoršna opravljajo tudi neverniki in ajdje;¹⁾ katera niso sama na sebi ne dobra ne slaba in ti tudi nobenega plačila ne prinesó v nebesih, ako jih ne posvetiš z dobrim namenom in ne storiš zaslužljivih, zakaj dober namen je — dušno okó.²⁾

Celo noč so delali moji učenci na morji in ničesar niso ujeli; ko so pa v mojem imenu vrgli mreže v morje, so v tem hipu ujeli silno veliko rib.³⁾ Koliko ubozih slepih ljudi se okoli vozi po noči tega pretekljivega življenja, kateri preživé svoje dni v mnogih trutih in delih, v mnogih skrbah in sitnostih in koprné po slabem dobičku, ali po hvali ljudi, ali po kratki sreči; kateri počivajo in spijo in so dobre, židane volje, ter uživajo svoje pozemeljske dobrote. Toda vsi ti bodo imeli prazne roke, kadar pride dan večnosti,⁴⁾ ker njih namen ni bil obrnjen na-me, ampak na njih časen dobiček in časno korist.

Hči: Moj preljubi Zveličar! kako naj tedaj obračam svoje dejanje in nehanje na te in kaj je dobri namen, po katerem morem tebi

¹⁾ Mat. 5, 47. — ²⁾ Mat. 6, 22. — ³⁾ Luk. 5, 5. — ⁴⁾ Psal. 75. 6.

dopasti v svojih opravilih in množiti svoje večno plačilo?

G o s p o d: Vse, kar storiš, naj bo v besedah ali v delih, stori *v mojem imenu* ¹⁾ in *ker jaz tako hočem od tebe*. Nikar ne išči v svojem trudu in delu samo ljudi zadovoljiti, ali kako hvalo zadobiti pri njih, ali kak časni dobiček, temveč da meni dopadeš in *dosežeš večje plačilo v nebesih*.²⁾ In če si pod pokorščino svojih starišev ali gospodarjev, ali duhovske ali deželске gosposke, pomisli, da v njih osebi ti jaz zapovedujem, in kar se ti zapove, voljno in zvesto opravi brez godrnjanja in nevolje v tem namenu, *meni s tem dopasti in mojo voljo spolniti*.³⁾ Tudi svoja telesna potrebna opravila, kakor: spanje, jed in pijačo in tudi svoje nedolžne kratkočase *daruj meni in obračaj v mojo čast*.⁴⁾

In dasiravno morejo biti tvoje molitve, tvoja dobra dela, tvoje pobožnosti in duhovne vaje same na sebi dobre in zaslužljive, se vendar pogostokrat in lahko pritakne kak zgolj človeški ozir in skrito dopadenje, ali kak drugi napačni namen, kateri vse pokazí in včasí še kazni vredno stori.⁵⁾ Za tega voljo obudi

¹⁾ Kolos. 3, 17. — ²⁾ Kolos. 3, 24. — ³⁾ Efež. 6, 9.
— ⁴⁾ I. Kor. 10, 31. — ⁵⁾ Mat. 6, 1. i. d.

tudi v teh delih dober namen in ne imej nič družega pred očmi, kakor le moja čast in svojo dolžnost. Skrij ga pa pred očmi ljudi, in če tega ne zamoreš, se vsaj odpovej vsi človeški dopadljivosti in svoji lastni hvali in časti.¹⁾ Pomisli nazaj, kako si se dozdej zadržala v tej tako imenitni reči?

Hči: Nič ti ne morem skriti, o Pregledovalec moje vesti in mojih najskrivnejših mislij! Torej v svoje največje osramotenje spoznam, da sem slabo obračala dragi čas in s svojo lahkomišljeno nečuječnostjo in z nečimurnimi nameni zapravila nezapopadljive zaklade zasluženja! Oj, kaj bi ti mogla skazati, če bi morala to uro umreti! S toliko milostmi, katere sem zavrgla, si nisem ničesar nabrala, kakor le praznega dima; in ti, moj Bog in moje Življenje! si tolikanj dobrotljiv, da mi daš še priložnost popraviti svojo pomoto? Pa, moj dobrotljivi Bog! jaz hočem za naprej vse svoje dejanje in nehanje tebi darovati in v vsem le tvojega Božjega dopadenja iskati; in upam, da se boš ozrl z milostljivimi očmi na moj dober sklep.

¹⁾ Mat. 6, 2. i. d.

IV.

Kako in kdaj naj se dobri namen obudi in daruje svoje dejanje in nehanje Bogu?

Gospod: Moja hči, ti moreš svoje misli, svoje besede in dela, svoj križ in trpljenje darovati meni ali mojemu nebeškemu Očetu. Kadar daruješ mojemu nebeškemu Očetu, skleni vse s tem, kar sem jaz v enaki pri-ložnosti trpel ali storil in reci: *Moj Bog! k tvoji časti hočem jaz to storiti ali trpeti, in te prosim, da s tem blagovoliš skleniti, kar je moj preljubi Odrešenik, tvoj edinorojeni Sin na zemlji trpel ali storil.* Sklepaj tudi njegovo molitev z mojo. Kadar pa meni posebej daruješ svoja dela, reci: *Moj Bog in Zveličar! da ti skažem svojo ljubezen, storim — ali trpim zdaj to, ker je to tvoja Božja volja — ali v tvojem imenu izvršim zdaj to delo i. t. d.; iz ljubezni do tebe dam to miloščino i. t. d., začnem to opravilo i. t. d.*

Obudi dobri namen najprej sploh za vse svoje dejanje in nehanje, križe in trpljenje, ko zjutraj opravljaš svojo molitev. Potem ga ponovi dvakrat ali trikrat čez dan ali še večkrat; obudi ga pa še posebej v začetku vsacega dobrega dela in najmanjšega opravila. Najpriprostejše delo storjeno z dobrim

namenom je dražje, ko zlato in žlahtni kameni, ker ti dá zaklad večnega veselja.

Da pa jaz sprejemem tvoj dar in te zavoljo njega plačam v nebesih, tirjam od tebe to dvoje: prvič, da tista reč, katero mi daruješ, ni moji volji nasproti; drugič, da si v stanju milosti božje.

V.

*Kar se Bogu po dobrem namenu daruje,
mora po njegovi božji volji biti.*

Gospod: Moja hči, kdor spolnjuje voljo mojega nebeškega Očeta, pojde v nebeško kraljestvo. Po tem takem se od tebe tirja ne le dobri namen, ampak tudi, da je reč, ki jo opravljaš z dobrim namenom, po volji božji.

Hči: Kako morem spoznati, moj Bog in Zveličar, da je kaka reč tebi všeč in po tvoji božji volji?

Gospod: Moja hči, vse, kar te vera uči, kar tvoj stan zahteva od tebe in kar ni nasproti pameti, more z dobrim namenom posvečeno in vse zaslužljivo biti, kar opraviš urno in pridno, pametno in o pravem času. Vera te uči spolnovati moje svete zapovedi, se zatajevati in pokorna biti svojim deželskim

in duhovskim prednikom i. t. d. Stôri to iz namena, svojemu Bogu dopasti, in pravo si storila.

V svoji hiši ali v službi imáš nekatera opravila in dolžnosti, katere tvoj stan ali poklic zahteva od tebe, naj bodo časne ali duhovne; opravljaj jih vselej iz tega namena, da ž njimi počastiš svojega Boga in spolniš njegovo voljo, in prav si storila.

Pamet hoče, da strežeš svojemu telesu, ohranjuješ svoje moči, in se k temu poslužuješ pomočkov, katere ti je odločila moja previdnost. Stôri to iz namena, meni služiti, in prav si storila. Kadar pa svojemu Bogu za ljubo opravljaš take reči, jih opravljaj s toliko pridnostjo in zvestobo, kakoršno tako mogočen Gospod tirja od tebe.

Bodi varna in modra, posebno v opravljanju duhovnih reči, in ne stori več, kakor kar ti svetuje razsvetljen in moder spovednik; ker meni ni všeč prezgodnja in nepremišljena gorečnost, tebi pa lahko veliko škoduje na telesu in na duši. Stôri vse o svojem času, in ne bodi nestanovitna in lahkomišljena, in ne daj se zavoljo kake težavnosti ali zopernosti odvrniti od tega, kar si začela iz ljubezni do mene v mojo čast.

VI.

*Da dobri namen stori kako delo zaslužljivo,
je treba biti v stanju milosti Božje.*

Gospod: Moja hči! naj bodo tvoja dela kolikorkoli dobra in hvale vredna, in tvoj dobri namen še tako resničen; vendar ne moreš upati zato nobenega plačila v nebesih, če jih ne storiš v moji milosti, ampak v stanu smrtnega greha¹⁾. Zakaj jaz in moj oživljajoči Duh ne moreva z grehom vred prebivati v tvojem srcu²⁾. Jaz sem luč, in greh je temota, ki ne moreta biti skupaj³⁾. In ako nisi v ljubezni z mano sklenjena, si podobna mladiki, katera od vinske trte odrezana se posuši, ter se vrže v ogenj⁴⁾. Ti si mrtva, dokler nimaš dušnega življenja, katero je moja posvečujoča milost⁵⁾. Mrtvo drevo pa ne more prinesti nobenega sadu⁶⁾. Vsa dobra dela, ki si jih nabrala v stanu milosti Božje, bodo celo po storjenem smrtnem grehu zbrisana in pri meni večno pozabljena, če ne storiš v novič pokore⁷⁾. Tako tedaj béži pred grehom, kakor pred strupeno kačo, katera vse

¹⁾ I. Kor. 13, 1. i. d. — ²⁾ Modr. 1, 5. — ³⁾ II. Kor. 6, 4. — ⁴⁾ Jan. 15, 6. — ⁵⁾ Jak. 1, 15. — ⁶⁾ Mat. 7. 18. — ⁷⁾ Eceh. 3. 20.

ostrupi s svojim trupom¹⁾. In ako ti očita tvoja vest kak velik greh, ne mudi se ne ene minute, ga objokovati in spoznati s ske-sanim srcem²⁾. In če se tudi ne spomniš celo nobenega velicega greha, obudi vendar le vsaki dan srčno kesanje in žalost, da ti bodo odpuščeni tvoji neznani grehi.

Drugi oddelek.

O jutranji molitvi devic.

I.

Devica naj vsak dan opravi svojo jutranjo molitev.

Gospod: Moja hči! tvoja dolžnost je, da k meni povzdigneš svoje prve misli, kakor hitro vstaneš, in meni daruješ svoje srce, ki sem te ohranil po noči in ti dal še časa, delati za zveličanje svoje duše.

Spomni se, da si morebiti doživela zadnji dan svojega življenja. Ti ne veš ne ure ne dneva, kdaj bom prišel tirjat od tebi natančni račun.

¹⁾ Sir. 21, 2. — ²⁾ Sir. 5, 8.

Če precej zjutraj v svoji izbici v tihoti in samoti pozabiš mene, kako boš mislila name, ko te bodo obsuli hišni opravki in druga dela, in ko bo cela vrsta posvetnih skrbi raztresla tvojega duha? Moli toraj na vse zgodaj. Saj imaš veliko sovražnikov, zoper katere se moraš vojskovati; vzemi tedaj v roke orožje svete molitve. Lahko prideš v skušnjava, kateri se ne boš mogla ustavljati brez posebne milosti; prosi in moli tedaj, da te jaz vedno varujem.

Dal sem ti nebeškega varha, kateri je vedno pri tebi. Kakšno veselje mu boš storila, ko te bo videl na vse zgodaj klečati in se z Bogom pogovarjati; s koliko radostjo bo nesel tvojo molitev pred sedež božji!

Kako lepe zaklade milosti si boš nabrala s svojimi trudi, deli in opravili svojih dolžnostij vsak dan, če boš že zjutraj obrnila z dobrim namenom svoje srce k Bogu in mu jih darovala, kar sicer druge pozabljive hčere delajo in opravljajo brez upanja večnega plačila. Nikar tedaj ne delaj kakor kakšna dekla, katera zavoljo slabega časnega plačila precej ko vstane brez molitve hiti na delo. Tudi ne kakor kak mehkužen posvetni otrok, ki potratí dragi žlahtni jutranji čas v spanji, ali pred

ogledalom, v lišpanji svojega telesa, katero bo moralo biti jed črvom in morebiti peklen-skemu plamenu: temuč išči lepote svoje duše!

H č i: Moj premili Gospod, odpusti mi mojo dozdanjo lenobo! Trdno sklenem nikoli več ne opustiti jutranje molitve, temveč jo opravljati vselej z največjo pobožnostjo.

G o s p o d: Moja hči, kakor hitro se zbudiš, povzdigni precej proti nebesom svoje prve misli; izbij iz glave vse sanje in prazne podobne, ki si jih imela morebiti po noči, kakor tudi opravila, katera te čakajo, in naj se ti ne toži vstati ob odločeni uri. Obleci se z vso sramozljivostjo in spoštljivostjo, kakor vpričo Boga in angelja variha; med tem misli le kaj dobrega in svetega, ali pa moli kako navadno ustno molitev. Ne daj se videti poprej nobenemu človeku, dokler nisi spodobno oblečena. Poklekni v moji pričujočnosti, ter ne misli, da bi jaz daleč od tebe bil, in govori s povzdignjenimi rokami:

II.

Jutranja molitev.

Vsegamogočni, večni Bog! kateri si tù in povsod pričujoč, molim te v najglobokejši ponižnosti; zahvalim se ti iz celega srca,

o presveti trojedini Bog, da si mene nevredno to noč tako dobrotljivo ohranil . . . ; verujem v te, neskončno in nezapopadljivo Bitje! upam na te, neizmerna Dobrota! ljubim te, najpopolnša Lepota!

Bodi, o moj Bog! bodi vselej pred mojimi očmi in v mojem srcu. Daj, da se po tvoji sveti volji ravnam v vsem, in daj mi rajše umreti, kakor tebe razžaliti.

Nebeški Oče! darujem ti po Jezusu Kristusu, tvojem preljubem Sinu vse svoje dejanje in nehanje, svoje križe in trpljenja, svoje besede in dela, in vse želje in občutljeje svojega srca.

Jezus, moj Odrešenik, moj Bog, in čez vse najljubši mojemu srcu! v tvoje prebodeno in presveto Srce se vso izročim, tvoji ljubezni se priporočim. Ti si moje življenje in moje zveličanje.

Sveti Duh! razsvetli, potrdi in vódi me, in daj mi ljubezen do Jezusa Kristusa.

Po neskončnem zasluženju ravno tega svojega Gospoda Jezusa Kristusa želim deležna postati vseh svetih maš, ki se bodo brale danes po celem svetu, vseh svetih miloščin in dobrih del, vseh svetih molitev in postov; želim deležna biti vseh dobrot in odpustkov, katerekoli

zamorem zadobiti danes ali za-se ali za duše v vicah. Sklenem svoj namen s papeževim namenom, in z dobrim namenom najpravičnejših in najbogoljubnejših kristijanov in z namenom vse svete katoliške Cerkve, da bi se vsega vdeležila, kakor je pred tvojim najsvetejšim obličjem prav, dobro in zveličalno.

O sveta Devica in Mati božja, brez izvirnega greha spočeta! bodi moja mati in priprošnica. Tebi naj bom priporočena z dušo in telesom Sveti angelj varh! spremljaj in vódi me po varnem potu proti obljubljeni deželi. Sveta I. devica, moja patrona (za ta mesec) prosi za-me, in vse svete device prosite zame!

Potem moli Oče naš, Češčena si Marijo in apostoljsko vero, in skleni čez dan splovnati to-le:

1. Vojskovati se zoper navadno napako, in se vaditi v nasprotni čednosti.
2. Varovati se posebno tistega greha, katerega si storila prej ta dan.
3. Družčine in priložnosti se ogibati, v kateri večjidel razžališ svojega Boga, ali preveč raztreseš svojega duha.
4. V samoti ostati, kolikor ti pripusti tvoj stan, lenobe in postopanja pa se skrbno varovati.

5. Nekolikokrat čez dan ponoviti dobri namen in Bogu darovati svoje dejanje in nehanje.

Stôri tako, in v kratkem boš prišla z mojo pomočjo k veliki svetosti.

Duhovna zaveza z Bogom.

Gospod: Želim, da ti, moja hči! storiš od časa do časa to imenitno **zavezo z Bogom**, katera je neprecenljive vrednosti, ako jo moliš z resničnim srcem.

O čez vse častitljiva presveta Trojica! ker jaz nevredna stvar zavolj svoje slabosti in veliko zadržkov ne morem tebe tako častiti, hvaliti in moliti, kakor zarés v srcu želim; storim imenitno zavezo, katera se ne smé nikoli razdreti, temveč mora vsako minuto ponovljena, potrjena in od mojega svetega Angelja varha tebi darovana biti. Kolikorkrat namreč bodo tripnile moje žilice in udarilo srce, tolikokrat želim tebe svojega Boga v tvoji časti, kakor tudi svojega Jezusa v visokem zakramentu svetega rešnjega Telesa z vsemi angelji in svetniki v imenu vseh ljudij in stvarij moliti, hvaliti, častiti in tebi k tvoji slavi srečo voščiti.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, tolikrat ti darujem in želim darovati v tvojo čast in slavo vse službe, katere so ti skazovali: Kristus, včlovečena Beseda, njegova Mati Marija in vsi svetniki tukaj na zemlji; kakor tudi vso hvalo, čast in poveličevanje, katero ti skazujejo vsi angelji in svetniki v nebesih; vse svete maše, katere tvoji mašniki beró in jih bodo brali; vsa dobra dela, katera vsi ljudje na zemlji opravljajo ali jih bodo opravljali. O da bi mogla jaz v Serafine spremeniti vse kapljice morja in vodá, vse bilke trave, vse cvetlice na vrtih, vse perje na drevesih, vse črke po bukvah, in vse stvari, katere naj bi tebe, namesto mene, neprenehoma molili, častili, ljubili, hvalili in povekševali! Ravno tolikrat se jaz tebi zahvalim in iz srca želim zahvaliti za vse in za vsako milost, katero si ti, o Bog! skazal deveterim korom angeljev in vsem svetnikom in svetnicam na zemlji, in jih še zdaj skazuješ v nebesih.

Kolikorkrat tripnejo moje žilice, se jaz tebi zahvalim in prosim vse angelje in svetnike, da bi oni tebi namesto mene dajali in peli srčno hvalo, ker si me stvaril, odrešil in posvetil, mi svete zakramente dodelil, brez številá dobrot na duši in na telesu skazal, me

tako dolgo pogubljenja varoval, in kakor upam, me tudi za vselej hočeš obvarovati pred njim.

Ravno tolikrat ti darujem v zadoščenje za svoje grehe in nehvaležnosti svoje telo in dušo, srce z vsemi močmi, vsa dejanja in nehanja. Darujem ti samo sebe in se popolnoma izročim tvoji Božji volji; delaj z menoj, kakor s svojim laštnim blagom, kakorkoli je tvoja sveta volja. O dodeli mi milost, da tudi hudo radovoljno prejmem iz tvojih rok in z veseljem prenašam tebi na ljubo.

Kolikorkrat tripnejo moje žilice, sklenem vsa svoja dela, ne iz potrebe ali navade, ampak iz ljubezni do tebe in zavolj tebe opravljati s tistim namenom, s katerim je opravljal moj Jezus vsa svoja dela, trpel vse svoje trpljenje, daroval vse svoje zasluženje. Ti, o moj dobrotljivi Bog! sprejmi vse to v svoje dopadenje, meni in vsem vernim v časno in večno srečo in blagor. To zavezo zapečatim s krvjo iz stranske rane Jezusove in jo shranim in zaklenem v ravno tisto presveto rano, da naj vse, kar sem govorila v ti zavezi, dotlej trpi, dokler bodo tripale moje žile in tolklo moje srce; ta zaveza se ne sme nikdar razdreti. Dodeli mi in potrdi to, o trojedini Bog! Amen.

Dobri namen in darovanje.

Za nasledno molitev so sv. Oče Pij IX. 6. mal. trav. 1848 z lastnoročnim pisanjem podelili vsakikrat 7 let in 280 dni odpustkov, kolikorkrat jo kdo iz ljubezni skesan pobožno moli. Kdor jo moli pa ves mesec, vsaj po enkrat na dan, more enkrat v mesecu zadobiti popolnoma odpustke po vredni spovedi, sv. obhajilu in molitvi sv. Očeta.

M o l i t e v.

*O večni Oče! sklenem se z vsem nebeškim dvorom in z najsvetejšima srcema Jezusa in Marije. in storim namen, naj bo tebi darovana in naj se ti daruje od vekomaj nazaj in za vekomaj naprej predraga **kri** Jezusa Kristusa, njegovo in svete Cerkve neskončno **zasluženje**, v zadostenje za naše grehe. in za grehe vesoljnega svetá, v odrešenje vseh duš v vicah, in v tako zahvalo, kakor bi bil že dodelil nam in vsem ljudem vesoljnega svetá, sedanjim in prihodnjim, vse tiste darove, milosti in usmiljenje, katere služijo v tvojo večjo čast in večje posvečevanje vseh duš v sedanjih stiskah, dasiravno smo zaslužili tvoje Božje šibe in tepeže; tudi kakor bi bil že naredil*

iz vesoljnega sveta en hlev in enega pastirja: da živimo v veri, v upanju in v ljubezni našega Gospoda Jezusa Kristusa na zemlji, in vsi enkrat tje pridemo, kjer bomo v nebesih tvojemu Božjemu usmiljenju peli čast in hvalo. Amen.

Tretji oddelek.

Kratka in ganljiva premišljevanja, katerih se morejo bogoljubne device po jutranji molitvi domá ali v cerkvi vsaki dan v tednu poslužiti.

O p o m i n.

Ker so pobožne duše notranjo molitev ali premišljevanje kakor enega najboljših pripomočkov k svetemu življenju posebno ljubile, in ker tudi pamet, skušnja in duhovni učeniki to učé in priporočajo, — se razvidi, kako je tudi koristno za devico, ki želi svetó živeti, da posebno ljubi notranjo molitev, ali da premišljuje. Bogoljubne duše najdejo sicer v teh bukvah najlepša in najkoristniša premišljevanja, katera odpirajo pot k svetemu življenju; da se pa njih večkratno ponavljevanje kateri ne pristudi, sledijo tù premišljevanja in različne pobožnosti za vsaki dan v

tednu s posebnim ozirom na device. Nič družega ni treba, kakor da se premišljevanje prav pazno bere, in svoje srce z Bogom pusti govoriti. O družih premišljevanjih pa, in kako so koristna, in kako se jih je po notranjem stanju duše poslužiti, poglej zadej v kazalo pri besedi »premišljevanje«.

I.

V n e d e l j o.

Premišljevanje o presveti Trojici.

O presveta Trojica, nerazdeljiva edinost, večni Bog! kako neizvedljiva je visokost tvoje modrosti in tvojega znanja! kako nezapopadljive so tvoje sodbe in kako skrivnostna tvoja pota! Oh, da bi moja duša tebe vedno hvalila, molila in iz vseh moči ljubila!

Vse, kar živi in se giblje, kar je na zemlji in v nebesih, je delo tvoje vsegamogočnosti in modrosti, hvala tvojega veličastva. Ti si od vekomaj na-me mislil, o neznana Previdnost, ti si me poklical, ko me še ni bilo, o premila Dobrota! ti si me izvolil izmed veliko tisoč, da sveto in neomadežvano hodim pred teboj, o neizrečena Svetost! ti si me v času vstvaril in upodobil v materinem telesu, o večna Vsega-

mogočnost! Kako sem ti po tem služila, o moja najvikša Dobrota! kje je moja hvaležnost, kje moja ljubezen?

Dal si mi um, da bi te spoznavala, o neskončno Bitje! dal si mi srce, da bi te ljubila, o neizmerna Lepota! od tebe imam vse svoje dušne moči, da jih obračam v tvojo čast. Oh, zakaj sem se le kdaj dala slepiti goljufni nečimurnosti, da nisem spoznala tebe, o edina Resnica! zakaj sem ljubila stvari, katere so goli nič, tebe Stvarnika pa zaničevala, ki si vse! O, čemu sem hrepenela po tem, kar zgine pred mojimi očmi, in pozabila tebe, ki si večno Življenje?

O prečudna Luč, razsvetli mojo slepoto! O neizmerna Dobrota, obrni in potegni moje revno srce k sebi, in stôri, da tebe resnično ljubi! — Če tebe resnično ljubim, imam tebe; in če tebe imam, imam vse; zakaj v tebi in iz tebe je vse, karkoli je resnično dobrega! Če pa tebe nimam, sem najubožniša na svetu, naj bi tudi imela zaklade vsega svetá, — zakaj vse zgine in preide kot senca: samo ti, o čudapolni Bog! si neminljivo, večno bogastvo; in tvoje kraljestvo ostane vekomaj.

O kako se smem predrzniti jaz, uboga in revna stvar, žaliti tebe, tolikanj veličastnega

Boga? — Koliko kazen sem pač zaslužila že zavoljo toliko hudobnega razžaljenja, o moj Bog! O neskončna Milost! ozri se še na moje skesano srce, katero se z vsem zaupanjem obrača na tvojo neskončno dobroto, in te želi od zdaj zanaprej resnično ljubiti in ti zvesto služiti. Ne zavrzi mojega uboštva, temuč usliši me po Jezusu Kristusu, mojem Zveličarju.

Sveta Devica, moja ljuba mati in priprošnica, ti najljubša hči nebeškega Očeta, najdražja mati včlovečenega Sina božjega, in izvoljena nevesta svetega Duha! daj, da po tvoji mogočni priprošnji zvesto ljubim svojega Boga!

II.

Litanije presvete Trojice.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Presveta Trojica, sliši nas!

Presveta Trojica, usliši nas!

Sin vsega svetá rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog.

Sveta Trojica, en sami Bog,

Bog, edini v natori,

Bog, trojin v osebah,

Bog, Oče, Sin in sveti Duh,

} usmili se nas!

Bog, Oče sveta, ki si ga s svojo vse-
mogočnostjo vstvaril,

Bog, Oče edinorojenega večnega Sinu,

Bog Oče, ki si nas vzal za svoje otroke,

Bog Sin, edinorojeni od Očeta,

Bog Sin, prava podoba Očetova,

Bog Sin, Svetloba Veličastva Oče-
tovega,

Bog Sin, Beseda Očetova,

Bog Sin, Modrost Očetova,

Bog Sin, Luč od Luči,

Bog Sin, pravi Bog od pravega Boga,

Bog Sin, Beseda Očetova, ki se je za
nas včlovečila,

Bog Sin, Beseda Očetova, ki je med
nami prebivala,

Bog sveti Duh, bistvena Ljubezen
Očetova,

Bog sveti Duh, katerega je Oče nad
nas izlil,

Trojedini Bog,

Trikrat sveti Bog,

Trojedini Bog, Gospod vojskinih trum,

Trojedini Bog, Gospod vseh kraljev,

Trojedini Bog, ki sam imaš neumr-
ljivost,

Trojedini Bog, ki prebivaš v skriv-
nostni luči,

Trojedini Bog, velik v svojih sklepih, usmili
se nas!

Trojedini Bog, nezapopadljiv našemu umu,
usmili se nas!

usmili se nas!

Bodi nam milostljiva! usliši nas, o presveta
Trojica!

Bodi nam milostljiva! reši nas, o presveta
Trojica!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nejevere,

Zmot naše slabe pameti,

Predrzne misli, da bi hoteli tvoje
skrivnosti razumeti,

S svojo vsegamogočnostjo,

S svojo neskončno modrostjo,

S svojo ljubeznivo dobroto,

S svojim nezapopadljivim veličastvom,

Mi ubogi grešniki,

Da srečo, poznati te, vselej spodobno
cenimo,

Da vero v tebe v življenju in smrti
skrbno ohranimo,

Da te kdaj v nebesih večno uživamo,

reši nas,
o presveta Trojica!

prosimo te,
usliši nas!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; za-
nesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usliši
nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili
se nas, o Gospod!

Presveta Trojica, sliši nas!

Presveta Trojica, usliši nas!

Molimo.

Vsegamogočni, večni Bog! kateri si dal svojim služabnikom v pričevanji prave vere spoznati čast večne Trojice in v mogočnosti veličastva moliti edinost: prosimo, da bomo s trdnostjo ravno te vere vselej obvarovani vseh zopernosti. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

III.

V ponedeljek.

Premišljevanje o svetem Duhu.

O sveti Duh, ki si z Očetom in Sinom edini večni Bog, ki vse oživljaš in vse prenavljaš; skaži nad menoj, ubogo grešnico, velikost svoje moči. Spreobrni, ponovi in posveti me!

Brez tebe, o Luč božja! sem v temoti; razsvetli me! Brez tebe sem mlačna in mrzla; ogrej me, o Ogenj božje ljubezni! Brez tebe sem zgolj revščina in slabost; pokrepčaj me, o Krepost božja! Brez tebe nisem v stanu obuditi ne ene dobre misli; bodi mi milostljiv, o neskončna Dobrota!

Koliko zakladov milostij si skazal, o dobrotljivi Bog! meni nehvaležni grešnici! Kolikokrat si me razsvetlil, znotraj priganjal, opominjal in na vse mogoče načine iskal omečiti moje neobčutljivo srce? — in zakaj te nisem vbogala, o moj Bog? Kaj hočem reči družega, kakor prositi, da se me usmiliš in v meni tako pomnožiš svojo milost, da bom ž njo zmagala svojo slabost.

Za tega voljo si občudljiv v svoji moči, ker moreš storiti iz grešnika pravičnega in iz hudičevega sužnika otroka Božjega. In kaj te zadržuje, o Bog ljubezni! da ne storiš nad menoj tega čudeža? — Saj tvoja dobrota bi ne bila tako velika, če bi skazoval le nad pobožnimi svojo moč!

Jaz ne poželim od tebe, o Tolažnik božji! ničesar družega, kakor kar je vseč tvojim očem, in kar je mojega, namreč milosti Jezusove, sad njegovega zasluženja, zaklade njegove ljubezni; to je moje, kar je Jezus zaslužil za-me. Ti jemlješ iz Jezusovega Srca, ki je bilo za-me ranjeno. Jezus mi je obljubil tebe poslati, da me boš učil vse resnice in da bodeš prižgal ogenj božje ljubezni v mojem srcu.

Ko je bil Jezus krščen v reki Jordanu, si mu ti dal spričevanje, da je edinorojen Sin božji, od katerega ti, o Duh ljubezni! izhajaš po večni ljubezni. Po tvojem razsvitljenju spoznam Jezusa in po tvojem navdajanju ljubim Jezusa. Ti veš, da jaz revna stvar Jezusa ne morem ljubiti, če mi ne prideš ti na pomoč; celo imena — Jezus — ne morem v svoje zveličanje izgovoriti brez tebe.

Pridi tedaj, o Luč naših src! in očisti moje srce grehov in posvetnega nagnjenja; ponovi v meni notranjega človeka po podobi Jezusovi, da moreš tudi ti, o presladki gost moje duše, pri meni in v meni prebivati. Kjer si ti pričujoč, tam je tudi veselje, mir, potrpežljivost, krotkost, dobrot, prijaznost, prizanesljivost, pohlevnost, vera, zdržnost, ljubezen, čistost in vse božje čednosti.

O neomadeževana Devica, nevesta in živi tempelj svetega Duha! zadobi mi nekoliko tistih milostij, katere je sveti Duh v vsi polnosti v tebe izlil!

IV.

Litanije svetega Duha.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsemogočni Bog,

Sin vsega sveta rešnji Bog!

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

O Duh tolažbe,

O Duh modrosti in umnosti,

O Duh svetovanja in moči,

O Duh učenosti in pobožnosti,

O Duh strahu božjega,

O Duh vere, upanja in ljubezni,

O Duh resnice,

O Duh vednega veselja in miru,

O Duh potrpežljivosti in krotkosti,

O Duh dobrotljivosti,

O Duh zmernosti,

O Duh čistosti,

O Duh izvoljenih otrok božjih,

O vladar in posvečevalec vernih,

O preiskovalec človeških src in osrčij,

usmili se nas!

O shranjevalec in delilec vseh nebeških
darov in milostij,
O tolažnik žalostnih,
O veselje angeljev,
Ti razsvetljevalec očakov,
Ti navdihovalec prerokov,
Ti učenik aposteljnov,
Ti moč in zmaga mučenikov,
Ti svetloba in tolažba spoznovalcev,
Ti čistost devic,
Ti veselje svetnikov,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o sv. Duh!
Bodi nam milostljiv, usliši nas, o sv. Duh!
Bodi nam milostljiv, reši nas, o sv. Duh!

Vsega greha,
Skušnjav in zalezovanja hudega duha,
Vse predrznosti in obupnosti,
Zoperstavljanja spoznani krščanski res-
nici,
Nevoščljivosti in sovraštva,
Otrpnjenega in nespokornega srca,
Vse vraže in zmote,
Duha nečistosti,
Vsega omadeževanja duše in telesa,
Lenobe in zamrze v službi božji,
Nezmerne žalosti!
Nagle in neprevidene smrti,
S svojo prečudno močjo, po kateri je
Devica Marija spočela Sinu božjega,
S svojim prihodom v podobi goloba pri
krstu Jezusovem,

reši nas, o sv. Duh!

S svojim prikazanjem v svetlem oblaku
ob spremenjenju Jezusovem na gori
Tabor,

S svojim izlivanjem v podobi go-
rečih jezikov nad učenci Kristu-
sovimi,

} reši nas,
o sv. Duh!

V dan sodbe,

Da nam zanesi,

Da vse ude svete cerkve s svojo milostjo
oživi in posveti,

Da vsa krivoverstva zatri,

Da krščanskim kraljem in oblastnikom
mir in pravo enovoljnost daruj,

Da katoliško cerkev povzdigni in razširi,

Da vsa ljudstva k spoznanju in edinosti
prave vere pripelji,

Da nam s svojo dejansko milostjo vselej
naproti pridi, nas spremljaj in pod-
piraj,

Da nas v pravem strahu božjem obdrži,

Da nam dar molitve in prave pobožnosti
dodeli,

Da vse naše misli, besede in dejanja k
svoji časti in Božjemu dopadenju obrni
in posveti,

Da nam ponižno srce dodeli,

Da ljubezen do uboštva in čistosti in po-
korščine v nas zbudi in pomnoži,

Da potrpežljivost in pohlevnost v nas
vsadi,

Da naše srce k pravi ljubezni in krščan-
skemu usmiljenju nagni,

} prosimo te, sliši nas, o sv. Duh!

Da pravega duha in čisto srce v nas
 vstvari,
 Da nas v križih in trpljenju močne stôri,
 Da našim srcem pravi mir dodeli,
 Da nas v svoji milosti potrdi in obdrži,
 Da nas po pravem potu v deželo živih
 vôdi in pripelji,
 Sveti Duh! ki izhajaš iz Boga Očeta in
 Boga Sina od vekomaj,
 Sveti Duh! ki si z Očetom in Sinom ene
 nerazdeljive božje natore,
 Sveti Duh, ki si Očetu in Sinu v časti,
 moči in veličastvu enak,

} prosimo te, sliši nas, o sv. Duh!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; izlij
 v nas svetega Duha!
 Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 pošlji nam svetega Duha!
 Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; vladaj
 nas po svetem Duhu!

Cerkvena molitev.

*O Bog! ki si srca vernih učil po razsvet-
 ljenju svetega Duha; dodeli nam, v ravno
 tem Duhu vselej, kar je prav, spoznati in
 misliti, in se vselej veseliti njegove tolažbe.
 Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.*

V.

V t o r e k.

Premišljevanje o svetem angelju varhu in vseh drugih izvoljenih prijateljih božjih.

O dobrotljivi, o milostljivi Bog! kateri si ljudem v službo poslal svoje služabne duhove, ki ti jih brez števila streže, daj, da bi ti jaz pač vselej bila hvaležna in te z vsemi svetimi angelji hvalila in častila vekomaj!

Ti mene revno grešnico tolikanj ljubiš in ti je tolikanj za moje zveličanje mar, da si zapovedal svojim svetim angeljem, naj me varujejo na vseh mojih potih, in hočeš, naj me nosijo na svojih rokah, da kje ne zadenem ob kak kamen. Zakaj, o veličastni Bog! si toliko dobrotljiv proti meni, ki me ni družega, kakor zgolj neobčutljivost in nehvaležnost? Kolikrat sem te, o največji Dobrotnik, razžalila v pričo tega zvestega spremljevalca, katerega sem s tem žalostila? On pa ne odstopi od mene, ker gleda na tvojo božjo voljo in želi mojo dušo tebi pridobiti.

On premišljuje, o Gospod! tvojo potrpežljivost in tvoje prizanašanje, s katerim čakaš mojega spreobrnjenja, in zato me varuje že tako dolgo.

On vidi, o večna Milost! da me ljubiš, da se usmiljuješ moje nespameti, da me kličeš, kadar se ločim od tebe, da mi pomagaš vstati, kadar sem padla. On vé, da sem odkupljena s krvjo Jezusa Kristusa in zavoljo tega me ljubi.

Ti si tedaj edini, najboljši Oče, od katerega prihajajo vse te milosti in dobrote. Bodi tedaj vsaki čas češčen in hvaljen, o dobrotljivi Bog!

Skaži mi še dalje svojo milost in daj, da poslušam in častim tega nebeškega vodnika. Dovôli, v nebeški Oče! da se on bojuje zame, slabo in revno, kadarkoli me napadejo vidni ali nevidni sovražniki, da me povsod spremlja, varuje na duši in na telesu, opominja, podučuje, svari in tolaži, in tebi izročuje moje prošnje in dela; in kadar me bo Jezus, tvoj preljubi Sin, poklical iz groba sodni dan, pošlji tega svetega angelja varuha, da me mojemu milostljivemu sodniku Jezusu naproti pelja v dolino Jozafat.

Sveta Devica in Mati božja! o ko bi pač jaz mogla storiti svojemu angelju varuhu toliko veselja, kolikor si ga ti storila nebeškim duhovom stoječim okoli tebe!

In ti, preljubi angelj in zvesti varuh! ne spominjaj se hudega, kar sem jaz nesrečnica storila v tvoji pričujočnosti, spominjaj se veliko več moje hvaležnosti enkrat v nebesih!

VI.

Drugo premišljanje o svetnikih božjih.

O Bog in Odrešenik moje duše! kako občudljiv si v svojih svetnikih, ki si jih izvolil, poklical in po mnogih čudnih potih in pomočkah pripeljal v nebesa. Kar oni imajo, to upam zadobiti tudi jaz, in kar si dal njim, to si obljubil tudi meni, če jih le posnemam.

Tvoja volja je, da bom tudi jaz sveta; to mi pravi tvoja neskončna ljubezen, katero si mi skazoval ti, o preljubi Jezus, od mojih prvih let; to mi dopovedujejo velike in neštivilne milosti, katere sem prejela od tebe; močni pomočki, katere mi dariš, in svete misli in želje, katere čutim v srcu. Jaz šem sicer slab človek, nagnjena k vsemu hudemu, podvržena veliko skušnjavam, obdana od veliko sovražnikov: pa tvoji svetniki so bili tudi ljudje, slabi kakor jaz, k hudemu nagnjeni, kakor jaz, skušani in napadani, kakor jaz; pa ker so se le zmiraj vojskovali, so premagali, in dobili

venec zmage. Zakaj bi ne mogla tudi jaz storiti, kar so storili oni?

Saj ti si tudi moj Bog, moja ljubezen, moj cilj in konec, in moje edino upanje, ravno kakor si njih Bog, njih ljubezen, njih cilj in konec in njih edino upanje. Tvoje božje Srce je še odprto za-me, kakor je bilo odprto za-nje. Zakaj bi te tudi jaz ne ljubila?

O Bog! ko boš nekdam v najvikši časti prišel sodit svet in mi pokazat svoje svetnike iz vseh krajev sveta, vsacega spola, vsake starosti, kako bom jaz izgovarjala svoje mlačno in grešno življenje! kako se bom sramovala, kako preklinjevala svojo lenobo! Kaj bom rekla, ko bom videla toliko mučenikov, ki so dali za-te telo in življenje, ko jaz še kake majhne težave ali kake majhne krivice ali nečasti ne morem trpeti?

Kako bi mi bilo pri srcu, ko bi mi ti pokazal neštivilno množico devic, katere so, da bi zadobile tvojo ljubezen, zaničevale svet in vse, kar svet more dati, ko bi jaz zdaj svoje dni živela v nečimurnosti in skušala dopasti nezvestim ljudem?

Toliko svetih duš je tebi, o moj Odrešenik! dolgo let služilo v lakoti in žeji, v vročini in mrazu, v križi in nadlogi, v bedenji in postu,

v molitvi in delu: in jaz ne morem ničesar svojim ustom, ničesar svojemu jeziku, ničesar svojim očem, ničesar svojemu životu in svoji poželjivosti pritrpati?

Oh, moj Jezus! usmili se me, in poglej želje mojega srca. Jaz hočem sveta postati, naj velja kar hoče; in če ne morem s tvojimi mučeniki preliti svoje krvi, tudi ne s tvojimi svetimi devicami sveta popolnoma zapustiti, ne s spokornimi dušami v puščavah preživeti svojih dni: hočem vsaj spolnovati tvoje svete zapovedi, brzdati svoje meso in hudo poželenje, in si prizadevati, tebi v majhnih rečeh zvesta biti, ker velicih nisem v stanu izvrševati. Saj si obljubil tudi takim večno zveličanje. Ti sam si rekel, o večna Resnica! da je v hiši tvojega Očeta mnogotero prebivališč.

Jaz ne morem sicer spreobračati nevernikov, mrtvih k življenju obujati, in tega tudi ne tirjaš od mene; očistiti pa hočem svoje srce, skrbno in z najboljšim namenom spolnovati male dolžnosti svojega stanu in poklica, in z bogaboječim življenjem dajati lep izgled svojemu bližnjemu.

Pa tudi tega ne morem sama storiti, če mi ti, o moj Gospod! ne prideš na pomoč.

Usmili se tedaj svoje služabnice, katero ljubiš, in katera tebe želi ljubiti.

Sveta Devica in vseh svetnikov Kraljica! katera si vse presegla v svetosti, prosi za-me, da po svetosti hrepenim in jo z izvoljenimi dosežem. — Tudi vi, izvoljeni služabniki in služabnice Božje, prosite za-me, da vas posnemam na zemlji!

VII.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devic,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

za nas Boga
prosi!

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas Boga
prosite!

Vse svete vrste zveličanih duhov, za nas
Boga prosite!

Sveti Janez Krstnik, } za nas Boga
Sveti Jožet, } prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite!

Sveti Peter, }
Sveti Pavel, }
Sveti Andrej, }
Sveti Jakop, }
Sveti Janez, }
Sveti Tomaž, }
Sveti Jakop, } za nas Boga
Sveti Filip, }
Sveti Jernej, }
Sveti Matevž, }
Sveti Simon, }
Sveti Tadej, }
Sveti Matija, }
Sveti Barnaba, }
Sveti Lukež, }
Sveti Marka, }
 } prosi!

Vsi sveti apostoli in evangelisti, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci; za nas Boga prosite!

Sveti Štefan, }
Sveti Lavrencij, }
Sveti Vincencij, } za nas Boga
 } prosi!

Sv. Fabijan in Sebastijan, }
Sv. Janez in Pavel, }
Sv. Kozma in Damijan, }
Sv. Grvazij in Protazi, } za nas Boga
 } prosi!

Vsi sveti mučenci, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Gregorij,		
Sv. Ambrož,		
Sv. Avguštin,		
Sv. Jeronim,		
Sv. Martin,		
Sv. Nikolaj,		

Vsi sveti škofje in spoznovalci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Benedikt,		
Sv. Brnard,		
Sv. Dominik,		
Sv. Frančišek,		

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti menihi in puščavniki, za nas Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Agata,		
Sv. Lucija,		
Sv. Neža,		
Sv. Cecilija,		
Sv. Katarina,		
Sv. Anastazija,		

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Gospod!
Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega, } reši nas, o Gospod!
 Vsega greha, }

Svoje jeze,
 Nagle in neprevidene smrti,
 Skušnjav hudičevih,
 Jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Duha nečistosti,
 Treska in hudega vremena,
 Šibe potresa,
 Kuge, lakote in vojske,
 Večne smrti,
 S skrivnostjo svojega svetega včlove-
 čenja,

S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim krstom in svetim postom,
 S svojim križem in trpljenjem,
 S svojo smrtjo in svojim pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudovitim vnebohodom,
 S prihodom Tolažnika svetega Duha,
 V dan sodbe,

Mi grešniki,
 Da nam zanesi,
 Da nam odpusti,
 Da nas k pravi pokori pripelji,
 Da svojo sv. cerkev vladaj in ohrani,
 Da pastirja apostolskega in vse cerkvene
 stanove v svoji sveti veri ohrani,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaj,
 Da krščanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruj,

reši nas, o Gospod!

te prosimo, sliši nás!

Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir
in edinost dodeli,

Da nas vse v svoji sveti službi potrdi
in ohrani,

Da naše misli k nebeškim željam po-
vzdigni,

Da vsem našim dobrotnikom večne dari
dodeli,

Da duše naše in naših bratov, bližnjih
in dobrotnikov večnega pogubljenja
reši,

Da sad zemlji daj in ohrani,

Da vsem vernim dušam večni pokoj
dodeli,

Da nas usliši,

Sin božji,

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ; za-
nesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ; usliši
nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ; usmili
se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš itd.

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjava.

B. Temuč reši nas hudega. Amen.

te prosimo, sliši nas!

Molitve

po litanijah v dan sv. Marka in križev teden.

69. Psalm.

O Bog! glej na mojo pomoč; Gospod! hiti mi pomagat.

Osramoteni naj bodo in sramujejo naj se, ki zalezujejo mojo dušo.

Zavrnejo naj se, in sram jih bodi, ki mi hudo želé.

Hitro naj se zavrnejo osramoteni, kateri mi pravijo: Prav! prav!

Veselé in radujejo naj se vsi nad tabo, kateri te iščejo; in kateri ljubijo tvojo pomoč, naj vedno rekajo: Hvaljen bodi Gospod!

Jaz pa sem reven in ubožen; Bog, pomagaj mi!

Moj pomočnik in moj odrešenik si ti; Gospod, nikar se ne mudi!

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

O. Ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Bodi nam, Gospod! močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehah.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod! oživljaj in osreči ga na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za cesarja I.

O. Gospod! ohrani cesarja, ter nas usliši ob dnevu, ko kličemo v te.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni, Gospod! milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam storé kaj dobrega.

V. Molimo za verne mrtve.

O. Gospod! daj jim večni pokoj in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih iz Siona.

V. *Gospod usliši mojo molitev!*

O. *In moje vpitje naj pride do tebe.*

V. *Gospod z vami.*

O. *In s tvojim duhom.*

M o l i m o .

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, katere veže grehov veriga, odveže milost tvoje dobrote.

Usliši, prosimo te, o Bog! našo pohlevno molitev in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpuščanjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas vseh grehov odvežeš in rešiš kazni, katere zanje zaslužimo.

Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnje k tebi kličočega ljudstva in odvrni od nas šibe svoje jeze, ki jih zaslužimo za svoje grehe.

Vsemogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika našega papeža I., in vodi ga po potu večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želel in z vso močjo storil.

Prosimo, vsemogočni Bog! da tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, naj tudi prejema rast v vseh čednostih, da z njimi lepo ozaljšan more ostudnih grehov se varovati, sovražnike premagati in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, dopadljiv priti.

O Bog! od katerega pridejo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana in po zatrtem strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! vžgi naša srca z ognjem svojega svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z očiščenim srcem dopadli.

Bog, stvarnik in odrešenik vseh vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da milostljivo dosežejo po bogaboječih prošnjah odpuščenje, katerega so vselej želeli.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duhom naše dejanje in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začno in, iz tebe začete, tudi v tebi končajo.

Vsemogočni, večni Bog, ki gospoduješ živim in mrtvim in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da naj vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali pa so se že ločili s sveta, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote dosežejo odpuščenje vseh svojih grehov. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim Duhom.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru.

O. Amen.

Molitve

po litanijah pri popoldanski službi božji ob nedeljah in praznikih, kateri niso Matere božje.

K svetemu rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kateri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o .

O Bog! kateri si nam v prečudnem zakramentu zapustil spomin svojega trpljenja, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da vedno v sebi čutimo sad tvojega odrešenja. (Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.)

Za odvrnenje vseh nadlog in nevarnostij.

Vsemogočni, večni Bog! nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristijanov, za katere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in je tudi svojo drago kri preлил na lesu svetega križa. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsemogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika našega škofa I., ki si ga pastirja naši škofiji postavil; dodeli mu, da tistim, čez katere je postavljen, z besedo in z dejanjem k dobremu služi in tako s čedo, ki mu je izročena, doseže večno življenje.

Bog, varuh vseh kraljestev, dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I., spoznati in častiti tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo napeljevali na vse to, kar more k tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega krščanstva pripomoči

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristijane, za žive in mrtve.

Vsemogočni, večni Bog, ki gospoduješ živim in mrtvim in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote dosežejo odpuščenje vseh svojih grehov.

Dodeli nam, o Bog mirú! pravo edinost v veri brez vsega razdrtja in ločitve. Preobrni naša srca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti,

da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, o Gospod! bodi vedno priporočeno vse naše dejanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš itd. Češčena Marija itd. (petkrat.)

VIII.

V s r e d o.

Premišljevanje o presvetem Imenu Jezusovem.

O moj Jezus! kako sladko in prijetno je tvoje sveto Ime tem, kateri te ljubijo; kako tolažljivo za tiste, kateri v tej solzni dolini zdihujejo po tebi!

Kadar, o preljubi Jezus! slišim, berem ali izgovarjam tvoje sv. Ime, mislim si, da si ti

moj Odrešenik in govorim sama pri sebi: Jezus je moj, zakaj On je moj Odrešenik in Učenik in jaz sem njegova, ker On me je odkupil in odrešil, ko sem bila zgubljena.

Kamorkoli obrnem svoje misli in želje, nikjer ne najdem srca, katero bi se po svetosti, zvestobi in dobroti dalo primerjati s tvojim Srcem. O preljubeznivi Jezus! naj ne bo tedaj moje srce z drugim srcem kakor s tvojim v ljubezni zvezano in zedinjeno!

Če bo svet poželel mojega srcá, mu bom rekla: Ti me nisi odrešil, o samopridni, goljufivi svet! ti me iščeš le pogubiti Jaz tedaj nočem te ljubiti, temveč Jezusa hočem ljubiti, kateri me je odrešil in me hoče zveličati.

Če bo reklo moje mesó, da naj bi ga ljubila, da naj bi spolnovala njegove želje, mu hočem odgovoriti: Ti me nisi odrešilo, o revno meso! ti hočeš le sebe in dušo pahniti v večno nesrečo. Jaz te tedaj nočem ljubiti, ampak sovražiti te hočem kakor svojega najhujšega sovražnika. Plačilo, ki ga daješ takim, ki te ljubijo, je večna smrt. Jezus pa mi dá večno življenje, če ga ljubim, tedaj hočem samo Jezusa ljubiti.

Če pride peklenški duh s svojimi lažmi, hoteč preslepiti moje srce in me zapeljati v

greh, mu porečem: Kako smeš ti, revni in zaničljivi satan! o meni kaj tacega misliti, da bom zavoljo tebe žalila Jezusa, pred katerim moraš ti s svojo zavrženo drhaljo pripogovati kolena?!

Če pride umrljiv človek, kateri poželi moje ljubezni, jaz ne vem, kako on z mano misli, in kaj bi naredila njegova ljubezen; to pa vem, moj Jezus, da ti z mano dobro misliš in da mi ne more slabo iti, ako tebe ljubim. Če pa ti dovoliš in hočeš, da tudi ljubim kakega človeka, hočem ga ljubiti, pa le zavoljo tebe; tebe pa hočem vselej nad vse ljubiti.

Ti si moj Odrešenik, o Jezus! saj to pomeni tvoje presladko Ime. V tem veselja in tolažbe polnem imenu najdem vse. vse imam in upam vse, česar še nimam.

S tem Imenom sem varna v vseh nevarnostih, srečna v vseh napadih, potrpežljiva v vseh zoprnostih, potolažena v vsaki britkosti, nepremagljiva v vsakem boju, srečna v plačilu; zakaj razun tega ni družega imena, v katerem bi se mogli zveličati.

To sveto Ime hočem zapisati na svoje oči, na svoja ušesa, na svoj jezik; zapisati na svoje čelo in poslednjič tudi v svoje srce. Svet me ne bo vabil, ko bo zagledal to Ime, pe-

klenski duhovi se bodo vstrašili in bežali pred njim, tvoji sveti angelji se bodo razveseljevali nad menoj in ti, moj najljubeznivejši Jezus! me boš v tem znamenji spoznal svojo ovčico.

O moj Jezus! moj najslajši Jezus! moj najmilostlivejši Jezus! moj najlepši Jezus! moj ljubeči in čez vse ljubljeni Jezus! Jezus moje veselje, moj Oče, moj Kralj in moj Bog, kako morem jaz tebe žaliti in še nečimurni svet ljubiti? Kako morem razun tebe imeti še kako veselje in potolažena biti? In kako morem tebi še kdaj nezvesta biti in na-te pozabiti?

Moj Jezus, počivaj v mojem srcu, katero hrepeni po tebi. Oj, sahne naj od ljubezni in velicega veselja; moj jezik naj umolkne, ker nima besede tebi dopovedati moje notranje občutljeje; in naj le srce s teboj govori, ali veliko več govôri ti sam z mojim srcem.

Marija, ljubezni goreča Mati Jezusova! ki si po božjem povelju dala svojemu Sinu to sladko Ime Jezus in ga tolikokrat izgovorila z neizrekljivim srčnim veseljem: daj mi okusiti sladkost tega božjega Imena ob mojej smrtni uri. Amen.

IX.

Litanije

presladkega Imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
 Bog Sin, Odrešenik sveta,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, Sin Boga živega,
 Jezus, odsvit Očeta,
 Jezus, žar večne luči,
 Jezus, kralj veličastva,
 Jezus, solnce pravice,
 Jezus, Sin Marije Device,
 Jezus, ljubeznivi,
 Jezus, čudoviti,
 Jezus, močni Bog,
 Jezus, Oče prihodnjega veka,
 Jezus, angelj velikega sklepa,
 Jezus, najmogočnejši,
 Jezus, najpotrpežljivejši,
 Jezus, najpokornejši,
 Jezus, krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubitelj čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog miru,

} usmili se nas!

Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, vzgled kreposti,
 Jezus, goreči duš ljubitelj,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrot,
 Jezus, pot in življenje naše,
 Jezus, veselje angeljev,
 Jezus, Kralj očakov,
 Jezus, voditelj aposteljnov,
 Jezus, učitelj evangelistov,
 Jezus, srčnost mučencev,
 Jezus, luč spoznovalcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

usmili se nas!

Vsega zlega,
 Vsega greha,
 Svoje jeze,
 Zalezovanj hudičevih,
 Duha nečistosti,
 Večne smrti,
 Zanemarjanja navdihov tvojih,
 Poskrivnosti svojega svetega včlovečenja,
 Po svojem rojstvu,
 Po svojem detinstvu,
 Po svojem Božjem življenju,

reši nas, o Jezus!

Po svojih trudih,	} reši nas, o Jezus!
Po svoji smrtni britkosti in svojem trpljenju,	
Po svojem križi in svoji zapuščenosti,	
Po svojih bolečinah in slabostih,	
Po svoji smrti in svojem pokopu,	
Po svojem vstajenju,	
Po svojem vnebohodu,	
Po svojih radostih,	
Jagnje Božje, ki odjemplješ grehe svetá, zanesi nam, o Jezus!	
Jagnje Božje, ki odjemplješ grehe svetá, usliši nas, o Jezus!	
Jagnje Božje, ki odjemplješ grehe svetá, usmili se nas, o Jezus!	
Jezus, sliši nas!	
Jezus, usliši nas!	

M o l i m o .

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel: Prosite in boste prejeli, iščite in boste našli, trkajte in se vam bode odprlo, daj nam, te prosimo, gorečnost svoje božje ljubezni, da te s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubimo in neprenehoma hvalimo.

Dodeli nam, Gospod, da strah in ljubezen do tvojega svetega imena vedno v sebi ohranimo, ker nikdar voditi ne nehaš, katere v stanovitnosti svoje ljubezni utrdiš. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.

Molimo.

O Bog, kateri si svojega edinorojenega Sina postavil zveličarja človeškega rodú in ga ukazal Jezusa imenovati, dodeli milostljivo, da, kateri njegovo sveto Ime častimo na zemlji, najdemo svoja imena v nebesih v bukvah izvoljenih zapisana in se večno veselimo obličja Jezusovega, po ravno tistem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, kateri s tabo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

X.

V četrtek.

Premišljevanje o presvetem rešnjem Telesu.

Ti skriti Bog in Zveličar! moje veselje in moje življenje! kdo bi si le zamogel domišljevati, ko bi ne učila sveta vera, da prebiva neskončni Bog med ljudmi na zemlji?!

O Bog veličastva! kje je vendar neizrek-ljiva svetlost tvoje lepote? kje so tvoji častni služabniki, o neumrljivi Kralj časov!? kje so tvoji zakladi in tvoja bogastva, ki si tukaj med nami ves in resnično pričujoč, ne le kakor človek, ampak tudi s polnostjo svojega božjega bitja!

Vse si skrila pred mojimi očmi, da brez strahu pridem k tebi, se s tabo prijazno pogovarjam in te morem zavžiti. O moj Bog! kolika ljubezen?!

Ni li bilo zadosti nehvaležnim ljudem, da si hotel ti, o Bog! vzeti njih umrljivo slabost na-se? Ali ni tvoje truda polno življenje in tvoja britka, sramotna smrt zadosti dala spoznati tvojo ljubezen? zakaj tedaj, o neskončna Dobrota! zakaj si hotel ostati pri nas ljudeh in zakaj v tako zaničljivem stanu, kjer te nočejo spoznati, kjer pozabijo na te, kjer se ti v tvoji pričujočnosti dela nečast in razžaljenje? Oh, tvoja preobilna ljubezen do nehvaležnih in neobčutljivih ljudi te dela tako nizkega in tako ponižnega, o Bog veličastva!

Ko si vidno hodil med ljudmi, nisi bil tako zapuščen, o ljubeznivi Jezus! Hodili so od vseh stranij in poslušali z občudovanjem tvoje božje nauke; gledali so in častili tvoja čudna dela; pozabili so jedi in pijače, da so le hodili za tabo. In dasiravno so te preganjali tvoji sovražniki, je vendar vse ljudstvo stalo na tvoji strani. Tako si ti, o najlepši med človeškimi otroci! na-se obrnil vseh oči in srca. — Potem pa, ko te je tvoja ljubezen skrila pod podobo kruha, si od majhnih in

velicah zapuščen. Ti sediš v samoti na sedežu svoje ljubezni; ti vabiš in kličeš vse ljudi k sebi — in nobeden noče priti k tebi; ti ponujaš svoje obilne milosti — in nihče jih noče sprejeti; raji hočejo smrti umreti, kakor pri tebi iskati življenja. Oh, tako velika je neobčutljivost in neumnost ljudi!

Ti si, o Jezus! luč sveta, katera sveti v temoti — pa ljudje ljubijo temoto in nočejo biti razsvetljeni od tebe! Kako hudó boli tvoje božje Srce tolika neizrečena nespamet ljudij!

Eni te sovražijo in preganjajo, ker te spoznajo, pa ne verujejo, da si v presveti skrivnosti resnično pričujoč; in zavoljo tega se po hudičevo predrznejo, tebi storiti vsakoršno nečast. In od teh, kateri verujejo na tvojo pričujočnost, kako malo jih je, ki se dajo razsvetliti tebi, ki si Luč človeškega srca; oni tapajo, kakor revčki. v noči svoje hudo-bije, se spotikajo in padajo iz temote svoje dušne slepote v večno temoto, kjer je večni jok in škripanje z zobmi.

Ti pa, o neizrečeno dobrotljivi Jezus, ne nehaš razpošiljati svojih milostljivih žarkov iz tega skrivnostnega zakramenta na vse strani in zavoljo ene duše, ki se dá razsvet-

liti, potrpežljivo prenašaš otrpnjeno slepoto toliko družih in čakaš njih spreobrnjenja.

Tvoja ljubezen, najdobrotljivejši Gospod! je tudi tako neizmerna, da jim samega sebe daješ v jed in jih napajaš s svojo predrago krvjo. Tako odpiraš in iztakaš vse svoje zaklade božje ljubezni, o ganljiva Ljubezen in Dobrota! Ali je pač mogoče, da človek, kateri v to veruje, ne ljubi tebe? da ne želi potolažiti svoje lakote s to božjo jedjo in pogasiti svoje žeje s to božjo pijačo?

Vem, ljubi Jezus, da so pa tudi duše, ti jih poznaš, duše, katere najdejo v tem zakramentu ljubezni vse veselje in sladkost; ali pri veliko vernih najdeš le mlačnega duha, le neobčutljivo srce in nehvaležnost.

Kolikrat moraš ti, o Bog čistosti in svetosti! pri tacih imeti svoje prebivališče, kateri so polni blata in najgnjusnejših grehov; pri ljudeh, kateri z nogami teptajo po tebi in ne častijo tvoje presvete krvi; kateri hočejo, da bi s satanom skupaj imeli prebivališče. Tako delajo s tabo, o Bog večne časti! nezvesti in prešeštni ljudje; in tudi še take ljubiš in hrepeniš po njih zveličanju!

Oh, moj Zveličar! ali sem tudi jaz uboga v številu teh nekrščanskih ljudi? Oj odpusti

mi, kar sem se pregrešila zoper tebe v tem najsvetejšem zakramentu! V prihodnje ti hočem, o moja največja Dobrota! z večjo gorečnostjo služiti, te večkrat obiskovati ter v tej tvoji družini in ne v slastnih zbirališčih in kratkočasih posvetnih otrok hočem iskati svojega veselja in svoje tolažbe. Od danes za naprej hočem očistiti svoje srce, da ti, o najdražji mojega srca! v meni najdeš veselje.

Sveta Devica in Mati Jezusova! s svojo priprošnjo mi zadobi telesno in dušno čistost, katero zahteva od mene ta nebeška angeljska jed.

XI.

Litanije

presvetega Rešnjega Telesa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
 Bog Sin, odrešenik sveta,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, kateri si pri zadnji večerji sam
 sebe učencem zavžiti dal,

} usmili se nas!

Jezus, kateri si v presyetem zakramentu
resnično pričujoč s krvjo in z mesom,
z dušo in s telesom, po božji in člo-
veški natori,

Jezus, živi kruh, kateri si z nebes prišel,

Jezus, kruh angeljev,

Jezus, kruh vseh izvoljenih,

Jezus, kruh močnih,

Jezus, čeznatorni kruh,

Jezus, skriti Bog in Zveličar,

Jezus, studenec vseh milostij,

Jezus, vedni in najčistejši dar,

Jezus, nekrvavi dar nove zaveze,

Jezus, nedolžno Jagnje božje,

Jezus, skrita mana,

Jezus, Beseda, ki se je včlovečila in zdaj
med nami prebiva,

O najsvetejši zakrament,

Največja skrivnost božja,

Spomin največjih čudežev božjih,

Prečudno znamenje največje ljubezni
božje,

Zakrament večne ljubezni,

Skrivnost vere,

Dar sprave za žive in mrtve,

Največja moč v skušnjavah,

Najmočnejše orožje zoper hudobnega
sovražnika,

Najimnitnejši vseh darov božjih,

Presveti spomin Gospodovega trpljenja
in njegove smrti,

Presveta Gospodova večerja, pri kateri
angeljci strežejo,

usmili se nas!

Največje veselje pobožnih duš,
 Največja dobrota vernih kristijanov,
 Najslajši živež naših duš,
 Moč slabih,
 Tolažba žalostnih,
 Pomoč zapuščenih,
 Popotnica teh, kateri gredó v večnost,
 Zastava večnega življenja,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

Vsega hudega,
 Vsega greha,
 Nevrednega prejemanja tega presvetega
 zakramenta,

Poželenja mesa,
 Poželenja očij,
 Napuha življenja,

Vseh pregrešnih priložnostij in nevar-
 nostij,

Skrivnih skušnjav in zalezovanja hu-
 dobnega duha,

Vseh nesreč,
 Nagle in neprevidene smrti,

Večne smrti,

Z ljubeznijo, s katero si postavil ta sveti
 Zakrament,

Z ljubeznijo, s katero si pri zadnji ve-
 čerji obhajal svoje aposteljne,

Z ljubeznijo, s katero tudi nas živiš s
 svojim presvetim Rešnjim Telesom,

Z ljubeznijo, s katero se za nas daruješ
 v tem presvetem Zakramentu,

odreši nas, o Jezus!

Z ljubeznijo, s katero v tem daru za-
 dostuješ božji pravici,
 Z ljubeznijo, s katero zanašaš nevrednim
 kristijanom,
 Z ljubeznijo, s katero tolikanj nečasti
 pretrpiš v tem presv. Zakramentu,
 Z ljubeznijo, s katero s sedeža svoje
 milosti tako usmiljeno gledaš na nas,
 Z ljubeznijo, s katero nas tako dobrot-
 ljivo poslušáš,
 Z ljubeznijo, s katero tolikanj milostij
 skazuješ v tem presvetem Zakra-
 mentu,
 Z ljubeznijo, s katero v tem presvetem
 Zakramentu ostaneš pri nas do konca
 sveta,

odreši nas, o Jezus!

Mi ubogi grešniki,
 Da nam zanesi,
 Da nam vse naše grehe odpusti,
 Da nas v živi veri v ta presveti Za-
 krament potrdi in obdrži,
 Da v naših srcih trdno zaupanje v ta
 najsvetejši zakrament obudi,
 Da v naših srcih gorečo ljubezen do tega
 najsvetejšega Zakramenta pomnoži,
 Da našo čast in pobožnost k temu
 presvetemu Zakramentu pomnoži in
 ohrani,
 Da nam milost daj, vselej z dobro pri-
 pravo k tvoji božji mizi pristopiti,
 Da nam sad tega presvetega Zakramenta
 obilno dodeli,

te prosimo, usliši nas, o Jezus!

Da resnično počeščenje tega najčastitljivejšega Zakramenta med nami pomnoži,

Da vso nečast od te najčastitljivejše skrivnosti božje zavaruj in odvrni,

Da svojo sveto cerkev vladaj in ohrani,

Da vsem, kateri v te ne verujejo, luč prave vere dodeli,

Da naše misli k nebeškim željam povzdiguje,

Da naša srca s svojim milostljivim obiskovanjem razveseli in očisti,

Da nam vselej veselje nad tem presv. Zakramentom v srce daj,

Da vedno v nas ostani in mi v tebi,

Da nas konec našega življenja s to nebeško popotnico previdi in obveseli,

Da nas poslednji dan k večnemu življenju obudi,

Da vsem vernim dušam večni mir in pokoj dodeli,

Da nas na sedeži svoje milosti uslišati blagovoli,

Jezus, Sin božji,

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; zanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili se nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

te prosimo, usliši nas, o Jezus!

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

Dobrotljivi in usmiljeni Gospod je storil spomin svojih čudežev. — On je živeža dal tem, kateri se njega bojé.

Ti, o Gospod! si nam dodelil kruh z nebes, kateri ima v sebi vse razveseljenje.

S tvojega altarja, o Gospod! prejemamo Kristusa, v katerem se razveseli duša in telo.

M o l i m o .

O Bog, kateri si nam v prečudnem Zakramentu zapustil spomin svojega trpljenja, dodeli, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da vedno v sebi čutimo sad tvojega odrešenja. Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

XII.

V p e t e k .

K presvetemu Srcu Jezusovemu.

V premislek.

Ganljivo in tolažbe polno pobožnost do božjega presvetega Srca je zapovedal Kristus Jezus sam, poglavarji njegove svete cerkve

pa so jo v kratkem času razširili na vse kraje svetá. To prečeščno Jezusovo Srce je bogata zaloga in studenec vseh milostij in duhovnih dobrot, je najlepše ogledalo vseh krščanskih čednostij, je najbližnja pot k svetosti in najmočnejši pomoček, spoznati nezapopadljivo ljubezen, ki jo ima Jezus do ljudi, in užgati gorečo ljubezen do njega v njihovih srcih. Petek je Kristus sam izvolil v češčenje svojega božjega Srcá. (Lepo podučenje o tej najprisrčnejši pobožnosti najdeš v lepih bukvah z naslovom: »Jezusa in Marije, dvoje najsvetejše Srce«.)

O Božje, o milosti polno Srce mojega Zveličarja Jezusa! ki si mene revno grešnico tako prisrčno ljubilo in za-me pretrpelo nezapopadljivo britkost, težave in bolečine: kje li je moja dolžna hvaležnost in nasprotna ljubezen? Mi smo sploh navajeni ljubiti táko srce, katero nam je odkrito, dobrovoljno in zvesto. Nikoli nikjer pa ni srcá, katero bi bilo nam vsem toliko odkrito, dobrovoljno in zvesto, kakor si ti, o božje Srce! In vendar te ljudje tako malo ljubijo, te zaničujejo, preganjajo in tisočkrat žalijo in ranijo. Kako ravnajo s tabo nečloveška srca v presvetem Zakramentu altarja! koliko nečasti moraš

ravno tù trpeti od nevercev in od nehvaležnih in hudobnih otrok svoje cerkve!

Jaz sama, nezvesta in ostudna grešnica, kolikrat sem te žalila s svojimi grehi, s svojo nečimurnostjo, s svojim razdeljenim in mlačnim srcem! Kolikrat sem te zapustila, o zvesto Srce Jezusovo! da bi dopadla goljufnemu srcu zaničljivega človeka in zadovolila svoji lastni poželjivosti!

Oh, ljubezni goreče Srce Jezusovo! ali nisem že zadosti živela svetu? nečimurnosti in sami sebi? Ali ni že čas, da v prihodnje živim le tebi samemu, o najslajši Srce mojega Zveličarja!

Nikdar več nočem radovoljno misliti, želiti, govoriti, storiti ali pustiti, kar bi moglo žaliti tebe in ljubezen, ki jo imaš do mene. Raje hočem zgubiti telo in življenje, kakor s kakim smrtnim grehom storiti tebi novo rano. Skrbno se hočem varovati tudi odpustljivega greha, da ti skažem svojo ljubezen in hvaležnost. In ker me moje hudo nagnjenje vedno napeljuje v greh, se hočem vedno vojskovati zoper njega, da ga premagam. Od tebe, o predobrotljivo Srce! pričakujem pomoči: pri tebi je vse moje zaupanje. Ti si Srce mojega Jezusa, katerega jaz želim

ljubiti, in katerega čislam bolj, kakor nebo in zemljo.

In ti, moj preljubi Jezus, daj, da se v čednostih tvojega presvetega Srca vedno vadim in jih kažem v dejanju! Daj mi čisto srce, katero bo sovražilo greh. Daj mi, moj križani Zveličar! skesano srce, da bom objokovala dan na dan grehe svoje in družih nehvaležnih ljudij. Daj mi, moj božji Učenik, ponižno srce, ker si ti iz srca ponižen, da bom rada tiho in samotno živela in zaničevala vso čast in hvalo ljudi, ali je vsaj ne iskala.

Daj mi, o moj najmilostlivejši Jezus! pohlevno, krotko, potrpežljivo srce, da bo po tvojem zgledu potrpežljivo prenašalo vse zasramovanje in vso nečast, vse bolečine in zoprnosti in zadušilo vso jezo, nevoljo in maščevalno vnemo.

Daj mi, o Jezus! tako srce, da bo malo cenilo vse časne dobrote, toliko bolj pa hrepenelo po večnih. Daj mi pokorno srce, da se bo dalo voditi tvojemu duhu in vladati predpostavljenim brez godrnjanja in nasprotovanja. Daj mi milostljivo mirno in odkrito srce. Posebno pa te prosim, moj Bog in Gospod! za tako srce, da bo tebe čez vse ljubilo in v tvoji ljubezni dobivalo vse veselje in prijetnost.

Vtisni v moje srce vse svete želje in navdanosti svojega presvetega in najpopolnišega Srca, da bom po tem Srcu vselej živela in v njem popolnoma skrita končala svoje življenje. Sveta Devica! daj, da moje srce, kakor tvoje z Jezusom vselej sklenjeno in po najčistejši ljubezni zedinjeno ostane vekomaj!

Ponavljjanje

zdrúženja z brati in sestrami bratovščine presv. Srca Jezusovega, ako si vanjo zapisana.

Ker srčno želim, čast Jezusa Kristusa, kateri je za nas na križu umrl, in čast njegovega presvetega, vsega gorečega Srca, katero v svetem Zakramentu altarja gorí ljubezni do nas, čedalje bolj razširiti in vso nečast nadomestiti, katerakoli je bila njemu storjena v tem Zakramentu ljubezni: sklenem se jaz I. I. z vsemi družimi udi te bogoljubne bratovščine, da zadobim tudi jaz podeljene odpustke in se vdeležim dobrih del, ki se v njih zgodé v zadoščenje za svoje grehe in v pomoč ubogim dušam v vicah. O moj Jezus! sprejmi vse ude te bogoljubne bratovščine in zakleni jih v svoje najsvetejše Srce, da tvoje božje ljubezni goré in v tej ljubezni natanko spolnjujejo tvoje božje zapovedi in dolžnosti svojega stanú! Amen.

XIII.

Litanije

presvetega Srca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
 Bog Sin, odrešenik sveta,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, eden sam Bog,
 Presveto Srce Jezusovo,
 Srce Jezusa, Sinú živega Boga,
 Srce Jezusa, Sinú prečiste Device,
 Srce Jezusovo, dopadenje nebeškega
 Očeta,
 Srce Jezusovo, tempelj sv. Duha.
 Srce Jezusovo, večna ljubezen presvete
 Trojice,
 Srce Jezusovo, raj božjega veselja,
 Srce Jezusovo, studenec nebeške slad-
 kosti,
 Srce Jezusovo, sedež večne milosti,
 Srce Jezusovo, morje usmiljenja,
 Srce Jezusovo, zaklad vsega bogastva
 božjega,
 Srce Jezusovo, vir svete ljubezni in
 kesanja,
 Srce Jezusovo, cilj in konec vsega usmi-
 ljenja nebeškega Očeta,

usmili se nas!

Srce Jezusovo, visokost božje modrosti
in božjega znanja,

Srce Jezusovo, potok, ki razveseljuje
mesto božje,

Srce Jezusa, našega nebeškega kralja,

Srce Jezusa, našega dobrega pastirja,

Srce Jezusa, našega usmiljenega brata,

Srce Jezusa, našega preljubega učenika,

Srce Jezusa, najljubeznivejšega ženina
naših duš,

Srce Jezusovo, zgled krotkosti in po-
nižnosti,

Srce Jezusovo, studenec mirú in svetega
pokoja,

Srce Jezusovo, najpopolniji podoba na-
šega življenja,

Srce Jezusovo, tolažba žalostnih,

Srce Jezusovo, pribežališče v skušnjavah
in nadlogah,

Srce Jezusovo, veselo prebivališče čistih
duš,

Srce Jezusovo, veselje vseh izvoljenih,

Srce Jezusovo, studenec vseh svetih
mislij in željâ,

Srce Jezusovo, luč popotnikom,

Srce Jezusovo, altar sprave,

Srce Jezusovo, ognjeni studenec božje
ljubezni,

Srce Jezusovo, hrepenenje in najslajša
ljubezen svetih duš,

Srce Jezusovo, zavoljo nas na oljski gori
žalostno in otožno do smrti,

Srce Jezusovo, oslabiljeno od krvavega
 potú,
 Srce Jezusovo, žalostno zavoljo naših
 grehov,
 Srce Jezusovo, na križu s sulico pre-
 bodeno,
 Srce Jezusovo, upanje umirajočih,
 Srce Jezusovo, večno veselje vseh svet-
 nikov v nebesih,
 Srce Jezusovo, krona vseh stvari božjih,
 Bodi nam milostljivo; zanesi nam, o Srce
 Jezusovo!
 Bodi nam milostljivo; usliši nas, o Srce Jezu-
 sovo!

usmili se nas!

Vsega greha,
 Zanemarjanja tvojih svetih navdihov,
 Vse nepobožnosti in mlačnosti,
 Vse mrzrote do tvoje božje ljubezni,
 Vseh nečistih mislij in željâ,
 Vse slepote in trdovratnosti srca,
 Po svoji čudni krotkosti in ponižnosti,
 Po svoji največji čistosti,
 Po svojem usmiljenju in prizanesljivi
 milosti,
 Po svojem skrivnem življenju,
 Po svoji revščini in sveti pokorščini do
 smrti na križu,
 Po svojem preljubeznivem obnašanju
 med ljudmi,
 Po svojem notranjem miru,
 Po svoji usmiljeni ljubezni do nas greš-
 nikov,

reši nas, o Srce Jezusovo!

Po krvi in vodi, ki si jo prelilo v naše posvečenje, reši nas, o Srce Jezusovo!

Mi grešniki,

Da svojo sveto in čisto ljubezen v naša srca vlij,

Da naša srca k posnemanju svojih čednostij vleci,

Da nam pravo ponižnost, krotkost in notranji mir dodeli,

Da vse misli in želje našega srca očisti in posveti,

Da nas in vse ljudi razsvetli in k spoznanju svoje božje ljubezni pripelji,

Da nas v britkosti tega življenja milostljivo poživi in potrdi,

Da svojo sveto ljubezen v nas vedno množi,

Da ob naši smrtni uri naše duše v svoji sveti rani skrij,

Da nas v veličastvo svojih izvoljenih sprejmi,

O presladko Srce Jezusovo,

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; zanesi nam, o Srce Jezusovo!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usliši nas, o Srce Jezusovo!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili se nas, o Srce Jezusovo!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

te prosimo, usliši nas!

Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija!

- Ÿ. Pomagaj svojim služabnikom, o Gospod!
B. Ki si jih odrešil s svojo krvjo.
Ÿ. Gospod, usliši mojo molitev!
B. In moje vpitje naj pride do tebe.

M o l i m o.

Ozri se, prosimo, vsemogočni večni Bog! na preljubeznivo Srce svojega Sinu, nad katerim imaš dopadenje, in odpusti nam zavoljo tega preljubeznivega Srca naše grehe, odvrni od nas zasluženno šibo, vlij v naša srca svojo ljubezen, ohrani, vodi in pripelji nas v večno življenje. Amen.

XIV.

V s a b o t o.

Premišljevanje o deviški Materi božji.

Božja Mati in Devica! v tebi je vse veliko in občudljivo, ki presega človeško razumnost. Nihče ne more razumeti tvoje vrednosti; nihče premeriti tvoje velike moči, ki jo imaš pri Bogu; nihče izgovoriti tvoje premile dobrote; nihče ni v stanu doseči visokosti tvojih čednostij. Če na-te mislim, o Devica! vidim vselej nov čudež;

vidim devico, katera je porodila, — in porodila Boga, — in katera je po rojstvu vedno ostala čista devica.

Kako posebno in občudljivo je zares tvoje devištvo, ki je našlo Besedo božjo v deviškem naročji Očeta, navzelo s svojo čezangeljsko lepoto in po svoji čistosti potegnilo z nebes. Bog ni mogel imeti nobene druge matere na zemlji, kot devico, in sicer med vsemi devicami najčistejšo, in taka devica ni mogla družega roditi, kot Boga samega.

Ti, o Marija, si tista devica, tista presrčna božja Mati. Ti si zares med vsemi devicami najposebniša, najlepša in najčistejša Devica, ki v čistosti presežeš bliščeče nebeške luči in zveličane duhove, in ki si spočela od Boga svetega Duha.

Nobeno devištvo se ne more primerjati s tvojim devištvom; zakaj ti si prva vsem drugim devicam z zgledom naprej šla, in prva iz teh hčer Bogu, svojemu Gospodu obljubila in darovala devištvo in zato si ti zaslužila pred vsemi družimi hčerami, da je Bog sam hotel v tvojem telesu po telesno prebivati. Pogledj, o prečudna Mati in Devica! nepopisljivo število devic, katere vse so zaničevale mesene sladnosti in posvetno čast, in se v vedno službo darovale

Jezusu, tvojemu božjemu Sinu; glej, kako so celo angelji služili na zemlji tvojemu Sinu. Te vse spoznajo v tebi svojo kraljico: one so duhovni sad tvojega rodovitega devištva. Tvoje devištvo jim je pokazalo pot in jih pripeljalo h Kristusu.

O devica vseh devic, kako ljubo in drago ti je bilo tvoje sveto devištvo? s kolikšno skrbjo si ga varovala? s kako lepimi čednostmi si ga ti ozaljšala? Tvoja družčina so bili nebeški angeljci, tvoje razveseljevanje je bilo premišljevanje božje postave; tvoj kratek čas je bilo delo in samota. Svetu in vsem posvetnim sladnostim si odmrila, in z vednim krotanjem svojih počutkov si si ohranila dragi zaklad svojega devištva.

Kako te hočem vredno častiti in hvaliti in kako te nasledovati, kakor bi rada? Vendar, o sveta Devica! z milostjo božjo in tvojo priprošnjo si upam vse. Torej se priporočim tvoji materini ljubezni in prosim, da za-me prosiš pri Kristusu Jezusu, svojem ljubem Sinu. Amen.

XV.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,	}	usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik svetá,		
Bog sveti Duh,		
Sveta Trojica, en sam Bog,		
Sveta Marija,	}	za nas Boga prosí!
Sveta Mati božja,		
Sveta devic Devica,		
Mati Kristusova,		
Mati milosti božje,		
Mati prečista,		
Mati brez madeža,		
Mati nedolžna,		
Mati presveta,		
Mati ljubezniva,		
Mati prečudna,		
Mati našega Stvarnika,		
Mati našega Odrešenika,		
Devica modra,		
Devica častitljiva,		
Devica hvale vredna,		
Devica mogočna,		
Devica usmiljena,		
Devica verna,		
Podoba pravice,		

Sedež modrosti božje,	}	
Začetek našega veselja,		
Posoda duhovna,		
Posoda časti vredna,		
Posoda vse svetosti,		
Skrivnostna roža,		
Turn kralja Davida,		
Turn slonokoščeni,		
Hiša zlata,		
Skrinja mirú in sprave,		
Vrata nebeška,		za nas
Zgodnja Danica,		
Zdravje bolnikov,		Boga
Pribežališče grešnikov,		
Tolažnica žalostnih,		prosi!
Pomoč kristijanov,		
Kraljica angeljev,		
Kraljica očakov,		
Kraljica prerokov,		
Kraljica aposteljnov,		
Kraljica mučenikov,		
Kraljica spoznavalcev,		
Kraljica devic,		
Kraljica vseh svetnikov,		
Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,		
Kraljica presv. rožnega venca,		
Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ; zanesi nam, o Gospod!		
Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ; usliši nas, o Gospod!		
Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ; usmili se nas, o Gospod!		

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnostij. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o .

Pridi, o usmiljeni Bog! naši slabosti na pomoč, da po priprošnji svete božje Porodnice, katero kličemo, vstanemo od svojih grehov. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, Amen.

Četrty oddelek.

Svete misli, notranji zdihljeji in pobožnosti, katerih se more devica o mnogih okoliščinah čez dan posluževati.

I.

Kadar se devica zbudi po noči ali zjutraj.

Moj Jezus! glej, jaz ležim v temoti; ti si luč ljudij, razsvetli me, da spoznam tebe in sebe.

Odpri mi oči, o večna Luč! da nikdar v smrti ne zaspim. Daj, da bo sovražnik osramoten, ki me hoče odvracati od tvoje ljubezni.

Moj ljubi Jezus, obudi mene, svojo služabnico, k večnemu življenju, kadar prideš sodit.

Koliko izmed tvojih služabnic, o Gospod! te zdaj hvali in časti v tej uri, ko jaz svojemu duhu dajem počitek. Združi moje srčne želje z njih gorečnostjo. Ti veš, o Bog! da s tem počitkom ne iščem družega, kot svoje moči poživiti, da ti bom mogla lažje služiti. Po noči sem te iskala, ker si ti moj cilj in konec in moje zveličanje; in zjutraj zgodaj hočem na-te misliti in te hvaliti, da se milostljivo na-me ozreš. Moje srce te ljubi in

moja duša koprni po tebi. Kdaj bom k tebi prišla in stala pred tvojim obličjem?

(Tudi še druge svete misli in ljubeznive zdihljeje utegneš obuditi.)

II.

Kadar se devica oblači, ali spravlja k počitku.

Daj, o Bog! da slečem s svojimi deli starega človeka in oblečem novega, ki je po podobi Jezusa Kristusa.

Obleci me, o moj Zveličar, s svatovskim oblačilom svoje posvečujoče milosti in s čednostmi, katere zahtevaš od mene. Kako dolgo, o Gospod! bom stregla temu umrljivemu telesu, katero bo črvom v jed? Daj, da veliko več skrbim za svojo dušo, da kdaj oba v časti vstaneta. Daj, o moj Bog! da hodim vselej v vsi spodobnosti, sramožljivosti in čistiljivosti pred teboj.

(Tudi se more med oblačenjem in slačenjem opravi kaka ustna molitev.)

III.

Pred in med delom.

Iz ljubezni do tebe, o moj Bog in največja Dobrota! delam to delo. Cilj in konec, ki ga v tem delu imam pred očmi, ni moja lastna

korist, ni moj časni dobiček, ne želja ljudem dopasti, temuč tvoja sveta volja, katera zahteva to delo od mene.

Moje delo je sicer malo vredno in zaničljivo v človeških očeh; pa jaz ne iščem dopasti ljudem, temuč tebi, o Bog, ki si moje življenje in moje zveličanje.

Kako blažen in kako radodaren si ti, o Bog! da z nebeškim plačilom povračaš najmanjše reči, ki se počno in storé iz ljubezni do tebe. Bi mar jaz hotela zanemarjati toliko srečo?

Oh! koliko dnij in ur sem preživela v nečimurnosti, po željah svojih telesnih počutkov, v praznih pogovorih in v postopanju; kako ojster odgovor bom morala za tega voljo tebi dati, če se me ne usmiliš?

Kaj je časna sreča in majhno plačilo, ki ga svet daje? In pri vsem tem se dirja in peha po dnevi in po noči, zgodaj in pozno, da se kaj vjame. Kaj? ali si ti tako nizek, o Gospod, veličastva! — ali so tvoje obljube tako majhne, da bi se nič ne storilo iz ljubezni do tebe? In kaj tolicega tirjaš, o Bog! od mene in vseh ljudi? O veliko mánj, kakor hoče od mene imeti nezvesti in malopridni svet.

Jezus, tvoj ljubeznivi Sin, ki je vstvaril nebo in zemljo, se ni skozi 30 let sramoval nizkih opravil; ali se morem po takem zgledu sramovati dela jaz, ki sem revna grešnica in po pravični sodbi obsojena k delu? S trdom in delom Jezusa Kristusa sklenem svoj trud in svoje delo. Jezus je delal, ker je bila tvoja božja volja, tedaj hočem delati tudi jaz zavoljo tebe.

V pokorščini in podložnosti bo moje veselje; ker dobro vem, da si, o moj ljubi Jezus, tudi ti v pokorščini preživel celo svoje življenje.

O častitljiva Kraljica nebes in zemlje! ti si ona srčna žena, ki je predivo in volno jemala v roke in v tihi samoti opravljala nizka hišna opravila.

Devica more med delom tudi obuditi druge svete občutljeje ljubezni, upanja, hvaležnosti ali drugih bogoljubnih čednostij, in se po prijateljsko z Bogom pogovarjati ter z duhovnimi pesmami lajšati svoje delo. Posebno pa naj ponavlja pogostokrat dober namen.

IV.

Kadar ura bije.

O moj Bog in moje zveličanje, da bi te pač ljubila to uro in vse trenutke svojega življenja! Tebi, moj Jezus! naj živim, tebi naj umrjem, tvoja naj bom zdaj in vekomaj!

Kdaj neki bom tebe ljubila in ne več žalila? Kdaj vendar se bom ravnala po tvoji sveti volji? Daj, o moj Jezus! da donášam vedno olja dobrih del v svojo svetilnico in sem vselej pripravljena ti odgovoriti, kadar me boš klical.

V.

Kadar gre devica z doma.

Moj Gospod in moj Bog! ne zapusti me in ne odstopi od mene. Ti veš za mojo slabost in dobro ti je znan moj lahkomišljeni duh.

Obvaruj, o Bog! moje stopinje na poti pravičnosti. Ne daj, da bi zašla v tako priložnost, kjer bi se ognjusilo moje telo in moja duša.

O Bog! prosim te, da me tvoj angelj vedno spremlja z doma in zopet pripelje domov.

O večna in prava Lepota! odvracuj moje oči od minljive in goljufive lepote sveta. Zamaši moja ušesa pred hudobnim govorom posvetnih otrok in obvaruj moj jezik, da pred ljudmi ne govori ničesar, kar bi bilo nasproti tvoji časti in kar bi utegnilo škodovati bližnjemu.

Bodi, o preljubeznivi Jezus! vselej pred menoj, kjer hodim in stojim in govori mojemu

srcu; ker le samo ti moreš razveseliti mojo dušo. Sveta Devica, varuj svojo služabnico na duši in telesu!

VI.

Molitev pred jedjo.

Nebeški Oče, blagoslovi nam jed in pijačo, ki jo bomo zavžili po tvoji veliki dobroti, in daj nam k temu milost in tek, da bo vse k tvoji časti in k našemu dobremu, in da nas nikdar nič ne loči od tvoje ljubezni, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Po jedi.

Nebeški Oče, zahvalimo te, da si nasitil nas nevedne in po očetovsko storil deležne svojih dobrot, in da nam jih ne jenjaš milostljivo deliti. Čast in hvala bodi tebi, o Bog! v nebesih, mir ljudem na zemlji, milost našim dobrotnikom, večni pokoj vsem vernim dušam v vicah in nam po tem življenji večno zveličanje, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

VII.

Svete misli med jedjo in pijačo.

Kako dobrotljiv si ti, o Bog! da mi daješ jed in pijačo, dasiravno velikokrat ne sprejemaš nič drugega od mene kot nehvaležnost. — Koliko boljših ljudi kakor sem jaz, trpi zdaj lakoto in žejo in se hrani s kruhom solz.

Ko bi bil ti, o predobrotljivi Oče! tako ravnal z mano, kakor z veliko drugimi revnimi grešniki, bi morebiti morala že sedeti v večni lakoti in žeji, v peklenskem plamenu. Kako se ti morem za to zahvaliti, o velika Dobrota! Ti, o ljubezniva Previdnost, si dala jedi prijeten slad, ne k nezmernosti, temuč da se teh darov morem brez studa poslužiti. Oj, kolikrat sem hrane uživala brez prave potrebe in te žalila s tvojimi dobrotami! Če mi daš veliko, je to tvoja dobrota; če mi daš malo, je to vendar vselej več, kot zaslužim; in kako morem godrnjati ali nevoljna biti, če mi jed in pijača ni po volji, ko vendar vem, da so tebe, moj Zveličar! napajali z žolcem in da si trpel lakoto in žejo.

Ne daj, o moj Bog! da bi poželjivost nerednega uživanja kraljevala v meni. Moja jed naj bo, da tvojo sveto voljo vselej spol-

nujem in živim od besede, katera pride iz tvojih ust in katera edino more nasititi mojo dušo.

VIII.

O sprehajanju ali o družih dopuščenih veselicah.

Moj Bog in moje vse! Jaz se kratkočasim le zato, da bi se spočile moje moči in da bi potem tebi služila toliko boljši. V posvetno veselje pa nikakor ne postavljam svojega zveličanja, temuč v to, da si ti moj najljubši Oče in jaz tvoja hči. Veseli me upanje, da bom Tebe kdaj vživala, tolaži me tvoja dobrot in moje srce prevzema tvoja ljubezen.

Kadar se pogovarjam s človekom, daj mi občutiti tvojo notranjo pričujočnost, ter reci moji duši, da samo ti si moje zveličanje. Kjer ti k meni ne govoriš, o večna Resnica! tam je prazno in revno vse veselje in vsaka prijetnost; in kjer si ti pričujoč, o Sladkost moje duše! tam sta križ in trpljenje ljuba in prijetna.

Kdaj te bom, o nezapopadljiva Lepota, imela popolnoma v lasti? Kdaj te bom uživala in zaničevala vse veselje svetá! Moj najslajši Jezus! ti si vse moje veselje in prijetnost, vse moje upanje in radost.

IX.

O lepem vremenu.

O Bog, ki razveseljuješ mojo dušo po čudežih vidne nature, pokaži ji tudi svojo skrito neskončno lepoto, da te še bolj ljubim in hrepenim po tebi. Ti, o Jezus, si solnce pravičnosti, pusti sijati svoje milostljive žarke v moje srce, razsvetli mojo slepoto in preženi noč mojih pozemeljskih želj! Če že lepo nebo in lep red tvojih del razveseljuje naše oči: koliko bolj morajo prevzeti tvoje najpopolnejše lepote naša srca in jih z ljubeznijo užgati!

Vse gore in doline, vsi potoki in vode, vsa polja in gojzdi, vse živali na zemlji in ptice pod nebom, vse svetlo goreče luči na nebu mi pripovedujejo o tvoji večni moči in modrosti, ter mi pravijo, da si jih ti ustvaril, da služijo meni in oznanjujejo tebe. Ali samo jaz bi mogla tebe pozabiti in odvrniti svoje misli od tebe, ki si ti, o Bog! lepši kot vse, kar vidim z očmi! O kako veličastno mora biti še le tvoje prebivališče in tvoj sedež, ko je že podnožje tvoje tolikanj lepo!

X.

O hudem vremenu, nalivu, bliskanju in gromenju.

Zakaj si žalostna, moja duša, kadar se črni oblaki vlačijo po nebu? ko se po neumnosti le smeješ, kadar se hude misli in nerodne želje sprehajajo po tebi, zatemnevajo tvojo pamet in zakrivajo pred tabo svetle žarke božjega Duha? Ti, o Bog! se le igraš na zemeljskem okrožju, in — že se ustraši naše plašno srce. Oj! kako bomo trepetali in strmeli še le takrat, ko bosta na strašni dan nebo in zemlja stala v ognji, ko bodo zvezde padale z neba, ko bosta otemnela solnce in mesec in se razkrušila vsa natora!

Čemu se hočem skrivati, ko šviga ogenj iz črnega oblaka, ker na dan tvoje jeze se nikakor ne bom mogla skriti.

O Bog veličastva! presuni s svojim strahom moje meso in mojega duha, da te nikdar ne žalim. Če se le samo tebe bojim, mi ne moreta škodovati nebo in zemlja, ker me ti varuješ. Stôri z mojim telesom kar hočeš, o Gospod, usmili se le moje duše.

(O takih prilikah lahko bereš evangelij sv. Janeza — ali moliš litanije Matere božje.)

XI.

V velikih bolečinah, nadlogah in preganjanju.

Gospod! naj se zgodi tvoja volja. Ti si že to za dobro spoznal in čez-me poslal; prosim te le potrpežljivosti in tvoje ljubezni. Sicer stôri kar hočeš, kakor hočeš in kakor dolgo hočeš.

Moj Bog! ne štej jim v greh, ki so me razžalili; in kakor jaz hočem, da meni zanesesh, tako prosim, da tudi njim odpustiš njihovo hudobijo.

O preljubi Oče! koliko več zlá sem zaslužila, ako bi me ti kaznoval po vrednosti? In kako se smem pritožiti zastran časnega zla, ko bi morala trpeti večno pogubljenje, ko bi me ne bila tvoja milost rešila te kazni? Ali ni bolje zame, da tukaj trpim bolečine, uboštvo, zaničevanje, žalost in nadloge enako revnemu Lazarju, kakor pa, da bi se mi z evangeljskim bogatincem dobro godilo in bi tamkaj bila pokopana v pekel?

Kaj je kratko trpljenje na svetu, če si morem ž njim zaslužiti večno veselje? Koliokrat sem te prosila, o moj Bog in Zveličar! da očisti moje srce, vstavi moje posvetne želje, da mi odkrij nečimurnost sveta in obrni

mojega duha od pozemeljskih reči na nebeško; to storiš, o večna Dobrota, ko mi pošlješ križ in trpljenje; zato sprejemem oboje z voljno potrpežljivostjo in hvaležnostjo.

Kaj li niso device, ki so okoli tebe, potrpele na zemlji! ker ene so zaničevale svet in vse veselje, in preživele vse svoje dni v vednem zatajevanju in zatiranju svojega života, v revščini, v trudu in delu, v postu, čujanju in v ostrih pokorilih; druge pa so v revščini in po ječah trpele lakoto in žejo, vročino in mraz, bolečine in bolezni in po mnogoterih mukah zate dale svoje življenje; in jaz bi ne mogla kaj manjšega trpeti, ko vendar hočem doseči nebesa?

In ti, o moj Jezus! ki si moja pot in moje življenje, kaj li nisi ti moral trpeti v tem umrljivem življenju? Živel si v največjem uboštvu, bil si zaničevan, zapuščen, preganjan, k smrti obsojen, na križ pribit in na križu umorjen. Ali bi hotela zdaj jaz še kaj drugega ljubiti, kakor križ in nadloge? Bi li mogla potem tebi nasledovati in s teboj kraljevati, ko bi s teboj ne hotela ničesar trpeti?

Trpeti in vojskovati se hočem iz ljubezni do tebe, svojega križanega Zveličarja; s tabo na križu viseti, s tabo od ljudij zaničevana

in preganjana biti, s tabo v britkosti in oropana biti vse tolažbe: to naj bo moje veselje in življenje.

XII.

Kadar se v srcu vzdigujejo prazne in nečimurne želje.

O ti večna in nezapopadljiva Lepota božja, česa morem poželeti na zemlji, in česa v nebesih razun tebe, ker samo ti moreš zadostiti mojemu srcu in spolniti moje želje?

Kako se morem veseliti, če nisi ti, o Bog! moje zveličanje? Kako morem biti vesela, ako se žali tvoj sveti Duh in se zapeljuje moje srce?

Kaj sem si na dobičku, če me ljubijo ljudje, ki so umrljivi; če me pa zaničuješ ti, ki si večni in me ne spoznaš vredne svoje prijaznosti? In kaj sem si na zgubi, če me zaničuje malopridni svet, če me le ti ljubiš, moj Bog in moje vse?

O ti vselej nova in zmiraj večna Lepota! po tebi zdihuje moja duša po dnevi in po noči. Tebe hoče premišljevati in vselej ljubiti; s tabo hoče govoriti, ker v pogovoru s teboj ni grenkosti!

Kje pa si, moj Bog, da ti odkrijem svoje srce? Ne najdem te pri goljufni nečimurnosti,

zakaj ti si večna Resnica. Ne najdem te pri plesu in igri, kjer gospoduje tvoj sovražnik; tudi ne v hrupu in šumu, temuč v samoti govoriš ti k srcu, pa ne z nečimurnimi in prevzetnimi, temuč s ponižnimi devicami.

Moj Jezus! kaj bi jaz mislila o tej prazni veselici, o tej sladnosti, katera me zdaj vabi, takrat, ko bo pokrival mrzli smrtni pot moj obraz? In kako bi mi bilo pri srcu takrat, ko boš na dan svoje časti pahnil vse prijatelje tega sveta spred svojega obličja?

Ti, moj Jezus! si živel brez posvetnega veselja in kratkočasa in si v tihoti objokoval moje grehe: bi li jaz mogla pozabiti svojo revščino in se smejati, ko imam toliko vzrokov se jokati?

O Marija, Mati Jezusova, samotna in ponižna Devica! sprosi mi, da bom tudi jaz s teboj svet zaničevala ter veselo prenašala zaničevanje svetá!

XIII.

Zoper nečiste misli in želje.

Gospod! ti si mi luč in pribežališče; pridi mi na pomoč in reši me. Ti veš, o moj Bog! da te ljubim; raje stokrat umrjem, kakor da bi te razžalila. Ti si moj Oče in jaz sem

tvoja hči, katero ljubiš; spomni se moje slabosti in svoje milosti.

Kako? ali bi hotelo moje srce, ki si ga ustvaril, ki si si ga odkupil in posvetil, tebi nezvesto biti? Jaz sem ti, moj Jezus! tolikrat obljubila, da te hočem večno ljubiti. Sovražila bi te le in z judi križala, če bi dovolila v te hudobne misli!

Najsvetejša Devica! jaz sem ti izročila svoje telo in svojo dušo, da oboje obvaruješ: nikar me ne zapusti!

XIV.

Če pogled kacega človeka vzbudi napačne misli in želje.

O Bog! kako goljufiva in minljiva je lepota vseh ljudij, katera se spremeni s smrtjo v grdo ostudnost, daje od sebe nestrpljiv smrad ter jo snedó črvi! Če bi tebe, med vsemi najlepši Jezus! mogla videti, kako hitro bi se mi pristudilo, kar se mi nad ljudmi zdi lepega in ljubega; in če je bil že tû na zemlji tvoj obraz tako lep, kako lep mora še le biti v nebesih!

Koliko milijonov svetih devic je tebe, prelepi Jezus! ljubilo in zavoljo tebe zaničevalo vso minljivo človeško lepoto; kako smem tedaj

jaz zavoljo revnega, malovrednega človeka tebe pozabiti? Po tvojem svetem devištvu in neomadežvanem spočetju, najsvetejša Devica! naj bo očiščeno moje meso in moje srce.

XV.

O večkratnih in hudih skušnjavah.

Moj Jezus! zavoljo ene grde in ostudne slabosti bi te hotela zapustiti in razžaliti? Kam hočem iti, moj preljubi Jezus! če zgubim tebe, ki si moje edino upanje in veselje?

Hočem li s tako ostudnim grehom onečastiti svoje teló, ki je tvoje prebivališče? ali hočem z nogami pohoditi tvojo sveto kri in iz svojega srca pregnati svetega Duha ter postati hudičeva sužnja? Oh, moj Jezus! tega ne pusti! Oh ne pusti, da bi kak trenutek uživala ostudno sladnost, potlej pa večno pahnjena bila spred tvojega obličja! večno, večno v breznu stokala in jokala s smradljivimi kozli in trpečimi hudiči; zakaj kdo mi je porok, da bom storila pokoro?

Ali tvoje najslajše Srce, o moj Jezus! bi jaz ranila in nezvesta bila svojemu najboljšemu prijatlju? Smrt in vse mogočne muke hočem raje prestati! Kako junaško so se tvoje

device, o ljubimec devištva! vojskovale zoper vabila nesramnežev, zoper vedno in strupeno navdajanje nečistega duha in zoper napade svojega lastnega mesa? Bi li jaz hotela zgubiti srčnost, ko vem, moj Jezus! da ti dopustiš to skušnjava, da me poskusiš in poplačaš mojo stanovitnost? O nočem ne obupati, naj bodo ti napadi kolikorkoli veliki; vojskovati se hočem do zadnje kaplje krvi; saj ti, o Bog! kaznuješ le privoljenje vanje.

Moj Jezus! darujem ti svoje srce in svoje telo ter hočem tvoja biti, ravno kakor si ti moj.

XVI.

Spodbujevanje k upanju in stanovitosti v malosrčnih mislih, v zapuščenosti in žalosti.

Malosrčna duša! čemu si napolnjena prevelike žalosti in tuge? Ali ne veruješ v najmilejšega Odrešenika ljudij, kateri te po očetovo ljubi? Česa se bojiš pri takem očetu?

Ti le misliš, ali se ti le dozdeva, da te je zapustil in pahnil spred svojega obličja; pa se motiš. On je v tvojem srcu in te uči, kako mu imaš služiti brez tolažbe in zavoljo čiste ljubezni ostati pri svojem sklepu. Tako trpi tedaj in ostani stanovitna, dokler te zopet ne obišče.

Spomni se, da je prišel čas poskušnje, da se očistiš kakor zlató v ognji in da se pripraviš sprejeti večje milosti, katere ti je namenil tvoj Preljubi. Spomni se dnij, v katerih te je tako milo tolažil, tako čudno razsvetljeval in obdaroval s toliko darovi.

Če si poskušala njegovo sladkost, zakaj ga hočeš zapustiti in precej obupati nad njegovo ljubeznijo, če ti le pokaže šibo? Vse duše, ki jih ljubi, navadno včasi tepe in se na videz loči od njih, da se ne povzdigujejo čez druge in da se ne zanašajo na svoje lastne moči, temveč na njegovo pomoč. Tudi Jezus, tvoj preljubi, je bil na križi zapuščen od svojega Očeta, pozabljen od svojih prijateljev, najhujše preganjan od svojih sovražnikov, zavržen od vsega ljudstva, na telesu in na duši obiskan z neznanimi bolečinami in britkostmi. In te muke je nosil celo svoje življenje v svojem srcu. In ti bi ne mogla iz ljubezni do Jezusa ničesar trpeti, ker je on toliko trpel za-te? Ti moraš trpeti, ali pa se odreči Jezusovi prijaznosti. Jezusa ljubiti, kadar te tolaži in napolnjuje z nebeškimi sladkostmi ni ravno tolika reč; ali v trpljenju in žalosti, v stiski in sili njemu zvesta ostati, to je velika čednost.

Če te Bog tepe, kadar mu služiš po svojih močeh, zahvali se mu, da te stori vredno svojega križa. Če pa s tabo tako ravna, ker si mu bila nezvesta, ali ker si se kaj pregrešila zoper notranje razsvetljenje, storila ta ali ta pregrešek, ponižaj se, spoznaj svoje zadolženje, s potrjim srcem mu hiti v naročje in videla boš, da bo odnehal od svoje jeze in te ljubeznivo objel in tolažil kakor poprej.

XVII.

Kako naj se vede duša v takih britkostih in težavah.

1. Pomisli, ali se niso morebiti pričele dušne težave, odkar si se radovoljno pregrešila. Duše, katere je Bog izvolil, dostikrat zaradi najmanje nezvestobe kaznuje s tem, da jim odvzame vso tolažbo. Takrat je najboljši pomoček, če se hočeš zopet potolažiti, ta, da spoznaš svoj pregrešek ter ga izbrišeš z enim ali drugim spokornim delom in da si tem ostrejša sama do sebe, če je ta pregrešek zoper ljubezen do bližnjega.

2. Ta otožnost in britkost pa more tudi priti od goste in težke krvi, od vrančne bolezni in od črnega žolča, kar se lahko spozna iz

vnanjih znamenj bolezni. V taki okoliščini se posluži natornih pomočkov, da si prepodiš otožne misli, kakor: kakega prijetnega ročnega dela, ali nedolžnega kratkočasa, ali kake spodobne družbe; od čeznatornih pomočkov pa se posluži tistih, kateri v tebi množé upanje in ljubezen do Boga. Posebno pa potrebuješ v tej reči razumnega spovednika.

3. Če pa si dolgo časa že živela v mlačnosti in mrzloti ter zaničevala navdajanje svetega Duha, kateri te je znotraj nagiboval k popolnišemu življenju: misli, da je tvoja notranja težava in žalost kazen tvoje nezvestobe in da ti Duh Božji odrekuje notranji mir, ker ga iščeš v vnanjih rečeh. Ponovi vnovič svoj dobri sklep in užgi ugasnjeno gorečnost, da te Duh božji popolnoma ne zapusti in da ne prideš v neobčutljivost in otrpnenost srca in v slepoto duha.

4. Če pa z vso mogočo pridnostjo Bogu služiš in te vendar le napada žalost in strah, zamrza in malosrčnost; če te ljudje preganjajo, vznemirjuje nerodno poželenje in peklenski duhovi mučijo z najhujimi napadi: dobro zapomni in spolnuj to-le:

1. Razodeni svojo nadlogo razumnemu spovedniku, da te poduči in te iz tako ne-

varnih krivih potov k Bogu pelje po pravi poti.

2. Če pa tudi potem, ko si svojo težavo in nepokoj razodela razumnemu spovedniku, še zmiraj čutiš težavo, je ne skušaj pregnati s prazno posvetno kratkočasnostjo; temveč ostani v potrpežljivosti in trpi, kakor dolgo Bog hoče.
3. Ne opuščaj ničesar od svojih pobožnosti in navadnih vaj zavoljo zamrze in težavnosti, ki jo v njih čutiš.
4. Ne želi občutljive pobožnosti, ker bi sicer utegnila od lažnjivega duha zapeljana biti. Prava pobožnost obstoji v tem, da po svoji moči storiš tisto, kar od tebe tirjata Bog in tvoj stan.
5. V kaki britkosti se ne sili preveč z Bogom se pogovarjati, pošiljaj pa toliko bolj pridno kratke zdihljeje po svoji notranji potrebi k njemu, tako-le: ..

Moj Bog, usmili se mene! Moj Jezus, nikar me ne zapusti! Moj Bog, jaz v tebe verujem! Moj Gospod! razsvetli mojo dušo, ki tebe samega ljubi! i. t. d.

6. Spomni se Jezusovega presvetega Srca, koliko britkostij in žalostij je ono občutilo, in ne bodi žalostna, če ti iz velike

ljubezni dá občutiti kaki del svoje žalosti in britkosti.

7. Spomni se, koliko so trpele sv. device, in prijatelji božji na tem svetu.
8. Nikar si ne domišljuj, da si grešila, če se ti zdi, da si dvomila nad resnicami sv. vere, ali znotraj bila primorana izreči strašne besede zoper Boga in svojega Zveličarja, ali kadar čutiš najostudnejše misli in napade zoper deviško čistost, ko pa takih rečij nimaš rada, in ti še delajo veliko težavo. To so dela peklenškega duha, katera ti ne morejo škodovati, dokler ne privoliš vanje. Nikoli pa veliko ne preiskuj, ali si privolila vanje, ker bi ti to utegnilo več škodovati kot koristiti.

XVIII.

O sumih, ali britkosti zmotene vesti.

Velik razloček je med občutljivo in tanko, in med sumljivo vestjo. Tanka vest ima notranji strah pred najmanjšim grehom in najmanjšo nepopolnostjo, naj bo kakoršna koli hoče. Duša, ki Boga ljubi, navadno kmalu čuti storjen dasiravno majhen pregrešek, ter ga ima za veliko hudo. Taka občutljiva tanka

vest je vsem potrebna, kateri hrepené po popolnem življenju.

Sumljiva vest pa ima za greh, kar ni greh; ali ceni za velik greh, kar je le mali greh, ali samo kaka nepopolnost, in večjidel ta sumljivost obstoji le v nekaterih rečeh, ker se v drugih rečeh največji grehi imajo za majhne, iz česar se vidi, da je to goljufija peklenškega duha.

Za mlačne in mrzle kristijane sumljivost ni brez vsega prida, ker jih odvrta od veliko grehov. Takim pa, ki hrepené po popolnosti, so sumi močno škodljivi, ker jim napravljajo veliko nepokoja in raztresenja, notranja dela sv. Duha zadržujejo ali delajo nekoristna, in po velikem nepokoju odvzemó duhovno prostost in urnost. Za tega voljo naj se devica skrbno varuje take bolezni; ko bi jo pa že imela, naj se poslužuje vseh potrebnih pomočkov, da se ozdravi.

XIX.

Kako se sumov oprostiti.

Najprej dobro spoznaj, če imaš sumljivo vest, kar lahko spoznaš iz naslednjih znamenj:

1. Če imaš brez veljavnega vzroka in zoper misel bogaboječih in v vestnih rečeh učenih

in najdenih môž kako reč za greh. 2. Če v dvomu poprašuješ zdaj tega, zdaj onega spovednika za svèt, in nobenemu ne upaš in ne verjameš. 3. Če imaš o kaki reči stotere misli in jo imaš zdaj za dobro, zdaj za slabo. 4. Če sama spoznaš, da si sumljive vesti.

Potem, ko si spoznala svojo bolezen, se posluži naslednjih zdravil:

1. Pomisli, da je to napuh in duhovna prevzetnost, če več ceniš svoje dozdevanje, kakor nauk in misel toliko razsvetljenih in učenih môž; in da je hudobna in kazni vredna predrznost, če za greh imaš in pogubljuješ, kar imajo v enacih okoliščinah sploh v navadi pobožni in razumni ljudje.
2. Pomisli, da ta tvoj strah je velikoveč trmasta svojeglavnost, kakor pravi strah božji; zakaj kdor se boji Boga, je ponižen in se dá rad podučiti od takih, katere mu je Bog postavil za učenike.
3. Ogibaj se takih spovednikov in družih takih svetovalcev, kateri množé tvojo duhovno tesnobo in tvoj strah; tudi takih knjig ne beri, ki te pripravljajo v sumljive dvome.

4. Izvoli si takega spovednika, katerega imajo za učenega in modrega moža. Skaži tistemu popolnoma pokorščino, ravno kakor Kristusu samemu.
5. Zavrzi prazno vestno tesnobo, in če se je ne moreš popolnoma znebiti, nosi s potrpežljivostjo težki križ.
6. Pomisli, da taka boječnost dela najboljšemu Bogu in Zveličarju nečast in sramoto. Modri (I, 1.) pravi: »Mislite dobro o svojem Bogu, in iščite ga s priprostim srcem.«
7. Posluži se naslednjih ali enacih svetih mislij in iskrenih molitvic, kadar te trpinči sumljiva vest:

Moj Bog! daj mi umnega duha in ponižno srce, da se rada tistim dam voditi, ki si mi jih dal vodnike na mojem popotovanju.

Moj Jezus! koliko pregreškov in napačnosti imam nad seboj zboljševati, ko si med tem po neumnosti glavo vbijam s takimi rečmi, katerih nimajo ne tvoja postava, ne tvoja sveta cerkev, ne moji duhovni vodniki za greh.

Jaz sem sama nevednost, kaj družega; in sem vendar le toliko svojeglavna in trdovratna, da hočem več vedeti, kot toliko svetih duš,

*toliko razsvetljenih duhovnih mož, kateri za-
metujejo moj prazni strah.*

*Ali nisem v številu onih farizejev in sveto-
hlinev, kateri komarje precejajo, cele kamele
pa požirajo brez strahu? Jaz vidim, da moja
tesnoba in boječnost je zgolj domišljija in zvi-
jača satanova, kateri me želi zmešati in mi
otežiti tvoj sladki jarem, o moj Zveličar!
Zakaj sem vendar tako neumna, da mu ver-
jamem in sama sebe delam nezmožno poslu-
šati tvoje sveto navdajanje!*

*Kje bi bila potem, o Bog! moja ljubezen
in moje otročje zaupanje v tvoje neskončno
usmiljenje, če bi te mislila toliko ojestrega pre-
iskovalca moje vesti, ko vendar vem, da me
ljubiš kakor milostljivi Gospod in Oče!*

*Razsvetli me s svojo nebeško milostjo in
razodeni mi mojo resnično revščino in napake,
katerih sem polna, katerih pa še ne spoznam.*

*Ne daj, o Bog, moj Gospod! da bi hodila
po drugem potu, kakor po tistem, katerega
mi kažejo služabniki tvoje svete cerkve in me
vodijo po njem.*

Peti oddelek.

O večerni molitvi devic.

I.

Devica naj nikdar ne opusti večerne molitve.

G o s p o d: 1. Moja hči! jaz sem te ohranil celi dan na duši in na telesu, dal sem ti jed in pijačo in dodelil veliko milostij; ali se ne spodobi tedaj, da se mi zahvališ, predno greš spat?

2. Tudi je potrebno, da kličeš mojo pomoč zoper skrivno zalezovanje peklenskih duhov, kateri o ponočnem času okoli hodijo in iščejo nečujoče duše v greh zapeljati po nečistih mislih in domišljijah.

3. Ti si mene čez dan razžalila v več rečeh vedoma in nevedoma. In ako bi te poklical že v tej noči, kakor se zgodi veliko družim, kakošna bi stopila pred me? Ali bi ne imela — najmanj — dolgo kazen v vicah trpeti? To vse lahko izbrišeš s popolnim kesanjem.

4. Toliko ur, kolikor jih daš spanju, je zate zgubljenih, če poprej meni ne daruješ svojega počitka.

5. Koliko ljudi mora to noč, v kateri ti sladko počivaš, preživeti v velicah telesnih bolečinah in v dušnih britkostih! Kakošno trpljenje morajo trpeti duše v vicah, ti pa se dobro počutiš? In koliko otrpnjenih grešnikov dela v tej noči najostudniše pregrehe, s katerimi se pogrezujejo v večno brezno! Krščanska ljubezen tirja od tebe, da moliš za žive in mrtve ter prosiš za-nje milosti in pomoči.

6. Poklekni in spodobno moli najvikše Veličastvo božje. Premaguj svojo lenobo, vsled katere mlačni kristijanje le površno opravljajo dremotno molitev, ali jo celo opusté ter se vležejo enako neumni živini.

II.

Izpraševanje vesti preden greš spat.

1. Zahvala.

Moj Gospod in moj Bog! z največjo hvaležnostjo, ki jo morem imeti, se ti zahvalim za vse milosti in dobrote, ki sem jih ves čas svojega življenja in posebno ta dan prejela od tebe. Bodi zahvaljen in češčen vekomaj!

2. Klicanje sv. Duha.

Razsvetli me, o večna $\overline{\text{L}}\text{u}\check{\text{c}}$, da razsvetljena spoznam grehe, ki sem jih storila zoper tvojo neskončno dobroto; da jih srčno občaljujem in poboljšam svoje življenje.

3. Izpraševanje vesti.

Zdaj premisli, v čem si se pregrešila od zjutraj do te ure. Preiskuj svoje misli, svoje želje, svoje besede in dejanja ter dolžnosti svojega stanu in poklica, in glej, ali se nisi v tem ali tem pregrešila. Najložje boš izprašala svojo vest, če premisliš, kako si se vedla proti Bogu, proti svojemu bližnjemu in proti sami sebi. Proti Bogu: Premisli, kako si opravljala svoje navadne pobožnosti in duhovne vaje. Proti svojemu bližnjemu: Ali nisi kaj mislila, govorila ali storila ali tudi opustila, kar je krščanski ljubezni nasproti. Proti sami sebi: Ali nisi premehko ravnala s svojim telesom, ali se kaj pregrešila s postopanjem, ali nezumno jedjo ali pijačo, ali z nepotrebnim govorjenjem, ali radovednim gledanjem ali poslušanjem, posebno če je bila deviška čistost s tem oskrunjena. Izprašaj se zastran jeze in drugega notranjega nagnjenja in še celo v ozir svoje poglavitne strasti.

4. Kesanje zavoljo storjenih grehov.

Moj najljubeznivejši Jezus! zakaj sem te zopet razžalila in žalostila tvoje najboljše Srce? Je li to zaslužila tvoja neizmerna meni skazana ljubezen! je li to, kar sem ti tolikrat

obljubila! Oh moj najmilostljivejši Gospod! usmili se me! Žal mi je iz celega srca, da sem kdaj razžalila tebe, neskončno dobroto! raje hočem umreti, kakor tebe še kdaj radovoljno razžaliti.

5. Trden sklep.

To je moj resnični sklep, ki se ne opira na mojo nezvesto in revno obljubo, temveč na tvojo neskončno dobroto in pomoč, s katero mi je vse mogoče.

III.

Kratka molitev po izpraševanju vesti.

Moj Bog, v te verujem, na-te upam, tebe molim, tebe ljubim, o moja največja dobrota! in raje hočem umreti, kakor še katerikrat razžaliti tvojo neskončno dobroto. Ohrani in obvaruj me to noč zalezovanja peklenškega sovražnika. K tvoji večji časti grem zdaj počivat. Tolaži, o Bog ljubezni! vse tiste, kateri to noč živé v bolečinah in težavah. Razsvetli slepe in otrpnjene grešnike, da bi te ne žalili. Usmili se revnih, v vicah trpečih duš po Jezusu Kristusu, svojem edinorojenem Sinu!

Sveta Devica, brez izvirnega greha spočeta! v tvoje materino naročje se podam in izročim

ti svojo dušo in telo; bodi varhinja mojega devištva, moja preljuba mati in priporočnica!

Sveti angelj varih, moj zvesti vodnik in spremljevalec na potu mojega sedanjega življenja! tebi naj bom priporočena; varuj, brani in ohrani me to noč vseh dušnih in telesnih nevarnostij.

Sveta I., moja patrona in pomočnica, prosi za me z vsemi božjimi prijatelji, da bom v miru počivala in spala. Jezus! Marija! Jožef! Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . . Verujem . . .

Kadar se slačiš, pomisli, da sta Bog in angelj varih pri tebi, in zaspi v dobrih mislih. Poslušaj, kaj sv. Ambrož v tretjih bukvah o devicah piše, namreč: »Jaz hočem, da te dobi spanje v premišljevanju božjih reči.« In sveti Bernard: »Ako spanja pričakuješ z zveličavnimi mislimi, bo noč v tvoji duši svetla kakor dan.«

Če si sklenila vojskovati se zoper kako posebno hudobijo ali strast, ali si pridobiti kako čednost, moraš ali pred večerno molitvijo ali potlej pregledati, kako si se ta dan v tem delu obnašala, koliko si rasla v hudobiji (strasti) in v čednosti. Zapiši na papir, ali zznamovaj si kako drugače. Odloči si čas svojega počivanja, katerega se potem natanko drži. Svojo posteljo si misli kakor grob, iz katere morebiti ne boš več zdrava vstala.

Šesti oddelek.

O daritvi svete maše.

I.

Prava devica naj bode vsaki dan pri sv. maši.

G o s p o d: Glej, moja hči, kako jaz ljubim ljudi, ker se, dasiravno nevidno, vendar resnično vsega po božji in človeški natori pod podobama kruha in vina pričujočega po mašnikovih rokah božjemu Veličastvu darujem za-te na zemlji, ki sedim v nebesih na desnici svojega Očeta in mu za-te kažem svoje rane.

Kar se je godilo ob času mojega trpljenja na gori Kalvariji, to se ti predočuje in ponavlja v vsakdanji daritvi svete maše. Jaz sam sem mašnik in dar nove zaveze. Jaz sam se darujem svojemu Očetu v nebesih v klavno in spravno daritev za tvoje grehe; sam se mu zahvaljujem za toliko tebi dodeljenih milostij in dobrot; jaz sam zahtevam za-te priznanja in usmiljenja; in vedno prosim za-te novih milostij.

Pridi tedaj in skleni svojo molitev z mojo, svoje skesane zdihljeje z mojimi, svoje prošnje in želje z mojimi. Kako bi mogel moj Oče odvrniti svoje obličje od tebe, ko z menoj in po meni govoriš ž njim? Ali kako bi mogel jaz sam zavreči tvoje prošnje, ko ob času zveličanja in blagoslova prideš pred sedež moje ljubezni?

Nebeški duhovi so pričujoči in me molijo z najglobokejšo ponižnostjo; tvoji bratje in tvoje sestre mi služijo; mašnik je za-te skrben in se trese; in jaz te kličem in vabim, da k meni pridi ter tolažbe in pomoči pri meni išči.

Kako li moreš, moja hči! še lena in nemarna biti, in ob času milosti in molitve v lenobi, v nekoristnem pogovoru in praznih rečeh imeti kako veselje?

Duša je imenitniša od telesa, tedaj ne pomišljuj veliko časna opravila za malo časa na stran dejati, da meni služiš v zveličanje svoje duše. Ako ti pa pokorščina, okoliščine ali kaka bolehnost, ali tudi oddaljenost ne dopusti tega, bodi v duhu pričujoča.

Kadar pa v cerkev greš k daritvi sv. maše, pusti pred vratmi vsa časna opravila, in karkoli bi utegnilo raztresti tvojega duha; misli, da si v pričujočnosti svojega Stvarnika in Odre-

šenika, kateri zahteva od tebe čisto, družih stvari prazno srce in zbranega duha. Ako te pa vendar vnanje reči nadlegujejo zoper tvojo voljo, ne bodi zato obupna in malosrčna, temveč obrni svojega duha zopet k molitvi in notranji pazljivosti.

Ti si iz zemlje vstvarjena in zatorej ne moreš svojih misli popolnoma odtegniti posemeljskim rečem, ako nimaš posebne milosti, katera te more povzdigniti nad časno.

Hči: Najljubeznivejši Zveličar! jaz sklenem vsaki dan biti pri sv. maši, če bo le mogoče, in tebi takrat z vso mogočo pridnostjo služiti, ter te z vsemi nebeškimi duhovi kot svojega Boga moliti.

Molitve pri sv. maši.

Napeljevanje s pridom biti pri sv. maši.

Če hočeš pri najsvetejši daritvi sv. maše s pridom biti, je po mislih učenih môž najboljše in cerkvenemu duhu najbližje, da se zediniš z mašnikovimi mislimi pri altarju. Mašnik pa daruje to božjo daritev pred vsem

druzim, da poplačuje štiri poglavitne dolgove, ki jih imamo do Boga, kateri so po nauku sv. Tomaža Akvinca ti-le:

Prvi je, da častimo in molimo neskončno veličastvo božje; *drugi*, da mu zadostujemo za svoje grehe; *tretji*, da se mu zahvaljujemo za vse prejete dobrote; *četrti*, da si po tej najsvetejši daritvi prosimo božje pomoči in njegove milosti.

Nikdar ne pozabimo, da, kadar smo pri sv. maši, z mašnikom Bogu darujemo, in mašnik z nami in v našem imenu; tudi moramo ž njim prositi Boga, da bi milostljivo sprejel njegovo in našo daritev: tedaj je gotovo najbolje, da se zedinimo z mašnikom in združeno darujemo sv. mašo.

Da se bolj lahko združiš z darujočim mašnikom, moreš se poslužiti sledeče svete maše:

Kadar se mašnik v začetku sv. maše pred altarjem globoko poniža in moli očitno spoved v spoznanje grehov, stôri tudi ti tako, izprašaj svojo vest, da spoznaš grehe, ki so morebiti skriti v tvojem srcu, prizadevaj si obuditi resnično kesanje ter s skesanim in ponižnim srcem prosi Boga odpuščenja svojih grehov; potem kliči k sv. Duhu in k najsvete-

tejši Devici za pomoč, da bi bila pri sv. maši pričujoča z vso mogočo pobožnostjo in gorečnostjo. Na to premišluj štiri dele sv. maše, da tako zadostiš dolžnostim, zavoljo katerih je Jezus Kristus postavil to najsvetejšo daritev.

Od začetka sv. maše do evangelija.

V prvem delu, od začetka sv. maše do evangelija, glej, da zadostiš svoji prvi dolžnosti, katera je: da častiš in moliš Boga, kateremu si dolžna neskončno čast in hvalo, in da se v spoznanji same sebe globoko ponižajš pred njim. Spomni se vendar, da pred očmi neskončnega Boga v resnici nisi nič, spoznaj svojo veliko revščino, svojo nezmožnost in ne bodi že zadovoljna s tem, da to v srcu občutiš, temveč ponižaj se tudi po vnanjem, ker to se vselej spodobi pri tako imenitni daritvi. — Moli tedaj z zbranim duhom naslednjo molitev:

O moj Bog, Stvarnik nebes in zemlje, jaz revna in uboga stvar te molim na kolenih in te spoznam za svojega najvikšega Gospoda in edinega lastnika svojega srca. Jaz spoznam pred celim svetom, da za vse, kar sem in imam, se imam zahvaliti le tvoji dobroti

Tvojemu neskončnemu Veličastvu, o Bog! gre neskončna čast in hvala; ker ti pa jaz sama nisem nikoli v stanu skazati tolike časti in tudi vsi angelji, svetniki in ljudje skup ne, ampak samo Jezus Kristus: ti toraj darujem v ta namen vse poniževanje in častenje, s katerim te tvoj božji Sin, naš Gospod Jezus Kristus neskončno časti in poveljuje na tem altarju. Kar Jezus stori, ravno to hočem ž njim vred storiti tudi jaz, ž njim se ponižujem in pripogujem pred tvojim visokim Veličastvom. Sklenjena z njegovo ponižnostjo in podvržnostjo molim tvojo najsvetejšo pričujočnost.

Tukaj zapri knjigo in obudi še več takih notranjih pobožnih dejanj, in srečno se čuti, da Jezus Kristus Boga neskončno časti in hvali, in ponavlja potlej večkrat te ali enake besede:

O moj Bog! nepopisljivo je moje notranje veselje, da se tvojemu božjemu Veličastvu po tej sveti daritvi skazuje neskončna čast. O da bi te vsi ljudje na zemlji spoznali in neprenehoma častili in hvalili z mano vred! To je moja želja do smrti.

Vendar, ako ne moreš te molitve od besede do besede ponavljati, ni nič za to; ti zamoreš, da si le v duhu zbrana in z Bogom

zedinjena, s svojimi lastnimi besedami mu reči, kar ti navdaja notranja pobožnost. O kako dobro boš tako poravnala svoj prvi dolg pred Bogom!

Od evangelija do povzdigovanja.

V drugem delu sv. maše, od evangelija do povzdigovanja, glej, da poravnaš svoj drugi veliki dolg, kateri izvira iz mnogih in velikih grehov, s katerimi si razdražila božjo pravico; — da bi Bogu po dolžnosti zadostila, moli s skesanim srcem:

Tukaj, o moj Bog! je nehvaležna duša, katera se je bila spuntala zoper tebe, svojega Stvarnika, Gospoda in Dobrotnika. Oh! od žalosti presunjena sovražim in iz celega srca studim svoje premnoge majhne in velike grehe; v zadostenje za-nje kaj ti hočem darovati? Ko sem tebe, svojega neskončnega Boga razžalila, ti gre za vsako razžaljenje neskončno zadostenje; pa oh, jaz revna in uboga! kje hočem vzeti neskončno zadostenje za toliko svojih grehov? Pa potolažena bodi moja duša, glej Sin božji, Jezus Kristus, stopi iz ljubezni do mene iz visocih nebes na altar in se hoče sam sebe za-me darovati na altarju razžaljenemu Bogu v spravno daritev, kakor nekdanj

na Kalvariji. Ko se Jezus daruje na tem altarju. vzame on dolžnost na-se, tebi, moj Bog! zadostiti namesto mene. Jaz ti tedaj darujem vse zasluženje Jezusovo, kri Jezusa, ravno tega Jezusa, kateri je Bog in človek skupaj, kateri se vnovič za-me dá na altarju v spravi dar. In ker moj Jezus mene toliko ljubi, da hoče biti na tem altarju moj srednik in besednik, in ker njegova draga kri pred tvojim ostrim sodnim stolom prosi usmiljenja in odpuščenja za-me: sklenem svoj glas z velikim glasom božje krvi in zdihnem k tebi polna zaupanja na tvoje usmiljenje:

O usmiljeni, o najsvetejši Bog! kri Jezusova kliče za-me milost in odpuščenje, po tem kliče tudi moje skesano in ponižno srce, dasi-ravno te ne morejo omečiti moje solze, ali se pa moreš zoperstavljati zdihovanju in solzam Jezusovim? Bi milost Jezusova, katero je skazal na križi in s prelivanjem svoje krvi v odrešenje vsega človeškega rodu, ne bila zadosti, na tem altarju zadobiti meni odpuščenje mojih grehov? O trdno upam, da za-voljo te presvete Jezusove krvi mi boš odpustil vse moje grehe, tudi najostudnejše in jaz ti obljubim, da do zadnjega zdihljeja svojega življenja ne bom jenjala jih objokovati.

Tu zopet zapri knjigo in obudi več dejanj srčnega kesanja, da se ljubezen do Boga v tebi vname; prepusti se vsem občutljajem svojega srca in če tudi besed ne izgovarjaš, moreš v dnú svojega srca moliti:

O moj preljubeznivi Jezus! daj mi jokati s Petrom in srčno kesanje občutiti z Magdaleno, daj mi žalost vseh svetnikov, kateri so iz poprejšnjih grešnikov postali resnični spokorniki, da, ko sem pričujoča pri tej sv. maši, po zasluženju presvete daritve dosežem popolno odpuščenje vseh svojih grehov.

Nikar ne bodi že zadovoljna te ali enake besede le povrhu ponavljati, ampak čuti to tudi v srcu in, kolikor je le moč, v Bogu zbrana; potem si bodi svesta, da boš po Jezusu, svojem sredniku, obilno ali še popolnoma poravnala svoj dolg pred Bogom.

Od povzdigovanja do obhajila.

Od povzdigovanja do obhajila ali zavživanja zadostuj svojemu tretjemu zadolženju proti Bogu, katero obstoji v tem, da se Bogu vredno zahvališ zavoljo tako velicij in neštevilnih dobrot, ki ti jih je skazal. V vredno zahvalo za toliko dobrot božjih mu daruj neprecenljivi dar, telo in kri Jezusa Kristusa; tudi povabi vse angelje in svetnike, da ti pomagajo Bogu dolžno zahvalo skazovati, ter moli:

O moj Bog! ki si me tako prisrčno ljubil in katerega ne bom jaz nikoli tako ljubila, kakor zaslužiš, ti me vidiš obdarovano z neštivilnimi splošnimi in posebnimi dobrotami in milostmi; z dobrotami, ki si mi jih skazal tu na zemlji, ki so majhne v primeri s tistimi, ki si mi jih pripravil v večnosti. Vidim in spoznam, da tvoje milosti proti meni ni konca ne kraja in da se ne utrudiš meni milosti deliti; pa jaz sem tudi tako srečna, tvojemu pravičnemu tirjanju popolnoma zadostiti — to presveto telo Jezusovo pod podobo kruha — ta božja kri pod podobo vina, katero jaz na kolenih molim — ta čisti, sveti in neomadeževani dar, ki ti ga po mašnikovi roki darujem v znamenje in spričevanje svoje hvalležnosti, je zadostno plačilo za tolike milosti, več kot zadostno plačilo za vse dari, s katerimi si me obdaroval. Ta dar, ki ima neskončno vrednost v sebi, je več kot vse, kar sem prejela do današnjega dne, več kot vse, kar morem še zadobiti v prihodnjosti. O vi angeli Gospodovi in vi vsi izvoljeni prebivalci nebeški, pridite mi na pomoč mojega Boga častiti in darujte mu v zahvalo za toliko dobrot ne le samo to sveto mašo, ampak vse, ki se zdaj darujejo po celem svetu, da popolnoma po-

plačam njegovo veliko in ljubeznivo željo, mene z dobrotami obdarovati in, da mu s tem zadostim za vse milosti, ki mi jih je že skazal, ki mi jih vsaki trenutek skazuje in ki mi jih bo skazal še v prihodnje in vse večne čase.

O s kolikim dopadenjem bo sprejel najdobrotljivejši Bog tako spoznanje in spričevanje srčne zahvale! O kako močno ga bo zadovoljil ta neprecenljivi dragi dar! Hočeš tem pobožnim in otročjim občutljejem še daljni posluh dajati, povabi vsa nebesa, namesto sebe Gospod Bogu zahvalo dajati; z vsem srcem se obrni do Device Marije in svetnikov, do katerih imaš posebno pobožnost, ter reci:

O Marija, ti izvoljena Devica in Mati božja, kakor tudi vi vsi moji sveti pomočniki in pomočnice in vsa nebesa, častite, hvalite in zahvalite mojega Gospod Boga za vse meni podeljene milosti in dobrote, ker se mu jaz ne morem zadosti zahvaliti; prosite ga, da sprejme mojo dobro voljo in z dopadajenjem pogleda na gorečo hvaležnost, ki mu jo opravlja in daruje Jezus Kristus namesto mene v tej sveti daritvi.

Pomudi se v teh pobožnih občutljivejših in ne vtrudi se večkrat jih ponavljati, če ti dopusti čas; bodi potem prepričana, da si zadostila svoji tretji veliki dolžnosti do Boga.

Od mašnikovega obhajila do konca sv. maše.

V četrtem delu od mašnikovega obhajila do konca sv. maše spolni četrto dolžnost do Boga, katera je: njega zaupljivo pomoči in vseh potrebnih milostij prositi. Še pred tem pa, kolikorkrat se v resnici ne obhajaš, moreš to na duhovni način storiti, in zavoljo tega prav srčno obudi kesanje čez vse svoje grehe, trkaj na svoje prsi, v spoznanje, da si nevredna tolike milosti, oživi vnovič v sebi vero v resnično pričujočnost Jezusa Kristusa v sveti hostiji, obudi dejanje ljubezni do Boga in Jezusa in notranjo željo, se z Jezusom po duhu zdaj zediniti. Tedaj moreš tako le moliti:

O moj Bog! ti cilj in konec vseh mojih želj, kako mi je iz srca žal, da sem te tolikrat razžalila, tebe, mojo edino, mojo največjo dobroto, ki bi te imela čez vse ljubiti! Voščila bi si, da bi bila zgubila življenje, le da bi tebe ne bila žalila. Trdno sem zdaj sklenila rajše stokrat umreti, ko tebe še katerikrat radovoljno razžaliti. — Moj najljubeznivejši Jezus! živo verujem, da si resnično na tem altarju pričujoč, verujem, da je pričujoče tvoje sveto telo in pričujoča tvoja predraga sveta kri, da si ves in resnično pričujoč, kakor Bog in človek skupaj, tudi v najmanjšem delu svete hostije in v najmanjši kaplji svete krvi,

ter se daješ vernim v dušno jed in pijačo. — Iz srca te ljubim, ker si moj Gospod in prisrčni ženin moje duše. O ko bi bila pač tudi jaz tako srečna, kakor mašnik in verni, kateri te v resnici prejmejo! Pa ker te zdaj ne morem v resnici prejeti, pridi, o moj Jezus! pridi vsaj po duhovno in posveti me s svojo milostjo, pridi moj Jezus in polasti se mojega tebi vdanega srca!

Tu postoj malo časa in, da povikšaš svojo pobožnost, si misli, da ti pride prečastita Devica Marija ali kak angelj božji sveto hostijo podelit. Potem, ko si Jezusa v duhu, polna ljubezni, prejela v svoje srce, ponavljaj večkrat v srcu naslednje besede:

O moj dragi Jezus! jaz te ljubim, da, jaz te ljubim, ti si moje edino upanje, ti me hočeš zveličati, o ne pusti vendar, da bi se kdaj od tebe ločila! Tebi naj vsa živim.

Po tem duhovnem obhajilu ne pozabi, da Bog sam je v tvojem srcu pričujoč. Spodbudi se tedaj in prosi ga polna zaupanja ne majhnih reči, temveč prosi ga največjih milostij, saj če darujemo večnemu Očetu njegovega preljubega Sinú, mu prinesemo največji dar, ki ga On more prejeti. Zavoljo tega srčno Boga prosi vsega, česar koli ti je treba, ter k njemu z najglobokejšo ponižnostjo tako le moli:

Moj Gospod in moj Bog! jaz se nevedno spoznam tvoje milosti in dobrote; vem, da nisem nikakor zaslužila, da bi me uslišal: ali moreš pa pustiti neuslišano molitev Jezusovo, katero on opravlja za-me na tem altarcu, kjer ti daruje vse svoje zasluženje, svoje telo in svojo sveto kri? O Bog mojega srca! usliši molitev tega, kateri se pri tebi tako močno poteguje za-me in dodeli mi zavoljo Jezusa, zavoljo njegovega zasluženja vse milosti, katerekoli so mi potrebne, da se zveličam. Zdaj si upam več, kakor kdaj, zakaj Jezus mi daje upanje, te prositi ne le odpuščanja vseh svojih grehov, temveč tudi tvoje svete ljubezni in neprecenljive milosti, stanovitosti v dobrem do konca. Ker tedaj vse svoje zaupanje stavim na Jezusovo pomoč, te prosim, o moj Bog! lepih čednostij, kakor: ponižnosti, pokorščine, potrpežljivosti, molčečnosti, krotkosti, vdanosti v tvojo sveto voljo, usmiljenja, dobrotljivosti, zmernosti, zatajevanja same sebe in vseh družih, in to v visoki stopinji popolnosti; prosim te tako močne pomoči in milosti, da v resnici postanem svetnica. Zmiraj v zaupanju na molitev, ki jo moj Jezus pošilja k tebi, te z vso ponižnostjo in gorečnostjo prosim spreobrnjenja grešnikov in nevernikov,

posebno pa spreobrnjenja tistih, s katerimi sem bolj in morebiti v bližnji zvezi. Razun tega te tudi pri tvoji neskončni dobrotljivosti in Jezusovem zasluženju prosim, da blagovoliš ne le eno, ampak vse trpeče duše iz vic rešiti ali vsaj čas njih očiščevanja prikrajšati. O moj Bog! naj bi bilo pač tvoje presveto Ime od vseh ljudi na zemlji spoznano, ljubljeno in poveljučano, da bi te kdaj v nebesih vsi gledali, vekomaj častili in uživali. — Tako upam, tako naj se zgodi po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prositi moreš nadalje z največjim za upanjem za-se, za kakšno posebno čednost, ali da bi se mogla kakega pregreška posebno varovati; — prosi tudi za svoje starše, za sorodnike, za prijateljice in za vse, ki so ti dragi, vseh časnih in večnih dobrot, ki so potrebne k večnemu zveličanju. Priporočuj Bogu tudi sveto katol. Cerkev, da se milostljivo ozre na njene stiske, da ji dodeli zmago čez vse njene sovražnike in polnost vseh dobrot. Daleč pa naj bo od tvoje molitve vsa mlačnost srca in vsa omahljivost v zaupanju; bodi trdno prepričana, da tvoja molitev z Jezusovo molitvijo združena bo gotovo uslišana. Za to ti je Jezusova beseda porok: »Karkoli boste Očeta prosili v mojem Imenu, vam bo dal.« (Jan. 16, 23.)

Kadar je sveta maša dokončana, obudi dejanje hvaležnosti s temi ali z drugimi besedami:

Vsemogočni Bog! zahvaljen bodi vekomaj, da si mi dal milost pričujoč biti pri najsvetejši daritvi nove zaveze, pri kateri nebeški duhovi Jezusa molijo in vsi verni kristijani zadobé najobilnejše milosti. Daj mi, o dobrotljivi Gospod, od te svete daritve okušati vedno najobilnejši sad, da te bom vekomaj častila in hvalila, kateri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Zapusti potem cerkev z ravno tako ganjenim srcem, kakor bi bila na gori Kalvariji. Sv. maša, pri kateri si bila pričujoča na tak način, mora gotovo obroditati najboljši sad. Ne zamudi tedaj toliko dobrega pripomočka, s katerim moreš Bogu vso njemu dolžno čast in hvaležnost skazati, bližnjemu v vsaki potrebi tako tečno pristopiti in sama za-se najdražje dobrote in milosti zajemati iz zaklada božje milosti.

Druga sv. maša.

Pripravljanje.

O neskončno sveti Bog, jaz uboga grešnica pridem pred tvoj altar, da se vdeležim neskončne daritve sv. maše. Ta daritev je edina, ki je vredna tvojega Veličastva, ker se ti tvoj edinorojeni večni Sin sam daruje. V zedinjenju z onim najpopolnejšim namenom, s katerim se je tvoj preljubi Sin dal v daritev za nas, ti to sveto mašo darujem v največje češčenje in poveličevanje tvojega svetega Imena, v zahvalo za vse meni doslej skazane milosti in dobrote, v zadoščenje za vse svoje storjene grehe, v dosego vseh meni potrebnih milostij, v pomoč in tolažbo tistih, za katere sem moliti posebno dolžna, posebno teh živih . . . in teh mrtvih . . . Sprejmi to najsvetejšo daritev tudi v čast Marije, Matere božje in v zahvalo za

vse nji podeljene milosti in prednosti, kakor tudi v čast svetnikov in svetnic, katerih častitljiv spomin in god se danes obhaja. Pripravi, o Bog! moje srce, očisti mojega duha, izbriši moje grehe in daj gorečnost, da se vredno vdeležim té najsvetejše daritve in od nje zadobim obilni sad.

K z a č e t k u.

V britkosti svojega srca se spomni mnogih grehov, ki si jih storila v svojem življenju, in posebno tistih, kateri te najbolj ponižujejo. Odkri Bogu vso svojo revščino in prosi ga, da ti dodeli milost in odpuščenje.

O moj Bog, tvoje sveto okó vidi nad menoj le nepokorščino, nehvaležnost, greh in revščino! Oj, kolikrat sem predrzno in nepremišljeno ravnala, govorila in mislila zoper tvoje zapovedi! Pred tabo, v pričo tebe, o Bog! sem grešila in pred vesoljnimi nebese, zato se tudi ponižno in skesano obtožim kakor grešnica pred tabo, o vsemogočni Bog, pred Marijo, najčistejšo vseh devic, pred sv. Mihaelom arhangeljem, sv. Janezom Krstnikom, sv. apostoloma Petrom in Pavlom in vsemi svetniki, ter spoznam svoj veliki dolg in da nisem vredna, da me nosi zemlja. Pa, o moj

Bog in Gospod! ne hodi z mano še v sodbo, temveč daj meni in vsem grešnikom in grešnicam milost, odvezo in odpuščenje naših grehov. Za to prosite za-me in za vse sv. Marija vselej devica, sveti Mihael veliki angelj, sv. Janez Krstnik, sv. apostola Peter in Pavel in vsi moji ljubi svetniki in pomočniki pri Gospodu, našem Bogu!

Kirie elejson

ali: Gospod usmili se nas!

Kliči s srčnim kesanjem k milostljivemu Bogu za usmiljenje in obudi tudi veliko zaupanje na milost božjo.

(Rauchenbichler).

Ti, o Bog tolažbe, se me usmili! Pogledj, kes in žalost ste pobili moje srce. Usmili, usmili se me, ki sem iz nič stvarjena in spočeta v grehu kot slab človek zopet padla v grehe! — Poveličaj nad menoj svoje usmiljenje, ki zveliča vse, ki zaupajo na-te; le zavoljo tvoje dobrote, ne pa zavoljo mojega zasluženja se boš poveličal nad mano. Zasluženja ti nimam nobenega pokazati razun zasluženja tvojega preljubega Sina, ki je za nas umrl na križi, da bi grehe vseh zbrisal s svojim trpljenjem.

Gloria ali: Čast Bogu.

Zbudi v svojem srcu veliko željo, Bogu vso mogočo čast in bližnjemu vse mogoče dobrote skazati. Veseli se z angelji, da je tudi tebi dano spoznati skrivnosti sv. vere, in napolnuj svoje srce z visocimi mislimi o veličastvu Boga Očeta in njegovega Sinu, Jezusa Kristusa.

Čast Bogu po višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so svete volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te, zahvalimo se ti zavoljo tvoje prevelike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, vsemogočni Oče! — Gospod Jezus Kristus, edinorojeni Sin Očeta, pravi Bog! Jagnje božje, ki odjemplješ grehe svetá, usliši našo prošnjo, ki odjemplješ grehe svetá, usliši našo prošnjo; ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! ker sam ti si svet, sam ti Gospod! ti sam najvikši Jezus Kristus! s svetim Duhom vred v časti Boga Očeta. Amen.

Mašnik moli na strani.

M o l i m o.

Vsemogočni, večni Bog! usliši prošnje svojega ljudstva in ne odvrni svojega svetega obličja od nas zavoljo naših grehov. Usliši

milostljivo molitev svojega služabnika, mašnika, kateri sreče in zveličanja prosi tvojemu ljudstvu in dodeli, da to, česar te z zaupanjem prosimo, od tvoje milosti dosežemo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev za vse potrebe.

(Peter Kanizij.)

Vsemogočni Bog, kralj živih in mrtvih, čigar premogočna roka vse ohrani, ozri se milostljivo na vse tiste, katere priporočamo tvoji dobroti, na naše stariše, brate in sestre, na naše sorodnike, prijateljice in vse druge, ki so v kaki zavezi znanja ali ljubezni z nami.

Blagoslovi tudi našo hišo, naš kraj in našo deželo, da bo v njej oboji spol in vsaki stan tvojih vernih mirno živel in dolgov pregrehe odvezan si prizadeval zvesto vselej dopolnovati dolžnosti svojega poklica in tebi z dopadljivim življenjem služiti. Pa ne samo živim, ampak tudi vsem tistim, ki so se v katoliški veri s tega sveta ločili, spreglej milostljivo vse grehe, da bodo med tvojimi svetniki vživali večno luč in večni pokoj. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mašnik bere list.

(*Sv. Frančišek Salezij.*)

Naj molčijo pred teboj. o Gospod, vse stvari! Ti sam pridi in govori moji duši, zakaj glej, tvoja služabnica posluša! Navdaj me z gorečnostjo prerokov in z ljubeznijo apostolov in dopolni v meni, kar si po njih govoril in obljubil! Razsvetli me, o Gospod! in milostljivo me pasi, dokler ječim v ječi umrljivega življenja; zakaj zelo potrebujem luči in hrane! Tvoja sveta beseda naj bo svetilnica, da bo svetila pred mojimi stopinjami, in tvoje sveto telo naj bo moja hrana, da ne opešam na potu svojega popotovanja, ampak srečno k tebi pridem. Amen.

Namesto tega moreš brati:

Berilo iz 2. lista sv. Pavla apostola do
Korinčanov 10, 17. in 11, 1—2.

Bratje! (sestre!) kdor se hvali, naj se hvali v Gospodu. Zakaj, ne kdor se sam hvali, je skušen, ampak tisti, katerega Bog hvali. O da bi vi prenesli malo moje nespameti! Pa potrpite z menoj. Zakaj vnet sem za vas z božjim ognjem; ker zaročil in dal sem vas enemu možu, čisto devico, Kristusu.

E v a n g e l i j.

(Hauber.)

Jezus Kristus, o vse hvale, časti in ljubezni vredni Dobrotnik človeštva, edini dobri Učenik, katerega moramo poslušati, in najsvetejši zgled, katerega moramo posnemati! Kako se ti morem dosti goreče in prisrčno zahvaliti, da si nam z nebes prinesel svoj sveti evangelij, veselo oznanilo našega odrešenja in zveličanja! O daj, da se ne bo razlegal samo po mojih ušesih, ampak da se bo vtisnil tudi v moje srce, obrodil vreden sad spreobrnjenja in krščanske pravice, in se tako tudi v meni razodel, kakor božja moč, ki zveliča vse, ki nanj verujejo.

Namesto tega moreš brati:

Evangelij sv. Matevža 25, 1—13.

Tisti čas je Jezus svojim učencem govoril to priliko: Nebeško kraljestvo je podobno desetirim devicam, katere so vzele svoja svetila in so šle ženinu in nevesti naproti. Pet jih je bilo nespametnih in pet pametnih. Petere nespametne so vzele svetila, olja pa niso vzele s seboj. Pametne pa so vzele olja v svojih posodah s svetili vred. Ker se je pa ženin

mudil, so vse podremale in zaspale. O polnoči pa nastane šum: Glejte! ženin gre, pojdite mu naproti. Takrat so vstale vse tiste device in so napravljale svoja svetila. Nespametne pa so modrim rekle: Dajte nam svojega olja, ker naša svetila ugasujejo. Pametne pa so odgovorile, rekoč: Da ga kje ne zmanjka nam in vam, pojdite raje k prodajalcem in si ga kupite. Kadar so pa šle kupovat, je prišel ženin in pripravljene so šle ž njim na ženitnino in duri so se zaprle. Poslednjič pa pridejo tudi one device, rekoč: „Gospod, gospod! odpri nam!“ On pa je odgovoril rekoč: „Resnično vam povem, vas ne poznam.“ Čujte tedaj, ker ne veste ne dneva ne ure

V e r a.

(Kadar jo mašnik moli.)

(Peter Silbert.)

Ti, o Gospod imaš besede večnega življenja in resnica je tvoja beseda, zakaj ti sam si večna Resnica. Zatoraj verujem, o Bog! kar je dopadlo tvoji božji svetosti nam razodeti; vse nauke, katere si sporočil svoji sveti cerkvi, katero si sozidal na skalo in katere ne bodo nikdar premagale peklenške duri,

naj se čez njo vzdigne še toliko sovražnikov; zakaj ti si pri nas do konca vseh časov. Daleč naj bo od mene, da bi kdaj poslušala sladko in strupeno čenčanje zvijačnih hinavcev, nevernih besedačev in krivovercev, pred katerimi si svaril svoje verne kakor pred zgrabljivimi volkovi v ovčjih oblačilih. Daleč naj bo od mene, da bi jih ubogala, ako mi porekó: „Tukaj je Kristus, ali tam je!“ zakaj jaz vem, da si ti, o Jezus Kristus! le v svoji sveti katoliški cerkvi, katero si postavil v svoji sveti krvi; in tudi sem pripravljena, to svojo sveto vero zapečatiti s svojo krvjo. Oh, obdrži jo, o Gospod! in pomnoži v meni to vero, katero si mi po svoji milosti podelil. Amen.

Pred pridigo.

(M. Hauber.)

Preljubi Jezus! očisti usta svojega služabnika, ki nam hoče v tvojem imenu tvojo besedo razlagati, kakor si jih očistil preroku Izaiju! položi mu svoje besede na jezik in razsvetli mu srce s svetim Duhom, da bo govoril tvojo besedo k našemu boljšanju. Odpri pa tudi naša ušesa in naša srca, da bomo dobro sprejeli glas tvojega evangelija.

Pomagaj, ljubi nebeški Oče! da bi ta oznanovalec, ki si ga ti poslal, z nami vsemi kdaj dosegel sveti raj. Amen.

P o p r i d i g i.

(M. Hauber.)

Sin božji, Jezus Kristus! ti imaš besede večnega veselja in tvoj služabnik nam jih je zdaj razlagal s tvojo pomočjo. Zahvalim se ti za nje iz celega srca in hvalim tvoje sveto Imé.

Pomagaj, vsemogočni Bog! da ne bom le kar poslušalka, ampak tudi spolnovalka tvoje besede, da ne bom sama sebe goljufala.

Daj, da mi bo to podučenje v prid k poduku, boljšanju in pokorjenju v vsi pravici, da postanem popolna in dobra za vsako dobro delo. Daj, da hodim zvesto po tvoji besedi in da ne oskrunim tvojega svetega Imena.

Ako še vsega prav ne umem, razodehi mi, kar mi je še potrebno, da pridem k popolnemu spoznanju tvoje svete volje, da bom rodovitna v dobrih delih in okrepčana s tvojo pomočjo v potrpežljivosti; tako da kdaj ob uri svoje smrti zvem, da sem zares od tebe prejela besede večnega življenja, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K d a r o v a n j u.

(M. Leonard.)

Sveti Oče, vsemogočni, večni Bog! dopadljivo sprejmi leto neomadeževano daritev kruha in vina iz mašnikovih rok. Z njo se ponavlja tista predraga daritev, katero je opravil Jezus Kristus na altarju križa v spravo in zadoščenje za naše grehe. Prinesem ti jo za svoje brezštevilne grehe, prelomljenja in nezvestobe, za vse žive in mrtve kristijane, da bo meni in njim v prid za večno življenje.

Darujem ti tudi, o nebeški Oče! svoj um in svoj spomin; prosim te, da oboje blagosloviš, da ne bosta posihmal kaj drugega spoznala in mislila, kakor tebe, o moj Bog! in kar si nam ti razodel. Darujem ti tudi svojo voljo in jo želim tako trdno skleniti s tvojo voljo, da bi več ne iskala drugega kot tebe, ničesar ne ljubila kot tebe, nič več ne želela, razun kar, kakor in kadar ti hočeš. Darujem ti tudi svojo dušo in svoje telo in vse, kar sem, kar imam in kar morem. O Bog! tvoja hočem biti odslej na vekomaj. Tebi hočem živeti, tebi umreti; oh, ne daj se mi vekomaj pogubiti! Amen.

Predglasje.

Povzdigni se v duhu do nebes pred sedež božjega veličastva; tam mu polna svetega strahu češčenje in hvalo dajaj z angelji in kerubi, ki sedež božji obdajajo.

*Res je spodobno in dolžnost, prav in dobro, da ti vedno in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog! po Kristusu, Gospodu našem. Po katerem tvoje Veličastvo hvalijo angelji, molijo gospostva, pred njim trepetajo oblasti in ga najvišje nebeške moči in blaženi Serafini z združeno radostjo poveličujejo. S katerimi, prosimo, da smemo skleniti svoje glasove, te prositi, spoznati in klicati: Svet, svet, svet, Gospod — Bog Sa-
baot. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana po višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana po višavah!*

Do povzdigovanja.

(Tomaž Kemp.)

Predobrotljivi Oče! spomni se neskončne ljubezni svojega Sina, kako je svoje življenje v smrt dal, da bi svojemu ljudstvu pripravil življenje. Nič si ni prizanesel, da bi mogel grešnikom večno prizanesti. — Spomni se

njegovega prebritkega trpljenja. O kakošno je bilo trpljenje, kakošno zasramovanje, kateremu se je podvrgel! kakošne tuge, s katerimi se je pokoril za nas od jasic do smrti na križu! njegova prelita kri je vpila po spravi grešnih otrok s presvetim Očetom. Storil je iz sovražnikov prijatelje, in sprejel razžalnike za otroke.

Presveti Oče! darujem ti toraj danes znamenja trpljenja tvojega Edinorojenega in sklenem ž njimi naše prošnje in priprošnje vseh svetih mučenikov, ki so za Jezusom hodili v njegovem trpljenju, in veselo prelili kri za voljo njegovega imena. — Poglej njegov smrtni strah in njegov krvavi pot, zaušnice in biče, trnjevo krono in škrlatni plašč, žeblje, križ in sulico, ki je prebodla preljubo Srce. Ta znamenja trpljenja so bila prežlahtni lišp in kraljevo bandero, s katerim je nastopil tvoj Edinorojeni, da bi premagal sovražne moči peklenške. To je bilo orodje, s katerim je bila premagana smrt in s katerim je bil zopet rešen človeški rod. Zavoljo teh častitljivih znamenj zmage mi odpusti, Oče! moje grehe, in se me usmili. — Bodo naj mi škit zoper vsaki greh in bramba zoper vse skušnjave. Tvoje bitko trpljenje in smrt naj bo, o Jezus!

najsvetejša reč moje ljubezni in najslajša tolažba moje duše.

Molitev sv. Martina.

Spomni se, o Gospod! vseh svojih vernih in usmili se krščanskega ljudstva; obvarovaj duhovski stan in duhovne družbe v svoji sveti službi; krepčaj vse, ki delajo, tolaži žalostne, podeli bolnim zdravje na duši in na telesu, daj ubogim in revnim, česar jim je treba v tem življenju, pripelji popotnike vesele k svojim nazaj in povrni po svoji milosti kakor dobrotljivi Oče vsem, katere smo kje žalili, pohujšali ali poškodovali. Poboljšaj té, ki so grešili, spreobrni nevernike k sveti veri, pripelji krivoverce k edinosti svete cerkve in pokazi jim luč resnice. Pomagaj grešnikom k resnični pokori in ohrani pravične stanovitne v dobrih sklepih. Daj našim starišem, sorodnikom, prijateljem in sovražnikom, kakor tuči vsem, za katere molimo in so se naši molitvi priporočili vse dobro; varuj jih vsega hudega in podeli jim moč, da bodo v tvoji službi stanovitni do konca, dokler po izteku tega revnega življenja ne pridejo k tebi, v svojo pravo domovino k večnemu plačilu in brezkončni časti vseh svetnikov. Amen.

K povzdigovanju.

Misli si Jezusa na križ povzdignjenega, trkaj z vso pobožnostjo na prsi in reci:

O križani Jezus! jaz te ponižno molim! Oh, bodi mi milostljiv! usmili se me in odpusti mi vse moje grehe!

O Jezus! ti si moj Bog in moje vse, kateri si se na lesu svetega križa daroval svojemu nebeškemu Očetu; stori me deležno svojega svetega trpljenja, svojega resničnega telesa in krvi v tem sv. Zakramentu zdaj in ob uri moje smrti. Amen.

Pri povzdigovanji keliha.

O križani Jezus! jaz molim v vsi ponižnosti pravo živo kri, ki je tekla iz tvojih svetih ran in je v tem sv. Zakramentu sklenjena s tvojim prečastitim telesom. O božja kri, operi in očisti me popolnoma vseh mojih grehov, izbriši vse zaslužene kazni in pokrepčaj me za večno življenje. Amen.

Obudi zdaj živo vero v resnično pričujočnost Jezusovo in misli si, kakor da bi ga videla na križi viseti, zavoljo tega mu skaži vso mogočo čast in pozdravi njegove svete ude bolj s srcem kot z ustmi:

Pozdravljenje Kristusovih udov.

O najslajši Gospod Jezus, z živo vero te spoznam, častim in molim pod pričujočimi podobami kruha in vina! Češčeno bodi najčastitljivejše telo mojega Odrešenika Jezusa Kristusa, ti prava, živa daritev, ki si bila darovana na lesu svetega križa! Počeščena bodi ti, presveta glava, katera si med vsemi glavami lepa, žlahtna in častitljiva, vendar zavoljo nas z bodečim trnjem kronana in s trstom tolčena! Počeščen bodi ti, najljubeznejši obraz, nad katerim imajo vsi angelji in svetniki veselje, vendar zavoljo nas zapluvan, bit, razpraskan in vse lepote oropan! Počeščene bodite vi, najbolj mile oči, ve, svetli demanti in najsvetejši kristali, pa zavoljo nas s potoki solz oblite, krvave in otemnjene zavoljo toliko udarcev! Počeščene bodite ve, usta božja, iz katerih je tekla beseda večnega življenja, ki ste bila zavoljo nas tolčena in napajana z grenkim žolčem in jesihom! Počeščena bodite ve, najžlahtnejša ušesa, grozno žaljena s tolikim zasramovanjem in preklinjevalskimi besedami! Počeščene bodite prečastite prsi mojega preljubeznivega Gospoda Jezusa, ki ste bile zavoljo nas tolikrat strašno suvane! Počeščene bodite ve, najdobrotljivejše roke in

prežlahtne rame, ki ste bile na sv. križu razpete, raztegnjene, prebodene in pribite! Bodi počeščena ti, presveta stran in Srce božje, katero si se, zavoljo nas z grenkostjo napolnjeno, od prepolne ljubezni na sv. križi razpočilo, nazadnje še s sulico prebodeno, kri in vodo prelivalo v naše zveličanje! Počeščene bodite ve, častita kolena, ki ste se na vrtu in sicer večkrat v molitvi pripogovala zavoljo našega zveličanja! Bodite počeščene ve, presvete noge, ki ste bile zavoljo nas tolikokrat utrujene in na sv. križi grozovito z žebli predrte. Počeščena bodi ti, najlepša in najžlahtnejša duša mojega preljubeznivega Gospoda Jezusa zavoljo nas do smrti žalostna! Bodi počeščena najdražja kri, ki si bila prelita za nas uboge grešnike iz njegove svete strani, iz njegovih rok, nog in celega telesa! Bodite počeščeni vi, udje, žile, kosti in celo prežlahtno človeštvo Jezusa Kristusa, katero se je tri in trideset let veliko trudilo za naše zveličanje na zemlji!

O najdobrotljivejši in najbolj usmiljeni Gospod Jezus Kristus! zavoljo teh tvojih svetih udov in tvojega britkega trpljenja in smrti te pohlevno prosim, da mi dodeliš pomoč v vseh zopernostih in nadlogah, trdnost v vseh

napadih in skušnjavah, odpuščenje mojih grehov, poboljšanje življenja, varstvo pred vsemi zlegi, srečno končanje in večno veselje. Amen.

K O č e - n a š u.

(Tomaž Kemp.)

S tvojim božjim zgledom osrčena in od tvojega duha ganjena in pokrepčana se ti vnovič vdam in slovo vzamem od vsega, kar ima svet hudega in nečimurnega na sebi. Vse nesramne sladi studim iz celega srca, hudičeva dejanja in vdajanja zaničujem; posvetim in darujem se pa z vsem, kar sem in imam, v tvojo sveto službo. Dneve svojega življenja posvečevati z zvestim spolnovanjem svojih dolžnostij, eno s tabo biti: to je moja edina želja in moja prva skrb, kateri se zdaj vdam.

Da bi tvojo voljo popolnoma spolnovala, sem pripravljena, svojo lastno voljo popolnoma zatajevati z resnično pokorščino, katero sem dolžna skazovati svojim prednikom; zakaj nje ubogati je toliko, kot tebe ubogati. Vklonem se pod njihovo roko in jim hočem rada iz ljubezni do tebe pokorna biti, ako bi se mi tudi težavno zdelo. To hočem storiti, kakor

prerojena v Kristusu, ki se je, dasiravno Bog in človek, ponižno vklonil pod roké svojega rednika in deviške matere, svojega krstnika in še celó pod roke svojih sovražnikov. Podvreči se hočem tudi svetovanju in volji onih, ki niso moji vikši (kolikorkrat ne bo zoper tvojo voljo), s srčno ponižnostjo in sveto ljubeznijo; in zakaj bi ne storila tega, ker jih imam za modrejše in boljše, kakor sem sama?

Jagnje božje.

(Sv. Mehtilda.)

O Jagnje božje, usmili se nas in daruj se za nas svojemu nebeškemu Očetu z vso ponižnostjo in potrpežljivostjo v nadomestjenje vseh čednostij, katerih nam manjka!

O Jagnje božje, usmili se nas in daruj se za nas svojemu nebeškemu Očetu z vso britkostjo svojega trpljenja v popolno spravo za naše grehe!

O Jagnje božje, usmili se nas in daruj se za nas Bogu nebeškemu Očetu z vso ljubeznijo svojega božjega Srca v nadomeščanje vseh dobrih del, katerih le malo imamo, in še ta pomanjkljiva!

O b h a j i l o.

(Alfonz Ligvorij.)

O moj preljubeznivi Zveličar, kako rada bi vendar jaz bila v številu onih srečnih kristijanov, katerim je dopuščeno priti vsaki dan k tvoji sveti mizi!

O kolik dobiček bi bil za-me, o moj Jezus! ko bi te zdaj mogla prejeti v svoje srce, da bi tebi skazala svojo čast, da bi ti potožila svoje potrebe in da bi se vdeležila milostij, katere deliš tistim, ki te resnično prejmejo! Ali ker jaz zdaj te milosti nisem vredna, o moj Bog! pridi ti moji revščini na pomoč. Odpusti mi vse moje grehe, iz celega srca jih sovražim, ker se tebi studijo. Oh ne zavrzi mojega resničnega poželenja skleniti se s tabo. Očisti me z enim pogledom svoje milosti in stori, da te sprejmem v svoje srce, kakor hitro bo mogoče. Do tistega časa pa, o moj Bog! te v ponižnosti prosim, da me vdeležiš tistih milostij, katere po svetem mašnikovem obhajilu dohajajo vsem vernim, ki so pričujoči pri najsvetejši daritvi.

Pomnoži, o moj Jezus, moj Gospod in Zveličar! po tem božjem zakramentu mojo vero, potrdi moje upanje, očisti v meni lju-

bezen do tebe, stori, da bom zaničevala vse, kar je tega svetá, tebe samega premišljevala in ničesar poželega, kot tebe, da bom za-te samega še živela, svetu pa odmrta. Amen.

K zadnjim molitvam.

(Alfonz Ligvorij.)

Prišel si, o moj Jezus! iz neskončne ljubezni, da bi se daroval v naše zveličanje; glej, tudi jaz se darujem v tvojo čast. Tvoj dar sem, ne prizanašaj mi. Z veseljem sprejemem vse trpljenje, katero mi ti pošlješ iz svojih rok, in ga sklepam s svojim trpljenjem. In zdaj zapustim to sveto skrivnost z najtrdnejšim sklepom varovati se vsacega greha in tudi najmanjšega madeža kakega greha, posebno tistih, h katerim me najbolj vabi moje hudo nagnenje. Tvoje zapovedi, ki so vse modre in svete in v naše zveličanje dane, hočem natanko vselej spolnovati in pripravljena sem poprej vse zgubiti in vse pretrpeti, kakor le eno prelomiti.

K blagoslovu.

Blagoslovi, o moj Bog, te svete sklepe; blagoslovi nas vse po zasluženju našega Go-

spoda Jezusa Kristusa in po daritvi svete maše, vsemogočni Bog Oče, Sin in sveti Duh! In duše vernih naj v miru počivajo po milosti božji. Amen.

K zadnjemu evangeliju.

Jezus, večna Beseda Očeta, ti si se včlovečil iz ljubezni do nas! Molim te (poklekni in vstani), na-te zaupam, tebe ljubim! Ti si na svet prišel kazat pot večnega življenja. Vodi me, ti prava luč svetá! da ne zajdem v temotah tega življenja, temveč pri tvoji luči sveto živim in srečno umrjem.

Molitve po sv. maši,

katere naj se klečé opravljajo, po ukazu papeža Leon XIII. v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.

Mašnik moli trikrat z verniki: Češčena Marija i. t. d. Potem tudi z verniki skupaj antifono:

Češčena bodi Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K Tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci. K Tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica, Svoje milostljive oči v nas in pokaži

nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad Svojega Telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Vr. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

Rr. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

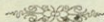
M o l i m o :

O Bog, pribežališče naše in moč, ozri se milostno na ljudstvo, k Tebi vpijoče; in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije, Božje porodnice, sv. Jožefa, Njenega ženina, Tvojih sv. apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere sv. cerkve. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Pristavi naj se invokacija:

Sveti nadangelj Mihael, brani nas v boji; proti zlobnosti in zalezovanju hudobnega duha bodi nam pomoč! Ukroti naj ga Bog! ponižno za to prosimo. In ti, prvak nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z močjo božjo v peklenko brezdno páhni! Amen.

Leon XIII. 300 dni odpustka.

Tretja sv. maša.

Dober namen in darovanje sv. maše.

O večni Bog, moj nebeški Oče! pri tej sveti maši hočem jaz zdaj biti, da bi te molila in povelečevala z Jezusom Kristusom, ž njim in po njem se ti vredno zahvalila, in te milostij prosila za-se in za vse verne, žive in mrtve, in da bi po Jezusovem zasluženju izbrisala kazni, ki sem jih zaslužila s svojimi grehi. Glej, o Bog, kdo je ta, ki se ti daruje po mašnikovih rokah, zavoljo njega mi dodeli, da te častim s pravo pobožnostjo in z zbranim duhom. Sveta Marija, sv. angelji in svetniki in svetnice božje, prosite zdaj za-me!

Od začetka svete maše do povzdigovanja.

Premišljevanje britkega trpljenja in smrti Jezusa Kristusa, da bi zadobila čistost srca.

O Jezus! Sin božji, kako si ti prišel v toliko žalost in britkost? Vidim te ležati v krvavem potu na svojem obrazu in slišim te z milim glasom klicati k svojemu nebeškemu Očetu, da bi odvezel kelih britkosti!

Kamor koli se ozreš, o moj Jezus! vidiš le strašno trpljenje, nečloveške neusmiljenosti in neizmerne bolečine, ki ti jih pripravljajo tvoji sovražniki. — Oh, da bi odrešil nas nesrečne, je tebe, o nedolžno Jagnje božje, pravica božja izdala peklenskim močem in grozovitnosti slepih judov!

Vseh ljudij pregrehe, o Zveličar moj, ki si jih iz zgolj ljubezni do nas na-se vzel, te težijo kot težka butara, in smrtne britkosti, ki sem jih jaz zaslužila s svojimi grehi, te stiskajo od vseh strani; in tvoje presveto Srce nima najmanjše tolažbe. — Oh, tvoja duša je žalostna do smrti!

Ob toliki britkosti misliš le na nas uboge grešnike in hočeš rad vse trpeti in celo umreti, da bi le nam zadobil milost in usmi-

ljenje. O ljubezen neizmerna! zakaj sem te vendar kdaj žalila? s čim si zaslužil, da ti jaz napravljam toliko bolečino?

Poglej, moja duša, kako neusmiljeni sodni hlapci in najnehvaležnejši ljudje zgrabijo tvojega najboljšega Očeta in najsvetejšega prijatelja in naprej vlečejo neusmiljeno vklenjenega in zvezanega! — Kam te peljejo vendar, o moj Zveličar? Če v ječo ali v smrt, daj mi vendar, naj grem s tabo, ker oboje sem prevelikokrat zaslužila! Pa ti, o moj ljubeznivi Odrešenik! hočeš po svoji neskončni milosti raje sam oboje prestati, da bi le mene rešil peklenške ječe in večne smrti. O usmiljeni, o dobrotljivi Gospod! . . .

In kaj vidim zdaj? — Tebe, veličastvo božje, postavijo pred sodnike kot največjega hudodelnika, sodni hlapci te obstopijo, trinoški ljudje te po vsi krivici s pestmi bijejo, te pljujejo, sujejo in hudobno in krivično tožijo; oni te preklinjajo in upijejo, da si smrti vreden! — Oh! ti sama svetost in nedolžnost, pa bi bil smrti vreden? Oj vem, da vso nečast in vse hudo trpiš le zavoljo mene! Nebeški duhovi! zavzemite se nad Jezusovo neizmerno ljubeznijo in dobroto, pa tudi nad mojo nehvaležnostjo!

Da bi razvezal moje vezi, si dal zvezati samega sebe, in v duhu te pred sabo gledam zvezanega kot rop krvoločnih zverin. In more li kdo dopovedati, koliko zasramovanja in nečasti si ti to noč pretrpel od teh zaničevalcev? Izmed vseh človeških prijateljev si bil ti največji, si bolne ozdravljal, iz obsedenih izganjal hudobne duhove, mrtve oživiljal in povsod si delil dobrote, učil in oznanoval kraljestvo božje — ali zdaj pa ti za dobro hudo povračujejo, te kot satanovega prijatelja, kot preklinjevalca božjega in kot zapeljivca ljudstva vlačijo od sodnika do sodnika!

Kaj pa pomenijo biči in šibe v rokah sodnih hlapcev? In ali ne more drugače biti, kakor da nesramni in malopridni hlapci s tvojega najčistejšega in najžlahtnejšega telesa oblačila nesramno in silovito potegujejo in te neusmiljeno pretepajo, da se udirajo potoki krvi iz brezštevlnih ran! Ti pa, o Jagnje božje, kar besedice ne zineš, ampak voljno in tiho trpiš vse bolečine. O potrpežljivost neizmerna, o molčečnost občudljiva! . . .

Celo pri najhujšem hudodelniku se ima vendar kako usmiljenje, pri tebi, o Sin božji, pa čisto nobenega — pri hudodelnikih palice štejejo, pri tebi pa ne; dasiravno si že ves

v ranah in ni že nič celega na tebi, se vendar ne utrudijo hudobne roke bričev; in ko eni odstopijo, pristopijo drugi. Zato že sahnjuje tvoja duša, tvoje moči zginjujejo, ti omaguješ in si že na pol mrtev in ni je več poprejšnje lepote na tebi, ker ves si raztepen in razmesarjen. Pa za divje zveri ni še to zadosti. Ogrnejo ti ponošen rudeč plašč in ti iz bodečega trnja spleteno krono pritiskajo na glavo, da se globoko vsadi, in namesto kraljeve palice ti podajo trst v tvoje svete roke, pred tabo poklekujejo in se spakujejo: „Bodi pozdravljen, kralj judovski!“ in zopet ti vzamejo trst in te neusmiljeno po glavi bijejo, da ti bodeči trni tako grozovito ranijo tvojo sveto glavo. Tako raztepen in s trnjem kronan si zopet pred jude postavljen, naj bi se te vsaj zdaj usmilili. Oh, kdo bi mogel biti tako kamnatega srca, da bi te videl v tako žalostni podobi, pa bi ne prelival gorkih solz iz človeškega sočutja in usmiljenja? Ali kje je kaj sočutja in usmiljenja s teboj, o moj Jezus? Oh ni ga, ni ga nikjer! temveč sliši se le satansko kričanje: „Križaj ga, križaj ga!“ In sodba je sklenjena: ti največji Dobrotnik človeštva, ti Zveličar sveta moraš umreti, in sicer umreti na križu! Oj, da bi jaz uboga

grešnica ne bila tega kriva! — ali kriva sem: Jezus, moj Zveličar mora zavoľjo mene umreti na križu!

Že je križ za te, o Zveličar sveta! iztesan, pokažejo ti ga, sam si ga moraš zadeti in ga na svojih slabih ramah nesti na goro Kalvarijo. Molče greš in moliš in se opotekaš pod težkim križem, po vsem životu se potiš in s krovo zaznamuješ svoje svete stopinje. Od prevelike slabosti trikrat padeš pod križem, pa le še spet se vzdigneš in hočeš dalje hiteti s težkim križem naših grehov. Ker že ne moreš hitro stopati, te trdosrčni briči sujejo in páhajo in neusmiljeno vlečejo. Ves spehan in do smrti oslavljen dospeš, o moj Jezus! na goro Golgato. Poslednjič moraš pa še to nečast trpeti, da ti oblačila, ki so se bila že prisušila na krvave rane, srdito strgajo s tebe in napravijo s tem nove hude bolečine. Pa to je še vse premalo. Brezsrčni rabelji te vržejo na trdi križ in z ostrimi žebľji nanj pribijejo tvoje svete roke in noge. — O ljubezen nezapopadľiva, ki te je za nas grešnike na križ pribila in te od tal povikšala, da bi nas vse sabo potegnil! — Po treh dolgih urah si med razbojnikoma v zapuščenosti, v strašni žeji in v neznanih bolečinah

svojo glavo nagnil in umrl. — O moj križani Jezus! na kolena pred te padem in te molim. Gorke solze polivajo moj obraz, ko vidim tebe na križu viseti, trpeti in umreti, tebe, ki si moj Zveličar, moj Gospod, moj Kralj in Ženin. Oh, daj mi, da te čez vse ljubim, svoje grehe pa, ki so krivi vsega tvojega trpljenja in tvoje smrti, prav srčno obžalujem in prej umrjem, kakor tebe še kdaj radovoljno razžalim. Brez tebe mi ne daj živeti, raje mi daj umreti, kakor brez tebe živeti, ker si ti moje življenje in zveličanje. — Po svoji sveti smrti si dal prebosti še svojo stran ter si nam odprl presveti tempelj svojega Srca v naše pribežališče. O najsvetejši sedež ljubezni božje, vir vse dobrote in usmiljenja, studenec vseh milostij, ogledalo vseh čednostij, moč in pribežališče slabih — o preblaženo Srce Jezusovo, bodi mi počeščeno, hvaljeno in moljeno vekomaj! Pri tebi hočem jaz, slaba, moči iskati v življenju in v smrti. Ti si moja moč, tebi naj bije moje srce noč in dan.

O premila Mati Jezusova! kakšno žalost si občutila v svojem srcu, ko si videla pred svojimi očmi Jezusa, svojega ljubega Sina križanega? Vem, da nikdar ne morem razumeti, kako globoko je presunil ostri meč

britkosti in žalosti tvoje materino srce. Daj mi, o žalostna Mati božja! zraven tebe pod križem stati, da po ganljivem pogledu na Jezusa križanega zmiraj bolj spoznam njegovo ljubezen, svoje grehe pa obžalujem in sovražim. Spomni se tudi, o dobrotljiva Devica, kako se je Jezus s krvavimi in solznimi očmi k tebi obrnil in te priporočil svojemu zvestemu prijatelju Janezu. In z ljubeznivim učencem Janezom je tudi mene izročil tvojemu varstvu. Bodi tedaj moja ljuba Mati, in vodi me po potu križa in zatajevanja. Osrčuj me s svojim zgledom, tolaži me s svojo milo sladkostjo, stori me trdno, kadar se na-te ozrem, in vdihuj mi pravo ljubezen do tvojega ljubega Sina Jezusa, kateri se je za-me daroval na sv. križu, in se ravno tako tudi zdaj daruje na altarju. Živo verujem, da zdaj pride na mašnikove besede na altar, ter ga resnično pričujočega ponižno molim.

Pri povzdigovanju sv. rešnjega Telesa.

Moj Bog in moj Gospod! verujem, da si resnično pričujoč po božji in človeški natori, dasiravno te ne morem videti s telesnimi očmi. Z angelji in verniki te ponižno molim, o najvikša Dobrota! Hvalo ti dajem za tvojo

veliko ljubezen, ki si mi jo skazal s svojim britkim trpljenjem in s svojo smrtjo. Ti, o Jezus! si moje življenje in moje zveličanje, na te upam zdaj in v smrtni uri.

Pri povzdigovanju sv. rešnje Krvi.

Presveta Kri Jezusova, molim te v vsi ponižnosti; za-me si tekla na svetem križu; operi me vseh mojih grehov; očisti moje srce in daj mi neugasljivo žejo po pravičnosti; ne daj pa, o moj Jezus, da bi bila tvoja sveta Kri za-me, grešnico, zastonj prelita!

Po povzdigovanju do „Oče-naša“.

Hoja za Jezusom.

Kako, o moj najljubeznivejši Zveličar! ti morem povračevati in na znanje dati ljubezen, ki si mi jo ti skazal s svojim britkim trpljenjem?

G o s p o d: Moja hči! če me hočeš ljubiti, moraš z mano križ nositi in z mano trpeti, za kar boš imela zmeraj priliko, dokler boš kot umrljiva stvar potovala na zemlji. Ti si zavoljo svojih počutkov nagnjena k

vsemu hudemu. Te počutke pa moraš zatirati in jim ne smeš nič pripustiti, kar je nasproti moji ljubezni. Ako jih ne zatiraš, boš marsikaj videla, slišala in zvedela, kar te ne bo spodbujevalo k dobremu, ampak le napeljevalo k grehu. Ustavljaj se radoglednosti; tudi to je križ, ki se ga moraš učiti nositi. Brzdaj svoj jezik, da ne bo govoril, kadar bi rad kaj govoril, kar je napačno, ali zoper ljubezen do bližnjega. Nosi dalje križ, ter se odpoveduj vsaki nezmernosti v jedi, v pijači in v spanju, odpoveduj se ravno tako tudi drugim rečem, ki se dobro priležejo tvojim počutkom; zatajaj se in pritrguj si. Najprej si odrekuj grešne reči, potlej take, ki bi vtegnile grešne postati, in zadnjič take, ki ti niso potrebne in te opovirajo, da ne prideš k večji svetosti. Ljubi delo in samoto, moli in čuj! Vselej se ti ne bo godilo, kakor bi sama rada. Večkrat te bodo zapeljevali tvoji bližnji in druge zoprnosti k nevolji, trud in delo k nepotrpežljivosti in navdihljeji hudobnih duhov k malosrčnosti in zmoti; ti pa vse to potrpežljivo trpi in bojuj se neutrujeno, če hočeš, da boš kdaj dosegla nebeški venec.

Hči: O križani Gospod in Zveličar! jaz sem pripravljena s tabo križ nositi, le po-

krepčaj mojega omahljivega duha s svojo mi-
lostjo. Z njo morem vse, brez nje pa ne pre-
morem kar ničesar.

Od Oče-naša do konca.

Duhovno zedinjenje duše s Kristusom.

Zastonj, moj najsvetejši prijatelj! iščem
pri ljudeh prave ljubezni. Ti sam, o moj
Jezus! si tisti, ki me resnično ljubiš; kakor
si me ti ljubil, me ne more nihče ljubiti.

Ti si za-me na križu trpel in umrl; pa
tudi zdaj daruješ svoje bitko trpljenje za-me
nebeškemu Očetu, ker si v tej nekrvavi da-
ritvi resnično pričujoč in me tudi zdaj še
vdeležuješ zasluženja svojega trpljenja. Ali
ni toraj ta tvoja ljubezen in moja sreča ne-
zapopadljiva?

O moj Jezus! ki si za-me trpel in umrl
in se tudi zdaj za-me daruješ na altarju ne-
beškemu Očetu, in me po tej sveti daritvi,
kakor upam, vdeležuješ svojega zasluženja:
ali more tvoja ljubezen še kaj storiti? Me
nisi že s tem do konca ljubil? kaj bi mogel
še kaj večjega storiti? Zares ne angeljski,
ne človeški um bi si ne bil mogel domisliti
tega, kar je znašla in storila tvoja božja

ljubezen: namreč ti, o Jezus! se hočeš dati meni v dušno jed, čisto in popolnoma se z manoj skleniti in z manoj eden biti. Oh, kateri um more vendar razumeti to Jezusovo ljubezen? Pa zakaj hoče Jezus, moj Gospod, da bi se zedinilo njegovo najsvetejše meso z mojim nečistim mesom, njegovo od ljubezni božje vse plameneče Srce z mojim mlačnim srcem in njegova najsvetejša duša z mojo grešno dušo? Gotovo zato, da bi moj Ljubi na ta način podelil vse zaklade svoje ljubezni in da bi ga tudi jaz vsaj zdaj do konca ljubila in se mu, kakor On meni, čisto in popolnoma darovala z dušo in telesom. Ali bi ne bila potem najsrečnejša na zemlji? — Jezus bi bil moj in jaz njegova, On v meni in jaz v njem.

O usmiljeni Gospod! ki me s toliko pristrčnostjo ljubiš, glej, jaz hitim k tebi, ki me kličeš k sebi in se hočeš meni v dušno jed dati in z menoj zediniti — in če nisem vredna tolike milosti, da bi te v resnici prejela v sv. obhajilu, mi pa daj, da se v duhu popolnoma sklenem s tabo; le očisti še poprej mojo dušo in moje telo in daj, da se vname moje revno srce od ljubezni tvojega presvetega Srca, potem pa popolnoma s tabo zedini. Moja

duša že vsa hrepeni po tvojem presvetem
 zedinjenju: torej pridi, o pridi, moj Gospod!
 pod mojo revno streho in nasiti s svojim svetim
 mesom in napoji s svojo sv. krvjo mojo lačno
 in žejno dušo in daj, da se tudi mojim te-
 lesnim počutkom in poželjivemu srcu vse
 prigreni in pristudi in da le samo po tebi
 hrepenim. — O zdaj pa prideš k meni —
 s tabo, s tabo, o Jezus, o Zveličar moj! se
 zdaj v duhu sklenem, ravno tako, kakor da
 bi te resnično prejela v svetem rešnjem Te-
 lesu. — O, našla sem ga, ki ga ljubi moja
 duša; držim ga in ne bodem ga spustila:
 zakaj On, ki se pase med lilijami (med ne-
 dolžnimi), mi je ljub in jaz njemu. O Jezus!
 s katerim sem sklenjena: o da bi vedno s
 tabo sklenjena ostala, o da bi se nikdar,
 nikdar ne ločila od tebe! tebe se hočem držati
 in tvoje zapovedi hočem natanko spolnovati.
 O Jezus, moja ljubezen! daj mi sveto živeti,
 tebi živeti in enkrat v tvoji milosti in ljubezni
 umreti, da te bom potem v nebesih vekomaj
 častila in hvalila, da si za-me trpel in umrl
 in me ljubil brez konca. O Mati milosti, pre-
 čista Devica Marija! prosi za-me in zadobi
 mi milost, da se ne ločim nikdar od Jezusa in
 ne ljubim nič drugzega, kot Njega samega.

Evangelij sv. Janeza I, 1—14.

V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je po nji storjeno, in brez nje ni storjenega nič, kar je storjenega. V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. In luč sveti v temi, in tema je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, kateremu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da je pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak da bi pričeval o luči. Bila je prava luč, katera razsvetli vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Na svetu je bil, in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli. Kolikor pa jih ga je sprejelo, jim je dal oblast božjim otrokom biti, njim, kateri verujejo v njegovo Imé; kateri niso iz krvi, ne iz volje mesá, ne iz volje možá, ampak iz Boga rojeni. In Beseda se je včlovečila in je med nami prebivala (in smo videli njeno čast, kakor čast edinorojenega od Očeta), polna milosti in resnice.

Mašne molitve

o sabotah

in Marijinih praznikih.

Darovanje svete maše.

Vsemogočni, večni Bog! ne darujem ti klavnih darov starega zakona, kateri ti niso mogli dopasti in grehov ljudi ne zbrisati, ne zgubljenemu človeškemu rodu milosti zadobiti; temveč tisti dar, katerega si je izvolila tvoja mogočnost, modrost in dobrotā sama, in ta je tvoj preljubi Sin, Jezus Kristus, s tabo enaki večni Bog. Njega si poslal v to dolino solz in mu dal telo, katero je skrivna moč tvojega sv. Duha vpodobila v telesu in iz telesa neomadeževane Device.

Ta božji Sin je po svojem včlovečenju s svojo pokorščino, svojo ponižnostjo, svojimi solzami, s svojim britkim trpljenjem in smrtjo potolažil tvojo pravico, zbrisal naš dolg, spravil nebo in zemljo, in zgubljenemu človeškemu rodu zopet zadobil rešenje in milost. Tega tvojega edinorojenega Sina, nad katerim imaš vse dopadenje, ti darujem, kakor se ti je sam daroval na svetem križu in se ti zdaj daruje po mašnikovih rokah; po njem te, o veliki Bog! molim in častim; po njem ti hvalo dajem; po njem k tebi zdihujem za odpuščenje grehov; po njem te prosim milosti za meni priporočene žive in mrtve in za vse uboge grešnike.

In ker si, nebeški Oče! dal svojemu Sinu devico Marijo za mater, kateri si storil čudne reči, in po kateri si izročil veliko skrivnost svoje vsemogočnosti; se boš tudi milostljivo ozrl na mojo molitev, ki jo po tej češčeni Devici pošiljam k tebi. Ne boš ne zavrgel onih rok, katere so ti darovale tvojega ljubelega Sina.

Od začetka svete maše do pred- glasja.

Gospod Jezus Kristus, moj Bog in moj Odrešenik, ki si prišel v to solzno dolino svet s svojim britkim trpljenjem in smrtjo odrešit in zveličat — zakaj, o neskončni Dobrotnik! si se tako dolgo mudil? Ti veš, koliko časa so zdihovale pravične duše po tebi! In potem, ko si slednjič zapustil nebesa in si se včlovečil v deviškem telesu — zakaj, o Bog in človek skupaj! si li hotel devet mesecev počivati pod srcem te Device in celih trideset let preživeti pod njeno pokorščino in v njeni družbi, ker si se le tri leta kazal svetu? Nihče sicer ne more premeriti tvojih sklepov in presoditi skrivnostnih potov tvoje modrosti — vendar le se mi verjetno zdi, da si si v preteklih časih pripravljaj vredno mater v kraljevi rodovini Davidovi, in devet mesecev v nji sam pričujoč, jo hotel z vsemi milostmi ozaljšati in v tridesetih letih jo k popolnosti povzdigniti.

Ti si, o Sin Najvikšega! Luč, katera je prišla v temoti svetit: ali — kdo izmed slabega ljudstva je bil v stanu gledati prečudno svetlobo tvojih žarkov? Ti si edinorojeni Sin

Očeta, poln milosti in resnice: ali — kako zvezo ima tvoja milost z otrpnjenimi grešniki? in tvoja resnica z lažnjivimi in nečimurnimi ljudmi? Za tega voljo, ker niso hoteli spoznati tebe, večne Resnice, in ne sprejeti tvojih milostij, si po pravici skril svoje božje zaklade v deviškem telesu Marije, v kateri so delali čudovite reči. Ona sama, podučena od angelja božjega in razsvetljena od sv. Duha, te je spoznala pred vsemi družimi. Ona je tebe polnega milosti in resnice gledala v svoji trdni veri, molila v svoji ponižnosti, hvalila in povelečevala s svojimi ustmi, ljubila s svojo gorečnostjo in vso težo tvojega veličastva nosila v slabosti svojega žlahtnega in deviškega telesa. Ona sama je uživala sladki sad tvojega spoznanja in tvoje pričujočnosti.

Bile so sicer tudi ob tistem revnem času pravične duše v Izraelu, katerim ni bil neznan čas tvojega prihoda; želele so tudi one piti iz studenca tvojih milostij, pa niso vedele, kam si se skril, o večna Lepota! Po Mariji si se jim dal spoznati. Marija je prva v Caharijevi hiši oznanovala tvoje dobrote, ki si jih, o Sin božji! od rodu do rodu skazoval tistim, ki se tebe bojé. Po Mariji si Janeza, svojega napovedovalca, posvetil v materinem

telesu, razodel se njemu in njegovi materi, in čez oba izlil svojega Duha. Koliko zakladov svojih milostij, ki si jih namenil človeškemu rodu prihodnjih časov, si še-le izročil svoji preljubeznivi Materi, da jih prejemo po njenih rokah!

Marija je mati življenja, ker je spočela in rodila tebe, ki si naše življenje. Ti si njen božji Sin in ona je tvoja božja Mati, in torej prva pomočnica za naše zveličanje.

O Bog! kolika čast, hvala in zahvala ti gre, da si svojemu Sinu, našemu Gospodu, Odrešeniku in Zveličarju Jezusu Kristusu mater dal, tako čisto, tako sveto, tako ponižno devico, nam pa tudi tako milostljivo mater in srednico. Po tej čudežni Materi in Devici nam daj, da te čedalje bolj spoznamo, častimo in hvalimo in njeno sveto življenje posnemamo, da bomo prijetni edino le tebi, ki si naš Bog in Gospod.

Mašnik povzdigne glas —

ti pa mōli:

Moja Gospa, moja Kraljica in srednica, mati lepe ljubezni, spoznanja in svetega zaupanja! kako prečuden je Bog v tebi! kako

velika si ti, ponižna devica, v njegovih očeh, kako lepa v človeških očeh, kateri hočejo gledati svetlobo tvoje časti in spoznati polnost tvojih milostij!

Dasiravno je peklena kača s svojimi pomagači — krivoverci — zoper tebe pihala in zmanjševala tvojo nerazumljivo visokost in čast tvoje prelepe čednosti in tvoje veliko zasluženje: si vendar vselej najvrednejša Mati božja, mogočna Gospa in Kraljica nebes in zemlje, katera je kači glavo strla in zmagala vsa krivoverstva. Jaz hočem toraj z velikim angeljem govoriti in klicati: Češčena bodi — milosti polna — Gospod je s teboj; **blažena** si med ženami in blažen je sad tvojega telesa, Jezus! kateri pride v podobi kruha in vina skrivnostno na altar, ne le kakor Bog, ampak kakor Bog in človek skup, z dušo in telesom, s krvjo in mesom, kakor si ga ti, o angeljska Devica, od svetega Duha spočela, Devica v hlevu rodila, na svojih rokah nosila, v templjnu ga za nas darovala nebeškemu Očetu, ž njim pred grozovitim Herodom bežala v Egipt, se v Nazaretu ž njim veselila in radovala, pa tudi zavoljo prihodnjega po Simeonu tebi prerokovanega trpljenja in smrti žalovala in posebno oster meč britkosti v svojem ma-

terinem srcu občutila, ko si ga videla na križ
 zavoljo nas pribitega in v največjih britkostih
 umreti, in na vse to še s sulico prebosti nje-
 govo presveto Srce, iz katerega je tekla kri
 in voda. — O svet, svet, svet je Gospod
 Jezus Kristus; nebesa in zemlja so polna
 njegove slave, ki sedi in kraljuje na desnici
 Boga Očeta v nebesih in se zdaj bliža na ta
 sveti altar in se svojemu nebeškemu Očetu,
 kakor na Kalvariji, daruje v podobi kruha
 in vina v moje in vsega sveta zveličanje. O
 Marija, Kraljica angeljev in Mati našega
 Odrešenika! sprejmi ga in poveličuj ga z
 nami, prosi ga ti milosti za nas. O devic
 Devica in naša ljuba Mati! prinesi svojemu
 božjemu Sinu na sveti altar vse moje dušne
 in telesne potrebe, vse moje prošnje in želje.
 kakor tudi vse potrebe tistih, za katere sem
 posebno dolžna moliti; sprosi nam milost, da
 smo, kar najbolj moremo, vredno pričujoči
 pri tej najsvetejši daritvi tvojega božjega Sina
 in se je udeležimo, kakor ko bi bili s tabo
 pričujoči ob križanju Jezusa na Kalvariji;
 resnično sovražimo in srčno obžalujemo vse
 grehe, ki so Jezusove smrti krivi in tako po
 Jezusu Kristusu in po tvoji priprošnji, o
 Marija! zadobimo odpuščenje vseh grehov.

O povzdigovanju.

Bodi počeščeno, resnično Telo mojega Boga in Odrešenika, iz Marije Device rojeno, na križu v odrešenje naše darovano, s sulico prebodeno, katero je prelivalo vodo in kri! Molimo te z vsemi Kerubini in Serafini v prahu svoje nizkote. Daj se nam o naši smrti vžiti v večno življenje.

O presveta Jezusova Kri! zbrana iz čiste krvi Marije Device, in na križu do zadnje kaplje prelita v odpuščenje naših grehov, verujem v te, molim in povikšujem te; operi me, očisti me vseh grehov in madežev; poživi mojo dušo, o večno tekoči vir milosti!

Po povzdigovanju.

Premilostljivi Jezus! Sin božji in Device Marije, pravi Bog od pravega Boga in pravi človek rojen iz Device, kateri si zdaj resnično tù na altarju pričujoč, da obilnost svojih milostij po tej najsvetejši daritvi razliješ čez nas uboge; daj, da te odsihdob nikoli več ne žalim in te v tej tvoji deviški Materi častim in si prizadevam posnemati njene čednosti.

Če premišljudem velike reči, ki si jih storil v nji, spoznam bogastvo tvoje vsemogočnosti,

čudeže tvoje modrosti, neizmernost tvoje visokosti. Spoznam, da je Kraljica nebes od tebe prejela svojo izvolitev, svojo visokost, vrednost in veliko bogastvo. Tvoje darove in tvoje milosti hvalimo in povikšujemo v tvoji neomadeževani Materi; in kadar njo kličemo, prosimo tvojih milostij, katere po nji deliš. Saj je ob vseh časih nagibal tvoj mili Duh verne tvoje cerkve k češčenju in prošnji Marije. Ko tedaj njo prosim kake milosti, hočem s tem tebi, svojemu preljubemu Odrešeniku, le pokazati, da si jo ti od večnosti ljubil in izvolil za svojo mater, da si od nje sprejel človeško natoro, počival v njenem čistem telesu, od nje živež dobival, bil in vzrastel v njenem oskrbljevanju. Kaj ne boš storil iz ljubezni do tolikšne matere, ki si že tako dobrotljiv v svojih svetnikih, ki so le tvoji služabniki? Ker pa Marijo kot najimenitnejšo stvar svoje vsemogočnosti in modrosti ljubiš čez vse druge svetnike in angelje, česa nimam li upati, kadar te po nji prosim milosti in pomoči, ali kadar te ona prosi za-me?

Pred vsem pa prosim, da vnameš moje srce in mi daš sveto gorečnost, da posnemam toliko lepe čednosti tvoje najpopolnejše Matere. Ti veš, o moj vsegavedoči Bog in Gospod!

katere Marijine čednosti mi je pred vsemi družimi treba. Daj mi tisto, s katero zadobim vse druge. Ta čednost je ljubezen, o preljubi Jezus! katero je imela Marija do tebe. S to ljubeznijo ti bom nasledovala v čistosti telesa in duše, da bo vsa lepa; s to ljubeznijo ti bom nasledovala v ponižnosti, v potrpežljivosti, v krotkosti, v samoti; s to ljubeznijo bom premagala posvetno ljubezen, skušnjave, poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja; s to sveto ljubeznijo si bom neutrudljivo prizadevala dopasti tebi, o moj Jezus! ki si Bog mojega srca, s katerim želim vekomaj v ljubezni sklenjena biti.

Sveto obhajilo v duhu.

O preljubeznivi Jezus! kakor si me ti ljubil, me ne more ljubiti noben človek. Ti si za-me umrl na zaničevalnem križu; tega ni noben človek storil za-me. Tudi še vsaki dan mi predočuješ grenko smrt, ki si jo prestal za-me, ker se, resnično pričujoč v nekrvavi daritvi, daruješ za-me nebeškemu Očetu in me udeležuješ zasluženja svojega trpljenja. Ni li ta ljubezen dosti velika za-me in dosti velika za moje zveličanje? Zakaj, o moja lju-

bezen in moje življenje! si se hotel v jed moji duši dati in ji tako podariti vse zaklade svoje ljubezni? Zakaj hočeš zediniti svoje božje meso z mojim nečistim mesom, svoje ljubezni goreče Srce z mojim mlačnim srcem in svojo presveto dušo z mojo grešno dušo? Kaj mi pravi ta tvoja ljubezen družega, kakor da se ti čisto in popolnoma darujem; ravno tako, kakor se tudi ti daruješ meni vsega, o moj presladki Jezus!

Ti si, o Beseda božja! v začetku vse vstvaril in si mi dal to časno življenje, ali v svoji ljubezni mi daš neko popolno in božje življenje, ker sam k meni prideš in me s seboj poživiš, da živim, pa ne jaz, ampak ti v meni, o večno življenje!

Ker me tedaj tako ljubiš, o Jezus! stori, da se po tej božji jedi moje telo in moja duša s tabo sklene in moje srce užge z ljubeznijo tvojega Srca.

Pridi in utolaži mojo lakoto s svojim mesom in ugasi mojo žejo s svojo krvjo. Stori mi grenko in neprijetno vse, kar razun tebe pokušajo moje usta, kar zahtevajo moji počutki in poželi moje posvetno srce.

O kako srečni so duhovni, katerim je dana ta angeljska jed; ko bi pač tudi jaz, o moj

Jezus! uživala to milost, zakaj moja duša hrepeni po tebi. Daj mi po tem takem, da te saj v duhu prejmem vsaki dan. Spoznam, o Gospod! pred nebom in zemljo da nisem vredna, da greš pod mojo revno streho, ali ti, o vsemogočni Jezus! moreš v tem hipu očistiti moje telo in mojo dušo. Stori, o moj Jezus to, očisti me, da boš rad pri meni in v meni prebival s svojo milostjo in ljubeznijo. Vse, kar imam, tebi izročim, o Jezus! in ti, dobrotljivi Gospod! daj meni, kar imaš, da bode vse tvoje moje, in moje tvoje. In ako imam tebe, sem bogata zadosti, in ne hrepenim po ničesar drugem.

H koncu sv. maše.

O kako srečno se čutim zdaj, ker je Jezus moj in jaz sem vsa njegova. O Marija, zdaj vem, s kakšnim veseljem si bila napolnjena, ko si Jezusa v sebi nosila. Poveljučuj zdaj z mano mojega Gospoda in vsi angelji naj ga hvalijo in častijo z mano, da se Gospod Jezus Kristus ne le nebeškemu Očetu na altarju daruje, ampak tudi z nami sklene v resnici ali na duhovni način in nas ravno po tej presveti daritvi udeležuje svojega neskončnega

zaslužjenja. O Jezus. moj Odrešenik, moj Zveličar in moj Gospod! tebe ljubim, tebe hočem vekomaj ljubiti in po Mariji, tvoji preljubi Materi, te vekomaj častiti. Marija, moja mati, moja srednica in besednica! sprosi mi to in vseh potrebnih milostij od svojega ljubega Sina, kateri z Bogom Očetom in sv. Duhom kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Opomin. Stori danes kako dobro delo Mariji v čast; če utegneš, moli sveti rožni venec — priporoči božji milosti in Marijini priprošnji žive in mrtve, kateri so Marijo posebno častili in jo še časté. Tudi jaz se priporočam v vse tvoje pobožnosti.

Kratke dnevne molitve

o neomadeževanem Spočetju Marije Device,

katere naj bi molile vse bogoljubne device, ako ne vsak dan, vsaj ob nedeljah in praznikih. Sv. Pij V. so dodelili za vsakikrat 50 dni odpustka vsem, ki jih pobožno molijo.

Zornice.

Češčena si Marija i. t. d.

- Ÿ. Tvoje neomadeževano Spočetje, o božja porodnica!
- Ř. Je prineslo vsemu svetu toliko veselje.
- Ÿ. Zdaj se, usta, mi odprite
- Ř. V čast Device prečastite.
- Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,
- Ř. Moč sovražnikov premagaš.

- Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu;
 B. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
 in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Zdrava! zemlje vse Gospa,
 Ti nebes Kraljica!
 Zdrava! Zvezda jutranja
 In devic Devica!

Zdrava! polna milosti,
 Vseh nebes svetloba!
 Pridi grešnim na pomoč,
 Tare nas hudoba.

Tebe je od vekomaj
 Zvolil Oče večni
 V mater Sina svojega,
 Da bi mi b'li srečni.

Zvolil te je sveti Duh
 V ljubljeno nevesto,
 Čisto in brez madeža,
 Vselej njemu zvesto.

P r e d p e v e k. Kako lepa si, moja prijateljica, kako lepa! tvoje oči so kakor golobične oči, zraven tega, kar je v notranjem skritega. (Visok. pes. 4.)

Ÿ. Najvikši si je posvetil svoje prebivališče.
 B. Bog je v sredi v nji: ne bo se dala pre-
 makniti.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev.
 B. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes, Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa in vsega sveta Gospa! katera ne zapustiš nikogar in ne zavržeš nobenega, ozri se dobrotljivo z milostljivim očesom na nas in zadobi nam pri svojem dobrotljivem Sinu, ki si ga Devica rodila, odpuščenje vseh naših grehov, da po tvojem svetem neomadeževanem Spočetju, katero ponižno častimo, prejmemo v prihodnjem življenju večno veselje, po Jezusu Kristusu, tvojem edinorojenem Sinu, kateri z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje na vse veke. Amen.

U r e.

Prva.

Češčena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,
 B. Moč sovražnikov premagaš.

- Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu ;
 B. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
 in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Modra D'vica, hvaljena !
 Hiša ti modrosti,
 V sedmih stebrih stavljena !
 Miza vse sladkosti !

Greha si obvar'vana
 V duhu in po mesu,
 Sveta in brez madeža
 V maternem telesu.

Vrata v raj si grešnikom,
 Jakoba danica ;
 Vseh živečih Mati si,
 Angeljev Kraljica.

Luciferju groza, strah,
 Nam vojaška bramba,
 Kristijanom si pomoč,
 Vsem zavetna shramba.

P r e d p e v e k. Katera je ta, ki pride ko
 izhajajoča jutranja zarja ; lepa kot luna, iz-
 voljena ko solnce, strašna ko vojskina truma
 v bran pripravljena ? (Visok. pes. 6.)

Ÿ. Ti si vsa lepa, moja prijateljica,

B. In v tebi ni madeža.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev,

B. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes itd.

(kakor stran 204).

Tretja.

Češčena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

B. Moč sovražnikov premagaš.

Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu;

B. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Zdrava, skrinja ti mirú!

Sedež prečastitljivi!

Ti nebeška mavrica!

Grm nezgorljivi!

Šiba rôda Jeseta,

Krzno Gedeóna,

Vrata neodklenjena,

Satovje Samsona.

Res se je spodobilo
Božji Porodnici,
Med ženami blaženi,
Zvoljeni Devici,

Da jo večni božji Sin
Hudi kači vbrani,
Čisto greha Evnega
Mater si ohrani.

P r e d p e v e k. Pod senco tistega sem se-
dela, po katerem sem hrepenela, in njegov
sad je sladak in prijeten v mojih ustih.
(Visok. pes. 2.)

- Ÿ. Moje stanovališče je na najvikšem,
B. In moj sedež na stebru oblaka.
Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev,
B. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes itd.
(kakor stran 204).

Šesta.

Češčena si Marija i. t. d.

- Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,
B. Moč sovražnikov premagaš.
Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu ;
B. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Mati in Devica skup,
Tempelj ti Trojice,
Ti veselje angeljev,
Hiša lepotice.

Ti tolažba žalostnih,
Vrt razveseljenja,
Cedra svete čistosti,
Palma potrpljenja.

Zemlja blagoslovljena,
Duhovniška, sveta,
In prokletstva Božjega
Prosta in izvzeta.

Mesto ti Najvikšega,
Protizorna vrata,
V tebi milost zgolj je vsa,
O Devica zlata!

P r e d p e v e k. Nje hiša je na sv. gorah :
Gospod ljubi Sijonska vrata bolj, kot vse Ja-
kobove šotore. (Ps. 86.)

Ÿ. Velike reči se o tebi govore, o mesto
božje.

B. Najvikši te je postavil.

Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,

B. In moje vpitje naj pride k tebi.

Molitev.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes itd.
(kakor stran 204).

Deveta.

Češčena si Marija i. t. d.

- V. Glej, Gospa, da mi pomagaš,
 B. Moč sovražnikov premagaš.
 V. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu ;
 B. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
 in vekomaj. Amen.

Pesem.

Mesto pribežališče,
 Turn Davida znani,
 Ves z orožjem ograjen,
 Var'van s prsobrani.

V svojem svetem Spočetji
 Si v ljubezni ognjeni
 Zmagala peklenko moč
 Gada puh strupeni.

Prava, močna Žena si,
 Judita vesela,
 Ti, devica Abisag,
 Davida (Jezusa) si grela.

Za Egipt rešitelja
 Rahel je rodila,
 Vseh ljudij Zveličarja
 Ti si Mati bila.

P r e d p e v e k. Bog Gospod je rekel kači:
 Sovraštvo hočem narediti med tabo in ženo;
 ti boš zalezovala njeno peto in ona ti bo
 strla glavo. (Gen. 3.)

- Ÿ. Kakor lilija med trnjem,
 B. Tako je moja prijateljica med hčerami.
 Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,
 B. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes itd.
 (kakor stran 204).

V e č e r n i c e.

Češčena si Marija i. t. d.

- Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,
 B. Moč sovražnikov premagaš.
 Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu;
 B. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
 in vekomaj. Amen.

P e s e m.

V tebi prečudujemo
 Ahacovo uro ;
 V tebi Bog je na-se vzel
 Človeško naturo.

Da bi revni, grešni rod
 Zvikšal, z Bogom spravil,
 Se je tvoj preljubi Sin
 V revščino postavil.

V žarkih Solnca božjega
 Se Marija svéti,
 Čast njej, svetli Zariji,
 V čistosti spočeti !

Lilija med trnjem si
 Štrla kači glavo,
 Lepa Luna svetiš nam,
 Kažeš pot nam pravo.

P r e d p e v e k. Ti si slava Jeruzalema !
 ti veselje Izraela: ti čast in lepota našega
 ljudstva. (Judit. 15.)

Ž. Blažena si med ženami.

B. In blažen je sad tvojega telesa.

Ž. Gospa, usliši moje molitev,

B. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes itd.
 (kakor stran 204).

Mračnice.

Češčena si Marija i. t. d.

- Ÿ. Spreobrne naj nas, Gospa, po tvojih proš-
njah potolaženi Jezus Kristus, tvoj Sin,
R. In naj odvrne svojo jezo od nas.
Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,
R. Moč sovražnikov premagaš.
Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu ;
R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej,
in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Ti devištva beli cvet,
Mati in Devica,
O visoka, z zvezdami
Venčana Kraljica !

Zmagaš Božje angelje
V čistosti, svetosti ;
V zlati plašč oblečena,
V kraljevi svetlosti.

Ljuba mati milosti,
Upanje zgubljenim ;
Mila zvezda mornarjem,
Luka (vtišje) potopljenim.

Ti nebeška Vrata nam,
 Zdravje ti bolnikov,
 Daj, da Kralja gledamo
 V hiši vseh svetnikov.

Predpevek. Jaz sem mati čiste ljubezni, strahú, spoznanja in svetega upanja. Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti. (Sir. 24).

- Ÿ. Pristopite k meni vsi, kateri me želite,
 B. In nasitite se mojega sadú.
 Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,
 B. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes itd.
 (kakor stran 204).

Priporočevanje.

Tebi izročujemo,
 O devica mila!
 Petje in molitvice,
 Revnih src darila.

Skoz življenja pot'vanje
 Nas nesrečam brani;
 Bodi nam Tolažnica,
 V smrti ti na strani.
 A m e n.

Med večernicami.

Ljubezniv pogovor z Jezusom o njegovi mogočnosti in dobroti, ker hoče, da mu daruješ svoje srce.

Hči: Mogočni Bog in premili Gospod moje duše! kateri si me po svoji mogočnosti vstvaril in po svoji dobroti odrešil, kaj hočeš v hvaležno spoznanje tolikih dobrot od svoje služabnice?

G o s p o d: Moja hči! jaz nočem od tebe nič drugega, kakor da mi daruješ svoje srce. (Pripov. 23, 26.)

Hči: Kdo pa sem jaz, in kaj je moje srce, da ti, o Bog! od mene v dar želiš to srce? Oj! jaz sem revna grešnica, in moje srce je prebivališče vseh spridenih želj, vir vse hudobije in predrznosti, katere sem bila že zoper tebe kriva. In kdo si ti, moj Gospod! da tako močno poželiš po tolikanj ostudnem in tebi nezvestem srcu? Oj, kdo neki mi je v stanu povedati, kdo si ti, in kaj da so neznani zakladi tvoje mogočnosti, tvoje modrosti, tvojega veličastva, tvoje dobrotljivosti in občudljive ljubeznivosti?

Vprašam nebesa: Kaj so? Odgovoré mi, da so delo tvojih rok; in zemlja z vsemi svo-

jimi prebivalci mi pové, da je utrjena od tebe. (Hebr. 1, 10.)

Vprašam ljudi: Kdo so? Dajo mi odgovor, da si ti njih Bog in Odrešenik, po katerem jim pritekajo vse dobrote in milosti. (I. Tesal. 1, 10.)

Stopim doli v globok prepad ter ugledam nesrečne ljudi, kateri trpé v večnem plamenu, ker niso hoteli verovati v te, Sinu božjega, ali te ne ljubiti; ugledam pa tudi puntarske hudobne duhove, kateri z močjo tvojega srda trpinčeni od strahu še slišati ne morejo tvojega imena. Se vzdignem v duhu gori v najvikša nebesa; vidim te sedeti na desnici Očevovi, v svetlobi angeljev in svetnikov, kateri pred tabo na obraz padajo in molijo, in vsi skup kličejo z močnim glasom, da ti si tisto Jagnje božje, kateremu gre hvala in slava, modrost in zahvala, čast in krepost in moč od vekomaj do vekomaj.

Ti si mogočni Bog, Oče prihodnjega življenja, Knez mirú. Očaki so zdihovali po tebi in da bi te videli, klicali so na nebo in zemljo. Aposteljni so svetu oznanovali tvoj zveličanski prihod na zemljo in odhod v nebesa, kakor tudi nerazumljive zaklade tvoje milosti, ki si jih ljudem skazal in zapustil.

Kako neizrečeno veliko je mučencev iz vseh dežel in narodov, vsacega spola in vsake starosti, kateri so veselo prestali vse trpljenje in muke, ki se le zmisliti morejo, samo zato, da bi prišli v tvojo čast in slavo. In da bi si pridobilé tvojo ljubezen in dopadenje, so one bele trume neštevilnih devic, ki so okoli tebe zaničevale vse slasti in prazno veselje tega sveta, ter ene z vencem mučenstva in ene z ostrimi pokorili ozališale svoje devištvo. Vsi ti in drugi izvoljeni položé svoje krone k tvojim nogám v hvaležno znamenje, da po tebi, o prečastitljivi Jezus, so to postali, kar so. Vse, kar je v nebesih ali na zemlji ali pod zemljo, mora pripogovati pred tvojim Imenom svoja kolena.

Kako, o mogočni Bog, premili Odrešenik! kako te je v stanu še kaj mikati po mojem revnem srcu!

Gospod: Moja hči! tvoje srce je moj del, moja dedščina, katero mi je dal moj Oče; je cena moje krvi; kraljestvo mojega Očeta, in prebivališče svetega Duha. Vstvarjeno je, da bo z vsemi božjimi zakladi napolnjeno. Nobena stvar ga ni v stanu zadovoliti, nobena spolniti njegovih želj, kakor samo jaz. In ker ni mogoče izreči, kako te

ljubim, želim z nezapopadljivo željo, da mi daš svoje srce, da ti ga napolnim z nebeškimi darimi.

Hči: Zakaj neki, moj Bog in moje vse! zakaj bi ti ne dala svojega srca, katerega želiš vzeti v posestvo? Kako dolgo bi ga neki še navezovala na ta goljufni svet ali na samopridne ljudi, ali na prazno nečimurnost, in ga odtegovala tebi, ki si me vstvaril, s svojo drago krvjo odkupil, ki me živiš s svojim svetim mesom in krvjo, in si tu in tam moje edino in večno nasičenje? Nisem sicer vredna da se ozreš name; le tvoja čez vse velika potrpežljivost in tvoja neskončna milost mi delate srčnost, da si upam to doslej nezvesto in nestanovitno srce tebi popolnoma dati v posestvo. Pa ti, moj zvesti gospod; ti boš pre-stvaril to mlačno in pozemeljsko srce, ti ga boš vravnal po svojem: té milosti te prosim po tvojem predobrotljivem Srcu.

Žalostna skušnja me uči, kako malo se morem zanesti na svoje lastne moči. Stokrat sem sklenila, da ti hočem darovati svoje srce z vsemi njegovimi željami in občutljeji; stokrat sem zopet vničila ta svoj dobri sklep in odlagam svoje spreobrnjenje od dné do dné: in ako me ti med tem s sveta pokličeš, moram

kar umreti s tem nezvestim in nestanovitnim srcem. Me bo li moje telo, s katerim sem se mehkužila, ali svet, kateremu sem služila, ali srce človekovo, ki sem ga krivično ljubila, obvarovalo pred tvojim pravičnim srdom? — Oj, tako bi mogla le jaz zavržena biti in se vekomaj ločiti od tebe, ki si moje veselje in moje nasičenje! O Gospod! ki moje srce tako neizrekljivo ljubiš, moreš dopustiti toliko nesrečo?

O preljubi Jezus! daj tedaj, da bo odslej moje srce tvoje in tvoje Srce moje! daj, da te ljubim in objokujem tvoji ljubezni storjeno razžaljenje in nečast. Ti bodi moja edina tolažba in moje veselje na zemlji: ne daj, da bi meni gospodoval sovražnik, ki me obdaja od vseh strani. Opêri me s svojo krvjo, očisti moje srce in z vezjo svoje ljubezni ga skleni s svojim srcem; tebi ga popolnoma darujem po Mariji, tvoji preljubi Materi in moji priprošnjici za vselej.

Cerkvena pesem v čast Matere božje.

Zdrava morska zvezda,
Božja mati zlata,
In Devica vedna,
Neba srečna vrata.

V ustih Gabriela
Klicana si zdrava.
Mir nam daj, za Evo
Ti si mati prava.

Krive zvez odreši,
Slepim daj svetlobo,
Dobro vse nam prosi,
Ženi preč hudobo.

Zvoljena Devica,
Zmed vseh najbolj mila;
Nas nedolžne, čiste,
Mile boš storila.

Skaži se nam mater,
Prošnje po teb' jemlji
On, ki zastran nas je
Bil tvoj Sin na zemlji.

Daj življenje sveto,
Varno pot dodeli,
Jezusa naj večno
Gledamo veseli.

Hvala bod' Očetu,
Kristusu čast taka,
In pa svet'mu Duhu.
Vsem trem čast enaka.

Hvalna pesem Marije Device (Luk. I.)

Predpevek. O sveta Mati in neoma-
deževana Devica, častita Kraljica svetá! prosi
za nas Bogá.

»Moja duša povelečuje Gospoda,
V Bogu, Zveličarju mojem, mi duh poskakuje!
Ozrl se je na nizkost svoje dekle.
Glej, odsihdob mi srečna! rodovi vsi porekó;
On mogočni je storil velike reči nad menoj!
Sveti je njemu imé.

Kateri se njega bojé, jim milost njegova
Gre od roda do roda.

Velike reči on dela s svojo rokó:

Naklepe prevzetnih podira,

S sedežev premogočne posaja,

In ponižne na nje povzdiguje;

Stradavcem daje obilnost,

Bogatince pa prazne odpravlja.

Izraela svoj'ga služabnika je poprijel;

Pomnil je, kakor je našim očakom obljubil,

Abrahamu in njega zarodu; do vekomaj

milost!«

Predpevek. O sveta mati in neoma-
deževana Devica, častita Kraljica svetá! prosi
za nas Bogá.

M o l i m o :

*Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo,
Gospod Bog! da uživamo vedno zdravje na*

duši in telesu in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej device rešeni sedanje žalosti, in deležni večnega veselja. Po Kristusu, Gospodu našem Amen.

Predpevek svete cerkve k Materi božji.

(Od prve adventne nedelje do božiča.)

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati, ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, devica prej in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov!

Ÿ. Angelj Gospodov je oznanil Mariji:

R. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o .

Svojo milost, prosimo, Gospod! vlij v naša srca, da, ki smo po angeljevem oznanjenju spoznali včlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častljivo vstajenje.

(Od božiča do svečnice.)

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš . . .
kakor stran 221.

Ÿ. Po porodu si devica čista ostala.

Ř. Prosi za nas, Božja porodnica!

M o l i m o.

*Bog! kateri si po rodovitnem devištvu
svete Marije človeškemu rodu dodelil dar
večnega zveličanja; daj, prosimo, da njo za
nas prositi občutimo, po kateri nam je sreča
došla prejeti življenja začetnika, Gospoda na-
šega Jezusa Kristusa, Sina tvojega.*

(Od svečnice do vélicege četrтка).

Bodi češčena nebes kraljica, češčena an-
geljev Gospa, češčena korenina, češčena ti,
ki si svetu pravo Luč rodila! Bodi pozdrav-
ljena, devica častita, memo vseh lepa; bodi
pozdravljena, preljubezniva, in prosi za nas
Kristusa.

Ÿ. Naj te hvalimo, Devica presveta.

Ř. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

M o l i m o.

Dodeli, milostljivi Gospod! brambo naši slabosti, da, ki svete božje Porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj vstanemo od svojih grehov.

(Od velike sobote do prve nedelje po binkoštih.)

Veseli se, Kraljica nebeška, aleluja! Kate-rega si zaslužila nositi, aleluja! Vstal je od smrti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

Ÿ. Veseli se in raduj, Devica Marija, aleluja!

Ř. Ker je res vstal Gospod, aleluja!

M o l i m o.

O Bog! ki si po vstajenju svojega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi materi Devici Mariji dosežemo večnega življenja veselje.

(Od prve pobinkoštna do prve adventne nedelje.)

Češčena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni

dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o .

Vsemogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pri-pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnih zlegov in večne smrti rešeni. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tretji del.

O sv. spovedi in obhajilu.

Prvi oddelek.

O spovedi devic.

I.

*Devica, ki si prizadeva za popolno življenje,
naj pogostoma hodi k spovedi.*

Hči: Moj Bog, moj Gospod in Zveličar! od tvoje dobrotljivosti ginjena in po tvojem navdajanju spodbujena, sem že tolikrat sklenila začeti novo življenje in tebi svoje srce popolnoma darovati: o! uči me, kako bi mogla dovršiti svoj sklep.

Gospod: Moja hči! spoznaj pred vsem sama sebe; preišči svoje grehe in slabosti; obžaluj in objokuj jih v svojem srcu brez

nehanja; delaj vedno trdni sklep poboljšati se; vojskuj se zoper svoje hudo nagnjenje; čuj čez vse poželenje svojega srca. Razodeni svojo vest ne le samo meni, temuč tudi duhovnom, ki sem ti jih dal, da te vodijo in učé. To, glej, je začetek pobožnega in svetega življenja, kar vse najdeš v pogostni sv. spovedi. Po dobrem izpraševanju vesti (v kateri po eni strani kakor v zrkalu ogleduješ svoje življenje, po drugi strani pa bereš voljo Božjo), prideš k tolikanj potrebnemu spoznanju same sebe, svojega znotranjega stanu, svojih slabostij in napák; razodeneš skrita kota svoje lastne napačne ljubezni; zadeneš na pregreške in nepopolnosti pri svojih dobrih delih; obžaluješ, kar si slabega storila, in ponavljaš vedno storjeni sklep, popolnoma poboljšati se. Spovednik ti odkrije, česar sama nisi spoznala; on te priganja, svoj sklep spolnovati; te povzdigne k srčnosti v omahljivosti ter ti razodene tudi najkoristniše pripomočke, kako se moreš vojskovati zoper greh in si pridobiti krščanske čednosti.

Kolikor večkrat pa greš k spovedi, toliko večjo moč bodo imeli ti zveličanski pomočki, in ti potem popačeni natori in svojim sovražnikom ne pustiš nobenega časa, da bi se mogli

okrepčati in čez te vzdigniti. Vsaka spoved je pripravljana k drugi.

Hči: Moj Zveličar! zgodi naj se po tvoji božji volji, in kolikorkrat ti želiš, hočem pristopiti k temu sv. zakramentu.

Gospod: Pred mano se čez dan večkrat obtoži ter spoznaj svoje mnoge slabosti s potrtem in skesanim srcem. Pred spovednikom pa bi bilo želeti, da bi se vsaki dan spovedala, ker vsaki dan grešiš; ali ker ne čutiš tolike gorečnosti v sebi in ti je morebiti nemogoče, glej, da se spoveš vsakih osem dni ali vsakih štirinajst dni, če ti le tvoj stan in okoliščine pripusté. Ako se pa tako pogostoma ne more lahko zgoditi, in vendar želiš v resnici biti moja pobožna hči, nikar ne odlašaj nikdar čez en mesec brez velicih zažrkov tolikanj dobre reči. Kolikor večkrat se spoveduješ, verjemi, toliko večje zaklade milostij zajemaš iz tega svetega zakramenta.

K dobri spovedi je več reči potrebnih, katere ti morajo znane biti. Razun teh posebno dobro glej:

1. Da si izvoliš dobrega spovednika.
2. Da se varuješ prevelike boječnosti in vseh prenapetih mislij, da ti spoved ne postane težavna.

3. Da si temu nasproti ne storiš lahkomišljene in nemarljive vesti.

II.

O volitvi spovednika za device, ki hrepené po svetem življenju.

Gospod: Moja hči, ti ne smeš sicer zaničevati nikoli nobenega spovednika, vsakteri je prejel kake posebne darove od Boga, eni te, eni te: vendar niso vsi zate jednako pristojni. Ti potrebuješ k dosegu svojega namena gorečega, učenega, modrega spovednika, kateremu niso neznana pota notranjega življenja; gotovo je tisti najbolji, ki te vodi k Bogu po najvarniši, najkrajši in najlažji poti. Takšnega spovednika moreš spoznati iz naslednjih znamenj:

1. Ako te priganja k čistosti srca in po močnih pripomočkih odvrtače najprvo od velicih, potem tudi od majhnih grehov; ako te uči, kako moreš zatirati svoje hudo nagnjenje in krotiti nerodne poželjivosti.
2. Ako te spodbada k potrpežljivosti, delavnosti, samoti, pokorščini in drugim čednostim tvojega stanu in poklica, in ti tiste stori lahke in sčasoma prijetne.

3. Ako začinjaš, odkar te on vodi, zaničevati posvetno nečimurnost, se odpovedovati posvetnim tovarišijam in kratkim časom, molitev ljubiti, hrepeneti po nevidnih darovih, in v pobožnosti in v duhovnih rečeh čutiti nekako veselje. Ta pot k popolnemu življenju je najvarnejša.
4. Dober spovednik ne bode precej v začetku govoril o visocih skrivnostih, ker kaj takega bi ne razumelo tvoje še ne očiščeno in posvetno srce. Tudi te ne bo obložil z veliko vnanjimi opravili, ustnimi molitvami, ostrimi pokorili; temveč bo s kratkim pa tehtnim premišljevanjem večnih resnic, s premišljevanjem mojega britkega trpljenja in smrti tvoje misli in tvoje želje sčasoma od vnanjih reči zavrnil k notranjim.
5. On te ne bo sprejel z razžaljivimi besedami, te ne bo strašil in ti obteževal tvoje vesti s svojo nepotrpežljivostjo; temveč pomote in pregreške nad tabo zboljševaje te bo rad poslušal, če mu boš razodevala tudi le samo majhne pregreške in nepopolnosti, katere so nasproti božjemu Duhu, ki te kliče k popolnosti.

6. On te bo z veliko pridnostjo izpraševal, k čemu te najbolj priganja Duh božji, in kaj hoče od tebe, da si se po njem ravnala in ne po svoji domišljavi in svojem mnenju, katero bi te moglo na nevarna, kriva, stranska pota zapeljati.
7. On ne bo iskal ne tvoje udanosti, ne prijaznosti, tudi se ne bo mudil s praznimi in posvetnimi pogovori pri spovedi ali po spovedi; on bo rad videl, da ga katerikrat zapustiš in drugemu razsvetljenemu spovedniku odkriješ svojo vest. On bo vselej z vso spodobnostjo in čuječnostjo in modro gorečnostjo opravljal tako težko in božjo službo.

To so znamenja tebi pristojnega spovednika; in če ti ta znamenja niso zadosti jasna,

8. izvoli si tistega za svojega spovednika, katerega se držé tisti, ki v duhu pobožnosti od dné do dné napredujejo in ki sploh velja za učenega in modrega spovednika.
9. Za tacega vodnika z velikim zaupanjem mene prosi.
10. Ti pa ni dano, ali ti je nemogoče izbrati spovednika po svojih željah, nikar nič ne

pomišljuj razodeti svoje vesti tistemu, ki ti ga je dala pokorščina ali potreba. Jaz ga bom tako vodil, da ti bo koristen; ako se pa noče rečij, ki k popolnosti napeljujejo, marljivo poprijeti, bom jaz sam tvoj učenik.

Opomba. V pomanjkanju zaželenega spovednika bo devica, svetega življenja željna, v tej knjigi našla dovolj podučjenja in vodil.

III.

O britkosti in otožnih mislih, ki jih pobožne duše včasih najdejo v spovedi.

Gospod: Moja hči! hudobni sovražnik te bo skušal po vsi moči odvrniti od pogostne spovedi. Ali te bodo namreč zasmehovali mlačni posvetni otroci in tvojo pobožnost krivo razlagali in na hudo zvrčevali, ali te bodo pa vznemirjale notranje težavnosti.

Hči: Moj Bog in Odrešenik! ta svet naj me ne odvrne od mojega sklepa. Kako bi mogla jaz tvoja služabnica biti, ko bi hotela še svetu dopasti? Ali druge misli me tužno delajo in včasih me tako zmešajo, da si sama sebi ne vem pomagati.

Včasih morem po dolgem preišljevanju komaj razodeti kak majhen pregrešek, ko

vendar vem, da sem podvržena vsem revščinam; včasih se mi zdi, kakor da bi izpustila velike grehe in premalo izpraševala svojo vest; včasih sem nevoljna in omahljiva v svojem sklepu ter si sama sebi rečem: kaj ti pomaga tvoje pogosto spovedovanje, ko se nikdar ne poboljšaš? včasih dvomim, ali sem obudila pravo kesanje ali ne, kar me pripravi v velik strah in otožnost; včasih ne vem, kaj bi povedala pri spovedi, tako sem zmešana. Moj spomin se zgublja, tolažba zginjuje, gorečnost ugasuje in ne ostane drugega, kakor dušna britkost. In ko grem po spovedi k tvoji sveti mizi, je v meni le temota, strah in boječnost, da mrzel pot po meni stoji. Oh, tako revna sem jaz, o moj Bog in moje vse!

Gospod: Moja hči! zakaj se zastonj žalostiš? te bom mar jaz zapustil, ko iščeš meni dopasti? Jaz hočem, da boljše misliš o meni, in da me iščeš v priprostosti svojega srca.

1. Ako se ne moreš pred spovedjo spomniti nobenega greha, je to dobro znamenje, da je tvoje srce bolj in bolj očiščeno. Povej svojemu spovedniku, da se ne veš nobenega greha obtožiti, ter se potem spovej kakega greha iz preteklega življenja.

2. Ti se bojiš, da bi ne bila morebiti zadosti izprašala svoje vesti in iz slepote ne spoznala enega ali drugega greha. Tvoj strah je nespameten; veliki grehi ne morejo skriti biti duši, ki vedno na-se čuje in vsak dan izprašuje svojo vest. In če le odkritosrčno z mano ravnaš in iz hudobne sramožljivosti ne zamolčiš ali zmanjšaš nobenega znanega greha, ti ne more tudi velik greh, ko bi ga bila pozabila, škodovati potem, ko si se okoli četrte ure izpraševala. Vseh odpustljivih grehov pa in vsakdanjih slabostij ne moreš v sedanjem stanu razodeti in tudi nisi dolžna se jih obtožiti.

3. Ne pusti se tudi ostrašiti od pogostne spovedi, če se ti zdi, da se nič ne poboljšaš. Koliko drugih grehov bi bila že storila, ko bi ne bila pogostoma hodila k spovedi! Saj je dobro, da veš za svoje slabosti in se spoznaš za slabo. Koliko svetih mislij, gorečih želj in srčnih zdihljejev obudiš, kadar greš k spovedi! v koliko rečeh si se že poboljšala, in v koliko se še boš, ako zvesta ostaneš svojemu sklepu! In če si vkljub pogostih spovedij še slaba in le še zopet padeš, kako bi ti še-le šlo, ko bi se ne posluževala tega svetega in močnega pripomočka?

4. Ti si v strahu, da bi ti ne pomanjkovalo potrebnega kesanja, kar bi utegnilo biti velik greh. Ali bo pa to kesanje kaj bolj srčno, če živiš v prostosti in nemarnosti vesti? Ko bi bil ta tvoj strah pameten, bi morale vse pobožne duše odnehati od pogostne spovedi, zakaj nihče ne more vedeti, če je obudil pravo kesanje in žalost nad svojimi grehi.

Te bom li zavrgel, ko meni za ljubo po svoji moči opravljaš tako sveto delo? Tvoja vest ti pravi, da me ljubiš; kjer je pa ljubezen, tam je tudi kesanje, ne sicer vselej občutljivo, vendar vselej v srcu, katero se spozna iz trdnega sklepa in iz pripravne volje poboljšati se; in tudi če zopet padeš v stare slabosti, nimaš zavoljo tega obupati, temveč v spoznanji svoje revščine upaj toliko bolj na mojo milost, katera se zadovolji s tvojim prizadevanjem, če bi že tudi tvoje kesanje ne bilo tako popolno.

Po tem takem v nemar pusti, moja hči! svojo britkost in otožnost, ali jo prenesi s potrpežljivostjo, če je ne moreš v nemar pustiti; zavoljo nje pa ne odnehaj od pogostne svete spovedi; in kolikor bolj si

plašna in boječa, se vendar zavoljo tega ne daj odvrniti od prejemanja mojega Telesa.

Hči: Gospod! ne zadržujejo me težave in britkosti, ki jih občuti moja duša, temveč boječnost tebe razžaliti.

Gospod: Moja hči! učiti te hočem, katere so tiste, ki se morajo po pravici bati, prejemati ta sveti zakrament.

IV.

Katerim je pogostna spoved škodljiva.

Gospod: Moja hči! ta boječnost in malosrčnost, ki jo čutiš v sebi, je znamenje bogaboječe in občutljive vesti, ki ne pride od kakega greha, ki ti še znan ni, temveč po eni strani od želje meni dopasti, po drugi strani pa tudi od skrivnega nagajanja in prizadevanja hudobnega duha, kateri bi te rad zmotil. Ta misel naj te tolaži.

Mlačne in mrzle duše, ki pa vendar živé brez vsega strahu, so te, ki se imajo po vsi pravici bati zavoljo svojih spovedi. Enacih neumnih devic se najde med svetom in v samostanih. V samostanih so tiste, katere svoje pogovore in misli zmiraj obračajo na posvetne nečimurnosti; katere so v službi

božji in vsakdanjih vajah v pobožnosti lene in zaspane; katere zanemarjajo dolžnosti svojega stanu in ne spolnujejo mojih postav; katerim težko dé samota in pokorščina in vsakdanje zatajevanje svojih počutkov; katere v srcu trpé radovoljno sovraštvo ali togoto ali zamrzo in enake slabosti; katere ne gredó k spovedi iz želje se poboljšati, temveč iz navade in človeškega strahu; katere malo marajo za majhne grehe in komaj nekoliko gnjusa imajo pred velicimi; katere so polne nerodnih in spačenih želj in nočejo spoznati svoje revščine, in se ne poboljšati zavoljo otrpnjenega srca.

Med svetom pa so nekatere device, katere hrepené le po kratkočasnosti in posvetnem veselju; hočejo vse zvedeti in videti in videne biti; katere nočejo ničesar svojim peterim počutkom, ničesar svojim pozemeljskim željam pritrgati; katere so prevzete in ošabne v svoji noši, predrzne in razuzdane v svojem zadržanju, lene in nemarne v službi božji, in v vsem svojem dejanju in nehanju nepremišljene in nespametne.

Te se imajo pač po pravici bati, ako gredó brez potrebnega pripravljanja, brez natančnega izpraševanja svoje vesti, brez

srčne žalosti nad svojimi grehi, brez resničnega sklepa se poboljšati in brez vse koristi k zakramentu sv. pokore.

Naj se slednjič bojé tiste, katere težé veliki grehi ali hude navade, ki jih zamolčijo ali vedoma iz hudobne sramožljivosti, ali pred spovednikom zmanjšujejo in zakrivajo, ali čez nje obudé le ustno kesanje, tako, da srce nič ne čuti tega, kakor se je zgodilo že večkrat.

Če pa tebi spričuje tvoja vest, da po moji milosti nisi v tem revnem stanu, če sama sebi moreš reči, da s pogostno spovedjo ne iščeš nič drugzega, kakor le meni dopasti in se poboljšati, in se sicer ne zaveš nobenega velicega greha: bodi potolažena in imej veliko zaupanje na mojo ljubezen in usmiljenje, ter se pri svojem strahu in boječnosti posluži pogostne svete spovedi. Ta večna boječnost, ako se je ne moreš znebiti, te ohrani v čistosti srcá, v pravi ponižnosti in v Gospodovem strahu; ona stori, da s čuječnostjo in varnostjo hodiš po Gospodovem potu in brez tolažbe služiš svojemu Bogu, kar je velika čednost.

M o l i t e v

k svetemu Duhu pred spovedjo.

Sveti Duh, Duh božji in največji Tolažnik moje žalostne duše! prosim te z vso ponižnostjo, pridi in razsvetli mojo temoto, da pri tvoji svetlobi tako natanko spoznam svoje slabosti in grehe, kakor jih bom spoznala ob smrtni uri in pred sodnjim stolom božjim. O sveti Duh! pridi in zbudi v mojem srcu toliko kesanje zavolj mojih grehov, da jih v resnici objokujem in nikdar več ne storim. Ustavljala sem se tvojemu svetemu navdajanju, zaničevala tvoj vedno klicalni in opominjevalni glas ter te žalila, ko sem poslušala svojo popačeno voljo in nagnjenje; ali ti, o Bog ljubezni in vse tolažbe! obrni se zopet k meni in jaz, grešnica, se obrnem k tebi. Za-te je kaj majhnega, če me razsvetliš, o neizmerna Luč! jaz pa najdem v tvojem obiskanju svoji žalostni in nepokojni duši najvikši blagor in pravi mir.

V.

Izpraševanje vesti.

Opomin. Ni treba si glave ubijati, kadar izprašuješ svojo vest; veliki grehi navadno

sami od sebe vest pečejo pri devicah, katere niso še od posvetne nečimurnosti oslepljene in v hudobiji otrpnele. Tudi radovoljnih odpustljivih grehov se boš spomnila brez dolzega preiskovanja, ako se večkrat spoveduješ in vsak dan izprašuješ svojo vest. Tudi ni potrebno in ne svetovati, da bi se izpraševala po vseh božjih in cerkvenih zapovedih, temveč smeš se le tega trojnega držati, namreč: 1. kako si se zadržala proti Bogu; 2. kako proti svojemu bližnjemu, in 3. kako proti sami sebi? Poglej izpraševanje vesti pri večerni molitvi, stran 131.

Naslednje napeljevanje k izpraševanju svoje vesti je pa za tiste device, katere hočejo v začetku svojega novega življenja storiti pravo otroško spoved, ali katere se sicer v nemarno poslužijo tega sv. zakramenta, pa zavoljo še posvetnega življenja imajo majhno spoznanje samih sebe; vendar je svetovati, da tudi ti prebereš to napeljevanje k izpraševanju vesti enekrat v letu.

Napeljevanje k izpraševanju vesti za device.

I. Grehi zoper Boga.

V službi božji se leno in nemarno zadržati, opuščati jutranjo in večerno molitev

ali jo le po vrhu in brez pobožnosti opravljati. V cerkvi med službo božjo se pogovarjati, se muditi v radovoljnem raztresenju, okoli se ozirati, s predrznim obnašanjem, prevzetno in našopirjeno obleko, ali celo z nesramno goloto priti, s čemur se more devica vdeležiti veliko ptujih grehov.

Ob nedeljah in praznikih sveto mašo zamuditi brez veljavnega vzroka, kakor tudi iz lenobe ali iz zamrze do molitve ne iti k pridigi, krščanskemu nauku in večernicam.

Brez pravega pripravljanja opravljati spoved in prejemati sv. obhajila.

Pri spovedi grehe zmanjševati, iz sramožljivosti zamolčati, posebno, če so grehi zoper deviško čistost, ali jih izpustiti zavoljo pomanjkljivosti potrebnega izpraševanja vesti, ali jih zamolčati v dvomu, če so ali niso veliki grehi. Pri tem zamolčanji sv. obhajilo prejeti, po spovedanih velicah grehah se ne poboljšati, v hudobni navadi ostati, kar je znamenje, da je bil pri poprejšnji spovedi kes in sklep pomanjkljiv. V taki okoliščini se imajo ponoviti poprejšnje spovedi in je povedati spovedniku, odklej se je tako godilo, in koliko je bilo takšnih spovedij opravljenih.

Ob nedeljah in praznikih se razveseljevati v praznih veselicah, nevarnih družbah, v neugnani igri ali plesu.

Presveto Imé Jezus iz same navade izrekovati pri praznih rečeh, Boga pri nepotrebnih rečeh v pričo jemati, svete reči v jezi izgovarjati i. t. d.

V križih in nadlogah se nepotrpežljivo zadržati, godrnjati zoper Boga, do njegove dobrote nezaupnost imeti, božjemu navdajanju se vedno zoperstavljeni, iz lenobe, iz pobitega duha i. t. d.

Svojega dejanja in nehanja Bogu ne darovati; iz duhovne raztresenosti nanj malo misliti; se mu za prejete dobrote ne zahvaliti.

Sama sebi dopasti zavoljo lepote, razumnosti, priljudnosti, obilnosti časnega, zavoljo nagnjenja k pobožnosti, kakor tudi zavoljo družih časnih ali dušnih dobrot in darov, in jih ne pripisovati Bogu.

Dobro delati zato, da bi dopadla ljudem in se jim prikupila.

Opomin. Napade zoper verske resnice in zoper božje usmiljenje ima bogaboječa devica veliko več zaničevati, kakor se jih ustrašiti, ker pridejo od hudobnega duha, ne od nje volje; vendar je svetovati, da jih spovedniku razodene in ravna po njegovem svetu.

II. Grehi zoper bližnjega.

*In prvič zoper očeta in mater ter druge
deželske in duhovne predpostavljene.*

Starišev ne ubogati, kakor tudi dobre opomine drugih predpostavljenih z nevoljo sprejemati, se jim zoperstavljati, jim nakopavati križe in britkosti, z grdim zadržanjem jih žaliti, z ošabnostjo nagovarjati — jim hudo želeti, razodevati njihove slabosti in pregreške, jim zaničljivo besedovati — v potrebi jih zapustiti, njihove slabosti zasmehovati — se jih sramovati, če so revni in zaničevani; zoper njihovo voljo kaj od hiše dati, vkrasti, spriditi.

Grehi dekel in služabnic.

V čemur se pregreše hčere zoper stariše, ravno v tem se pregreše tudi deklet in služabnic zoper gospodarja in gospodinjo. Razun tega se pa morejo deklet pregrešiti še v naslednjih rečeh:

V službi lena in nemarna biti, gospodarje raznašati, s podpihovanjem, ali neprevdarenim blebetanjem, ali opravljenim govorjenjem zamrzo in zdražbo med njimi napravljati; ali z drznim obnašanjem in zlobnim

zadržanjem buditi med gospodinjo in gospodarjem ljubosumnost.

Kaj razdati, kar je gospodarjevo, ali spriditi, ali pustiti, da se spridi, ali v svoj vžitek obrniti.

Sladkanje, požrešnost in samogoltnost, pa tudi preprijaznost s hlapci ali družimi dajo nekateri dekli veliko priložnost k tatvini.

Grehi zoper bližnjega sploh.

V mislih. Čez druge se povzdigovati, jih zaničevati sama pri sebi, slabo razlagati njih dejanje in nehanje, hudo lahkomišljeno verjeti, natolcevat brez pametnega vzroka. — Svojemu bližnjemu hudo želeti, veseliti se njegove nesreče, mu jo privoščiti, se žalostiti, ako mu dobro gre, mu zavidna biti in ga sovražiti; mu napraviti kako škodo, zoper njega radovoljno togoto v srcu nositi.

V besedah. Svojega bližnjega v pričo grajati, zmirjati, mu ošabno in zaničljivo odgovarjati, ga razžaljivo sprejemati, mu oponašati skrivne ali znane pregreške. — Za hrbtom o njem slabo govoriti, zmanjševati njegove čednosti, njegove pregreške pa povikševati, grajati njegovo dejanje in nehanje

in slabo izlagati; ako se je eno ali drugo zgodilo iz napuha, zamrze, maščevanja ali iz jezičnosti. — Podpihovati, ali kaki osebi razodeti, kaj je druga zoper njo govorila, ali storila, ali mislila storiti: iz tega pride večji del sovraštvo in razdrtje. Ta pregreha je velika gnjusoba v božjih očeh. Ali se je to zgodilo iz nečuječnosti, ali iz sovraštva, ali iz hudobne volje, zdražbo zasejati?

Zapomni, da grehi, s katerimi se bližnjemu škoduje na časti ali na dobrem imenu, ali podêre mir, ne bodo odpuščeni drugače, kakor da tistemu po moči čast in storjeno škodo povrneš, in ga, če je to reč zvedel, prosiš odpuščanja.

Dopuščeno je, osebno opomniti, da se to ali uno o njej govori, ali da se misli storiti; pa le, ako se po pameti nadeja, da se bo poboljšala ali ognila kakemu zlu; vendar nima nikdar razodeti osebe, ki je tako govorila ali mislila storiti. V enacih rečeh je najbolje vprašati modrega spovednika.

Tudi je dopuščeno in včasi dolžnost, iz krščanske ljubezni, ne iz sovraštva, nevoščljivosti, maščevanja i. t. d., kak pregrešek ali velik greh bližnjega razodeti tistemu, kateri more pomagati, in je zastran svoje

dolžnosti to storiti zavezan, kakor so stariši, gospodarji, župnik, dober prijatelj i. t. d. Posvetuj se zastran tega s svojim spovednikom.

V dejanju in nehanju. Svojega bližnjega poškodovati na telesu, ali na njegovem blagu s tatvino, goljufijo i. t. d., ali mu na duši škodovati s pohujšanjem, s prešernim obnašanjem, razuzdanim pogledom, nespodobno nošo, nesramnim pogovarjanjem, ali petjem, s poljubovanjem, preprijaznim pečanjem i. t. d.

Druge enake razuzdanosti se tû ne opominjo zavoljo čistih devic, ki bi se utegnile nad njimi pohujšati in slabe misli v sebi zbuditi. Gorjé deklini, ki druge zapeljuje k takim rečem! Varuj se, da tacih grehov iz krive sramožljivosti nikdar ne zamolčiš pri spovedi.

Neusmiljenje proti revnim, zamuda dolžnosti in opravil svojega stanu in poklica.

III. Grehi zoper samo sebe.

S svojim životom mehkužno ravnati, dragi čas tratiti s preobilnim spanjem, sprehajanjem, vasovanjem, plesanjem, praznim pogovarjanjem.

Sladkovanje ljubiti, vedno jesti in piti zunaj navadnega časa, ali odveč jesti, želodec preobložiti in zdravju škodovati.

Za vsako reč se srditi in jezna biti, jezo v sebi kuhati; se udati ali razuzdanemu veselju ali preveliki žalosti; po resnici ne govoriti. — Se v nečistih mislih radovoljno muditi, se ne ustavljati hudobnim željam, v nje dovoliti in se zaljubiti, ali s prostovoljnim dejanjem ali iskano priložnostjo k temu sama roko podati, kakor so večji del radovidnost oči, posvetno rajanje in vesele tovaršije, ali prijazno snidenje z moškim spolom. Device, katere veliko na ples hodijo, se imajo večjidel obtožiti veliko rečij.

Drugi meseni skriti in očitni grehi, ki se delajo v dejanji, se ne smejo še imenovati po uku sv. aposteljna.

Ti pa, o krščanska devica! da bi se obvarovala pred temi ostudnostmi, nikoli ne pozabi deviškega zadržanja in sramožljivosti, in živi v svojem telesu, kakor ko bi ne imela telesa.

Boj se svojega telesa, kakor najnevarnejšega sovražnika in živi v vsi spoštljivosti; spomni se, da sta pričujoča Bog in tvoj sveti angelj varh. In ako v tej reči najdeš svojo

vest obteženo, ali če si tudi zoper svojo voljo kaj trpela, razodeni odkrito svojemu spovedniku. Ne veruj razuzdanim in nevestnim ljudem, kateri bi, od mesene ljubezni, ki jo imajo do tebe, oslepljeni utegnili ti reči: to ali uno ni velik greh. Sveta samota, delavnost, molitev, premišljevanje Kristusovega trpljenja in pogostna spoved so najboljši pomočki ogibati se teh ostudnih pregreh.

Tudi po poglavitnih in tujih grehah se moreš izpraševati, kadar delaš otroško spoved.

Molitev in obujenje popolnega kesanja pred spovedjo.

Najdobrotljivejši in milostljivejši Jezus! pri tvojih nogah le že spet tù kleči tolikanj zaničljiva in nezvesta grešnica, ter te ponižno prosi, o večna Dobrota! milosti in odpuščenja. Oj, le zakaj, moj Bog in moje vse! zakaj sem te zopet razžalila? zakaj te nisem ljubila, kakor sem ti tolikrat in tolikrat obljubila? Ti si edini pravi in zvesti prijatelj moje duše, kateri si me ljubil do smrti; jaz pa sem tako nezvesta in nehvaležna, da sem se podstopila, tebe, svojega Boga in Gospoda, razžaliti. O jaz neumna, nehvaležna, nezvesta.

nepokorna, revna stvar! Oj reva prijetnosti in veselja, od katerega mi ne ostane vendar nič družega, kakor nepokojna vest!

Sramujem se odpreti pred tabo svoja usta. Pa komu družemu, ko tebi, Oče, ki si poln ljubezni in usmiljenja, hočem potožiti svojo revščino? Dasiravno sem se pregrešila zoper tebe, sem vendar tvoja hči, katero pri vsi moji nezvestobi ljubiš, in za katero si prišel na svet. Prosim te, o Jezus! da ne gledaš na mojo nevrednost, temuč na svoje milostljivo Srce, kadar mi odpuščaš mojo hudobijo.

Zgubljena ovčica sem in ne vem za boljšega pastirja, kakor si ti, moj Bog in Odrešenik! Dober pastir pa teče za zgubljeno ovčico in jo kliče v en glas; se razveseli, kadar jo najde, in jo zadene na svoje rame. Ti sam, najslajši Gospod! si se primerjal temu dobremu pastirju. Le pri tebi je, da nad menoj skažeš to milost. Ni ti treba daleč za mano teči, zakliči le, predobrotljivi Pastir moje duše! in daj mi slišati tvoj glas. Ni potreba, da bi me zadel na svoje rame in nesel, pokaži mi le zeleno vejico miru, in jaz hočem za tabo teči, kamorkoli me hočeš peljati. O moj Jezus! žal mi je, v srcu mi je žal ne zavoľjo kazni, ki sem jo zaslužila, temuč

zavoljo tvoje ljubezni, ki sem jo zaničevala, ko sem grešila. Le me kaznuj, kolikor hočeš, samo od svoje prijaznosti me ne loči! O naj bi vsi moji sovražniki (grehi, hudobni duh, svét, poželenje oči, napuh življenja in kar me odvrtačuje od spolnovanja tvoje svete volje) v sramoti ostali! Kam neki hočem iti, ako me ti zapustiš. o večno življenje! brez katerega je moja duša mrtva?

Daj, da se bolj stanovitno in natanko držim svojega storjenega sklepa, kakor sem se ga jaz nesrečna držala dozdej. Zakaj tudi to morem pričakovati od tvoje dobrotljivosti; in ko bi imela tudi zopet svojemu sklepu vkljub nezvesta postati (saj veš, kako sem slaba), nočem vendar nikdar obupati, temuč k tebi hočem zopet klicati za milost in odpuščenje, ker si velik in čudapoln Bog, katerega ljubezen in milost ste brez mere. V tem posebno velikem zaupanju na tvojo neizmerno milost bom zdaj pokleknila pred tvojega namestnika, se njemu obtožila vseh svojih grehov, kakor sem jih kriva pred tabo, o moj Bog! Daj mi, o Jezus! svojo pomoč, da se z odkritosrčnim in skesanim srcem spovem svojih grehov! Amen.

Molitev po spovedi.

Moj najljubeznivejši Jezus! vselej milostljiv in usmiljen onim, ki v te zaupajo: o naj bi te vsi pravični hvalili in vsi grešniki se k tebi spreobrnili in pri tebi našli pravi mir in zveličanje srca, katerega svet ne more dati. Ne vem sicer, če ti je všeč moje kesanje, moj slabi sklep in moja pomanjkljiva spoved; to pa vem, da tvoja dobrotà je čez vso mero velika, in to me tolaži v tej moji skrbi in nevednosti. Tvoja ljubezen, katero si mi vselej skazal, oživi močno moje pobito srce; sicer pa trpim po pravici kazen svoje nehvaležnosti in ne zahtevam od tebe nobene druge tolažbe, kot katera mi je potrebna, da spolnim svoje storjene sklepe.

Žalostna skušnja me je že tolikrat učila, ne na svoje moči zidati, temuč klicati v tvojo pomoč in milost. En sam pogled tvojih očij, ena zama beseda, ki jo govoriš mojemu srcu, mi je veliko ljubše, kot najgorkejši plamen, katerega zopet podere kaka majhna skušnjava ali težava. Ozri se toraj name, kakor si se ozrl na Petra na dvorišči, na Magdaleno pri kosilu in na spokorjenega razbojnika na križu, in moje srce te bo ljubilo in se topilo od ljubezni.

Prašaj moje srce, o moj Zveličar! in prašaj me, kot Petra: Me ljubiš? In jaz ti bom odgovorila: Da, moj Gospod! ti veš, da te ljubim. In če vidiš, da te moje srce premalo ljubi, spreobrni ga, kakor si storil s tolikanj izvoljenimi, ki so te razžalili. Le eno besedo si izgovoril, in njih duša je bila ozdravljena. Ozri se name in usmili se me, kakor si se njih usmilil. Če le hočeš, bodem sedela s spokorno Magdaleno pri tvojih nogah, jih poljubovala ter jih umivala s svojimi solzami. Z njo bodem slovo dala svoji dozdanji nečimurnosti, svoje meso križala, svet z nogami teptala in se malo zmenila, kaj bo govoril in mislil o mojem spreobrnjenju.

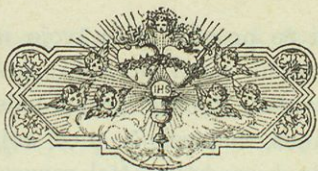
Tebi, o moj Bog! darujem svoje srce, tebi ga izročim. Vse, kar ti ne ljubiš, in kar ne more tebe ljubiti in meni služiti, to zaničujem; kar tebi, Ženin moje duše! ni dopadljivo, prepustim onim, ki te ne ljubijo, ali ki te le malo ljubijo. Jaz pa te hočem ljubiti čez vse.

Če se ozrem na svojo slabost, imam sicer nezaupnost nad svojim sklepom; ali če svoje misli obrnem na-te, moje zaupanje in ljubezen, vidim, da mi je vse mogoče. Zakaj bi ne mogla s tvojo milostjo storiti, kar je tolikanj svetih devic storilo s tvojo pomočjo? Ti si

jih razsvetlil v njih nečimurnosti, ti si jim pokazal svojo nezapopadljivo lepoto, ti si jih užgal s svojo ljubeznijo. Tvoja moč ni oslabela, ne tvoja dobrota usahnila; kar si včeraj bil, moj najslajši Jezus! to si tudi danes in bodeš celo večnost. Ne zapusti me tedaj, ti si moje zveličanje in vse zaupanje moje. In ako zopet padem, pridi mi zopet na pomoč in potolaži moje žalostno srce. Čas bo prišel, ko te ne bom nikdar več žalila, temuč zmeraj ljubila.

Čez vse najsvetejša Devica! ki nisi nikoli potrebovala pokore, ker tudi nikoli grešila nisi, in si za Bogom prvo pribežališče in upanje grešnikov; glej, k tebi se zatečem jaz grešnica, in ti, moja ljubezniva Mati! bodi moja srednica in priprošnjica, da po tvoji priprošnji poboljšam svoje življenje. Amen.

Drugi oddelek.

O obhajilu devic.

I.

Pogostno sveto obhajilo je posebno dober pomoček k svetemu življenju.

Gospod: Moja hči, ti imaš veliko skrbi, da se vsak dan nasiti tvoje telo; ni pa tvoja duša žlahtnejša od telesa? bodi tedaj bolj skrbna, da nasitiš svojo dušo. Ta hrana je pa moje Telo, ki se ti podeli pri sv. obhajilu. Moje meso je res jed, in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Jaz sem kruh življenja; kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.

Hči: O Gospod! moje želje so sicer tebe uživati in pri tvoji mizi svojo lakoto tolažiti ter svojo žejo gasiti vse dni svojega poto-

vanja; ali če premišljujem tvojo neizmerno svetost, rečem sama pri sebi: kako smem jaz, nečista stvar, tolikrat prejeti najsvetejšega Boga? Janez, najsvetejši med rojenimi od žene, se je nevrednega štel razvezati tvojih čevljev jermena; in Marija, podoba čistosti, ni pripisovala svojemu zasluženju, temveč tvoji neskončni milosti, da je tebe, o večna Beseda! nosila v svojem čisto-deviškem telesu. In jaz, uboga in umazana grešnica, bi hotela tebe tolikrat prejeti? ali bi ne bila to največja predrznost?

Gospod: Moja hči! v tej skrivnosti ljubezni glej veliko več na mojo dobroto, kakor na svojo nevrednost. Če bi le samo to premišljevala, da sem jaz tvoj Gospod in Bog, bi si morala pač pomišljevati k moji mizi pogostoma pristopiti; ali pomisli, da sem in hočem biti tudi tvoj Odrešenik, tvoj najzvestejši prijatelj, tvoj brat in ljubljenec tvojega srca. Otrok, ki ljubi svojega očeta, hiti brez boječnosti v njegovo naročje; prijatelj je rad pri svojem prijatelju, bolnik se ne boji življenja, temveč smrti. Boj se me razžaliti; ta strah je svet in dober: ali nikar se ne boj k meni priti, ki sem tvoje življenje. Ta strah mi ni všeč in je zopern

moji ljubezni. Jaz te vabim k meni priti. ti obetam večno življenje in ti ponujam vse zaklade in dobrote: ako pa zametuješ moje milo vabljenje, pač nimaš družega pričakovati, kot večne smrti. Res je, da nisi vredna mene prejeti; ali pa misliš, da boš te milosti vredna, ako se odteguješ studentu življenja?

Hči: Ljubi moj Zveličar! kolikor večja je tvoja ljubezen in tvoje usmiljenje, toliko ostudnejši so moji grehi, s katerimi te žalim vsaki dan. Kako bi te smela pogostoma sprejeti v nečisto in nezvesto srce? Ali bi ne imel studa nad takim mojim srcem? in ali bi jaz ne utegnila namesto življenja smrti najti?

Gospod: Ravno zato me večkrat prejmi, ker jaz sam morem grehov očistiti tvoje srce, ozdraviti tvoje slabosti, utolažiti tvojo nepokojnost, utrditi tvojo omahljivost in te srčno storiti zoper tvoje sovražnike. Ti se moraš veliko vojskovati, da ne zgubiš dragega zaklada devištva; jaz pa sem kruh močnih in vino, ki device hrani. Kolikorkrat mene vredno prejmeš, tolikokrat v sebi pomnožiš mojo posvečujočo milost, tolikokrat povikšaš ljubezen, ki jo imam jaz do tebe in ti do mene, in z ljubeznijo se povikša nebeški venec. Jaz sem luč, katera te raz-

svetli, in ogenj, kateri te užge. Če se luči odtegneš, si v temi, in ako se ognju umakneš, padeš v mlačnost in mrzloto. Tako pa se po tej nebeški jedi skleneš ti z mano in jaz s tabo, v kateri sklenitvi edino najdeš najslajše veselje in vso srečo svojega srca.

Hči: Moj Bog in moje življenje! ker me tako dobrotljivo vabiš k sebi, hočem k tebi priti in te vžiti v najsvetejšem Zakramentu. Jezus! posveti moje telo in mojo dušo, da boš ti imel v meni in pri meni veselje, in da bom jaz našla v tebi svoje življenje. Oj, kaj, ko bi te mogla vse dni vživati!

Gospod: Bolj ko me ljubiš, pogosteje k meni pridi. Ako me pa le po malem ljubiš, se vendar le še zopet udeleži te nebeške jedi, da se bolj in bolj užge tvoja ljubezen. Naj se le take zdrže te angeljske jedi, ki hočejo živeti v nečimurnosti; ti pa, ako me hočeš ljubiti, me tolikokrat prejmi, kolikorkrat ti dovoli tvoj modri in goreči spovednik.

Hči: Božji Učenik! uči me tudi, kako naj se pripravljam k toliki milosti.

Gospod: Prizadevaj si, da se meni bližaš z vso mogočo čistostjo telesa in duše. To je vse, kar zahtevam od tebe.

II.

Čistost telesa in duše je device najboljša priprava.

Gospod: Moja hči! ko sem prišel z nebes na zemljo, sem hotel biti spočet v telesu najčistejše device: ko pridem k tebi v svetem obhajilu, bom vnovič spočet v tvojem telesu. Pripravi mi tedaj čisto prebivališče, ker čistost ljubim in se pasem med lilijami. Kadar k tebi pridem, zedinim svoje telo s tvojim telesom. Glej! kako čisto in neomadeževano ima biti tvoje telo.

Hči: O moj Gospod in Bog! angeljska čistost bi ne bila zadosti, tebe vredno prejeti. Jaz pa, saj veš, moj Bog, sem v nečistosti (v grehu) spočeta in rojena: in s kolikimi nečistostmi sem zopet omadeževala svoje telo od tistega časa, ko si ga ti očistil in posvetil. Koliko razbrzdanih mislij, ostudnih želj, mesenih občutljejev in spačenostij čutim v sebi, h katerim nekoliko priložnost dajem po svoji razuzdanosti in zadolženi nečuječnosti, nekoliko me pa tudi žene moja sprijena natora zoper mojo voljo. In ti, o dobrotljivi Gospod! nimaš nobenega gnjusa, se zediniti s tem revnim telesom? Ali le govôri svoji služabnici, in uči me, kako

naj bi te mogla s čistim telesom in čistim srcem prejeti?

G o s p o d: Kar se zgodi zoper tvojo voljo, naj te sicer ponižno dela, pa ne malosrčno, če temu ne daš nobene priložnosti, ker ti ne bo prišteto v greh. Vendar bodi skrbna, da neomadeževane ohraniš svoje oči, svoja ušesa, svoj jezik in vse svoje počutke in telesne ude, in jim ne privoliš ničesar, kar je zoper deviško čistost in sramožljivost. Križaj in teri svoje popačeno meso z delom, samoto in zmernostjo v jedi in pijači; varuj se postopanja, kakor tudi nevarnih veselie posvetnih ljudij, pri katerih je čistost malo varna; odpovej se tovaršiji tacih, ki niso tvojega spola; zoperstoj precej v začetku vsem hudobnim mislim in željam. Ljubi molitev in bodi ponižna in čuječa. Tako boš telesno čistost neomadeževano ohranila in s pogostno prejemo mojega Telesa bo ljubezen do čistosti bolj in bolj v tebi vsajena in utrjena. — Zraven čistega telesa moraš tudi s čisto vestjo pristopiti k moji mizi. Gorjé tistim, kateri me prejmejo v poznanih velikih grehah, oni jedó iz studenca življenja le sodbo in pogubljenje! Tudi odpustljivih in najmanjših grehov se, kar je le mogoče, vedno skrbno

varuj, da ne padeš v mlačnost, katera mi je zoperna in ki zadržuje obilni sad tega nebeškega kruha. — Ako se pa ne ogiblješ le odpustljivih grehov, temveč odložiš tudi vse pozemeljske želje, in svoje srce od posvetnega odtrgaš in se dan na dan zoper tisto vojskuješ: potlej boš občutila čudno moč moje resnične pričujočnosti, potlej bo moj duh, kateri rad prebiva v čistih srcih, razsvetlil tvojo vero, utrdil tvoje upanje, užgal tvojo ljubezen in zbudil v tebi vse svete čednosti in v tebi razlil vse zaklade milostij.

Hči: Kaj morem jaz družega reči, o prečudni dušni prijatelj! kakor da ti sam do brotljivo očistiš moje telo in mojo dušo. Oboje darujem in izročim tebi, da v nju ne gospoduje nobena druga, kot zgolj tvoja ljubezen. Daj mi okusiti preobilnost tvoje sladkosti, katera je tistim znana, ki samo tebe ljubijo, o Bog ljubezni!

Goreči zdihljeji pred svetim obhajilom.

Tomaz Kemp. 4. knjiga, 13. pogl.

O Jezus, ti večna ljubezen! da bi vendar skorej že tebe samega našla, tebi odprla svoje srce in te vživala, kakor želi moja duša!

Pridi, presladki Jezus! govôri z menoj in pusti me s tabo govoriti, kakor govôri prijatelj s svojim prijateljem, ali kakor otrok s svojim očetom; zakaj nikjer nisem v stanu najti zvestejšega prijatelja, boljega očeta, kakor si ti, moj ljubi! Govôri toraj z mano, tvoje besede same me morejo ozdraviti in razveseliti mojega žalostnega duha.

V resnici si ti moj Ljubi, izvoljen izmed tisočerih, v tebi in pri tebi želi večno prebivati moja duša. Pri tebi in v tebi samem, moj Jezus! je resnično veselje in mir mojega srca: zunaj tebe pa je zgolj nečimurnost, zgolj britkost in žalost, in brez števila veliko rev in nadlog. Gorjé onim, ki zapusté tebe, mojega preljubega Jezusa; kam le morejo iti ti revni ljudje, ker ti sam imaš besede večnega življenja!

Zares, ti si skriti Bog in Zveličar; ti si, ko si na svet prišel in po svetu hodil, učil in zadnjič trpel in umrl, svojo Božjo svetlobo in veličastvo zakril pod podobo moje umrljivosti; ali zdaj pa v tem skrivnostnem zakramentu zagrneš tudi še svoje človeštvo, da bi mogel mene poživiti.

Tako neizmerna je tvoja ljubezen, tako nezapopadljiva so pota tvoje milosti — in

jaz te vendar tako malo ljubim! O Bog ljubezni! sem li vredna, da me nosi zemlja?

Oh, moj Jezus! kdaj vendar bo moje revščine konec! kdaj te bom ljubila čez vse, ti zvesti prijatelj moje duše! Ti si tako milostljiv, moj preljubi Odrešenik! da se daš vsem in vsakemu uživati, dasiravno pri hudobnih in posvetnih ne najdeš nobenega veselja; pa zavoljo čistih duš, katere tako močno ljubiš, se daš tudi nečistim pod streho vzeti in potrpežljivo čakaš njih spreobrnjenja, dasiravno imaš med tem nečast in nespodobnost od njih prestati O kako sladak in mil je tvoj duh, o moj Gospod! da tolikanj ljubiš celo nehvaležne in predrzne grešnike!

O neizrekljiva milost! kdaj je zadobila kaka stvar pod nebom toliko ljubezni in časti, kakor ponižna bogaboječa duša, katero obiskuje sam Bog in živi s svojim sv. Telesom? O prečudno ponižanje vsegamogočnega Gospoda! O neizmerna ljubezen samemu človeku skazana!

Pridi tedaj, o moje življenje, moja ljubezen, moje zveličanje in moje vse! Glej, jaz ti hočem dati in do čistega izročiti svoje srce, po katerem imaš toliko poželenje; vzemi si ga in osvoji si ga, da odsihdob ne bo ljubilo

nič drugega, kakor tebe, ki si moj Bog in moje vse! Ti boš sicer našel v tem srcu veliko nagnjusnega in umazanega, pa tvoja rožnata kri me more do čistega oprati; jaz sem slaba, ali ti si me v stanu močno storiti; jaz sem mlačna in mrzlega duha, pa tebi je lahko, užgati v meni sveto gorečnost; moje nestanovitno notranje nagnjenje in nepokojno poželenje raztrese in zmami mojega duha, pa ti moreš, če le hočeš, z eno besedo pomiriti ves nepokoj.

Pridi tedaj, moj Jezus, pridi ti luč vernih src! razsvetli me, da te spoznam; pridi in užgi me z ognjem svoje ljubezni, da te ljubim. Jezus, večna resnica! verujem v te; Jezus, nezmerena dobrota! upam na te; Jezus, neskončna lepota! ljubim te.

O koliko ljubezen, koliko dobroto skazuješ ti, moj Jezus! meni, ubogi grešnici! Ljudje si štejejo v posebno milost, če jih obišče kak pozemeljski kralj, ali le samo kdo njegovih služabnikov: ti pa, o Sin božji, Gospod našega življenja! hočeš sam priti k meni, me obiskati, me s svojim presvetim Telesom živiti in se z mano popolnoma skleniti. O koliko ljubezen in hvaležnost sem ti pač dolžna! Vse, kar je v meni, bo od veselja poskakovalo takrat, kadar

bo moja duša popolnoma v tebi, mojem Bogu,
in ti, moj Bog, v meni!

Čemu hrepenim po nebesih? saj si ti
nebesa vstvaril: ako imam tebe, imam več
kot nebesa. Tako tedaj me ti, o Jezus! ljubiš,
da mi vse zaklade, vse bogastvo svoje ljubezni
odpreš in zame sprazniš. Oh, jaz ne vem,
kaj bi rekla! če rečem, da te ljubim, me
moja vest prepričuje nasprotnega: moji stor-
jeni grehi me mutasto delajo in me nazaj
vlečejo med tem, ko moje srce hrepeni po tebi.
Ti pa, moj Zveličar in moj Ljubi! me kličeš
in vabiš k tebi priti, da bi mi odvzel moje
breme. Ali če grem k tebi, da bi te prejela
v presvetem Zakramentu, se bojim sodbe; če
se pa ločim od tebe, ki si moje življenje, se
bojim smrti; in te misli me vso zmešajo. Pa
bolje je, da grem k svojemu Očetu, kakor da
bi v ptuji deželi lakote poginila ločena od tebe.

Daj mi tedaj svatovsko oblačilo, namreč
svojo ljubezen in sveto gorečnost toliko duš,
katere po tebi zdihujejo, katere te prejemajo
z veliko notranjo sladkostjo, in ne morejo
brez tebe živeti. Njih svete želje so tvoji darovi,
njih goreča ljubezen je delo tvojega sladkega
duha. Ti moreš ravno tako tudi meni milost-
ljiv biti. Jaz sicer ne zaslužim nobene tvojih

milostij, pa spomni se, usmiljeni Gospod! svoje milosti, katero si skazoval ob vseh časih mojemu spolu. Ozri se na ljubezen svojega milosti polnega Srca, katero vedno razliva goreče žarke svoje ljubezni, glej! tu je grešnica, katera jih silno potrebuje, po njih si moreš pridobiti moje srce in sebi storiti veselje, ki duše ljubiš.

Tako tedaj hočem k tebi iti, polna zaupanja na tvojo neskončno dobroto. Vzdignila se bom in šla k svojemu Očetu, hiti mi naproti kot svoji zgubljeni hčeri; zakliči me kot svojo ovčico. Pridi, o nebeški zdravnik! in ozdravi mojo bolezen; nič drugrega ti ni treba, kakor da le rečeš besedo, in ozdravljena bo moja bolna duša. Pridi, o preljubi ženin čistih duš! Pridi k meni, ti najlepši izmej vseh, in rani mojo dušo z žarkom svoje lepote! Razsvetli me, o luč svetlobe božje; napoji me, ti vedno tekoči studenec nebeške sladkosti; razveseli me, ti veselje angeljev, s svojo sveto pričujočnostjo.

Pridi, moj Jezus! in ljubi me, in daj, da tudi jaz tebe ljubim; da te z živo vero spoznam in na te stavim svoje zaupanje in zveličanje.

Pridi, o moj Jezus! in posveti me s svojim svetim mesom; zedini se z menoj, da bom s tabo enega duha, da živim ne več jaz, temuč ti v meni.

Kadar že pristopiš k svetemu obhajilu.

Kako mil in ljubezniv si ti, o moj Bog in moj Zveličar, da se tako globoko k meni ponižaš! dodeli mi, ubogi grešnici, po svoji milosti popolnoma kesanje, odvezo in odpuščanje mojih grehov! Amen.

Glejte, Jagnje božje, katero grehe sveta odjeme! (Reci potem trikrat.) O Gospod! nisem vredna, da greš pod mojo streho, ali reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Zahvala in povzdigovanje duha k Jezusu po svetem obhajilu.

Jezus, moj Gospod in moj Bog! ti si zdaj k meni prišel in v meni prebivaš po božji in človeški natori; ti, katerega ne obsežejo nebesa in zemlja, Sin Najvikšega, Bog ljubezni, imaš zdaj svoj sedež v mojem srcu! O predobrotljivi Jezus! kdo sem jaz, da si se ponižal k meni priti? O, nebo in zemlja in vse stvari naj ti z mano vred čast in

hvalo neprenehoma dajejo za toliko milost, ki si mi jo, o ljubi Jezus, ravno sedaj izkazal.

Resnično, ti si ljubezen, ti se daješ dušam v živež, ter jim zopet deliš zgubljeni mir. O moj Jezus, da bi te vse dni ljubila in nikdar več ne žalila! Tebi hočem živeti in umreti!

Moj najslajši Jezus! posveti moje telo, ker si v meni, osvoji si mojo dušo, spodi iz mojega srca hude poželjivosti.

V tebi, moj Bog! imam vse; s tabo posedem vse; od tebe upam vse

Moj Jezus, ljubim te; o kaj, ko bi mogla iz ljubezni do tebe umreti! ali ne, moja največja dobrota! ne umreti, temuč živeti in te ljubiti; pa drugače živeti, kakor sem živela, drugače ljubiti, kakor sem te ljubila. Tebi je znano, ki pregleduješ moje osrčje, kako mlačno sem živela in kako malo te ljubila.

Pusti me, moj Jezus, ob enem umreti in živeti; da odmrjem sebi, svetu in nečimurnosti, in da živim tebi, ki si zame umrl.

Moj najponižniši Jezus! kako te je vendar majhnega storila tvoja ljubezen, da moreš prebivati v mojem majhnem srcu!

O Kralj nebes in zemlje! kje je častiti sedež tvojega neizmernega veličastva? Je li moje srce tebi toliko ljubo, da v njega skriješ

sebe in vse bogastvo svoje božje in človeške vrednosti? O moj ljubi Gospod! kaj najdeš vendar v mojem srcu, da ti je tolikanj ljubo? kaj ne le neobčutljivost, samoljubnost, nehvaležnost in največjo revščino?!

O prečudna tvoja ljubezen in tvoje usmiljenje! česa nimam upati od tebe, ki si mi celo sam sebe dal? Ti hočeš, da naj prosimo tvojega bogastva: pa jaz te ne prosim družega, kakor tvoje ljubezni. Če te ljubim, sem bogata zadosti. Če pa tebe ne ljubim, čemu so mi vsi drugi natorni in čeznatorni darovi, ako bi imela kedaj ločena biti od tebe, ki si edino moje zveličanje? Ne bojim se tolikanj pekla in peklenških grozovitstij, kot velikoveč zgube tvoje ljubezni in ločena biti od gledanja tvojega obličja.

Čas je, moj predobrotljivi Jezus! čas je, da se me usmiliš in pokažeš pot, katero naj izvolim in nastopim, da tebe ljubim. Zana prej naj ne mine ne dan, ne ura brez ljubezni. V tvoji službi in v svojih duhovnih opravilih (vajah) si bodem prizadevala za pravo gorečnost in vso mogočo natančnost.

Svojim starišem in vsem predpostavljenim hočem natanko pokorna biti; svoje delo, svoj križ in trpljenje, svoje dejanje in nehanje

hočem tebi iz ljubezni vsak dan darovati in si prizadevati, vselej to storiti, kar je tebi všeč, in se ogibati vsega, kar tebi ni ljubo.

Čistost telesa, katero si posvetil s svojo pričujočnostjo, bodem varovala z veliko čuječnostjo. Svoje meso hočem brzdati z delom, samoto in zmernostjo, in svojim peterim telesnim počutkom nočem ničesar dopustiti, kar bi utegnilo omadeževati deviško čistost.

Krotka hočem biti proti onim, kateri bi me utegnili žaliti; krotiti hočem nagnjenje k jezi, slovó dati nečimurni noši in hoji, prevzetnosti v zadržanju popolnoma se ogibati in vso hudo voljo in togotenje iztrebiti iz srca.

Veliko sicer obljubim, ali ti, moj ljubi Zveličar, moreš še veliko več storiti v meni. Vse upam od tebe, in kar upam, je veliko manje, kakor si ti sam, ki si se mi dal.

Ostani, o Jezus! v meni in jaz naj ostanim v tebi; naj bo moje srce tvoje, in kar je v njem še pozemeljskega ali mesenega, to ti milostljivo požgi do čistega z ognjem svoje ljubezni.

Molitev k Bogu Očetu po svetem obhajilu.

Naj se ti zahvalim, o Bog milosti; ali kaj je moja in celega sveta zahvala v primeri s

predragim darom, ki sem ga prejela od tebe? namreč tvojega lastnega edinorojenega Sina Jezusa, svojega Zveličarja, kateri je s tabo enaki Bog od vekomaj. On sam ti more zahvalo dati, kakeršne si vreden. To zahvalo ti je dal, ko je v svoji človeški umrljivi natori k tebi govoril: „Oče, zahvalim te, da si prikril te reči modrim tega sveta, in jih priprostim in ponižnim blagovolil razodeti“. In glej, nebeški Oče! kako se ti tvoj preljubi Sin vsak dan v zahvalo daruje; sprejmi ga kakor iz mojih rok! In ko se jaz ubožica predrznem, tebi zahvalo dajati, ti jo dajem le po Jezusu Kristusu, in ako jaz tega tvojega Sina ljubim, vem, da ti je dopadljiva moja zahvala. — Če Jezusa ljubim, bo Jezusov duh iz mojega srca klical k tebi; in ti sam, o Bog milostij! prebivaš v srcih onih, ki ljubijo Jezusa!

Nebeški Oče! zdaj si pripravljen sprejeti moje prošnje: glej, jaz te ne prosim ne časnih dobrot, ne veselja tega sveta, ampak prosim te prisrčne in goreče ljubezni do Jezusa Kristusa. Kako si mi v stanu to milost odreči, ko si mi dal svojega edinorojenega Sina? Ne jaz, temveč Kristus zasluži, da me uslišiš.

Ti si mi zapovedal, da naj ljubim Jezusa; ali ta ljubezen ni delo moje slabosti, temveč tvoje neskončne milosti in moč tvojega božjega Duha, katerega dobrotljivo razlij v mojem srcu, po Jezusu Kristusu, svojem edinorojenem Sinu.

Molitev k svetemu Duhu.

Duh božji, kateri vernih srca razsvetljuješ in posvečuješ z ljubeznijo, katera je prav za prav tvoje delo; užgi v mojem srcu ogenj ljubezni, katerega je Jezus prinesel z nebes. Če brez tvojega razsvetljenja in notranjega ginjenja še celo imena Jezusa ne morem izreči v svoje zveličanje, kako ga bom še ljubiti mogla, ako mi ti ne pomagaš?

Ti, o Tolažnik moje duše in vir nebeških darov in milostij! po navadi sicer deliš ob vsakem času ljudem svojo božjo moč in čednost, in izlivaš v njih svoje nebeške darove; ali zdaj, ko je Jezus s svojo pričujočnostjo pomilostil naša srca, zdaj je čas, da obilnejši deliš svoje darove.

Koliko svetih duš je polnih gorečnosti, polnih veselja in nebeške sladkosti, ko so prejele Jezusa? Če moje nečisto in mlačno srce, moje pozemeljske poželjivosti in slabosti hočejo

te zveličanske reči v meni ustavljati, spomni se, da si Duh čistosti, kateri vse očistiš, popraviš, vse prenoviš in užgeš. Kolikor večja je moja revščina, toliko bolj moreš skazati velikost svoje moči in dobrotljivosti nad menoj. Razsvetli me tedaj, o luč večnega Boga! užgi me, o ti ogenj ljubezni! pokrepčaj me, o ti moč božja! daj mi zaslišati tvoj glas, in pokorno se skazati tvojemu svetemu navdajanju.

Uči me, najslajši Tolažnik vernih src! uči me ponižnosti, krotkosti, miroljubnosti, dobrotljivosti, potrpežljivosti, srčnosti in vseh drugih čednostij, katere koli so ti vseč.

Molitev k prečisti Devici, Materi Gospodovi.

Presveta in prečudna Devica! tudi tebi gre po tem svetem opraviu moja zahvala; ti, ki si Zveličarja svetá, katerega sem jaz ravno prejela, rodila in živila s svojim deviškim mlekom, ti si studenec mojega življenja in mojega upanja. Jezus je tvoje meso in tvoja kri, in ti si njegova od njega izvoljena Mati, v katere naročje je izsul vse bogastvo svojih milostij. Po tebi, predobrotljiva Devica, naj sprejme Jezus mojo srčno zahvalo, da se je k meni ponižal priti, in od tvoje priprošnje

upam, da bom Jezusa, tvojega ljubega Sina, vse dni svojega življenja in kdaj v nebesih večno ljubila.

(Litanijske presv. rešnjega Telesa najdeš na 85. strani.)

Kaj naj devica po svetem obhajilu Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod: Moja ljuba hči! jaz sem ti v tej nebeški jedi podelil samega sebe in vse zaklade svoje milosti; zdaj bi le hotel, da mi tudi ti daš kaj za to, preden greš iz cerkve.

Hči: Kaj bi smela jaz uboga ponuditi tebi, studencu vsega življenja in zveličanja?

Gospod: Če mi ne moreš, kot oni modri iz jutrove dežele, ponuditi zlata in drugih dražih darov, pa posnemaj revne pastirce, kateri so podelili od svoje revščine, kar so imeli.

Hči: Oh, Gospod! vse, kar imam, je tvoje; in mojega ni nič, razun greh in revščina.

Gospod: Tvoj dar, hči, naj bo primerjen tvoji notranji natori in sedanjemu stanu tvojega srca. Kar moj božji Duh po svojem navdajenju znotraj, in zunaj skušen in moder spovednik tirja od tebe, to je, kar mi prinesi v dar.

Duh božji pa ne tirja od vsake ravno tistega. Kaj družega tirja od take, ki je še zaljubljena v svet in posvetne nečimurnosti; kaj družega od take, ki svetá sicer ne ljubi tolikanj ali se je ločila od njega, pa vendar živi v mlačnosti in mrzloti. Kaj družega hoče od device, ki sicer hrepeni po čednosti in svetem življenju, pa je še z velikimi slabostmi obdana; še kaj večega tirja od onih, ki so že na poti popolnosti.

1. Kaj naj nečimurnosti udana devica po sv. obhajilu Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod: Tvoje srce, moja hči! je močno oslepljeno od posvetne ljubezni in navezano na svet. Ti iščeš ljudem se prikupiti, tvoje veselje je posebno v lepi, prevzetni obleki, v družčinah in praznih kratkočasih, in si žalostna, ako ti pomanjkuje teh rečij, ali če ti niso pripuščene. Kako ljubo bi meni bilo, ko bi ti spoznala svojo neumnost in se do dobrega odpovedala tej prazni stvari. Glej! ravno to je, kar moj Duh božji najbolj tirja od tebe. Verjemi, da bi se po tej daritvi tudi ti čutila veliko srečnejšo.

Poskusi, obljubi mi pri tej pričujoči pobožnosti, vsaj ta ali oni kratkočas ali dru-

ščino si odreči do prvega svetega obhajila; spodobnejše in ponižnejše se oblačiti; nič se napihovati ali pred družimi zavoljo čedne telesne postave ali kakih drugih prednostij iskati večje veljave; in potrpežljivo in molčeče prenesti, ko bi te kdo sramotil zavoljo tega in druge bolj čislal kakor tebe. K temu sklepu me prosi, da te razsvetlim, potrdim in spreobrnem tvoje srce i. t. d. Kako bi mi mogla kaj tako malega odreči po tem, ko sem se ti jaz dal popolnoma vsega?

Hči: Moj Bog in Gospod! kako se sramujem svojih neumnostij, in da sem naklonjenost nezvestobnih, samopridnih in posvetnih ljudi tako zelo ljubila, tebe pa, svojega najzvestejšega prijatelja, v nemar pustila! In vendar ti, o Dobrota sama! še zmiraj poželiš mojega nezvestobnega srca; da bi me prestvaril, dal si se mi samega sebe v jed. Kako bi jaz tako malega ne hotela storiti, če te resnično ljubim? Moj sklep je storjen, hočem se ogniti do prvega svetega obhajila one meni nevarne družčine (osebe ali praznega razveseljevanja); tebe pa ponižno prosim, da podpiraš mojo slabost s svojo neskončno močjo, da temu sklepu vsaj ostanem zvesta.

2. *Kaj naj v službi božji mlačna devica Kristusu daruje in njeĝa prosi?*

Gospod: Moja hči, ti imaš malo sladu in veselja do svete molitve in do družih pobožnih opravil, po katerih bi se utrdila v pravi pobožnosti; zdaj se jim odteguješ, zdaj jih pa le po vrhu, na nagloma in razmišljeno opravljaš. Tudi preveč strežeš svojemu životu in svojim počutkom, ker jim nič ne odrečeš in vse privoliš; tako se vsak dan radovoljno veliko pregrešiš, ker si v nobeni reči ne delaš sile.

V znamenje tvoje hvaležnosti zahtevam od tebe, da do prvega svetega obhajila svoje jutranje in večerne molitve opravljaš z večjo kot navadno pobožnostjo; da meni čez dan večkrat daruješ svoje dejanje in nehanje; da se vsaki dan premaguješ v kaki reči; da si v jedi nekoliko pritrjuješ in dolžnosti svojega stanu opravljaš z večjo pridnostjo in natančnostjo. — In ako se čutiš preslabo, spolniti vse te reči, se skusi poboljšati vsaj v eni reči, in sčasoma bo večja prihajala tvoja gorečnost. Poskusi, ali boš mogla to malo storiti iz ljubezni do mene.

(Obljubi svojemu Zveličarju to storiti in ga prosi njegove pomoči.)

3. Kaj naj devica, kaki napaki in slabi navadi podvržena, Kristusu daruje in nježa prosi?

Gospod: Moja hči, ti imaš še eno in drugo napako nad seboj, vsled katere se velikokrat pregrešiš. Jaz tirjam od tebe, da skleneš, srčno se vojskovati zoper to svojo napako do prvega svetega obhajila, in se zvesto vaditi v nasprotni čednosti vsaki dan. Napuh, jezičnost, nagla jeza, nezmernost v jedi in pijači, lenoba v spolnovanju svojih dolžnostij, prevelika prijaznost z osebami družega spola, in kar je družih taci napak, pokvarijo dobro, kolikor storiš, in ti dajejo priložnost k mnogemu hudemu. Ako si kateri taki napaki podvržena, mi ne moreš skazati nobene večje ljubezni in hvaležnosti, kakor če se ustavljaš takšni napaki in vadiš v nasprotni čednosti. Prosi, da ti pomagam v tej vojski.

(Kako da se moraš vojskovati zoper takšno napako, poglej v kazalu pri besedi »Napaka«.)

4. Kaj naj devica v telesnih bolečinah, v žalosti, v hudih notranjih vojskah in drugih britkosti Kristusu daruje in nježa prosi?

Gospod: Moja hči, jaz hočem, da z mano vred nosiš svoj križ in se do čistega

udaš v mojo voljo ter se storiš pripravno, meni celó brez tolažbe služiti, ako se ne moreš svojega križa znebiti.

(Spomni se zdaj, koliko in kako dolgo je Jezus trpel za-te, zahvali ga in obljubi mu, srčno vse trpeti iz ljubezni do njega, brez ustavljanja ali godrnjanja, ter ga prosi pomoči.)

5. Kaj naj stori tista devica, katera je s Kristusom v goreči ljubezni zmiraj sklenjena?

Gospod: Za-te, moja hči! o tem času milosti ni boljega, kakor da se mi popolnoma daruješ z dušo in telesom, in me molčé poslušáš, in da velikoveč z mano govori tvoje srce kot tvoja usta.

6. Darovanje in prošnja device, ki ne vé, kateri stan bi si izvolila.

(Zdaj, o krščanska devica! je čas razsvetljenja, ko je Luč sveta v tebi. Reci svojemu Zveličarju z aposteljnom: »Gospod! kaj hočeš, da naj storim ali izvolim?« In s kraljevim prerokom: »Gospod! pokaži mi pot, katero naj nastopim, ker na-te stavim svoje zaupanje.«) Moli dalej:

Moj predobrotljivi Jezus, moj ljubeznivi učenik in dušni pastir, s popolnim zaupanjem se k tebi obrnem zdaj, ko te v sebi imam, in

te prosim, da me razsvetliš in mi na strani stojiš v najimennitnejši zadevi mojega življenja. Jaz si moram stan izvoliti; ker pa dobro vem, da moj mir in moje zveličanje tolikanj visi od te izvolitve, bi se lahko izpostavila največji nevarnosti in vednemu nepokoju, ko bi brez privoljenja tvoje svete volje storila kak sklep. Ne iščem zadovoljiti svoji lastni požljivosti, ne želim časne sreče, ne ljudem se priljubiti, temveč da morem po tvojem kraljestvu hrepeneti; želim si tak stan izvoliti, v katerem si bom svesta zveličanja svoje duše v zaupanju na tvojo pomoč. To je milost, o moj Zveličar! za katero te bom do prvega svetega obhajila in tolikrat in s tako sveto gorečnostjo prosila, dokler me ne razsvetliš in ne daš svoje svete volje spoznati. Vem, da kdor stavi svoje zaupanje na-te, ne bo goljufan.

(Ako večkrat greš k Gospodovi mizi, in ob času njegove pričujočnosti v sebi čutiš močno nagnenje do samote in ljubezen do deviške čistosti, naj ti bo v znamenje, da Bog hoče, da mu v deviškem stanu služiš med svetom ali v samostanu. Prosi ga potem bolj srčno, da te razsvetli in ti dá pravo izvoliti. Da se pa ne motiš, razodeni to razsvetljenemu spovedniku, in poslušaj njegov svet.)

7. *Kako naj se devica zadrži tisti dan, ko je prejela svojega Zveličarja?*

Ta dan je dan tvojega duhovnega poročanja z Jezusom, je dan notranjega veselja; proč tedaj s posvetnim veseljem in prazno dobrovoljnostjo. Ako ti je mogoče, ostani pri drugi sveti maši, če si že bila pri Gospodovi mizi. Čez dan, ali dopoldan ali popoldan, kadar utegneš, premišluj in beri, kar v tebi budi pobožnost in svete misli — kakor postavim premišljevanje na torek ali sredo, ali pogovor z Jezusom med večernicami. Zvečer, če le moreš, obišči Jezusa v presvetem rešnjem Telesu — ali pa opravi kako drugo pobožnost, če ne v cerkvi pa doma. Ne pozabi ta dan tudi revežev in bolnikov po okoliščinah in po svojem premoženju. Od tega časa se zopet pripravljaj za drugo sveto obhajilo in ohrani gorečnost v pobožnosti, in ravno zavoljo tega toliko bolj pazi na vse svoje dejanje in nehanje. In kakor je prerok okrepčan s kruhom, ki mu ga je angelj podelil, storil štirideset dnij in nočij hodá, da je prišel na sveto goro Horeb: ravno tako tudi ti, od angeljskega kruha okrepčana, do prvega sv. obhajila neprenehoma napreduj po poti Gospodovi.

M o l i t e v

za popolni odpustek.

(Dr. Šlör.)

Bog ljubezni in milosti! jaz upam od tvoje neskončne dobrote, da si mi pri spovedi odpustil grehe in izbrisal večno kazen, ki sem jo za nje zaslužila. Hvala tebi, o milostljivi Oče! ki mi nisi storil po svoji ojstrosti, ampak po svoji milosti. — Tudi pa vem, da si ti pravičen Bog, ki pokoriš grešnike s časnimi kaznimi, od njih tirjaš vreden sad pokore. Oh, kako ojstro in dolgo pokoro bi morala jaz opravljati za svoje neštivilne in velike grehe! — Gospod! ako boš hudobije kaznoval, kdo bo obstal pred tabo? — Zatorej pribežim k neskončnemu zakladu zasluženja in zadoščenja svojega Zveličarja Jezusa Kristusa, in te prosim, o Bog! pomagaj mi ubogi pa ske-sani grešnici postati deležni svetega odpustka, ki so ga tvoj namestnik na zemlji iz zaklada cerkvenih milostij dodelili za to sveto opravilo . . .

Darujem ti, da bi se odpustka deležno storila, vse molitve in dela, k temu namenu potrebne, in jih združim s trpljenjem in smrtjo tvojega Božjega Sina, z zasluženjem prečiste

Devic in vseh svetnikov, da bi mi bili grehi odpuščeni in kazni prizanesene.

Priporočim ti tudi, o nebeški Oče! sveto rimsko - katoliško cerkev, in te prosim, da jo milostljivo uslišiš v njenih velikih potrebah.

1. O Bog, najvikši pastir in Oče vernih! ki si po svojem edinorojenem Sinu Jezusu Kristusu vsemu svetu pokazal svojo čast: ohrani in vladuj svojo sveto cerkev, povzdigni jo pri vseh narodih in daj, da se razširja po celem svetu. — (Oče naš. — Češčena si Marija i. t. d.)

2. Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika in namestnika na zemlji, rimskega papeža in tudi vseh škofov in mašnikov, milostljivo jih vodi po poti večnega življenja, da želijo s tvojo pomočjo, kar je tebi všeč, in z vso močjo storijo. — (Oče naš. — Češčena si Marija i. t. d.)

3. O Bog! ki mir daruješ in edinost blagosloviš, daj vsem krščanskim oblastnikom mir in pravo edinost; skleni njih srca z zavezo svete ljubezni, da bodo zedinjeni skrbeli za tvojo čast in za srečo krščanstva. — (Oče naš. — Češčena si Marija i. t. d.)

4. Vsegamogočni, večni Bog! ki vse ljudi vabiš k zveličanju, milostljivo poglej duše

nevernih in krivovernih, in dodeli, da spoznajo svojo slepoto, zavržejo vse zmote in krive nauke, in se enkrat vsi narodi zedinijo s pravo katoliško cerkvijo. -- (Oče naš. — Češčena si Marija i. t. d.)

5 Usmili se, o Bog, Stvarnik in Odrešenik, vernih duš kristijanov, in dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da milostljivo odpuščenje, katerega so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. — (Oče naš. — Češčena si Marija itd.)

Molitev pred sv. razpelom.

O dobrotljivi in presladki Jezus! glej pred tvojim obličjem se vržem na kolena in te prosim in zarotim z vso gorečnostjo svoje duše: vtisni milostljivo v moje srce žive občutke vere, upanja in ljubezni, resnično žalost

nad mojimi grehi in trdni sklep poboljšanja, dokler z globokim sočutjem in srčnim žalovanjem tvojih pet krvavih ran pregledujem in v duhu preišlujem, ter si pred oči stavim, kar je že prerok David o tebi govoril, rekoč: Prebodli so moje roke in noge; vse moje kosti so prešteli.

Oče naš . . . Češčena si Marija (tri- ali petkrat) . . . Čast bodi . . .

Za to molitev, če se po svetem obhajilu klečé moli, popolnoma odpustek. Pij VII. 10. malega travna 1821. Pij IX. 31. julija 1858. — Se zamore tudi za duše v vicah darovati. Leon XII. 17. kimovca 1825.

Četrti del.

Molitve

in kratka premišljevanja za vse praz-
nike cerkvenega leta.

Prvi oddelek.

O večjih praznikih skrivnostij Kristusa,
našega Zveličarja.

I.

V štirih adventnih nedeljah.

*O Bog usmiljenja! kako neizrečena je tvoja
ljubezen proti meni, tvoji ubogi grešnici! za-
voljo katere si poslal svojega edinorojenega
Sina na zemljo in mu dal iz najčistejše De-
vice človeško telo, da bi se jaz ne pogubila,
temveč po njegovem včlovečenji dosegla večno
življenje.*

O Bog ljubezni! kje je zavoljo tega moja nasprotna ljubezen in hvaležnost? Oj, jaz uboga! ne da bi toliko bolj goreče ljubila tebe in tvojega Sina, sem le žalila tebe in njega. Ljubila sem svet, kateri veliko obeta, pa ničesar ne dá in ne more dati; in pozabila sem tebe, ki si mi dal svojega Sina. Ljubila sem nečimurnost, katera kakor dim naglo zgine in zapusti žalosten spomin; za-te pa, o Vir večnega življenja! po svoji neumnosti nisem marala Ljubila sem svoje telo in stregla sem svojim počutkom, in zavoljo tega padla iz greha v greh, zanemarjala pa sem tvoje milosti, s katerimi si hotel mojo dušo podpirati in pokrepčati.

O Bog, da bi jaz noč in dan objokovala to svojo grdo nehvaležnost! O dobrotljivi Bog! poglej milo Srce Jezusovo, že začčenja iz globočine deviškega telesa za-me zdihovati, in milosti prositi.

In — o moj mili Jezus, večna Beseda, Sin Najvikšega! kje je tvoje neskončno veličastvo, tvoja moč, tvoja svetlost? Vse si iz neizmerne ljubezni do mene skrtil in omejil v temo deviškega telesa. O kako sem v stanu se povzdigovati, ko vidim, kako globoko si se ponižal, ti Najvikši? kako bi mogla iskati

prazne hvale in časti pri ljudeh? O ponižni Jezus! imej usmiljenje z mojim nespametnim napuhom in stôri, da po tvojem zgledu ljubim skrito, nepoznano in samotno življenje.

Pravične in bogoljubne duše, ki so pred tvojim prihodom bile na svetu, so vedno zdihovale po tebi, in klicale v nebo in na zemljo, naj bi že skorej tebe videle: jaz pa — oh! imam tako slabe in majhne želje tebe uživati, ker si ti vendar v altarski skrivnosti pričujoč in osebno prebivaš med nami. Oj, da bi tudi jaz po tebi vedno hrepenela in se razveseljevala v tvoji sveti pričujočnosti.

Sveta Devica! ako bi jaz ne bila grešnica, bi ti ne bila spočela Sinu božjega v svojem svetem telesu; ker le zavoljo tega se je on včlovečil v tebi, da bi s slabostjo moje nature ozdravil slabost moje duše. Po tem takem imaš, o milostljiva Srednica! vzrok dovolj, za-me skrbeti in prositi! Amen.

II.

O svetih božičnih dnevih.

O preljubo Dete božje! kaj že v jaslicah začneš moj božji Učenik biti in mi precej tam pridigovati, kako čisto nič mi ni ceniti

bogastva, lišpa, mogočnosti in telesne zložnosti. Ti si življenje in luč ljudij, vsi bi te morali sprejeti, vsi se razveseliti tvojega prihoda in k tebi hiteti — ali zgodi se ti ravno nasprotno. Le neumne živali z revnimi pastirci so tvoji kraljevi častniki. o kralj nebes in zemlje! posvetni otroci pa, ki ljubijo denar, mogočnost, čast in počutensko veselje, nočejo k tebi priti, ker že v jaslicah učiš ljubezen do uboštva, zaničevanja in križa.

Poželjenje bogastva zmami srce, oslepi um in obteži dušo in vest; je porodnica neusmiljenja, goljufije, tatvine, krivice, pozabljivosti Boga, razuzdanega veseljenja in žalovanja, jeze in nevoščljivosti in brezštevlnih družih napak in hudobij, katere pogreznejo človeka v pogubljenje. Za tega voljo, o božji Zdravnik naših duš! si precej ob svojem prihodu na svet izvolil uboštvo, da bi nas najprvo učil in vodil s svojim zgledom, preden si mogel to oznanovati s svojimi ustmi Hlev, revne jaslice, slama, na kateri si ležal, mi glasno dopovedujejo tvojo misel, in tvoj duh me v srcu opominja tebe posnemati.

1. O premili Jezus! ako tirjaš od mene, da zapustim vse svoje premoženje, glej, iz ljubezni do tebe se rada odpovem vsemu; ako

pa ni tvoja volja, mi pa dobrotljivo dodeli, da moje srce ne bo imelo ljubezni in hrepenčih želj do minljivih rečij, da rada pomagam ubogim, in zarad časnega dobička ali kake minljive sreče tebe nikoli ne pozabim ali ne razžalim, in potrpežljivo trpim revščino in njene nadležnosti, če si mi jo namenil. Nisem li zadosti bogata, ako tebe ljubim, in po ljubezni tebe imam, moj Bog in moje vse?

2. O moj Jezus, novorojeni kralj nebes in zemlje! kaj ti si zaničevan, od vseh ljudij zavržen in zapuščen, in moraš v hlevu prebivati? Kaj takó ravna s tabo slepi in nezvesti svet, kateremu sem se jaz neumna iskala prikupiti? Oj, da bi s tabo, o Jezus! rada zaničevala ta svet in rada prenašala, ako bom od njega pozabljena in zaničevana.

3. Ti se jokaš in točiš solze, o sveto božje Dete, to je vse, kar ti dopusti tvoj nerazvezani jezik; ali kako globoko mi gredó k srcu te tvoje solze? Z njimi mi daš spoznati, da se še pokoriš za-me ubogo grešnico, ker se tvoje prežlahtno telo, na trdi slami ležeče, ob hudem zimskem času mrzlotte trese in tvoja duša od velicega milovanja toči gorke solzé.

Oj, kako dolgo, moj premili Jezus! ti bo delalo žalost moje srce? kako dolgo te bo

preganjalo v sredi tvojih bolečin, in ti z ne-
 usmiljenimi Bellehemci prebivališče odreklo!
 Oj, kako dolgo bom stregla svoji zložnosti, le-
 tala za sladnostmi svojih počutkov in tebe
 zastonj pustila jokati! Oh, odpri mi svoje
 božje Srčece, ter mi dovoli premišljevati tvoje
 bolečine in zdihljeje, da s tabo svoje grehe
 objokujem in omijem v solzah, ki jih za-me
 prelivaš. Amen.

III.

Na novega leta dan.

O Bog! kako si dober, da množiš leta
 mojega življenja in mi daješ toliko pripo-
 močkov in priložnost, tebe ljubiti in si nebesa
 zaslužiti? O kako sem neumna, ki tako malo
 spoznam to tvojo dobroto, in s praznim in
 nemarnim življenjem zamujam toliko milostij,
 in v tvoje razžaljenje obračam, kar bi me
 moralo spodbujati, da bi tebe ljubila!

Koliko ljudij in narodov je na zemlji, ki
 ne spoznajo tebe in tvojega ljubega Sina, ki
 se bodo za tega voljo pogubili; mene ubogo
 pa si razsvetil, o preljubi Oče! z lučjo svete
 vere, me preobložil z milostmi in dobrotami,

mi obljubil večno veselje, in vendar kako malo hvaležnosti vidiš nad menoj!

Kaj mi od toliko let, ki sem jih preživela, ostane družega, kot oster odgovor, ki ti ga bom morala od njih dati; ker morda nisem ene ure živela po tvoji volji? Kaj bi le storili oni ubogi ljudje, ki zdaj sedé v peklenškem plamenu, če bi mogli še priti na zemljo? Bi le en trenutek pustili brez prida preteči? In koliko se slepi posvetni ljudje trudijo in prizadevajo za majhen dobiček, ali samo ljudem se prikupiti; ko jaz skoraj ničesar nočem storiti za-te, o neskončna Dobrota! in da bi si zaslužila večno zveličanje? O Bog! poglej, koliko tvoj edinorojeni Sin, naš Zveličar, zame trpi v bolečem obrezovanju; daj mi zavoljo njega, da odsihdôb le tebi samemu živim, in v tvojo sveto službo obračam vse ure in trenutke, ki jih imam še preživeti. Amen.

IV.

V veliki praznik svetih treh Kraljev.

Vsemogočni Bog! ki si Modre iz jutrove dežele po zvezdi pripeljal v Betlehem in te prvence slepega ajdovstva razsvetlil s svojo

milostjo: kako močno osramoti njih vera in njih pokorščina mojega dremotnega in ustavljivega duha? Komaj so bili ugledali zvezdo, že so se vzdignili in se urno odpravili na težavno in dolgo pot.

Kolikokrat, o moj Bog, si razsvetlil moje srce z lučjo svoje božje milosti, in tvoj sveti Duh me je nagiboval iskati Jezusa, tvojega edinorojenega Sina in za njim hoditi, in vendar sem jaz to, o kolikrat, zanemarila! Stokrat sem delala najboljše sklepe, in kako lahko in naglo sem se dala s kako majhno rečjo spet od njih odvrniti! Kako bi meni potem šlo, ko bi ti, moje omahljivosti naveličan, drugim dal milosti, katere sem jaz tako malo čislala, kakor si poklical ajde k svojemu Sinu, ker ga njegovi niso hotli spoznati!

Pa ravno na tvojo dolgo zanašljivo milost in potrpljenje stavim svoje zaupanje. Daj mi, kako, onim Modrim jutranje dežele za zvezdo, za lučjo svete vere hoditi, da iščem, najdem in ljubim tvojega božjega Sina! Dodeli mi, o Bog usmiljenja! to milost, po ravno tem svojem preljubem Sinu, kateremu bodi s tabo in svetim Duhom večna čast in hvala. Amen.

V.

O nedeljah po svečnici do svetega posta.

O moj ljubi Jezus! s koliko žalostjo in nevoljo moram vendar gledati, kolikanj greha delajo razuzdani otroci tvoje cerkve v tem času v svoji razuzdanosti, nezmernosti in požrešnosti, v predrzni in ajdovski norosti, in tako najzbadlivejše žalijo tvoje čisto božje Srce, zakaj take reči so tvojim očem velika gnjusoba. Usmili se, o Gospod! slepote in otrpnosti teh nesrečnih, in če se ne dajo k tebi obrniti, o vsaj ne dopusti, da bi se jaz, tvoja hči, udeležila takošne malopridnosti in hudobije, velikoveč dodeli, da jaz s svojo ljubeznijo po moči nadomestujem nehvaležnost svetá in tebi storjeno nečast. Zato se hočem odpovedati vsem dobrovoljnim raztresenostim, h katerim bi utegnila povabljena biti. Čas pa, kateri mi bo ostal po spolnjenih dolžnostih in hišnih opravilih, bom preživela v samoti, v molitvi, v družini bogaboječih devic in v cerkvi pred sedežem tvoje ljubezni v češčenju tvoje ljubezni, da bi sprosilá sebi in vsem drugim grešnikom in grešnicam milost in usmiljenje pri tebi, o Jezus! Amen.

VI.

O postnih nedeljah.

O Bog in Odrešenik ljudij! ti si po svoji cerkvi postavil sveti postni čas. da bi mi grešniki neukretno meso križali s pritrgovanjem, s pokoro očiščevali svoja srca, povzdigovali svoje misli k nebeškim rečem in se med tem časom živo spominjevali tvojega britkega trpljenja in tvoje smrti.

Dodeli, o Bog, da se ta sveti čas resnično pokorim in zatiram svoje mesene želje, da odrečem svojemu telesu nezumno uživanje ter rajše z obžalovanjem in solzami hranim svojo dušo.

Ko bi pač mogla, o Jezus, prijatelj moje duše! tvoje britkosti in bolečine, tebi storjene grozovitosti in tvojo sramotno smrt na križu vedno pred očmi imeti, da bi s tabo vstala k novemu življenju. Amen.

VII.

Veliki teden.

Preberi vsaki dan v II. delu mašne molitve o trpljenju in smrti Jezusa Kristusa (stran 175), ali križevni pot v VII. delu.

VIII.

O velikonočnih praznikih.

Zdaj, o moj najčastitljivejši Jezus! je dokončana ostra pot tvojega trudapolnega življenja; konec je vsega tvojega trpljenja in tvojih bolečin; smrt in pekel sta premagana; človeški rod je odrešen; Bog je spravljen; nebesa so odprta; in ti, o moje življenje, si vstal v časti in mogočnosti in ne boš vekomaj več umrl. da — s svojim vstajanjem obljubiš tudi meni vstajenje in večno življenje.

O kako se neizrečeno veselim, o častiti Jezus! s tvojo sveto cerkvijo, katera ti povsod po celem svetu prepeva trikrat veselo alelujo! Zahvalim se ti za tvoje neizmerno trpljenje, h kateremu te je le tvoja neizmerna ljubezen mogla nagniti; hvalim, častim in ljubim te, kolikor najbolj more moje srce. Pa oh! ta ljubezen je še slaba, stari človek živi še v meni, smrt in greh gospodujeta še v moji slabi natori, in niso še pomrla pozemeljska nagnjenja. Kdaj, o moj preljubi Zveličar! bom jaz premagala te revščine; kdaj boš obudil mojega duha k popolnejšemu življenju; kdaj mi boš pokazal svojo novo lepoto, da se mi pristudi nečimurnost in veselje sveta? O moj Bog in Gospod! daj mi videti častitljive

rane tvojih prebodenih rok in nog in tvojega presvetega Srca, da se v nje skrijem, in ostanem v njih skrita! Dodeli mi svoj mir, katerega ne razume meseni človek in ukroti moje neukretno poželenje, katero mi je v dušnem napredovanju na poti.

Moj Jezus! govôri le eno besedo moji duši in ona se bo razveselila. In če moje umrljive oči zdaj ne morejo videti tvoje lepote, vendar vem, da mi jo boš kdaj pokazal, ko bo moje pozemeljsko telo prenovljeno vstalo iz prahu groba. Ali bi bila še v stanu človeška lepota moje srce premotiti, ko imam zveličansko upanje, s temi svojimi očmi tebe vekomaj gledati? O presrčno upanje, v katerim živim in umrjem! Amen.

IX.

Križev teden.

Poglej in beri v ta namen v I. delu prvi in drugi oddelek (stran 1 — 12), o sveti molitvi.

X.

V praznik vnebohoda Kristusovega.

Čas se je približal, o častiti premagalec svetá, smrti in pekla! da se zopet povrneš

v nebesa, iz katerih si prišel k nam grešnikom. Kako bom mogla še dalje živeti v ti dolini solz, kako se še dalje razveseljevati teh nečimurnih minljivostij, ko tebe, mojega upanja in zveličanja ni več tù doli? Nič več nočem po pozemeljskem hrepeneti, temveč po vikšem, po nebeškem.

Ti, o moj Jezus! si v nebesa šel po svoji božji moči; jaz pa bom v duhu s tvojo pomočjo za tabo hodila, dokler se ne bo moja duša, rešena iz svoje ječe, k tebi povzdignila, in na sodnji dan prišlo tudi moje telo k tebi. Takrat bom s tabo šla v tvoje veselje in tvojo čast, in bom vekomaj pri tebi. Pa kakor si ti, moj Zveličar! po križu in trpljenju moral iti v svojo čast, ravno tako hočeš, da tudi jaz po križu in trpljenju pridem k tebi. O moj Jezus! k vsemu sem pripravljena, da bi te le kdaj smela v tvoji popolni lepoti gledati in večno uživati in ljubiti! Podpiraj me, da se tega vredno storim

XI.

O binškoštnih praznikih.

Poglej molitev o svetem Duhu v II. delu, tretji oddelek. (Stran 50).

XII.

V praznik svete Trojice.

Poglej v II. delu, tretji oddelek, I. pre-
mišljevanje o presveti Trojici. (Stran 45.)

XIII.

V praznik sv. rešnjega Telesa.

Poglej v II. delu, tretji oddelek, X. pre-
mišljevanje za četrtek. (Stran 81.)

Drugi oddelek.

Prazniki Matere božje.

I.

V praznik čistega Spočetja Marije.

(8. grudna.)

O prečudna, o neprimerljiva Devica! s ponižnim in pobožnim srcem te častimo. Po pravici sveti Duh o tebi govori, da veliko devic si je nabralo mnogo zakladov — ti pa si jih vse preseгла, in da si zrasla med vsemi hčerami kakor lilija med trnjem; ker device, ki so se svetile zavolj velike svetosti, so vendar bile vse v grehu spočete, in so na svet prišle kakor otroci jeze božje. Ali vse drugače je pri tebi, o Devica! Ti sama izvoljena izmed tisočerih prideš vsa lepa in čista, brez vsega greha in madeža iz božjih rok, in že v svojem

spočetju stopiš na glavo kači, ki je okužila s svojim trupom vse ljudi. Presrečni stariši, Joahim in Ana! vajina prošnja je čez vse pričakovanje uslišana; izročeno vama je najdražje blago. Pa tudi upanje našega zveličanja je zdaj blizo. Tempelj je že tù, v katerem se bo razodelo. Kmalo bo izhajalo Solnce večnega življenja, ker napoveduje ga že Marija, zgodnja danica! Globoko je bil človek padel po grehu, vendar pri Mariji se je sošla vsa rajska lepota, katera je bila lastna človeku pred padcem, da bi postala podoba in ogledalo največje čistosti in lepote. Po pravici se veselimo Marijinega bližnjega prihoda, katera nam je od Boga izvoljena in z milostmi napolnjena, postala nova Eva, t j., resnična mati živih. Dobrotljivo tedaj sprejmi, o Marija, naša pozdravila, da bomo vredno obhajali tvoje sveto Spočetje. Po svojem nemadeževanem Spočetju pa, o milostljiva Devica! mi sprosi odpuščenje storjenih grehov, in oprostenoje tistih, ki se jih ima bati moja slabost. Amen.

Moli danes dnevne molitve čistega Spočetja Device Marije. (Glej stran 202.)

II.

V praznik Marijinega rojstva.

(8. kimovca.)

Sveta Gospa in Srednica! ti si enako vzhajajoči jutranji zarji naprej šla Solncu pravice, in prepodila dolgo noč, v kateri je tičal svet štiri tisoč let. Kako veselje je, če se med nami kaki materi porodi dete, in vendar je le revna stvar, v grehu spočeta in rojena; ti pa, o najčistejša med vsemi devicami! popraviš, kar je zagrešila Eva in namesto prokletstva prineseš zveličanje in blagoslov. Kakó se imamo tedaj tvojega rojstva veseliti? Ti si najpopolnejša in najžlahtnejša izmed vseh stvarij. Po tebi se je prikazal prvi žarek božje milosti zgubljenemu, v grehu zakopanemu človeškemu rodu. Podpiraj me, o milosti polna! oj, s svojimi grehi sem tolikrat zapravila milost božjo, bodi pri Bogu moja srednica ti, ki si Mati Zveličarjeva! Tvoje priprošnje ne bo zavrgel. Njemu bodi čast na vekomaj. Amen.

III.

V praznik darovanja Marije.

(21. listopada.)

*Najsvetejša Devica! živi tempelj svetega Duha, kateri te je že ob spočetju obdaroval z vsem bogastvom svojih milostij: danes si se darovala svojemu Bogu, ko si zapustila očetovo hišo in se zaprla v tempelj ter se že v tretjem letu svoje starosti vadila svete samote, pridnosti in pokorščine, ko druge hčerke tisti čas še neizbujenega uma potra-
tijo v nedolžnih igrak. Ti pa si že v svoji nežni dobi v gledanje večnega Boga zamak-
njena, in iščeš svoje veselje užgati pri naj-
čistejši ljubezni, v premišljevanju tistega, kateri je tvoje čisto telo izvolil v svoje pre-
bivališče. Kako lep zgled daš meni in vsem devicam, posvetnemu veselju in družini
ljudij se odpovedati, in s samoto, pridnostjo in pokorščino obvarovati nedolžnost duše in
čistost telesa. Daj, o najsvetejša Devica! da te posnemam. Amen.*

IV.

V praznik oznanenja Device Marije.

(25. sušca.)

Presveta Devica! na današnji dan je Bog v tebi storil čudež, ki je bil dosihdôb prikrit celo nebeškim duhovom. Od vekomaj izvohljena, se današnji dan izmed vseh žen oznanuješ za Mater božjo. Vsemogočni Bog ti po velikem angelju ponudi materinstvo Sina božjega; sveti Duh pride čez te; moč Najvišjega te obsenči; večna Beseda se spusti na tvoje privoljenje iz nebes in včloveči se v tvojem telesu.

Kdo te more, o preblážena Devica! zardosti zahvaliti, kakor zaslužiš, ki si z eno besedo revni svet zopet spravila na noge? Kdo je v stanu razumeti tvojo čast, tvojo visoko vrednost? Kako se moreš deklo Gospodovo imenovati, ko te je Mater svojo izvolil med vsemi ženami?

O ponižna Devica! da bi te vselej posnemala in se nikdar ne povzdigovala zavolj telesnih in dušnih darov, ki sem jih prejela od Boga, veliko več svoj nič spoznala in vse le Bogu pripisovala. Amen.

V.

V dan obiskanja svete Marije Device.

(2. malega srpana.)

Koliko čednost mi razodevaš, božja Mati, s tem obiskanjem svoje tete Elizabete? Razodevaš pokorščino, ker se odpraviš na pot, dasiravno je dolga in ti šibkega trupla, in hitiš naglo čez hribe, voljo božjo spolnit; razodevaš globoko ponižnost, ker se ne braniš, kot Mati Gospodova obiskati deklo Gospodovo! dalje svojo dobrotljivo milosrčnost, ker prideš v izvirnem grehu spočetemu Jezusovemu napovedovalcu (Janezu) na pomoč; razodevaš notranjo ljubezen in češčenje do Boga, ker očitno oznanuješ božja dela; in zadnjič tudi svojo lastno spoznanje in zaničevanje, ker vse pripisuješ milosti božji, ničesar pa ne svojemu zasluženju.

O Devica vseh devic! kdo je vstanu tebe kdaj zadosti hvaliti? in kateri malopridnež bi se podstopil zmanjševati in v nič dajati tvojo visokost, mogočnost in častitljivost, ko si že s pozdravljenjem čudeže storila?

Moje vsakdanje prizadevanje naj bo, o prečudna sveta Devica in Mati, spoznavati

tvojo mogočnost, priporočevati se tvoji priprošnji in popolnoma se izročevati tvojemu varstvu in tvoji brambi. In ako me uslišiš po meri mojega zaupanja, mi ne bo ničesar manjkalo, ako s svojo mogočnostjo skleneš tudi svojo voljo. Pa saj nisi v stanu zatajiti svojega materinega srca, ker nikoli se ni slišalo, da bi bila zapustila koga, kateri je na-te in na tvojo priprošnjo stavil svoje zaupanje. Pošlji mi svojo pomoč, o mati milosti, hiti mi pomagat, ti tolažnica grešnih Evinih otrok, za Bogom si ti moje največje zaupanje. Amen.

VI.

V praznik očiščevanja Device in Matere Marije.

(Svečnica. 2. svečana.)

Visoko česčena Devica! danes je dan tvojih posebno velikih čednostij, z njih svetlobo razsvetljuješ vesolni svet. Ti, najčistejša, neomadeževana Devica in Mati se vstopiš tje, enako nečistim ženam, ravno kakor bi tudi ti potrebovala očiščevanja, dasiravno si čistejša, kot nebeški angelji. In ne oziraš se

na to, da postava očiščevanja ni bila dana za-te, ne za tvojega Sina. Tako želiš vso postavo spolnovati in zakrivati pred ljudmi svojo veliko vrednost. Jezus je pri obrezovanju na-se vzel znamenje grešnika, in ti vredna mati tacega Sina, iz želje ga posnemati, hočeš veljati za ženo, ki potrebuje očiščevanja. Kdo izmed teh, ki so okoli stali, te bo mogel spoznati za to, kar si — najčistejša mati dolgo zaželenega Mesija? Gotovo ne drugi, kakor Jožef, tvoj deviški ženin in pravični Simeon in bogaboječa vdova Ana. Pa ravno to pričevanje je bil prvi meč, ki ti je prebodil srce, ker starček Simeon ti prerokuje, da ta tvoj ljubi Sin bo imel veliko trpeti. Pri vsem tem ga ti daruješ nebeškemu Očetu v spravno daritev za človeški rod in se tako ponižno in potrpežljivo podvržeš vsem prihodnjim britkostim in bolečinam. O velikosrčna Devica! sprosi mi močno milost, da tebi enako natanko spolnujem vso postavo, ne zmenim se za sodbe ljudij, in se ponižno in voljno podvržem vsacemu križu in trpljenju. Amen.

VII.

V praznik vnebovzetja Marije Device.

(15. velk. srpana.)

O Marija, naša ljuba mati! tako tedaj zapustiš našo zemljo, to dolino solz in se vzdigneš v najvikša nebesa, kamor te angelji božji sami nesejo, kjer si bila kronana kot Kraljica nebes in zemlje, in sediš na sedeži zraven svojega Sina v največji svetlobi. — S kakim veseljem si, o Mati božja! napolnila nebesa, ko so angelji in svetniki ogledali tisto telo, katero je Sina božjega nosilo na zemlji, in ko so zagledali tvoje obličje, katero je obličju Sina božjega najbolj podobno? Pa tudi, o prečastita mati Jezusova! kakošno veselje, kakošne sladkosti si morala ti sama občutiti v svojem srcu, ko zdaj za vselej s svojim Preljubim sklenjena, prejemaš plačilo za svoje visoke čednosti, in ko si svoje težavno popotovanje na zemlji premenila z vednim gledanjem lepote Najvikšega? O nebeška Kraljica! ozri se s svojega presvetlega sedeža na-me preubogo, ki sem še na nevarnem, nepokojnem morju tega sveta, bodi

vedno čuječa nad menoj, varuj me, naj ti bom vedno priporočena, in prijetni duh tvojih prelepih čednostij naj me vleče za tabo, da pridem za tabo v nebesa, kjer bom s tabo svojega Boga in Odrešenika z Očetom in svetim Duhom ljubila vekomaj. Amen

(Posluži se v tem in družih Marijinih praznikih molitev in premišljevanj o čednostih Device Marije v VI. delu te knjige.)

Tretji oddelek.

O godovih svetnikov božjih.

I.

Molitev k sv. angelju varuhu.

(Prvo nedeljo kimovca.)

O moj sveti angelj varuh, moj najzvestejši spremljevalec skoz celo moje življenje, kateremu sem od Boga z dušo in telesom izročena; zahvalim se ti za vso ljubezen in skrb, s katero čuješ za moje dušno zveličanje! Žal mi je, da sem se ti neubogljivo skazala in te tolikrat žalila s slabim zadržanjem; prosim te, odpusti mi, zanaprej se ti hočem pokornejšo skazati in te ne več žaliti. Bodi moj posebni prošnik in nosi vse moje potrebe pred božji sedež. Varuj me po moči, ki ti jo je podelil Bog, vseh dušnih in telesnih nevarnostij; brani me pred sovražniki mojega zveličanja; pomagaj mi, da srečno premagam

vse grešne skušnjave; sprosi mi milost, vedno v strahu in pričujočnosti božji živeti, da tebi, čistemu duhu enaka, ostanem čistega srca; stori, da bom čuječa in se previdno varovala, da ne pohujšam ne z besedami, ne z deli ni enega onih malih, ki verujejo na Jezusa in katerih angeli zmiraj gledajo obličje nebeskega Očeta. Podpiraj me v križih in težavah, ne zapusti me v poslednjem smrtnem boju, in pripelji mojo dušo čisto in neoskrunjeno k Bogu, njenemu večnemu Sodniku. Amen.

II.

V praznik vseh Svetnikov.

Poglej VI. premišljevanje v II. delu, str. 59.

III.

Vseh vernih duš dan.

O usmiljeni Bog! prosimo te po dragi krvi Jezusa Kristusa, s katero si zbrisal naše dolge, da se usmiliš v vročih vicah trpečih duš in jih rešiš iz ječe, v kateri morajo dolg svojih grehov do zadnjega vinarja poplačevati.

Nočem, o Bog! da bi se ne zadostilo tvoji božji pravici, temveč da jim iz obilnega zaklada

zaslužnja Jezusa Kristusa in iz molitve cerkve pustiš toliko v dobro priti, kolikor potrebujejo, da poplačajo svoje dolge.

»De profundis.«

Molitev za verne mrtve.

Iz globočine vpijejo k tebi, o Gospod! duše iz kraja svojega očiščevanja.

Nagni milostljivo, Gospod! svoja ušesa na klicanje njihovega duha.

O Gospod! ako boš zavolj pregreh odgovor terjal; kdo bo obstal?

Le samo pri tebi je odpuščenje; le samo ti moreš rešiti in oprostiti

Gospod! one čakajo tvoje pomoči; ti jo obetaš — one upajo v tvojo besedo.

Gorečnejše kakor po jutru hrepené po tvoji pomoči.

Gospod, ne pusti jih zastonj upati! Saj si dobrotljiv in toliko rad pomagaš.

Kazen in muk zavolj njih grehov jih boš rešil, o Gospod!

Oče naš i. t. d.

Gospod! daj jim večni pokoj,

In večna luč naj jim sveti.

Od vrat peklenškega brezna,

Reši, o Gospod! njih duše.

Naj počivajo v miru.

Amen.

Gospod! usliši mojo molitev.

In moje vpitje naj pride do tebe.

M o l i m o .

Bog Stvarnik in Odrešenik vseh vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov; da milostljivo odpuščenje, ki so ga vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

IV.

V dan kakega aposteljna.

Častiti prijatelj in nasledovalec Jezusov, sveti I., ti veš, koliko prizadevanja in truda, koliko zopernosti in preganjanja si pretrpel, da bi Ime svojega božjega Učenika in njegov svet nauk nevernikom oznanoval in razširjal med njimi. In v vseh nadlogah in mukah si bil poln veselja in si se štel za srečnega, da si zavolj Jezusovega Imena imel kaj prestatiti in trpeti. Tvoja velika gorečnost te je

storila srčnega, in tvoja stanovitnost zmagovalnega. -- Moj spol mi sicer ne dopusti oznanovati svete vere divjim narodom; pa vendar tudi meni je mogoče razširjati čast božjo in ljubezen svojega Zveličarja, če le storim, kar moj Bog od mene tirja v mojem poklicu, in tako pobožno živim, da spodbujam svojega bližnjega. Tudi morem z molitvijo pripomoči k spreobrnjenju trdovratnih grešnikov, in vse svoje dejanje in nehanje, svoje križe in trpljenje morem v ta namen Bogu darovati. In ti, sveti apostelj! mi moreš od Boga zadobiti te milosti, ki jih želim po tebi prejeti.

V.

V dan kakega mučenca.

Sveti I., ki te je sovražil hudobni svet, in ki si svojo kri prelil iz ljubezni do Jezusa Kristusa; ti si v resnici mogel reči z velikim aposteljnom: „Kdo me bo ločil od ljubezni do Jezusa Kristusa?“ saj ti si zanj, ki te je ljubil, prestal lakoto in žejo, vročino in mraz, preganjanje in nadloge, ječo in muke, in si premagal vso peklenško moč. — O kako rada bi bila tudi jaz tebi enaka, in rekla sem že tolikrat, da sem pripravljena za Jezusa vse

voljno trpeti, zanj v ječo in smrt iti; tako sem včasih govorila, ko me je prijela posebna gorečnost, in je moj Bog govoril k mojemu srcu. Ko pa je prišla priložnost svojo obljubo v dejanju skazati, se ustraši moje srce, moje dobre misli zginejo in ugasne moja gorečnost. Kaka majhna skušnjava, ali kaka majhna zopernost me more omahljivo storiti; ali pa me je sram se pobožno skazati, ako me predrzni zasmehujejo, in se bojim njih zamere. In ko me preraste moja slabost, zapustim svojega Boga in Zveličarja. Kako bi bila potem v stanu za Boga prestati smrtne bolečine? Rada bi bila s tabo, o veliki prijatelj božji! venčana, pa kako, ko se do krvi ne vojskujem zoper greh

Prosi za-me, o častiti spričevalec Kristusov! da se jaz z večjo resnobo vojskujem zoper meso in kri in zoper hudobni svet; in če ne morem doseči tolike sreče, da bi svojo kri prelila za Boga in njegove svete resnice, mi sprosi vsaj milost, da s potrpežljivostjo in notranjim veseljem prenašam križ in da se ne dam nobeni človeški moči, nobeni skušnjavi, ne zadržkom od dobrega odvrniti, in da zvesta ostanem svoji obljudi, ki sem jo storila pri sv. krstu in potem večkrat ponovila.

VI.

V dan kakega spoznovalca.

Sveti I., ki si se odpovedal vsaki hudobiji, vsem počutenskim poželjivostim, v pobožnosti, pravičnosti in zmernosti živel, in kakor zvest hlapec čakal prihoda svojega Gospoda, kateri ti je dal večno plačilo — kdaj bom jaz nastopila tvojo pot, in dosegla svojo domovino? Oh, le predaleč sem od obojnega. Pot tje je trpljenje, zatajevanje same sebe, in nepretrgana stanovitnost v čednosti. Jaz pa ne morem prenašati še kakega majhnega križčka; čisto malo ali ničesar ne odrečem svojim počutkom; in če mi manjka le kaj majhnega, ali ne gre vse po moji volji, že sem nevoljna in žalostna.

Ti si bil usmiljen do bližnjega, krotak do zopernikov, dobrotljiv do revnih, ponižen in pokoren do predpostavljenih; jaz pa ljubim le samo sebe, sem trda in ostra proti podložnim, neprijazna in nepriljudna proti svojim vrstnicam, godrnjava in nepokorna proti predpostavljenim, srdita proti zopernikom. In pri vsem tem si delam upanje, ravno to doseči, kar si ti dosegel v nebesih! O izvoljeni prijatelj božji! ozri se z usmiljenjem na mojo

revščino in izprosi mi milost, ki si jo upam po tebi zadobiti, da tebe nasledujem, in po poti, ki si mi jo ti pokazal, dospem v nebeško domovino.

VII.

V dan kake device in mučenke.

Sveta devica in mučenka I., tvoja čednost je bila ljubezen do Jezusa, katera ti je pridobila dvojni venec devištva in mučeništva. S čistostjo duše si si prikupila njegovo Srce, s čistostjo telesa si se ž njim poročila. Katera ljubljenska bi ne bila pripravljena vse, celo življenje dati za svojega ljubega? Torej je hrepenenje, s svojim ženinom v nebesih sklenjena biti, tebi smrt in vsako muko storilo sladko in prijetno. O blažena devica in spričevalka Kristusova! ko bi pač mogla tudi jaz Jezusa ljubiti, kakor si ga ti ljubila, potem bi izginil svet z vsemi svojimi nečimurnostmi izpred mojih oči. Kaj je ljubezen umrljivega človeka? Koliki slabosti in nepopolnosti je podvržena celo najgorša ljubezen, in velikokrat se konča v britkosti in kesanju, ali z ločitvijo. Jezus samo nam ostane večni, in smrt nima moči, ljubezni do njega v srcu zadušiti. Pozemeljsko ljubezen slabi trpljenje;

ljubezen do Jezusa pa očiččuje križ, skuša trpljenje, utrjuje in povikšuje potreba in težava, zadnjič venča potrpežljivost. Pripomozi, o prijateljica Jezusova! da po tvoji priprošnji ljubim Jezusa. kakor si ga ti ljubila, da telo in življenje dam, če bi bilo treba; in Jezusa ne zapustim ne v življenju, ne v smrti.

VIII.

V dan device, ki ni mučenka.

Če preudarim, o sveta I., kako si srčno ljubila Jezusa, in vendar svoje krvi nisi prelila zanj; si mislim, da ti je le manjkalo takošne priložnosti, ne pa volje. Saj tudi mati Gospodova, ki je presegla vse stvari v ljubezni do Boga, ni umrla kakor prava mučenica. Vem pa, da križano življenje, kakor si ga ti živela, je hujša in daljša muka. kakor prelivanje krvi in celo smrt. Iz ljubezni do Jezusa si križala svoje žlahtno in nedolžno meso, se odpovedala posvetni prijetnosti in raztresenosti, zatirala nerodno nagnenje in se vedno zatajevala. Zaničevanje, pozabljenje, zasmehovanje svetá, telesne bolečine, otožnost duha, vse to si skusila in pretrpela, in kakor se skusi v ognji zlato, bila si ti po težavah

skušena in postala si vredna večnega plačila, katero zadobé tisti, ki so svojo kri prelili za Jezusa. — Tako morem tudi jaz, četudi ne prelivam krvi kot mučenica, skazati Jezusu svojo ljubezen; zakaj saj križ in trpljenje, ki me po božji naredbi zadene skorej vsak dan, pikanje in žaljenje mojih bližnjih, vrh tega zatiranje nerodnih občutljejev, vse to tudi dela nekako mučeništvo, ki je včasi grozno hudo in dolgo trpi. Prosi, o sveta devica! svojega ljubega Zveličarja, da jaz rada, voljno in iz ljubezni do njega vse to trpim in se še sama križam in zoper sebe vojskujem, da pridobim popolnejše mučeništvo in s tem nebeški, nezvenljivi venec Amen

IX.

V dan godu device.

Sveta patrona I., katere ime mi je bilo dano pri svetem krstu, da te častim, v sili na pomoč kličem ter posnemam tvoje čednosti in tvoje življenje. Te tri reči si bom vse dni svojega življenja prizadevala zvesto spolnovati. Kako prav je, da te častim, ker te vesoljna sveta cerkev spozna in časti za prijateljico Jezusa Kristusa, za gorečo služabnico časti

božje, za tempelj svetega Duha, za popolno podobo krščanske svetosti in za mogočno priprošnico.

Čast, ki ti jo morem skazati, je, v tebi Boga častiti in hvaliti, njega zahvaliti za tebi podeljene milosti, tvojo veliko moč pri Bogu in tvoje velike čednosti spoznati in svetu znane storiti, se tebi v sili in potrebah priporočevati in na-te klicati in tvoje pobožno življenje nasledovati. Da v dejanju dosežem ta svoj sklep, potrebujem pa tvoje priprošnje; naj ti bom o moja sveta patrona, tudi v prihodnje priporočena!

X.

V praznik cerkvenega posvečenja.

Premilostljivi Zveličar! ki si iz neskončne ljubezni do človeških otrok in iz goreče želje, med njimi prebivati, v cerkvah na tebi posvečenih altarjih resnično in osebno pričujoč in v njih milostljivo poslušáš naše molitve; bodi tisočkrat češčen in hvaljen, in ostani vedno med nami! Iz tega namena, da bi se verni spomnili tvoje neskončne ljubezni in da bi ne pozabili tistega dne, ko je bila ta cerkev v službo božjo blagoslovljena, da bi mi tù v duhu in v resnici Boga molili in mu služili,

je sveta cerkev postavila ta praznik. O kako veličasten in svet je ta kraj! V resnici je tej hiši božji došlo zveličanje. Hvaleč in zahvaljujoč Boga in v duhovnem veselju hočem preživeti ta sveti dan, ne kakor tisti brezmišljeni in nehvaležni ljudje, kateri se malo zmenijo za to sveto mesto, in ostanek dneva, da bi ga, kakor oni mislijo, prav praznovali, oskrunjujejo z grdo razuzdanostjo in nezmernostjo v jedi in pijači. Usmili se, o Bog, ki si vselej milostljiv in usmiljen, teh revčev; in sprejemaj dobrotljivo molitve in obljube, katere pobožni in pravični polagajo na tvoj sveti altar, in ne pusti tudi mene revne grešnice neuslišane iti iz tega tvojega svetega tempeljna, velikoveč sam sebi pripravi moje srce za vredno prebivališče, da bom mogla iti v tvojo nebeško hišo. Amen.

Posebne molitve k svetnikom,

do katerih imajo device posebno zaupanje.

XI.

K svetemu Jožefu.

Sveti Jožef! ti ženin Marije Device in rednik Jezusov, koliko milostij imamo po tebi upati zavolj tvoje visoke službe, katera te je povelicala

pred Bogom in ljudmi! Ti si poseben varuh tistih, kateri si prizadevajo za notranje življenje. Razun Matere našega Gospoda in Zveličarja ni bil nikoli noben človek tako natanko z Bogom sklenjen. Tega Boga ljubezni, kateri je hodil in živel med ljudmi, si imel toliko let pred očmi. Kakor Dete božje si ga pestoval na rokah; pokoren ti je bil kakor svojemu očetu; bežal si ž njim in Marijo v Egipt in ga otel pred grozovitim Herodom; spremljal si ga v Jeruzalem; redil si ga s potom svojega obraza; ž njim si živel v skrivni samoti v mestecu Nazaret, poslušal si njegove svete pogovore in nauke; tvoje budenje in spanje, vse tvoje dejanje in nehanje je bilo v Jezusovi družbi in v Jezusovo službo. Kje sem tedaj v stanu najti mogočnejšega priprošnika, da bi zadobila milost notranjega življenja in prave pobožnosti!

Ti si priporočnik ne le tistih, ki hočejo živeti v zakonu, temuč tudi tistih, ki hočejo ostati v deviški čistosti. Tvoja neomadeževana nevesta je bila Marija, tvoj rejenc je bil Bog Sin sam; kje je srečnejši zakon na svetu, kot je ta?

Zavolj deviške čistosti si bil izvoljen v vidnega angelja varuha prečiste Device in

v rednika Sina božjega. Kaj se če potem devica bati, če se zateče v tvoje varstvo?

Enako si priporočnik tistih, ki ne vedó, ali bi izvolili težavni zakonski stan ali vedno devištvo, in se k tebi zatečejo. Bog sam te je vodil po svojih angeljih in po svojem edino-rojenem Sinu na vseh tvojih potih.

Zadnjič si ti tudi tisti, kateri v smrtni uri na pomoč pristopiš temu, kdor se tebi priporoča; ker si sam tako srečen bil, da si umrl v svetih rokah Jezusa in Marije.

Izvolim te, o sveti Jezusov rednik, v svojega priporočnika in varuha, in vse drugo izročim tvoji milosti. Ti poznaš moje potrebe in veliko zaupanje, ki ga stavim na-te.

XII.

K sveti Ani.

O srečna in blažena mati svete božje porodnice Marije! po ti tvoji milosti polni hčeri se sme po pravici soditi, da je bila tebi obilnost milostij od Boga podeljena. Ti si korenina Jesetova, ki je nosila drevo življenja, iz katerega je izšlo zveličanje svetá, začetek življenja, Jezus Kristus.

Srečno je tvoje čisto telo, katero je brez madežno spočelo in rodilo Kraljico nebes, veselje angeljev, upanje grešnikov. Srečne so prsi, ki so dojile in hranile takšnega otroka. Spodobi se, da te častim in spoznam tvojo veliko veljavo, ki jo imaš pri Bogu in pri Mariji, svoji presveti hčeri. Zadobi mi milost, da Sina tvoje blažene hčere po tvojem zgledu ljubim, in da to tvojo ljubo hčer, svojo Gospo in milostljivo Mater srčno častim in posnemam njene svete čednosti.

XIII.

K svetemu Antonu Padovanskemu.

Veliki svetnik in prijatelj božji! naj drugi tvoje velike čudeže, ki si jih brez števila storil, visoko hvalijo in svetu oznanujejo; jaz pa, sveti Anton! premišljujem tvojo deviško čistost, tvojo prisrčno ljubezen do Jezusa, tvojo visoko ponižnost, zatiranje tvojih počutkov in druge lepe čednosti, ki jih po milosti svojega Zveličarja, katero mi ti izprositi hočeš, mislim posnemati; to je tisti čudež, katerega te prosim, da za-me storiš, ker ž njim bom dosegla svoje zveličanje.

O prosi tedaj vendar za-me pri Jezusu, katerega nosiš v naročji, da se vadim v tistih čednostih, katere v mojem srcu bolj in bolj podkurijo ogenj ljubezni božje, da vse nagnenja bolj in bolj zatiram, križ nosim, hvalo ljudi malo cenim in le to storim, kar je Bogu prijetno.

XIV.

K svetemu Frančišku Ksaveriju.

Častiti apostelj Indijanov, kateri si enako velikemu Aposteljnu ajdov prevzel nedopovedljivo trpljenje in delo za čast božjo, za zveličanje bližnjega in za spreobrnjenje nevernikov; ker si prehodil tuje dežele in dele svetá ter prestal lakoto, žejo, vročino in mraz, preganjanje in težave vsake vrste, in mnogotere nevarnosti na suhem in na morju. Kako sem v stanu, tvojo gorečnost premišljevati in ne rudeča postati zavolj svoje lastne mlačnosti v prizadevanju za zveličanje svoje duše? In ko bi mogla jaz kakor ti, brez števila ajdov spreobrniti in ves svet pridobiti Kristusu, kaj bi mi pomagalo, če bi pa pogubila svojo dušo? Ravno ta misel je bila, katera te je spreobrnila in v tebi prižgala goreč ogenj, kateri te je k tako velicemu pripeljal. In

dasiravno si razsvetljen spoznal vrednost ne-
umrjochih duš, nisi vendar kar precej začel
pridigovati, temuč si se poprej z očiščevanjem
srca, z zatiranjem starega človeka in vseh
posvetnih želj pripravnega storil nastopiti
veliko apostoljsko službo, h kateri te je Duh
božji vnel in v tebi povikšal ljubezen do tvo-
jega Zveličarja.

O veliki apostelj ajdov! ne prosim te mi-
losti, da bi delala čudeže, s katerimi si ti
svet pripravil v občudovanje, temuč da se
hočeš mojega spreobrnjenja poprijeti, da bom
spoznala visoko vrednost svoje duše in nič-
vrednost vsega pozemeljskega; da si zmiraj
bolj prizadevam, očistiti svoje srce in svoje
počutke, svetu odmreti in se zatajevati, da p^o
tvojem zgledu ohranim čistost svojega telesa,
in svojemu najdražjemu Odrešeniku vselej
zvesta ostanem v križih, stiskah, zopernostih
in skušnjavah.

(Po devetdnevni pobožnosti do tega čudo-
delnega aposteljna so nekatere pobožne duše
dosegle velike milosti od njega.)

Četrty oddelek.

Psalmi o pokori umevno razlagani.

Prvi psalm o pokori.

Nikar me ne kaznuj, o Gospod! po svoji pravični jezi, usmili se velikoveč mojega revnega stanu. Jaz sem slab in potrt človek, podaj mi svojo roko, ker strah in groza me napada po vsem životu. Kar sem se ločila od tebe, je moja duša vedno omamljena in žalostna. Kako dolgo, o Bog! me boš pustil v tem žalostnem stanu? Oh, obrni svoje milostljive oči na me, in zavoljo svoje neskončne milosti reši mojo ubogo dušo! zakaj ako me moja silna žalost vrže celo v grob, kako ti bom potlej mogla tam hvalo peti? Tebi je znano, o Bog! kako skesano sem že objokovala

svoje grehe. In če nisi še zadovoljen, glej, jaz si hočem celo vsako noč pritrpati svojega spanja in svojo posteljo močiti z obilnimi solzami. Moje od notranje žalosti udrte oči in lica so že misel zbudile v mojih sovražnikih, da sem zastonj pri tebi iskala milosti; pa bežite od mene, vi brezbožni zasramovalci: glejte, Gospod me je pogledal z milostljivimi očmi: in uslišal mojo molitev; moje vedno zdihovanje in žalovanje mu je k srcu šlo. Poberite se tedaj daleč od mene, vi hudobni sovražniki moje duše; vaše hudobno nadejanje naj vam bo v sramoto; zakaj usmiljeni Bog me je zopet milostljivo sprejel. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Drugi psalm o pokori.

Blagor jim, katerim so pregrehe odpuščene!
Blagor človeku, kateremu Bog ni zaračunal greha zavolj njegovega odkritega duha in skesanega srca. Oh! ko bi bila jaz le precej po svojem padcu razodela Bogu svoje grehe, ali jaz sem jih zakrivala. Zato sem tudi padla v največjo revščino in sem prepozno začela klicati na pomoč: ko si ti namreč že vzdignil svojo pravično roko čez me in me prepustil moji grizeči vesti, kakor bodečemu

trnu. Nato tedaj sem obrnila svoje žalostno srce k tebi in nisem iskala dalje svojih grehov zamolčati, temuč skesana sem ti jih spoznala. Rekla sem sama pri sebi: Kaj hočem dalje zakrivati svoje grehe; hočem jih do čistega razodeti svojemu Gospodu in v tem hipu si mi vse odpustil. Po mojem zgledu bodo zdaj k tebi pribežali vsi skesani grešniki in ako ne zamudé časa milosti, se jim ne bo bati tvoje jeze, katero boš razlil čez vse svoje sovražnike, kakor si storil ob času splošnega potopa. Ti sam, o Bog! bodi v prihodnje moje pribežališče v vseh britkostih, katere so mi nakopali moji grehi; ti edini bodi moja tolažba in veselje in reši me mojih dušnih sovražnikov, glej. obdajajo me od vseh strani. Jaz hočem, — si mi ti, o Bog! na to mojo prošnjo odgovoril — Jaz hočem razsvetliti tvojo pamet in ti pot kazati, na kateri boš varna pred zalezovanjem svojih sovražnikov; svojih očíj ne bom odvrnil od tebe. Glejte, vi slepi sovražniki, ki me zdaj zastonj preganjate, da ne boste enaki postali neumnim živalim: imej, o Bog! v brzdi kakor divje zverine vse, kateri se obrnejo od tebe. Moj Bog! s koliko nadlogami obiskuješ grešnika? ko nasproti tvoja milost svoje krilo raztegne čez vse, ki

edino v te upajo. Razveselite se tedaj in od veselja poskakujte vi vsi, kateri z odkritim srcem ne iščete ničesar drugega, kakor božje časti in dopadenja. Čast bodi Bogu Očetu itd.

Tretji psalm o pokori.

O vsemogočni Bog! ne pojdi z mano v oestro sodbo, dokler se ne utolaži tvoja pravična jeza in srd zoper mene; zakaj odkar si vzdignil svojo težko roko nad mano, so me presunile pšice tvoje pravice. Od ene strani se tresem pred tvojo pravično jezo; od druge strani me strašijo in mi ne dajo pokoja moji grehi, ki so mi vedno pred očmi. Oh! moje hudobije so mi prerastle glavo in me ne tlačijo nič drugače, kakor težka butara; in ker sem bila tako slepa in neumna, da nisem precej iskala zaceliti ran svoje duše s skesano spovedjo, so zares začele gnjiti in smrdeti. Tako sem oslabela pod težo svojih grehov in postala velika reva; ves dan so me videli žalostno okoli hoditi; moji storjeni grehi so tako močno razdražili mojo meseno poželjivost, da ga ni zdravega ne nedolžnega uda več na mojem telesu. V tem žalostnem stanu sem v nebó vpila, ravno kakor rujoveč

lev; to moje vpitje je tebi, o Bog! do ušes prišlo, in slišal si celo najskrivnejše zdihljeje moje pobite duše; ti si moje žalostno srce premišljeval in spoznal, da vse moje počutke je moč zapustila: in da bi nikjer drugje pomoči in tolažbe ne iskala, kakor le pri tebi, si še dopustil, da moji najbolji prijatelji, celo moja lastna kri zoper mene stojé; kateri so bili poprej vedno okoli mene, so se umaknili daleč od mene, in oni, ki so se zarotili me umoriti, mi silo delajo od vseh strani; poslužujejo se vse goljufije in zvijačnosti, samo da bi me vjeli, in me celo dolžijo hudobij, katerih nisem kriva. Dasiravno bi se mogla nad njimi maščevati, sem se vendar tako storila, kakor da bi bila gluha in mutasta, v trdnem zaupanju, da se boš ti kdaj mene usmilil. O Bog! ne daj, da bi bila zastonj upala v te. Potožila sem ti že, o Gospod! glej, moji sovražniki od veselja ploskajö z rokami in zaničljivo govore zavolj mojega padca. Ti prideš sicer s šibo nad me, pa glej, k vsemu sem pripravljena, ker so mi moji grehi vedno pred očmi: vsemu svetu jih hočem razodeti in si misliti, da ne morem prestati zadosti sramote zavoljo tolicih hudobij. Med tem ti smem pač oponesti, o Bog! da

mojim sovražnikom gre vse po njih volji in želji: utrdijo in množijo se od dne do dne; vse, kar sem jim storila dobrega, povračujejo s hudim; moja krotkost in dobrotà jim dá priložnost, zaničljivo govoriti o meni. Oh, moj Bog in moj Gospod! ne odstopi od mene, nikar me ne zapusti. Hiti mi pomagat in bodi moje varstvo in bramba zoper vse moje sovražnike. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Četrty psalm o pokori.

O Bog! usmili se mene, glej, jaz sem največja grešnica na svetu, za tega voljo kličem tudi na tvojo največjo milost; in naj bi mi bili moji grehi že odpuščeni, vendar ne nehaj me čedalje bolj čistiti; ker spoznam, o Bog! da sem se močno pregrešila, in kaznuj me neprenehoma zovoljo moje hudobije. Dasiravno sem se pregrešila le na skrivnem in samo pred tvojimi očmi, vendar očitno spoznam svoj greh in ti dam priložnost nad mano nevredno pokazati, da po svoji obljubi odpustiš vsem spokornim in skesanim grešnikom in osramotiš vse, kateri še dvomi jo nad tvojim neskončnim usmiljenjem. Obstojim o Bog! grešila sem, ali kaj družega se more

pričakovati od v grehah spočetega, v grehih rojenega, in k vsemu hudemu nagnjenega človeka? Vendar nisem bila zmeraj tako napačna; ti veš, o Bog! da si nekoliko časa ljubil mojo revno dušo in moje zvesto srce, in zato mi še razodel neznane skrivnosti svoje modrosti: spet bom prišla k tolikanj zaželenemu stanu, ako me hočeš le poškopiti z izopom, da zdajci bom bolj bela kakor sneg. Tako boš napolnil moje srce s tolažbo in veseljem, in zavolj gotove sprave s tabo bodo od veselja poskakovale vse moči moje duše. Obrni potem svoje oči proč od mojih grehov in izbriši do čistega vse moje hudobije: daj mi iz nova čisto srce in pravega duha; nikar me ne zavrzi izpred svojega obličja in ne odvzemi mi pomoči svojega svetega Duha; poživi moje žalostno srce s tolažbe polnim veseljem svoje sprave in potrdi mojo slabost zoper vse napade; potlej bom učila vse grešnike, kaj imajo pričakovati od tvojega usmiljenja, in oni se bodo vsi k tebi spreobrnil v upanju enake milosti. Reši me, o Gospod! hudega črva moje nepokojne vesti, katera mi še zmiraj oponaša nedolžno kri, ki sem jo prelila, in moj jezik bo hvalil tvojo pravično sodbo. Odpri, o Gospod! moje ustnice in

moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo. Če bi bila mogla s klavnim darom pri tebi v milost priti, saj veš, o Bog! kako rada bi ti ga bila prinesla; ali ker dobro vem, da ponižno in potrto srce ti je najljubši dar, nisem nehala objokovati svojih grehov, ker trdno upam, da ne boš zavrgel mojih skesanih solz. Da ti, o Bog! ne boš nehal zavolj mojih grehov se milostljivo ozirati v Sion (svoje svetišče), da bodo podrti (sveti) zidovi Jeruzalema (moje duše) spet sozidani. Potlej boš z dopadenjem sprejemal od svoje spreobrnjene in opravičene služabnice vse darove, in po mojem izgledu bodo tudi drugi veselo prinesli tebi dopadljive darove. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Peti psalm o pokori.

Usliši mojo molitev, o Bog! in moje vpitje naj pride do tebe. Ne skrivaj svojega obličja pred menoj; nagni mi svoje uho, kaderkoli bom v nadlogi; usliši me hitro, kaderkoli te pokličem na pomoč. Dnevi mojega življenja so zginili, kakor dim; in moje že polomljeno telo mi napoveduje zadnjo uro. Moje srce je od žalosti pobito in suho, kakor senó; od prevelikih bolečin sem celo pozabila potrebne

jedi, in od velicega zdihovanja me ni družega, kakor kost in koža. Ravno kakor pelikan in sova samotnega kraja iščeta in tam prebivata, tako se tudi jaz umakujem vsaki družbi ljudij. Noč prečujem v jokih in se stiskam v kak kot svoje hiše. Kateri so mi poprej privoščili blagostan, me zdaj celi dan zasramujejo in iščejo povikšati mojo nesrečo. Glej, o Bog! svoj kruh (potrebno jed) jem s pepelom in svojo pijačo mešam s solzami iz strahu pred tvojo pravično jezo, in ker si odstranil moj napuh. Moja leta zginjujejo kakor senca, in sem vsahnila kakor pokošena trava; ti pa, o Bog! ostaneš vekomaj, in tvoje Ime bodo hvalili in častili vsi rodovi. Ti boš mestu kmalo na pomoč prišel, zakaj čas je, da se ga usmiliš, da — čas je: dasiravno je to poprej tolikanj lepo mesto v šuto spremenjeno, vendar željno iščejo tvoji služabniki ga v novo postaviti: kakor hitro boš to mesto zopet sozidal in v njem videti dal svojo vsemogočnost in veličastvo, se bodo vsa ljudstva in mogočni te zemlje tebe bali in častili tvoje Ime. Ti boš slednjič uslišal srčne zdihljeje in skesano molitev svojega ponižnega ljudstva. Ta velika milost bo do poslednjega rodu v spominu in zato te bo hvalilo vse ljudstvo, da si z visocih

nebes obrnil svoje milostljive oči na svoje ponižne služabnike in si k srcu vzel njih revni stan; da si slišal ječanje jetnikov in rešil k smrti obsojene; da si vse ljudstvo s svojimi kralji zopet pripeljal v Jeruzalem, da ti bodo mogli tukaj hvalo peti in tvoje Ime visoko častiti. Povej pa, o vsemogočni Bog! ali boš tako prikrajšal moja majhna leta, da ne bom videla teh čudovitnih del tvoje vsemogočnosti? Prosim, o večni Bog! ne vzemi me v sredi mojega življenja. Ti, o Gospod! si nekdaj utrdil zemljo, in nebo je delo tvojih rok. Minilo bo, ti pa ostaneš; postaralo se bo kakor oblačilo. Ti ga boš premenil kakor ogrinjalo, in bo premenjeno. Ti pa edini ostaneš ravno tisti, in tvojih let ne bo konca, torej boš mogel vselej spolniti svojo obljubo, in ako tega ne vidijo tvoji pričujoči služabniki, bodo pa vendar njih otroci priče tega in bodo zopet svoje stanovanje imeli v mestu Jeruzalemskem. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d

Šesti psalm o pokori.

Iz globočine svoje revščine vpijem k tebi, o Bog! usliši moj glas: glej, svoje pribežališče si izvolim edino pri tvojem neskončnem usmi-

ljenju, oh, nagni svoja ušesa na mili glas moje prošnje! Vem, o Bog! kako zelo in kolikokrat sem grešila, ali, ako hočeš hudobije po svoji pravici preiskovati, kdo bo mogel obstati pred tvojo sodbo? Pri nas in v nas je vse kazni vredno, samo pri sebi najdeš vzrok. nam milostljiv biti; zato tudi vse svoje zaupanje postavim v tvoje usmiljenje. Ti si obljubil skesanemu grešniku milost, ta obljuba me je zmeraj tolažila, sicer bi bila obupala. Ne jenjaj tedaj, o Izrael! od jutra do večera v Gospoda zaupati; ker on je usmiljen in bo našel zadosti pomočkov, da tebe reši, da — on te bo rešil vseh nadlog, v katere so te pahnilo tvoje hudobije.

Sedmi psalm o pokori.

Usliši mojo molitev, o Gospod! in ker si obljubil milost vsem spokornim grešnikom, poslušaj tudi mojo prošnjo; ne hodi po svoji ostri pravici z mano v sodbo, zakaj pred tabo ne bo pravičen obstal noben človek. Pozabi tedaj moje pregrehe in imej samo to pred očmi, s kako divjačnostjo me preganjajo moji sovražniki; oni so me celo s sedeža spodili in zapodili v divje hribe. Moje srce je

prestrašeno, moja pamet omamljena, tresem se na duši in na telesu. V tem britkem stanu se spominjam starih časov, premišljuje vse, kar si nekdanj po svoji vsemogočnosti in ljubezni storil našim očakom. Po takem premišljevanju pokrepčana in oživljena stegujem svoje roke proti tebi. Glej, o Bog! kakor suha zemlja je moja revna duša pred tabo; pomagaj mi hitro, o Bog! ker mi ni sicer prebiti, in vse moči mojega duha razpadajo. Ako boš še kaj časa od mene odvräčeval svoje obličje, me nimajo več med žive šteti, temuč me pahniti v grob. Daj mi nagloma zaslišati svoj milostljivi glas, ker le samo na tvojo milost zaupam; in ker sem popolnoma sklenila nič druzega na svetu še iskati, kakor tvojega dopadenja, mi le naznani pot, po kateri naj hodim. Reši me mojih sovražnikov, polna kesanja in bolečin pribežim v tvoje naročje. O Bog moje duše! uči in vodi me po potih svojih zapovedij, da več ne zajdem. Na tej zaželjeni poti naj ne bo nihče drugi moj vodja, kakor tvoj dobri Duh; in dasi ravno me bodo moji sovražniki zalezovali na vse mogočne načine, me boš vendar ti

obvaroval pred novim padcem in ohranil pri življenju zdaj zadobljene milosti. Ti boš, o ljubeznivi Bog! tolažil mojo žalostno dušo in pokončal vse moje sovražnike; da — ti boš svoj pravični srd razlil čez nje in se maščeval nad njimi, ker sem jaz tvoja zvesta služabnica.

Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Peti del.

O pravi pobožnosti devic.

Opomin.

Kdor se odpravi na dolgo pot skozi narastle gojzde in neznane ceste v tuje dežele, mu je pač v velik prid, če najde najdenega in zvestega vodnika in spremljevalca. Enake previdnosti in voditve je potreba dušam, ki hočejo nastopiti pot prave pobožnosti in krščanske popolnosti; na kateri je mnogo nevarnosti in krivih potov veliko. Pa ravno za to pot je malo pripravnih in gorečih vodnikov; zato pravi sv. Frančišek Salezij:

Kakor izmed tisoč komaj zbereš enega prijatelja, tako izvoli izmed deset tisoč enega duhovnega vodnika, ako hočeš nastopiti pot popolnosti.

Ker pa volitev zvedenega in gorečega spovednika in vodnika marsikaterim ni dana in večkrat na en ali drugi način nemogoča: se pogostoma zgodi, da se veliko k čednosti nagnjenih duš zadovolji s čisto navadnim življenjem, in tolaži z vnanjo pobožnostjo.

Tudi ne morejo vsake knjige, ki govore o notranji popolnosti, služiti sleherni duši, ker sv. Duh eno dušo na ta, drugo na drugi način vodi k popolnosti, slehernu namreč po njeni notranji natori in udanosti. Zato je v petem delu bistvo o pravi pobožnosti in svetosti umevno in na kratko razloženo po najboljih duhovnih knjigah, tako da more slehernu, tudi če nima pripravnega duhovnega vodnika, vendar le pot svetnikov, nastopiti brez velike težave in jo tudi srečno izvršiti s pomočjo sv. Duha.

Prvi oddelek.

Kakošna bodi pobožnost in kako treba po
popolnosti hrepeneti.

I.

V čem je prava pobožnost ali svetost.

Gospod: Moja hči! pobožnost je prava čednost devic, lepota ženskega spola, najbogatejši studenec nebeških darov, najdražji žlahtni kamen, kateri lepša notranjega človeka. Kakor se pa nezvedeni lahko dajo goljufati, da goljufne kamene vzamejo za prave, tako se nekateri tudi goljufajo oziroma pobožnosti.

Prava pobožnost ni nič družega, kakor goreča ljubezen do Boga, katera pa ni le na ustnicah, temuč tudi v srcu. Vsaka ljubezen pa ne vnema čiste, srčne pobožnosti. Ona naj ne bo mlačna, ne omahljiva, ne otožna, temuč goreča, velikodušna, pristrčna in pripravna, vse trpeti in se vsega podstopiti.

Med več deklicami, ki služijo v eni veliki hiši, so ene lene in zaspane, ene voljne in zadovoljne, toda le, dokler jim dobro gre. Še druge pa so zmiraj pridne in neutrudljive in vse delajo radovoljno in z veseljem

za svojega gospodarja, in te so, ki so popolne v svoji službi. Ravno taka je z devicami, katere meni služijo.

1. So prvič, katere ne spoštujejo in ne ubogajo svojih starišev in predpostavljenih; nerade trpé svoje bližnje, in se z jezikom maščujejo nad njimi; nič ne odrekó svojim telesnim počutkom, ne krotijo svojega hudega nagnjenja; so predrzne, ošabne in razuzdane v svojem zadržanju in obnašanju, se ne odpovedó nevarni tovarišiji, in željno dirjajo za posvetnim veseljem. In ker same vedó, da je njih notranje popačeno, in jim vest ne dá mirú, se iščejo tolažiti z vnanjo pobožnostjo: za tega voljo pridno cerkve obiskujejo, molijo veliko ustnih molitev, se postijo, gredó na božja pota, in hočejo resnično pobožnim dušam v vnanjem enake se skazati. To je pa le kriva pobožnost in hinavščina, s katero slepijo druge in same sèbe.

2. Za temi so druge, katere se premagujejo nekoliko časa, in sicer imajo gorečnost in spolnujejo moje zapovedi, dokler jih od znotraj priganjam; kakor hitro jih pa mine ta gorečnost, ali da jih zmiraj ne priganjam, omagajo ob prvi skušnjavi ali težavi, in padejo zopet nazaj v stare grehe; kar od tod

pride, ker njih pobožnost ni prava pobožnost, katera tirja stanovitno in neugasljivo ljubezen.

3. Tudi so nekatere, katere si domišljujejo pobožne biti, ker imajo visoke misli o Bogu; one čutijo v resnici svete želje, stokrat delajo dober sklep, ali ravno tolikokrat nezveste postanejo. Druge spodbujajo k službi božji in k čednosti, same pa zaostajajo in ne dajo Bogu svojega srca. To ni prava pobožnost; zakaj prava pobožnost ne obstoji samo le v besedah ali v svetih mislih, temuč v dejanju.

4. Drugim, ki iščejo veliko več same sebe, kakor mojega dopadenja, so videzna dobra dela povod, svojega bližnjega zaničevati in se kot pravične čez druge povzdigovati in, če nad drugimi zapazijo kake napake ali slabosti, se iz krive gorečnosti hudo vnemajo nad njimi. To ni prava pobožnost; zakaj prava pobožnost ni napihnjena, temuč ponižna in pohlevna.

5. Dobé se zadnjič, katere Boga s pravim srcem iščejo in hrepené edino po njegovem dopadenju; ali slabe so še in omahljive v čednosti, nepotrpežljive v preganjanju, občutljive v zasramovanju in nečasti, obupne v nesreči, malosrčne v skušnjavi; sicer se vojsku-

jejo, pa ne morejo še svojega premočnega nagnjenja popolnoma premagati. Té so sicer na pravem potu, toda prave pobožnosti še nimajo. Zakaj prava pobožnost je močna v vojski zoper hudo in doprinaša čednost z veseljem, stanovitnostjo in pripravnostjo. In kadar je duh prave pobožnosti v srcu dobro utrjen, uči dušo vse zopernosti in nesrečne naključbe s potrpežljivostjo in mirno udanostjo v voljo božjo prenašati, njegovi previdnosti vse prepuščati, dobro kakor hudo iz njegove roke enako prejemati, brez godrnjanja in pritoženja vse z lahkoto, živo urnostjo in notranjim veseljem storiti, kar se drugim zdi težavno in neprijetno.

V tem obstoji prava in nepopačena pobožnost in sveta gorečnost, katero tirjam od tebe.

H č i: Samo ti, o dobrotljivi Odrešenik! moreš zbuditi v meni to sveto gorečnost, zakaj, oh! moja revščina in moja k hudemu nagnjena natora mi dá dovolj spoznati, da brez posebne pomoči ne bom nikoli prišla k tej tako visoki stopinji popolnosti in pobožnosti, in te pomoči pričakujem od tebe.

II.

Devica naj vedno hrepeni po pravi pobožnosti.

Gospod: Moja hči! hvaležnost do mene in tvoj lastni prid tirja od tebe, da si vedno prizadevaš za pravo pobožnost in popolniše življenje.

1. Od nekdanj sem te ljubil in iz zgol dobre sem se ti dal po pravi veri spoznati, (Jerem. 31, 3.), ko sem toliko drugih pustil v neveri, v krivi veri in v njih nečimurnosti pogubiti se; ali je potem preveč, če me ljubiš kratki čas svojega življenja, da s tem dosežeš večno zveličanje?

Vstvaril sem te in izvolil izmed toliko tisoč, da bi sveto in neomadežano hodila pred mano. (Efež. 1, 4.) Tvoje telo in tvoja duša, vse njene moči in vse, karkoli imaš in kar še upaš zadobiti, so moji darovi. Ali se tedaj ne spodobi, da jih obračaš k moji časti in k mojemu dopadenju? (Mark. 12, 30.)

Ti veš, kakšne težave, bridkosti in bolečine sem trpel, ker sem te ljubil; ali se ne spodobi, da mi skazuješ nasprotno ljubezen? (I. Jan. 4, 10.)

Jaz hočem, da mi iz hvaležnosti daruješ svoje srce, ali mi ga moreš odreči, ali mi le

majhen del ponuditi, ko vsega želim imeti? (Pripov. 23, 26.)

Moja ljubezen do tebe je toliko, da ti v hrano dajem svoje meso in svojo kri. Bi bilo tedaj preveč, ako mi daruješ svoje srce?

In ko želim imeti tvoje srce, ne iščem svojega, temuč tvojega prida, ne svojega, temuč tvojega zveličanja.

2. Čemu segaš po rečeh, katere tvojega srca niso v stanu zadovoliti, in kako se moreš srečno šteti v tem, kar v strahu imaš in moraš z žalostjo zgubiti? (Psalm 4, 3.)

Kaj ti bo ostalo od prijaznosti ljudij, od minljive lepote, od posvetne hvale, od bogastva, od veselja in prijetnosti, kadar se približa ura tvoje smrti? (Luk. 12, 30.)

Če pa ljubiš mene, svojega Gospoda in Boga, ljubiš in imaš tistega, katerega ti ni v stanu vzeti ne svet, ne smrt, ne peklena moč. (Rim. 8, 35.)

3. Kadar pride ura, ko te bode zapustil svet in ljudje, h komu se boš obrnila takrat? Ti bo mogel kdo drugi pomagati, ali te kdo drugi pogubiti? (Rim. 8, 34.)

Ako me pa ljubiš zdaj v življenju, čemu bi se potem bala večnega pogubljenja? Ta

kazen ni namenjena onim, ki mene ljubijo, temuč onim, ki mene sovražijo. (Rim. 8, 1.)

Tudi občutljive muke vic niso za tiste, kateri so zidali z žlahtnimi kameni popolne ljubezni in svete gorečnosti! Slama pa in strn — nepopolnih del — mora v ognji skušnjo prestati. (I. Kor. 3, 12.)

4. Kako častitljiva se bo pred-me prikazala tvoja duša, in tvoje truplo bo iz groba vstalo sodnji dan! Kakor z zlatom in dražimi bliščečimi kameni okinčano nevesto te bom sprejel. Kakor moja ljubljenska in prijateljica boš šla z mano v mojo čast. Na svoj sedež te bom posadil, ako se boš zdaj junaško vojskovala in premagala svoje sovražnike, ravno kakor sem jaz zmagal in sedim na sedežu svojega Očeta. (Skriv. razod. 3, 21.)

5. Celo v tem pozemeljskem življenju moreš vživati preobilno, čisto veselje, če me resnično in iz celega srca ljubiš. Sv. Duh ti bo z ljubeznijo podelil vse svoje zaklade. Mir Božji, mir vesti, veselo upanje nebes in neštevilni drugi darovi, kateri presežejo slab človeški um, ti bodo v del. (Filip. 4, 7.)

Jaz sam te bom s svojim Očetom obiskal in s tabo govoril kot prijatelj s svojo prijateljico in ti čem razodeti resnice, ki so skrite

modrim tega sveta. Kadar boš čutila mojo pričujočnost, in se ti bo razodevalo moje srce, ti bo večje veselje, kakor vse veselje in prijetnosti tega revnega sveta. (Jan. 15, 11.)

Celo skrivnost zveličanja Božjega je v tvojih rokah; zakaj ti boš imela mene in mojega Duha, in po tem Duhu ti bom zmiraj razodeval nove lepote božje; in odprlo se ti bo neskončno bogastvo njegove modrosti. (Efež. 3, 17.)

Ljubi me torej, moja hči, iz celega srca, iz vse moči svoje duše, da skoz ogenj ljubezni dosežeš pravo pobožnost; in čutila boš, kaj se pravi v tesni zvezi biti s svojim Bogom, čigar ljubezen in dobrota, in bogastvo milosti nima mere, ne konca.

Vendar ne mudi se, zakaj kratek je čas tega pozemeljskega življenja; nastopi pot prave pobožnosti; in ako si jo že nastopila, nikar se ne utruj na njej zavoljo kake težave. Ljubi, in če ljubiš, ljubi še gorkeje. Kdor je pravičen, naj bo še pravičnejši, in kdor je svet, naj bo še svetejši. Čas pa je blizo, ko bom prišel dajat slehrnemu svoje plačilo. (Skriv. razod. 22, 11.)

Teci, kakor naglo moreš teči, da dobiš venec zmage. (I. Kor. 9, 24.)

Hči: O moj Gospod! kako obilne milosti sem po neumnosti zanemarila s svojim mlačnim in nečimurnim življenjem! Usmili se me, ki si moj Oče! Prizadevati si hočem po pravi pobožnosti, še danes se je hočem poprijeti in kaj tako imenitnega ne odlašati. Svet me bo sicer zasmehoval, moje neukroteno meso se bo ustavljalo, pekel se bo napenjal zoper mene; ali vsega tega mi ne bo mar, in trdna bom ostala v ljubezni do tebe.

Gospod: V začetku svojega duhovnega življenja boš res našla dosti zadržkov. Posvetni ljudje ti bodo svetovali, da hodi po tisti poti, kot oni, in da ne začenjaj nič posebnega; popolnost je za meniške ljudi; da ni mogoče med svetom tako živeti; in tako početje je le znamenje prevzetnega duha, ki se hoče čez druge povzdigovati, ne pa znamenje prave pobožnosti; saj hočejo tudi drugi zveličani biti, če tudi ne leté tako visoko; na zadnje te bodo razglasili za hlinjeno hinavko, ali tvojo pobožnost imeli za slabost duha.

To je govorjenje olikanih posvetnjakov. Pa tudi med tistimi, kateri bi morali drugim pot kazati in tvoje sklepe za dobre spoznati in podpirati, ti bodo morebiti eni veliko več

odsvetovali, kateri druge odvrtačujejo od te poti pobožnosti, ker sami niso pri volji po nji hoditi. Ti pa se ne daj odvrniti od svojega svetega sklepa in spomni se, da morajo trpeti veliko preganjanja vsi ti, kateri hočejo po mojih naukih živeti in se z zvesto ljubeznijo mene držati. (I. Tim. 3, 12.)

III.

Vsi sploh, kateri hočejo zveličani biti, morajo pobožno živeti in po (mogoči) popolnosti hrepeneti.

G o s p o d : Moja hči! zvesto poslušaj moje besede, da te osrčijo v tvojem svetem sklepu, in močno storé zoper strupene jezike posvetnih otrok. Oni se motijo, ko pravijo: notranja popolnost je le za nekatere izvoljene duše. Jaz sicer ne tirjam, da vsi moji izvoljeni dosežejo enako stopinjo syetosti. Sleherni naj se trudi, svet postati po svojem poklicu, po svojih močeh, in po meri milostij, katere ne delim vsem in vsacemu enako; nekateremu jih podelim manj, nekateremu več. (Mat. 25, 15.)

V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč. (Jan. 14, 2.)

In kakor se med zvezdami ene bolj svetijo kot druge, tako se tudi moji služabniki

razločujejo v čednosti in svetosti in bodo torej tudi v nebesih po tem v časti razločeni. (I. Kor. 15, 41.)

Vendar je moja volja, da se vsi trudijo za pravo svetost. (I. Tesal. 4, 3.)

Jaz sem prosil svojega nebeškega Očeta, da bi posvetil vse v resnici, ki bodo v mene verovali. (Jan. 17, 17.)

In vsi, ki hočejo zveličani biti, naj si prizadevajo, sveti biti, kakor je Bog svet. (I. Jan. 3, 3.) — Vsem sem velel popolnoma biti, kakor je moj Oče v nebesih popolnoma. (Mat. 5, 48.)

Zatorej so vsi ljudje dolžni si po moči prizadevati, sveti in popolnoma postati, kakor tirja njih poklic in božje postave.

Hči: V čem pa obstoji ta svetost in prava pobožnost, ki jo ti, moj božji Učenik! tirjaš od mene in vseh ljudi?

Gospod: Ona obstoji v veliki zapovedi ljubezni, katero sem brez izjeme dal vsem ljudem: »Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti in iz vse svoje moči.« (Mat. 22, 37.) Kdor pa tako ljubi Boga, stori vse, kar Bog od njega tirja po njegovem stanu in njegovih močeh. Bog hoče, da sleherni

hudo sovraži in stori toliko dobrega, kolikor je po svojem stanu storiti dolžan. (Rim. 12, 3.)

Vsem ljudem sem pridigoval, da se imajo odpovedati vsi hudobiji in posvetnim željam, da bodo v ozir Boga v bogaboječnosti, v ozir bližnjega v pravičnosti in v ozir samih sebe v treznosti živeli na svetu. (Tit. 2, 12.) Vsem sem rekel: »Kdor hoče za mano priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ na-se. (Luk. 9, 23.)

Tisti pa, ki ne krotijo svojih razbrzdanih nagnenj in hudih želj, se zastonj zanašajo na svojo vero, na svoje dolge molitve, na prostovoljna vnanja spokorna dela in pobožnosti. Zastonj se bodo izgovarjali z navado svetá, s svojimi slabostmi, zadržki in skušnjavami; jaz jim bom rekel: »Poberite se spred mene vi vsi, ki ste hudo delali.« (Luk. 13, 27.)

Niso vsi, ki so poklicani, tudi izvoljeni; temuč le ti, ki z dobrimi deli utrdijo svoj poklic. (2. Pet. 1. 10.)

Ta dela pa niso tista, ki si jih izvoli vsak po svoji volji, temuč katere je po svojem stanu in poklicu opravljati dolžan. (Tit. 2, 2.) Vsi se morajo vaditi svete čednosti potrpežljivosti, dobrote, krotkosti, prizanesljivosti, čistosti. (Gal. 5, 22.)

Ne vsak, ki poreče: Gospod, Gospod! bo šel v nebeško kraljestvo, temuč, kateri stori voljo mojega nebeškega Očeta. (Mat. 7, 21.) Kdor pa spolnuje to voljo, on je dosegel pravo pobožnost in svetost.

Iz tega vidiš, moja hči, kako so vsi ljudje dolžni za čednost in svetost se truditi, če si hočejo zadobiti nebeško kraljestvo.

Od devic pa še posebno tirjam popolnišo svetost, pristrčnišo pobožnost, in vneto gorečnost.

IV.

Devica naj si prizadeva za večjo svetost, kakor sploh navadni kristijani.

Gospod: Moja hči! jaz sem ti že povedal, da prava pobožnost obstoji v popolni ljubezni, v živi gorečnosti in veliki pripravnosti, le to storiti, kar je Bogu všeč, in opustiti, kar mu ni ljubo. (Rimlj. 12, 11.)

Vsi so k tej gostiji povabljeni, da bi vsi bili pijani vina Božje ljubezni. (Prip. 9. 2. i. d.)

1. Ali navadni kristijani se izgovarjajo, nekateri s težavnim zakonskim stanom, kateri njih srce deli med Bogom in človekom; nekateri s premnogimi skrbmi za časno, katere njih misli raztresajo, srce vnepokojé in zbudé

njih misli raztresajo, srce vnepokojé, in zbudé veliko nepotrebnege poželenja. (I. Kor. 7, 34.)

In naj bi bila pri zakonskih ljudeh kakorkoli velika gorečnost Bogu služiti, opovira se le vendar po nadlogah, revščini, posvetni prijetnosti in mnogo družih zadržkih. (I. Korint. 7, 26.)

Ti pa moja hči! nimaš nobenega tacega izgovora. Nič te ne zadržuje, meni dati celo svoje srce in me iz vse moči svoje duše ljubiti ter se na duši in telesu posvečevati.

2. Neomožene device so od zunaj in od znotraj podvržene nevarnostim in slabostim, katerim navadna pobožnost ni v stanu zoperstati. Želje, ljudem dopasti, skrbi, minljivo telesno lepoto povikšati in ohraniti, željno hrepenenje po dobrem stanu in lepem oblačilu, radovidnost in želja, da bi jo drugi videli, so tiste silno zapeljive reči, katere so več devicam v poškodovanje deviške čistosti, ali celo njih tolovajska jama.

Majhna reč more prevzeti njih srce in vdušiti duha pobožnosti. Za tega voljo potrebuješ ti, moja hči! večje pobožnosti in bolj goreče ljubezni, kakor jo imajo sploh navadni kristijani, da v tej vedni vojski ostaneš premagovalka. Od te ljubezni pa užgana in raz-

svetljena se boš z enakodušnostjo in z zaničevanjem na vse prazno posvetno veselje ozirala ravno kot na blato in smeti.

3. Ljubezen do čistosti je dar svetega Duha, kateri ti jo bo vlil po meri tvoje pobožnosti. Da bi ohranile neoskrunjen venec devištva, se je do smrti junaško vojskovalo veliko od te ljubezni užganih svetih devic.

4. Tudi devicam navadno delim obilniše in večje milosti, gorečniše želje in nagibe k čednosti in svetosti; zatorej naj se tudi toliko pridniše poslužujejo teh darov; zakaj komur je več izročnega, od tega se bo tudi več tirjalo. (Luk. 12, 48.)

Vendar me zapusti veliko devic, ki ne marajo za glas moje ljubezni, in raje silijo za praznimi sencami posvetne časti in sreče. Namestuj mi ti za te nezveste s svojo gorečnišo ljubeznijo. Jaz, tvoj Bog in Zveličar, pričakujem od tebe teh znamenj nasprotne ljubezni.

Hči: O moj Gospod in pravi Sin božji! če se moje revno, še pozemeljsko srce užge ljubezni do tebe, da bo tebe vredno, o! vzemi ga v svojo posest, in naj bi bila kakorkoli strma pot, ki pelje k temu cilju, sem vendar trdno sklenila, po njej hoditi.

V.

Popolnost in prava pobožnost bogoljubni devici ni težko delo.

Gospod: Moja hči! ne verjemi, ako te goljufni svet in tvoja popačena natora hočeta pregovoriti, da je težko ali celo nemogoče priti k svetosti. Jaz pa ti povem: moj jarem je sladak, in moja butara je lahka. (Mat. 11, 30.)

Kaj pa da je svetost težka, celo nemogoča onim, ki hočejo ob enim ljubiti svet in same sebe: zakaj nobeden ne more dvema gospodoma služiti ob enem. (Mat. 6, 24.)

Kakor hitro boš pa sklenila trdni sklep, sebi in svetu odmreti, bo zginil vsak zadržek in vsaka težava, in z mojo milostjo se ti bo težko zdelo lahko, grenko sladko.

Nekatera uboga dekla je zjutraj in zvečer z delom obložena, trpi dostikrat lakoto in žejo, mraz in vročino, in s potrpežljivostjo prenese marsikaj hudega od svoje ostre gospodinje le zavoljo majhnega pozemeljskega plačila. Koliko manj imaš ti, če mi tudi še tako popolnoma služiš, v moji službi hudega prestat, katera te že tu tako mnogovrstno poplačuje, in najlepše plačilo je pa to, da ti dá veselo upanje prihodnjega večnega veselja.

Ozri se nekoliko okoli sebe, in videla boš, koliko skrbij, težav in nadlog spremljuje zakonski stan, za katere čisto nič ne veš v moji službi. In če res ljubezen do kakega človeka more težak jarem zakonskega stanu v lahkega spremeniti, koliko bolj ti bo mogla moja ljubezen, kar je težkega v moji službi, ne le zljajšati, ampak velikoveč še ljubeznivo in prijetno storiti.

Tebi ni treba, kakor toliko svetim devicam, v vojski zoper greh krvi prelit; ječe tebe ne čakajo, tudi ti ni treba živeti v puščavah in jamah, ne muk in preganjanj trpeti. Samo tvojo ljubezen tirjam, in da iz ljubezni do mene storiš toliko, kolikor storé druge, da bi si pridobile dopadenje ljudij ali dosegle kak majhen dobiček, ali odšle kaki kazni.

Brez števila devic ti je svetilo z najlepšim zgledom; in zakaj bi ne mogla ti zvršiti, kar so one storile, in jih še veliko stori?

Hči: O Gospod! kako velika je moja revščina, ker se mi to tako težko zdi, to malo, kar tirjaš od mene, in vendar si ti iz ljubezni zame, zaničljivo grešnico, prestal toliko trpljenja. S pomočjo milosti božje bom zvesta ostala svojemu sklepu; zanaprej, preljubi Jezus! hočem véčno tvoja biti in te kolikor najbolj mogoče popolnoma ljubiti.

VI.

Sklep, za popolnost si prizadevati, se ne smé odlašati.

Gospod: Dobro, moja hči! kar si sklenila, se ne sme odlašati od dne do dne. In če si že pričela, nikar se ne ustavljaš na svojem popotovanju; pot je dolga, čas pa kratek, teci tako, da dosežeš venec svojega nebeškega poklica. (I. Kor. 9, 24.)

Tebi ni znano, kdaj bo prišel Ženin, bi mar hotela s prazno svetilnico pred-nj stopiti? (Mat. 25, 13.)

Kolikor dalje čakaš, toliko večji bodo zadržki, ki se ti bodo postavili na pot; in kolikor več spregledaš svoji sprijeni natori, toliko manj ji boš v stanu zadovoljiti. Zdaj, ko si še mlada, vzemi jarem Gospodov na-se, ker je v mladosti lažje srce in dušo k čednosti nagniti.

Zdaj, ko te vabim in govorim k tvojemu srcu, zdaj je ura milosti, ne mudi se je poslužiti; kdo vé, če ti ne bo jutri že odvzeta in dana drugim, ki se je bodo boljše poslužili.

Kaj bi bilo iz svetosti toliko izvoljenih duš, ko bi bile odlašale, se resno lotiti svojega spreobrnjenja in dela popolnosti? Koliko

milostij zapraviš vsako uro, vsaki trenutek s svojo mlačno pobožnostjo! Kje je dušno veselje, srčna zadovoljnost, mir vesti, notranja tolažba, katero bi ti dal, če bi me ljubila iz vsega srca in iz vse moči svoje duše? Pa ob vse te prave, zveličavne dari se pripraviš zavoljo svojega mlačnega in posvetnega duha. Ali ne veš, da sem tvoj Gospod, in Gospod vseh časov, da si mi torej dolžna služiti danes in vsaki čas? Zakaj hočeš še le jutri začeti posvečevati meni svoje življenje? Čemu je prazno obetanje, ki ne more zadovoljiti ne mene, ne tebe? In pomisli, kaj s tem zgubiš! Ne reci mi več: jutri! Ne jutri, danes in od te ure želim tvoje srce v last dobiti!

Hči: Tvoja volja naj se zgodi, moj Gospod in moj Oče! Le predolgo si z mano imel potrpljenje, pa nič dalj nočem odlašati hoditi po poti prave ponižnosti in svetega življenja, na katero me tako milostljivo in dobrotljivo vabiš in me sam hočeš po nji voditi.

Drugi oddelek.

O čistosti srca.

I.

Čistost srca je pričetek, in bi rekel, prva stopinja k popolnosti.

Gospod: Moja hči! znano ti je, da prava pobožnost je ognjena, notranja ljubezen, v kateri srce gori. Ta ljubezen je pa Bog sam, kateri prebiva v srcu. (Rimlj. 5, 5.)

Bog je Duh čistosti, ki ljubi čista srca. (Modr. 7, 27.)

On ne gre v dušo hudobnega, in ne prebiva v telesu, grehu sužnem. (Modr. 1, 4.)

Le tam, kjer najde čisto srce in dobro vest, rad vname plamen svoje ljubezni. (I. Tim. 1, 5.)

Za tega voljo očisti najprvo svoje srce, da temu najčistejšemu božjemu gostu pripraviš prijetno prebivališče.

Moj sveti Duh je prvi učenik in vodja na poti popolnosti. Ali kako si v stanu poslušati njegov glas, ako ljubiš raztresenost in se daš gospodovati neukrotenu poželenju in nečistemu nagnjenju? (III. Kralj. 11, 11.)

Nečiste, od pozemeljske ljubezni vjete duše ostanejo pri tleh; čiste duše pa se povzdigujejo kvišku na perotih ljubezni božje in stanujejo na gori Gospodovi, kamor pride le tisti, ki je čistega srca. (Psalm 23, 31.)

Nobeden ne vživa mojega posebnega prijateljstva, kot ta, ki je zadobil čistost srca. (Pripov. 22, 11.)

Blagor onim, ki so čistega srca, oni bodo Boga gledali. (Mat. 5, 6.)

Prizadevaj si tedaj očistiti svoje srce in ne jenjaj mene té milosti prositi.

II.

Katerih rečij naj se srce očisti?

Hči: Učenik božji! katere so tiste reči, katerih moram očistiti svoje srce?

Gospod: Pred vsem, moja hči! moraš očistiti svoje srce velicih grehov, kateri te pripravijo ob mojo posvečujočo milost, odženoj mojega Duha in tebe storé otroka jeze. Če izvirajo ti grehi iz kacega hudega nagnjenja ali iz navade, si najprvo in posebno prizadevaj, močno nagnjenje vstrahovati in premagati in navado odpraviti.

2. Kadar si velicih grehov čisto prosta, se moraš potlej tudi varovati prostovoljnih

odpustljivih grehov in zadnjič prizadevati, svoje srce očistiti vseh majhnih pregreškov in vsakdanjih slabosti.

Hči: Kako bom jaz uboga premagala vse pozemeljske želje, toliko meni tako rekoč prirojenega hudega nagnjenja, globoko ukoreninjene navade in samoljubnosti, ki je v vse moje dejanje in nehanje zapredena, in ki je izvirek vseh mojih slabostij?

Gospod: Ne bodi zavoljo takšnih zdržkov malosrčna; morebiti si bolj k dobremu kot k hudemu nagnjena; — ako je to, ti bo vojskovanje lahko, in nimaš družega storiti, kakor meni se za to zahvaliti in si prizadevati, nagnjenje do čednosti pridno oživljati in za njim hoditi. Kolikor manj napak imaš premagati, toliko ložja, se vé, bo tudi tvoja zmaga. Če bi pa imela tudi celo vrsto najhujih nagnjenj premagati, nikdar ne pozabi, da ti je vse mogoče s pomočjo moje milosti. Bodi srčna in stanovitna, če se ti tudi slabo sponese pri prvih bojih. Visoko poslopje ne more biti v enem dnevu postavljeno. Tudi ni mogoče v enem dnevu iz njive, ki je s plevelom in trnjem poraščena, rajski vrt napraviti, vendar s stanovitnostjo se pride k cilju. Ubogaj moje nauke!

III.

*Najgotovejši pripomoček, srce storjenih
grehov očistiti, je:*

Sveta spoved.

Gospod: Moja hči! skesana spoved je najgotovejši in močnejši pripomoček, svoje srce očistiti storjenih grehov. Odpustljivih grehov se moreš z več družimi pripomočki oprostiti, vendar je tudi za-té spoved najkoristnejša.

Moč in oblast grehov odvezati dodelil sem duhovnom, in torej njim v spovedi razodeni svoje grehe, sosebno, če so smrtni grehi. Kakor pa velik gospod od svojega hišnika zahteva zdaj posamezni, zdaj vesoljni račun; tako tirjam tudi jaz od svojih služabnikov, zdaj posamezni, zdaj vesoljni račun o njih življenju in vseh njih storjenih pregreških in hudobijah. Ta vesoljni račun ali spoved vsega preteklega življenja ali vsaj več časa je posebno tistim potrebna, ki so dolgo živeli v grehah in v veliki nerodnosti. Pa tudi onim, ki po mlačnem življenju storijo sklep, z gorečnostjo se poprijeti prave pobožnosti, je takšna spoved prav koristna. Vendar je ne delaj brez dovoljenja zvedenega spovednika.

IV.

O posebni koristi vesoljne ali dolge spovedi za one, ki hočejo nastopiti pot popolnosti.

Gospod: Ljuba hči! dobro zapomni, da pripravljane k dolgi ali vesoljni spovedi tirja daljše in ostrejše izpraševanje vesti, kakor sicer pripravljane k navadni spovedi. Pri takem izpraševanju se učiš pravi stan svoje duše spoznati; razodeneš svoje ukoreninjene slabosti, svoja napačna nagnjenja in poglavitne grehe, iz katerih ravno so izviral tvoji neštevilni grehi. Spoznanje samega sebe je podpora, na katero se mora postaviti poslopje krščanske popolnosti. Zakaj z veliko večjim pridom se moreš zoper sovražnika bojevati, katerega imaš pred očmi, in čigar premikovanje moreš zapaziti, da tako izvoliš najgotovjše pripomočke, ne le napad odvrniti, temuč ga tudi z vso svojo močjo kar hitro popolnoma premagati.

Ko boš pred očmi imela svoje grehe, boš spoznala moje dolgo prizanašanje in neskončno dobroto, pa tudi svojo nehvaležnost, in zato obudila srčno kesanje. Tvoji dobri sklepi bodo trdnejši in stanovitnejši postali po meri notranje žalosti, ki ti jo bo v srcu zbudil spomin tvojih grehov. Po dokončani dolgi

spovedi boš čutila notranjo tolažbo in sladak srčni mir; to te bo vnelo meni zmiraj gorečnejše služiti, da bi popravila zgubljeni čas. Posebno potrebno pa je, da tvoj spovednik popolnoma pozna tvoj dušni stan, da te more napeljavati k namenjenemu cilju.

Svetovati pa je, kadar pregleduješ in izprašuješ svoje srce in vse svoje preteklo življenje, da bi nekaj dnij preživela v takem kraju, kjer boš najmanj motena in lahko molila in pre-mišljevala večne resnice, in samo sebe ostro izpraševala, da prideš k popolnemu spoznanju same sebe.

Posebni prid vesoljne spovedi pa naj bo ta-le: da po spoznanju svojih grehov in pre-obilne dobrote božje skleneš, mene, svojega Boga in Odrešenika, tudi celo v najmanji reči, *nič več radovoljno ne razžaliti*. Ta sklep je prva stopinja na poti prave pobožnosti.

V.

Varovati se odpustljivih grehov ni le k do-segi popolnosti, temuč tudi k zagotovljenju zveličanja potrebno.

Gospod: Posvetni otroci si nič ne storé iz majhnih in odpustljivih grehov; oni menijo, da je zadosti, če se človek varuje le velicih.

Jaz pa, tvoj Bog in Gospod, ti povem: da oni, kateri brez strahu in radovoljno dela odpustljive grehe, ne bo dosegel popolne pobožnosti, pa tudi zveličanje, kakor se kaže, bo težko kdaj zadobil. Zakaj kdor je v malem nezvest, bo težko tudi v večjem zvest. (Luk. 16, 10.) Kdor se ne zmeni za majhne pregreške, bo s časoma padel v velike grehe. (Modr. 19, 1.).

Iz veliko odpustljivih grehov, ki se ne-strahoma storé, izvira huda navada, katera večkrat zaslepljena in otrpnjena srca potegne za sabo, tako, da bi se morda utegnila domišljevati, da to, kar je v začetku res bil le majhen pregrešek, ne more pozneje tudi veliko hudo postati, in bi ga torej delala brez strahu. Tako so se slepili oni, ki zdaj zdihujejo v peklenškem ognju; zakaj nobeden ni naenkrat hudoben.

Če danes kaj pregledaš mesu in poželjivosti, bota jutri že hotela večjo oblast čez te imeti. En predrzen pogled more v tvoji duši hudobne misli in želje obuditi. (Žalostna pesem 3, 51.) Eno naglo privoljenje ti more odvzeti posvečujočo milost. Koliko devic je v tovarišiji, ki se je v začetku zdela nedolžna, pri veselici, kakoršnih je le preveč na svetu,

po prezaupljivem pečanju z osebami družega spola oskrunilo svojo deviško čistost! Kdor nevarnost ljubi, pogine v nevarnosti. (Modr. 3, 27.)

Če se varuješ le velicih grehov, majhnih pa ne, nimaš še prave gorečnosti, moje dopadenje doseči, in nisi ne gorka, ne mrzla, temuč v stanu najžalostniše mlačnosti, zavolj katere te bom zavrgel izpred svojega obličja. (Skriv. razod. 3, 16.)

Figovo drevo, ki je imelo le perje in nobenega sadu, sem preklel. (Mat 21, 19.)

Kako bo šlo tistim, ki vsa svoja dela kazijo in pridijo s svojo lenobo pri duhovnih vajah, s svojim prostovoljnim raztresenjem pri molitvi; z nemarnostjo pri svojih opravilih; z nepotrpežljivostjo v nesreči in zopernosti; ali s tem, da poželé človeške hvale in vedno strežejo svoji poželjivosti?

Zdaj se znabiti slepiš in si domišljuješ, da je dobro s tabo, ker ti tvoja zaslepljena vest ne očita velikega greha; ali kako ti bo pri srcu, ko boš na smrtni postelji spoznala in čutila svojo revščino?

Zdaj praviš, da so le majhni grehi, ki jih delaš, pa vse drugače boš mislila, ko bo prišel svetli dan večnosti in razsvetlil tvoje oči.

Koliko tvojih grehov, ki so se ti dozdevali odpustljivi, ti bode takrat gnjusoba! — In v kakšno zadrego boš prišla, ko ti bom oponesel toliko dobrih misel in navdajanj, katerih nisi poslušala; toliko pripomočkov in priložnostij, sveto živeti, katere si zanemarila; toliko milostij in dobrot, katerih si se slabo poslužila; toliko let in dnij, katere si preživela v nečimurnosti; toliko dražih telesnih in dušnih darov, katere si obračala v moje razžaljenje? Ne boš li kakor ena onih nespametnih devic pred-me prišla s prazno svetilnico?

Kaj te bo potem v tvojem strahu zagotavljalo, v tvoji zadregi tolažilo, in v tvoji malosrčnosti povzdignilo k upanju?

Ne reci tedaj: majhni grehi so le, ki jih delam. Glej, v koliko nesrečo te morejo pah-niti, če se jih ne varuješ!

Hči: Oh, premilostljivi Gospod in Zveličar! imej usmiljenje z mano ubogo grešnico, in poglej z milostljivimi očmi moj trdni sklep, katerega jaz zdaj storim, tudi najmanjih grehov nič več ne delati in raje umreti, kot tebe prostovoljno in premišljeno še razžaliti. In ker spoznam in čutim, da pride ta moj dobri sklep od sv. Duha, te prosim, da mi dodeliš milost, v dejanju ga skazati.

VI.

Prostovoljni odpustljivi grehi so čisto nasprotni gorečnosti prave pobožnosti.

Gospod: Kolikokrat, moja hči, si mi sveto obljubila, v vsi mogoči popolnosti meni služiti; kako pa to moreš, ko me prostovoljno in nepremišljeno žališ?

Duh božji je Duh svetosti in vnet za duše. In če je kako dušo poklical k veliki svetosti, *ne trpi na nji tudi najmanjšega pregreška ne*. Če gospoduje čez tvoje srce preživa pozemeljska domišljija in nagnjenje, zadržuje podelitev in moč njegovih darov. Če zamudiš o pravem času ubogati njegovo navdajanje, večkrat potlej za dolgo čisto vtihne. Tvoja lastna skušnja, če nazaj pomisliš, te bo učila, da si po enem, akoravno odpustljivo storjenem grehu zgubila včasih vso gorečnost v pobožnosti, padla v otožnost in delala pregrešek za pregreškom.

Goreča ljubezen je pripravljena vse trpeti in početi, in ni nikdar zadovoljna s tem, kar v čast božjo dela ali trpi, temuč vedno poželi po še večjem in popolnišem. Kje je tedaj tvoja goreča ljubezen, s katero si sicer tako radodarna v obetanju, v dejanju pa tako lena.

da se že od majhne skušnjave daš premagati, in v majhnih rečeh ne moreš zoperstati svojemu hudemu nagnjenju?

Duša, od goreče ljubezni božje presunjena, je čuječa in tanka v najmanjih rečeh. Njeno čutilo je tako zbujeno, da prav dobro vé navdajanje mojega Duha razločiti od onega, kar ji vdihuje nevarna samoljubnost. Ti pa se daš preslepiti svoji samoljubnosti, katera tolaži tvojo nepokojno vest, ker ti stavi pred oči, da to, kar si prej sama spoznala za grešno, ni greh; ko si mi tako nezvesta postala, si gluha pri mojem očetovskem opominjevanju in iščeš sto praznih izgovorov, da bi zmanjšala svoje pregrešenje.

Glej, kako daleč si od pota popolnosti, dokler v dejanju ne pokažeš svojega sklepa, odpustljivih grehov se varovati.

Hči: Moj milostljivi Bog in Zveličar! globoko osramotena pred tabo spoznam svojo malopridnost in hudobijo; oj! zavolj praznega in revnega razveseljenja, ki ga po svoji popačenosti morebiti najdem v grehu, bi pa v nevarnost postavila tolikšni zaklad tvojih milostij, tvoje ljubezni in večnega veselja, ki mi ga hočeš dati? in tebi odtegnila svoje srce, katero vendar le v tebi najde pravo zadovolj-

nost in mir? Bi mar hotela med tem, ko toliko svetih duš gorí tvoje ljubezni in se razveseljuje tvoje presvete pričujočnosti, od tebe se ločiti, beračiti in nazadnje v daljni ptuji deželi hudega konec jemati?

O moj božji Odrešenik! ne pripusti tega, veliko več daj, da se čedalje bolj natanko sklenem s tabo, in te ne malo, ampak veliko ljubim in za vselej slovó dam vsemu grešnemu početju. To je sicer moja volja; pa malo bom opravila, če me ti ne podučuješ, ne priganjaš in ne spodbujaš. Brez tebe sem sama slabost, sama revščina. S teboj pa, moj križani Jezus! morem vse storiti, vse početi, vse trpeti.

Tretji oddelek.

Pomočki zoper radovoljne odpustljive grehe.

I.

Opomin o razločku greha.

Dobro zapomni, da so tukaj predpisani pomočki, smrtnih in odpustljivih grehov se varovati, lahki in pripravni. Vzrok pa, zakaj se tu govori le o odpustljivih grehih, je, ker device, ki hrepené po popolnem življenju,

večidel ne storé nobenega smrtnega greha, marsikatere ga tudi nikoli storile niso. Bi se bilo pa to primerilo, bodo tudi tù svèt si dobile. Tudi pomni, da tu ni govorjenja o tistih odpustljivih grehah in pregreških, ki se iz nerazumnosti, nepremišljenosti, živosti, iz memogredoče naglice, zamrže, žalosti, ali sicer nepremišljeno delajo. Sicer te slabosti človeške natore niso pravi pobožnosti ravno nasproti, vendarle v duši napravljajo večji ali manji nepokoj ali zmešnjave, katerim bi svete duše ne imele podvržene biti, dasiravno jih tudi najsvetejše niso popolnoma proste. Tudi se tu ne govori o rečeh, katere boječe in sumljive duše imajo za greh in katere v resnici niso grehi. Tù se govori le o takih grehah, o katerih vsak more vedeti, da so grehi, in kateri se pri vsem tem, če se priložnost primeri, storé premišljeno in prostovoljno. Nekateri teh prostovoljnih grehov se "delajo iz navadne slabosti in iz prirojenega nagnjenja k hudemu; drugi pa izvirajo iz kakega posebnega nagnjenja do greha, ali iz slabe navade.

Zoper prostovoljne slabostne grehe so splošni pomočki; zoper grehe iz hudega nagnjenja ali navade so pa razun splošnih še posebni.

Prostovoljnim slabostnim grehom so vsi podvrženi, kateri ne hodijo po poti popolnosti. In sploh se more reči, da so večidel vsi ljudje bolj ali manj podvrženi temu ali temu slabemu nagnjenju, iz katerega izvira veliko grehov. Iz teh veliko grehov pride zadnjič huda navada, to je, močno nagnjenje h kakemu posebnemu grehu, v katerega se človek tako rekoč zaljubi. Ta navada, če se pusti, da stori globoke korenine, se ne more premagati brez velicega truda.

In ako je kdo več hudim nagnjenjem in iz njih izvirajočim hudim navadam podvržen, je med njimi večidel eno ali drugo, katero duši nareja večjo škodo in jo zapeljuje v večje in obilniše grehe. To močno nagnjenje je gospodovavna huda navada postala in se imenuje poglavitna hudobija, zoper katero se je treba poslužiti posebnih pomočkov.

II.

Prvi pomoček:

Večkratno ponavljanje svojega sklepa.

V svoji jutranji molitvi, pri sv. maši. in enkrat čez dan stôri trdni sklep, nikdar zadovoljno ne misliti, govoriti, storiti ali opu-

stiti, kar spoznaš za greh. Ako se potem vendar le pregrešiš zoper svoj sklep, ne bodi za tega voljo malosrčna, in skesano spoznaj svoj pregrešek; ponovi potlej poprejšnji sklep in čuj toliko bolj nad seboj, zvikšaj svojo gorečnost in poboljšaj drugi dan, kar si se pregrešila prej ta dan.

Drugi pomoček:

Sveta molitev.

Ko hočeš zvršiti svoj sklep, se ne zanašaj na svoje lastne moči, ne na svojo sedanjo gorečnost, katera le prenašlo zgine, temuč zanašaj se le na dobrotljivega in usmiljenega Jezusa, svojega Boga in Zveličarja, na priprošnjo Marije Device in drugih svetih pomočnikov. Zato pa moli in prosi, in ne jenjaj moliti in prositi. Nikoli ne bo molitve preveč, in več ko boš molila, raji boš molila, in^oložje se ubranila vsakemu grehu.

Tretji pomoček:

Vedna paznost in čuječnost.

Tudi tvoj Zveličar reče: môli in čuj, ali imej največjo paznost pri vsem svojem dejanju in nehanju, da ne padeš v nevarnost

in v skušnjavo. Kakor hitro začutiš kako poželenje ali nagnjenje do reči, ki je greh in prepovedana, precej v začetku zoperstoj hudemu nagonu, ne poglej tiste reči, pomnoži svojo molitev, in nikakor se ne daj hudemu nagnjenju v svojem dobrem sklepu premagati in motiti.

Četrty pomoček :

Petere počutke gospodovati in nad njimi čuti.

Smrt pride pri oknih v dušo. Vnanje reči, ki jih vidimo, slišimo, pokušamo, čutimo, le prevelikokrat v nas zbudé napačne želje, in kolikor prijetniše in ljubezniviše se zdijo počutkom, toliko nevarniše so za dušo, katere so tudi omamile že marsikatero dušo, in jo oslepile in zapeljale v pogubo.

Za device so oči posebno nevaren počutek; duh se raztrese, duša vnepokoji in sree vname prazne ljubezni. Ali se je čuditi, da padeš, če téh oken skrbno ne varuješ in jih ne zaperaš pred sovražnikom?

Jezik je orodje mnogo velikih grehov; vsak dan veliko hudega stori posebno zoper ljubezen do bližnjega. Uči se ga brzdati. Veliko bolje je molčati, kakor nevarnosti se

izpostaviti, z nespametnim govorjenjem zoper bližnjega in morebiti tudi zoper deviško čistost svojo vest raniti.

Tudi **ušes** ne imej široko odprtih; zakaj so reči, o katerih bi bilo bolje, da bi se nikoli ne pravile, da bi se nikoli ne poslušale, posebno ne od sramežljivih devic. Varuj se na uho vleči, ker je to grozno grda navada, in utegne iz tega izvirati veliko škodljivega za-te in za druge osebe.

Ne daj se prevzeti od **slasti** jedil in še manj od prijetnosti vina, velikoveč pritrčaj si vsak dan po pameti, zakaj ako tega vnanjega sovražnika ne moreš premagati, boš toliko manj premagala notranje in nevidne sovražnike.

Iz **nezmernosti** v jedi in pijači izhaja lenoba in obteženje duba, postopanje in zaspianost, nepripravnost za božje reči, razuzdano veselje ali čezmerno žalovanje. Tudi deviška čistost ne more obstati pri preobloženem želodcu.

Posebno pa bodi čuječa nad petim, za čistost posebno nevarnim počutkom. Pazi na **gibanje in pomikanje svojega telesa** in vseh njegovih udov, in ne dopusti, da bi se spolnile njih nespodobne želje, pred kate-

rimi imaš ti, ko čista devica, rudeča postati; temuč križaj svoje meso, kakor so ga križale vse device, ki so bile Kristusove, in ga še križajo té, ki so njegove.

Peti pomoček:

Vsakdanje izpraševanje vesti.

Izprašuj najmanj enkrat na dan svojo vest in glej, ali nisi čez dan vedoma in radovoljno storila enega ali drugega greha. Kaznuj vsak tak pregrešek, in opravi primerno pokoro, in glej, da drugi dan ne padeš v te pregreške.

Šesti pomoček:

Večkratno prejemanje svetih zakramentov.

Pojdi k spovedi, ako je le mogoče, vsake štirinajst dni; spoved je najboljši pomoček se oprostiti svojih vsakdanjih grehov. Izvoli si gorečega in zvedenega spovednika, kateri te bo osrčeval, ti svetoval, te spodbujal in ti kazal pot in pripomočke k posvečevanju. Ta pripomoček bo milost v tebi pomnožil, in meso in kri Jezusa Kristusa, katero prejemaš, te bo okrepčevalo in zmanjševalo tvoje posvetno nagnjenje. Sveti ogenj do vsake čednosti in pravičnosti se bo v tebi vnel.

Sedmi pomoček:

Pričujočnost božja.

Imej svojega Boga in Gospoda vedno pred očmi in živi v njegovi pričujočnosti. Spomni se, da vidi on vsa tvoja dela in preiskuje najskrivnejše misli tvojega srca. Ali bi si upala, ko bi ga videla s telesnimi očmi, radovoljno grešiti? »Poišči kraj, kjer Boga ni in potlej stôri, kar hočeš.« Sv. Avguštin.

Osmi pomoček:

Otročja ljubezen in zaupljivo pribežanje k Mariji Kraljici devic.

Ljubi to presveto in prečisto Devico, kakor se ljubi dobra mati; pod njeno varstvo in brambo se naglo zateci v vseh skušnjavah; pri nji išči tolažbe ob vsakem žalovanju; gotovo te ne bo zapustila ona, najdobrotljivejša, najmilostljivejša, če imaš do njene priprošnje polno zaupanje, velikoveč bo tvoja zvesta vodnica in priprošnica. Nasleduj nje lepi zgled v vsem, in prosi jo vsak dan, da te podpira v tvojem storjenem sklepu.

Četrty oddelek.

Posebni pomočki zoper grehe, ki izvirajo iz hudega nagnjenja ali iz navade.

I.

Prvi pomoček zoper huda nagnjenja in navade.

Gospod: Pred vsem, moja hči! išči hudo nagnjenje, ki v tebi posebno gospoduje, ali pregrešno navado spoznati, da veš, katera je tvoja poglavitna hudobija; zakaj kako si se v stanu vojskovati zoper sovražnika, ki ga nimaš pred očmi, in kako si se v stanu poslužiti zdravil zoper telesno bolečino, ki je še ne poznaš?

Hči: O moj Gospod in Bog! saj veš kako velika je moja slepota. Drugih pregreške in napake dobro vem grajati, svojih lastnih pa nisem še prav spoznala; hitro zagledam vsaki pezder v očesu bližnjega, bruna pa ne čutim v svojem očesu.

Oj, kako obžalovanja vredna je ta moja slepota! Ali ti, o Gospod! me moreš razsvetliti in mi dati, da spoznam svoje skrivne slabosti.

Gospod: Navadno se drevo spozna po svojem sadu, kakor korenina, ki je v zemlji skrita, po izrastku, ki ga kvišku požene.

Vkoreninjene hudobne rastline pri ženskem spolu so navadno: radovednost, želja dopasti, jezičnost, nagla jeza, lenoba, sladkojednost, nevoščljivost, samoglavnost in prevzetnost itd.

Iz sledečega boš lahko spoznala, katere napake gospodujejo v tebi.

1. Znamenja radovednosti.

Če nisi rada sama, temuč le v družčinah; če se rada v vse vtikuješ, rada izveduješ drugih oseb posebne opravke, in popirje in pisma, ki ti niso nič mar, ki ti pa nevedoma pridejo v roke, rada bereš, ali si jih še celo upaš odpreti; če bi rada vse videla, vse slišala, vedela, in povsod se rada s svojo besedo vtikala: so to gotova znamenja, da si radovednosti udana z dušo in telesom.

2. Grehi napuha.

Duh napuha se pokaže, če sama svojo hvalo rada poslušáš, druge hvaliti pa nerada slišiš. Če bližnjega zmanjšuješ zavoljo nje-

govih pregreškov in slabosti, ga zato zaničuješ in očitno z neusmiljeno marljivostjo grajaš njegove grehe. Tudi je napuh, ako se čez druge povzdiguješ zavoljo natornih ali čeznatornih darov, zavoljo svoje razumnosti, svojega imenitnega rodu, svoje lepote, svojega zadržanja in zavoljo čednosti in domišljevane pobožnosti. Napuhnjena si, če z nejevoljo poslušáš opominjevanja svojih vikših; če si neprijazna in zarobljena proti osebam svoje enakosti, ostra in gospodovalna proti svojim podložnim. Dalje je napuh, če ne moreš prenesti najmanjega zasramovanja in kakega majhnega razžaljenja; če dolgo časa stojiš pred ogledalom in hodiš v oblačilih, ki so čez tvoj stan; potlej je gotovo, da si sužinja napuha.

3. Jezičnost.

Gotovo znamenje te napake je, če nobene skrivnosti ne moreš ohraniti, temuč vse, kar misliš, kar si slišala in videla, moraš precej spet pripovedovati, brez premisleka. če drugim s tem škoduješ. Napaka jezičnosti ne prizanaša ne času, ne osebam, in snuje s podpihovanjem rada in dostikrat kreg in zdražbo. Je ta napaka pri tebi, si hudobiji jezičnosti podvržena?

4. Znamenja lenobe.

Si v službi božji zanikarna in nestanovitna v pobožnostih; ti je trud in delo težko; zanemarjaš zavoljo svoje zložnosti dolžnosti svojega stanu in poklica, in ako obudi najmanjša težava zamrzo in nevoljo v tebi: bodi prepričana, da lenoba čez te gospoduje.

5. Sladkojednost.

Če vedno misliš na jed in pijačo, o tem govoriš, po tem hrepeniš, sladčice izbiraš, želodec večkrat preobložuješ, vsako uro rada ješ; če ti jedi nikoli zadosti dobre niso in žalostna postaneš ali se celo jeziš, če dovolj ne šegetajo tvojega razvajenega grla, nasproti pa ti delajo drage jedi veliko veselje: védi, da si podvržena hudobiji sladkojednosti.

6. Znamenje nagle jeze.

Če te hudo zbode vsaka majhna reč, in precej psovati (zmerjati) začneš, bobniš in se tvoj glas trese, tvoj obraz rudeč postaja, si zmešana v svojem duhu; gotovo je jeza tvoj poglavitni greh.

To so tiste strupene korenine, iz katerih raste toliko grehov. Ti pa po teh napovedanih znamenjih ostanejo še dvomi, poprašaj svojega spovednika, kateri ti bo po svoji skušnji pomagal razodeti tvojega skrivnega poglavitnega sovražnika.

II.

Drugi pomoček zoper hudo nagnjenje.

K srcu si vzeti veliko škodo, ki izvira iz preživega in neukrotene nagnjenja.

Gospod: Ako ti, moja hči! malo napreduješ v pravi pobožnosti in ljubezni do mene, vedi, da je tega kriva ena ali druga napaka, ena ali druga hudobija, od katere se daš gospodovati. Mnogoštevilni grehi, ki jih delaš in ki izhajajo iz hudih navad, slabijo ljubezen, te delajo mlačno in leno in ne vredno zadobivati večje milosti, ki sem ti jih pripravil. Kolikor bolj pa ti gospodujejo ta huda nagnjenja, toliko težje se dajo ukrotiti.

1. Greh rodi greh, in iz manjših boš gotovo padla zmiraj v večje. Zasleypljenje prihaja zmiraj večje; iz tega pride otrpnjenost srca, in ta te zadnjič pahne v večno brezno.

2. Eno samo hudo nagnjenje, kateremu se ne zoperstavljaš, je kot strup, kateri spridi vsa tvoja dobra dela.

3. Celo glasu sv. Duha, kateri vedno govori k tvojemu srcu, ne moreš prav slišati in razumeti, ako ni tvoje srce mirno in pokojno. In če bi tudi zaslišala njegovo sveto opominjevanje, ga vendar ne boš ubogala, ako je tvoje osrčje zamotano v posvetne reči

Vsako hudo nagnjenje pa, ki v tebi obla-
stuje, ti obudi vedni nepokoj in raztresenje,
in je kot veriga, katera te veže na svet in
odvračuje od poti popolnosti. Ne reci, da
tvoje nagnjenje ni tako grešno, da bi ti ško-
dovalo. Ali ni vse eno, če je ptica privezana
z nitjo ali trakom, ker oboje jo zadržuje v
letanju? Tolikanj bolj si prizadevaj svoje vezi
raztrgati, dokler so še slabe, in nagnjenje iz
srca poruvati, dokler še ni storilo globokih
korenin.

Hči: Moj božji Učenik! zdaj spoznam,
kako močno si moram prizadevati, ter se
zoper svoja huda nagnjenja in slabe navade
vojskovati. O moj Bog in Zveličar! vedno mi
pomagaj, ne zapusti me, in uči me, kako
naj se zadržim v tem vojskovanju.

III.

Kako se je sploh vojskovati zoper hudo nagnjenje.

Gospod: Kadar si, moja hči, prišla k spoznanju svojih napak, jim povej resnobno in vedno vojsko. Ker pa ni mogoče zoper vse naenkrat vojske začeti, prični pri tisti, po kateri ti žuga najprej in največja nevarnost, katera te najbolj odvrta od poti popolnosti.

1. Skleni precej pri jutranji molitvi tega tolikanj škodljivega hudega nagnjenja nič več ne ubogati, in o priložnosti ga resnobno in srčno premagovati.

2. Čuj tisti dan skrbno na vse svoje misli in želje, in zoperstoj precej v začetku temu notranjemu sovražniku, kakor hitro se od daleč bliža, tako da ničesar ne dovoliš ne v mislih ne v željah, ampak da ga precej hudo zavrneš in premagaš.

3. Vadi se pridno v čednosti, ki je hudemu nagnjenju ravno nasproti, in ne šele, kadar se bliža skušnjava, temuč tudi sicer enekrati čez dan, tako da bo hudo z vajo v dobrem pregnano.

4. Kolikorkrat padeš v stari pregrešek, ali se nasproti premagaš, zaznamovaj kako, in delaj vsaki dan sama s seboj račun. Ako si premagala hudo nagnjenje, zahvali se meni; če si pa spet padla, obžaluj svojo nezvestobo iz srca in ponovi zopet bolj goreče svoje sklepe. Le ne bodi malosrčna; misli, da ni mogoče v enih dneh ali tednih izrjavati globoko vkoreninjene navade. Jaz le tirjam, da se vsak dan nekoliko premagaš: in ako se nisi v stanu kake napake tako naglo znebiti, zmanjšuj vsaj število svojih grehov, ki izvirajo iz te napake. Kolikor močnejša je huda navada, toliko dalje se vojskuj zoper njo.

5. Kadar si podrla in premagala enega sovražnika, obrni se proti drugemu in vojskuj se srčno kakor poprej, dokler svojega srca ne očistiš vseh hudih in pregrešnih nagnjenj, ali jih vsaj nič več ne ubogaš in jim veš zoperstati. Zakaj dokler živiš na zemlji, ne boš popolnoma mirú imela pred njimi. Sovražnik, kateri je bil že premagan in, kakor si mislila, mrtev, se spet vzdigne in oživi. Vendar vojska ne traja potlej več tako dolgo in ni več tako težka zoper sovražnika, katerega si bila enkrat že premagala. In spomni se: Nihče ne bo kronan razun, kateri se je junaško vojskoval.

IV.

Posebni pripomočki zoper sleherno hudo nagnjenje.

1. Pomočki zoper radovednost.

Gospod: Ostani rada doma, v samoti, v svoji hišici, delaj in moli. Na tak način boš zdravila neumno radovednost. Premaguj se, če bi rada vedela, kaj se tu in tam godi, kakšna je ta ali una oseba, kaj pravi ali dela, kako svet o nji govori, ali tudi o kaki drugi, in tretji, kaj se je tu ali tam zgodilo. Pusti in zatinaj radovednost; utegne ti škodovati, tvojo vest raniti in tvoje misli raztresti; pusti, kar ti ni nič mar, in o čemur meni ne boš dala nobenega računa. Ne poslušaj praznih pogovorov posvetnih ljudij, in ne vtikuj se v opravke drugih ljudij, kadar ti ni treba. Če se katerikrat tvoj duh raztrese vsled takih rečij, skušaj ga z opravičilo in delom nepotrebnih rečij rešiti, in skleni se v molitvi in pobožnih, kratkih zdihljajih z Bogom, z Jezusom, Preljubim svojega srca; v njem boš našla več tolažbe in veselja, kakor v zadovoljenju onega nevarnega nagnjenja.

Posnemaj spodbudljivi zgled toliko svetih devic, katere živé v vedni samoti, in svetu svoje počutke, kakor ušesa, oči in jezik, odtegujejo, da morejo meni v miru in varnosti služiti.

2. Pomočki zoper napuh.

Če se duh napuha v tebi vzdiguje ter ti vdihuje, da si memo drugih pametnejša, lepša, pobožnejša in da imaš druge enake prednosti, zavrzi in zaničuj tako navdihovanje in obrni se k Bogu ter reci: Moj Bog! moj Jezus! nič nisem, kot sama slabost, in sama od sebe nimam ničesar, kakor huda nagnjenja; grešila sem in zaslužila, da me ljudje zaničujejo. Vse dobro pa, kar je v meni, sem prejela od tebe. Kako se smem tedaj čez druge povzdigovati?

Če vidiš druge grešiti, ne grajaj jih, marveč spomni se, da tudi ti lahko padeš, če jaz svojo roko odtegnem od tebe. Spomni se svojih lastnih grehov, slabe porabe mojih milostij, svoje večkratne nezvestobe; spomni se smrti, pravične sodbe, večnega trpljenja v peklu; in posebno tudi Jezusove nezmerne ponižnosti in ponižnosti Marije Device in drugih svetnic, in zginil bo duh napuha.

3. Pomočki zoper jezičnost.

1. Ne govôri nikoli o tem, kar bi vtegnilo škodovati časti tvojega bližnjega, naj bo že znano ali ne, važno ali ne. 2. Pred vsem se varuj družčine z osebami, ki imajo zgovorne in hudobne jezike; in ne spusti se v nobeno posebno znanje in prijaznost s takimi, ki niso utrjene v Gospodovem strahu. 3. Varuj se vsacega nepotrebnega pogovora in smešnih norčij. 4. Govôri sploh po malem in s premislekom. 5. Tvoj pogovor naj bo le najrajše o Bogu in svetih rečeh in kar zadeva tvoj poklic in tvoja opravila, in ne vtikuj se v opravila družih. 6. Preden enkrat govoriš, dvakrat dobro premisli. Bodi rada sama pri svojem delu in v molitvi.

4. Pomoček zoper nezmernost v jedi in pijači.

1. Ne jej in ne pij nikoli več, kakor kar potrebuješ; zakaj z jedmi želodec preobkladati je od hudega in škoduje zdravju, stori te nepripravno za delo, za vsako dobro početje in za molitev. 2. Bodi tako zmerna v jedi, da ne bo tvoj duh obtežen in da si po jedi za molitev in za vse dobro pripravna. 3. Govôri malo ali nič o jedi in pijači. 4. Ne

pritoži se, če niso jedi po tvoji slasti, ali če ti sicer česa manjka. 5. Ako se ne moreš vina popolnoma zdržati, ga mešaj z vodo. 6. Zatiraj notranje poželjenje, kadar imaš jedi pred sabo. 7. Ne ljubi sladčic in drži se bolj vsakdanjih jedij. 8. Pritrgaj si v jedi vsak dan nekoliko po meri krščanske zmernosti. 9. Ne jej razven ob odločenem času.

5. Pomočki zoper naglo jezo.

Temu hudemu nagnjenju precej v začetku nasproti delaj: 1. Mólči, dokler se tvoja jeza vleže. 2. Ne izgovarjaj nobene razžaljive preklinovalske besede. 3. Govôri krotko in pohlevno s svojim sovražnikom in tistim, ki te razžali. 4. Gospoduj tudi notranjemu nagibu k jezi, spoznaj ga kazni vrednega in ne pusti ga brez pokore. 5. Vendar pa ni svetovati, se vseh priložnostij k jezi ogibati — ker ta napaka mora s krotkim obnašanjem premagana biti; kako pa se boš vadila v ti čednosti, če se ogiblješ vsega neprijetnega, kar bi utegnilo tvojo jezo dražiti?

6. Pomočki zoper lenobo.

Ako bi se pri svojih pobožnostih in sploh v duhovnih rečeh čutila leno in mrzlo,

poglej, ali nisi poprej s preobilnimi, rado-
voljnimi pobožnostmi vzbudila te zamrže,
ali jo zdaj budiš: ako je to, jih smeš brez
pomisleka opustiti. Drži se potlej samo kratke
in krepke jutranje in večerne molitve, vsak-
danjega izpraševanja vesti; in ako ti je mo-
goče k sveti maši iti in iz kakih duhovnih
knjig kaj kratkega premišljevat.

V teh pobožnostih, kakor tudi v tistih,
katere si iz pokorščine opravljati dolžna in
katere ti tvoj spovednik rekó opravljati, bodi
stanovitna in ne zmeni se za to, če nimaš
občutljive pobožnosti, in če zraven čutiš zo-
pernosti.

Opravljaj te pobožnosti ob odločenem
času in ne odlagaj jih brez posebnega in
veljavnega vzroka.

Če si včasi brez tolažbe, brez gorečnosti
in brez vseh pobožnih mislij v molitvi, ne
prenehaj zavoljo tega v svojih pobožnostih,
ter jih ne opusti. Bodi svojemu Bogu in
Gospodu, kateri te skuša, zvesta in udana,
stôri od svoje strani, kar le moreš, in v po-
nižnosti spoznaj svojo revščino.

Da se pa iz prirojene nemarnosti in lenobe
ne daš odvrniti od svojih pobožnih vaj, skleni
najprvo za en dan in tako skoz več časa,

svoje pobožnosti natanko opravljati, in izprašuj se v svoji večerni molitvi prav posebno o tem, ali si zvesta ostala svojemu sklepu.

Na posvetna opravila in vsakdanja dela ti ni treba se tako trdo navezovati, temveč če se utrudiš od enega dela, smeš se lotiti drugzega. Varuj se pa lenobe, kakor korenine vseh hudobij.

To so, moja hči! napake, zoper katere se vojskuj, da boš prišla k popolnosti.

Razun tega pa imaš še neko skrito sovražnico v notranjem svojega srca, in ta je — nevarna samosvoja ljubezen, ali ljubezen do same sebe, ki je prirojena vsem ljudem.

Hči: O Gospod! ti, ki srca preiskuješ in poznaš in vidiš vse slabosti, katere v meni gospodujejo; uči me tudi to skrivno sovražnico spraviti iz svojega srca; da se bolj in bolj vnemam v ljubezni do tebe, ne pa, da bi ljubila samo sebe.

V.

O samosvoji ali lastni ljubezni, njenih nasledkih in pomočkih zoper njo.

Samosvoja ali lastna ljubezen je notranje nagnjenje spačene nature, ki vedno po tem hrepeni, kar nji vgaja, kar ji je prijetno in

lahko, gnjusi pa se ji pred tem, kar ji je težavno in zoperno.

Iz samosvoje ljubezni izvirajo nepokojne misli, nepotrebne želje, pozemeljski vdihljeji, nezmerne skrbi, divjanje notranjih nagljenj, prazno veselje in neumni strah, napačna nečimurnost in več družih graje vrednih napak, zavoljo katerih taka duša nikdar ne more priti k popolni ljubezni Božji. Najsvetejša dela se omadeževajo s samosvojo ljubeznijo in zmešajo z mnogimi slabostmi in nepopolnostmi; s to samosvojo ljubeznijo ne more biti nobena ljubezen čista, nobena gorečnost stanovitna in nobena premaga same sebe dognana.

Dokler te tolažim, bo obstala tvoja gorečnost; dokler te ne zadene nobena težava, boš napredovala; dokler te ljudje pusté na miru, boš pobožna; kakor hitro pa se jaz ti skrijem, ali kakor hitro te zadene kaka težava, ali kaj trpi tvoje časno, ali se ti ljudje ustavljajo, kakor hitro peklena moč orožje zgrabi zoper tebe: padeš v žalost, postaneš zmotena, obupljiva in omahljiva, in popustiš svoje najboljše sklepe. Zavoljo tega moraš pred vsem podjarmiti samosvojo ljubezen in srčno planiti na to sovražnico,

in jo skušati tako premagati, da ne bo nobenega sledú več o njej v tvojem srcu.

Hči: Moj Bog in Zveličar! vsa osramotena ti obstojim, da sem podvržena mnogim revščinam, ki izvirajo iz pogubljive samo-svoje ljubezni. Vendar ti sam, o Gospod! me moreš te dušne bolezni ozdraviti in popolnejšo ljubezen do tebe vdihniti. Poduči me in pomagaj mi, da se oprostim tega zlá.

Peti oddelek.

O zatiranju samoljubnosti, ali o drugi stopinji k popolnosti, z vajo v krščanskih čednostih.

I.

Dober namen pri svojem dejanju in nehanju.

Gospod: Moja hči! prvo delo samosvoje (lastne) ljubezni je: da človek išče vselej svojega lastnega prida, svojega lastnega pokoja in svojega lastnega dopadenja. Tudi o duhovnih vajah to velja.

Išče si tolažbe, duhovnega veselja, sladkosti, dopadenja, hvale i. t. d. Takšne duše niso v stanu stanovitne ostati v svojih dobrih sklepih. Jaz pa tirjam, če hočeš resnično na

poti popolnosti hoditi, da pri vsem, kar delaš, v križih in trpljenju, v sreči in veselju, ne iščeš svojega mirú in lastnega polajšanja, temuč moje časti in mojega dopadenja, rekoč: Iz ljubezni do tebe, da tebi ustrežem, moj Bog, storim ali delam to; ali zavoljo tebe trpim to nečast, to sramoto, te bolečine itd.

Od tega dobrega namena ne izvzemi ničesar: tudi svojo jed in pijačo, svoj počitek, in potrebno kratkočasnost in vsa druga dasiravno majhna in pred ljudmi zaničljiva opravila obračaj vselej na Boga in jih z dobrim namenom posveti in stôri zaslužljive.

Ta dobri namen obudi ne le enkrat na dan, temuč, če je mogoče, pri vsakem delu, ob vsacem času in vadi se v tem tolikokrat in tako dolgo, da ti v navado pridejo te vaje.

II.

Storiti in trpeti, kadar Bog hoče in kar Bog hoče.

Gospod: Moja hči! da bo tvoj dobri namen k moji časti in k tvojemu zasluženju, mora tisto, kar storiš iz ljubezni do mene, biti po moji volji; mora storjeno biti s toliko pridnostjo in paznostjo, da bom dopadenje imel nad tvojo gorečnostjo; in ker imajo

vse reči svoj čas, moraš v svojih delih in opravih kakega reda se držati, da ne opravljáš kake reči ob času, ko kaj družega tirjam od tebe. Ta nauk je čisto nasproti tvoji sprideni natori in ljubezni, kojo imaš do same sebe, kateri se pa moraš ustavljati z vsemi močmi. Da to izvršiš, se trdno drži mojih zapovedij in moje volje, v svojih mislih bodi pogostoma, vedno pri meni; in stori in trpi vse za-me, in kakor jaz hočem. Tako boš lastni ljubezni v okom prišla in jo premagala.

III.

Zatajevanje same sebe in zatiranje poželjivosti.

Gospod: Moja hči! moja milost in tvoja uporna natora se ne moreta nikdar vjemati. Moja milost te priganja k vsem dobrim, hvalevrednim in svetim delom, in povzdiguje tvoje misli nad vse posvetno in minljivo. Tvoja vedno k zemlji obrnjena natora pa ljubi takšne reči, katere razveseljujejo tvoje počutke. Počutki te priganjajo, v to družčino ali k uni veselici iti, kjer ne more biti tvoj duh spodbujen in tvoja čednost pokrepčana; ostani rajši doma, ali išči družčine pri boga-

boječih devicah. Včasih želiš kako dobro delo storiti, ali kako pobožnost opraviti, da bi zadovolila svoji nečimurnosti ali lastni ljubezni; jaz pa hočem, da o tej uri storiš to, kar tirja pokorščina do starišev ali do predpostavljenih; tedaj se moraš zatajevati in storiti to, kar si storiti dolžna.

Tvoje mehkužno telo sovraži delo, samoto, post in druga spokorna dela. Nasproti pa ljubi vse, kar mu je prijetno in kar služi njegovim počutkom, kakor: postopanje, počitek, izbrane jedi, lepa oblačila i. t. d. Da premaguješ svoje mehkužno telo in strahuješ njegovo poželjivost, moraš pokoriti svoje mesó in mu ničesar privoliti, česar ne tirjata pamet in potreba.

Celo v svojih pobožnostih nisi prosta lastne ljubezni. Ali poželiš tolažbe, ali zagotovljenja moje milosti po navdajanju svetega Duha, ali občutljive gorečnosti, in ako tega ali družega ne čutiš v svojem srcu, postaneš žalostna in malosrčna. To pa ne pride od Boga, temuč od svoje lastne ljubezni, kateri se moraš čisto odpovedati; od jutra do večera in tudi v trdni noči se moraš vojskovati zoper njo, in se meni prepustiti, da te vodim po svoji volji.

V svojih posvetnih opravilih, ki ti jih naklada tvoj stan, tvoj poklic, bodi pridna in zvesta in ne zamudi ničesar; in kar drugi delajo z avoljo človeškega dopadenja ali z avoljo puhlega dobička, to stôri ti iz želje, moje dopadenje in večje plačilo v nebesih doseči.

V svojih duhovnih vajah se drži reda in bodi stanovitna: ne daj se z nobeno otožnostjo, nobeno zamrzo od njih odvrniti. V duhu se zberi, in gospoduj svojim počutkom in mislim. Bodi zmerna v spanju, v jedi in pijači in drugih rečeh, katerih ne moreš natori odreči. Odpovej se prijetnostim in veseliam in če si pri kateri pričujoča, stôri to le iz tega namena, da tudi tù spolnuješ mojo božjo voljo.

Kakor hitro spačena natora tirja od tebe kaj, kar je nasproti pokorščini in mojemu navdajanju, ji zoperstoj; ako si ne upaš ves dan svoji poželjivosti gospodovati, boš premogla vsaj eno uro, potlej dve, potlej več, ves dopoldan, ves popoldan, ves dan, in zadnjič ves teden: tako boš urno napredovala v duhu prave pobožnosti.

Hči: Moj ljubi Učenik! kako morem nagibanje svoje lastne ljubezni in spačene

natore spoznati in razločiti od nagibanja tvoje milosti?

Gospod: Moli in čuj, moja hči! in ljubi sveto samoto, tam ti k srcu govorim, te razsvetlujem in ti kažem pot resnice. Da te pa nepokojne skrbi po časnem, in želje, ljudem dopasti, ne zmotijo in ne storé nepripravne, moj glas poslušati, je potrebno, da staviš trdno in otročje zaupanje na mojo previdnost.

IV.

Otročje zaupanje in popolno zanašanje na previdnost božjo.

Gospod: Moja hči! glej, kako device, katere bolj ljubijo svet ko mene, hrepené po sreči in časti, in da bi se prikupile ljudem in dosegle časno srečo, obračajo vse svoje dejanje in nehanje po posvetni napačni modrosti. Koliko neumnih želj, nepotrebnih skrbij, praznih pričakovanj, in nezmernega veselja ali žalosti izvira pač iz te slabosti!

Ti pa, moja hči! postavi svoje zaupanje na-me in meni izroči svoje življenje in svojo časno srečo. Jaz edini ti morem pomagati; od vekomaj sem vse pripomočke in pota v to preračunil in zmeril. Vsa človeška srca

so v mojih rokah in jaz jih vladam, kakor hočem, k tvojemu pridu. Jaz sem, ki živim ptice pod nebom in oblačim lilije na polji; bom li tebe pozabil, ako me ljubiš in na-me staviš vse svoje zaupanje? Noben oče ne misli tako dobro s svojo hčerjo, kakor jaz s tabo. Zakaj si tedaj tako skrbna zavoljo časnega? Išči pred vsem božjega kraljestva, vse drugo prepusti moji previdnosti in mojemu usmiljenju, in ako moraš zavoljo mene kaj trpeti, veseli se, in ne toži.

V.

Potrpežljivost in krotkost v zopernostih.

Gospod: Moja hči! kdor ne potegne s svetom, ga svet zaničuje in preganja. Tako se je godilo meni in mojim prijateljem. Tudi tebe ne bodo v miru pustili posvetni otroci, vsiliti ti bodo hoteli svoje posvetne misli in svoje pregrešno vedenje. In ker ne boš ž njimi vlekla, te bodo grajali, zasmehovali, dajali zaničljive priimke, slabo izlagali tvoje dejanje in nehanje, povikševali tvoje najmanjše pregreške; hudobni duh bo izmislil vsa pota, da bi te pripravil v nevoljo in malosrčnost. Ti pa, moja hči! se ne huduj

čez nje, temuč sprejmi vse tiho in mirno, v spričevanje svoje potrpežljivosti in krotkosti. Ako si prilastiš te čednosti, ne boš besedovala, ne zmerjala in sramotila koga, in hudobni duh si bo zastonj prizadeval, te razdražiti in pripraviti v nevoljo in malosrčnost. Jaz sam včasih skušam svoje, in jih tepem, kakor oče svojega otroka, katerega ljubi. Ti pa bodi potrpežljiva in vdana v mojo voljo, moli mojo previdnost, ki vse vlada k tvojemu dobremu; moli za svoje zopernike in zaničuj hudobo peklenškega duha: tako se bosta blesketali potrpežljivost in krotkost kot dva najžlahtnejša kamena v kroni, ki te čaka.

VI.

Globoka ponižnost in zaničevanje same sebe.

Ne imej nobenega dopadenja nad hvalo, ki ti jo dajejo zavoljo telesnih ali dušnih sprednostij in darov: jaz sem ti vse dal iz gole dobrote in ti morem iz pravice vse zopet odvzeti. Štej se nevredno milostij, s katerimi te obdarujem; imej za majhno reč svojo pobožnost in svoja dobra dela, ki jih delaš. Misli večkrat: kaj sem, če me Bog zapusti? Oh! nič kot slabost in revščina.

Podvrzi se pokorščini in veseli se, kadar se pozabi na-te, kadar si zaničevana in so druge od tebe bolj čislane. Ne zidaj nikoli veliko na svojo moč, ne na svojo pričujočo gorečnost, temuč prosi vsaki čas, da te jaz podpiram v tvojem dobrem sklepu, da ga srečno izpelješ.

VII.

Notranja molitev ali vsakdanje premišljevanje božjih rečij.

Najsilnejši ogenj pogasne, če se mu vedno ne prilaga. Tako se bo tudi tvoj ogenj, popolnost duhovnega življenja doseči, nagloma pogubil, ako ga ne budiš in obdržiš s pogostnim, in če je mogoče z vsakdanjim premišljevanjem božjih resnic in rečij.

Poglej o premišljevanju, osmi oddelek. ..

Šesti oddelek.

Tretja stopinja v popolnosti, ali ljubezen božja.

I.

Kaj je popolnoma ljubezen ali prava pobožnost.

Gospod: Prava pobožnost in popolna ljubezen do Boga, moja hči! obstoji v tem, da s popolnoma dobro voljo in sveto gorečnostjo storiš in delaš to, kar jaz zahtevam od tebe: nasproti pa vse opustiš, kar bi me utegnilo tudi le v najmanjšem žaliti.

Hči: Oh, moj mili in sladki Odrešenik! kako daleč sem še jaz, uboga, od te popolne ljubezni odločena; pri vsi svoji dobri volji in svojem živem ognju, ki si mi ga dal, tebi služiti, te vendar vsak dan tolikokrat razžalim! Kolikokrat je tudi moja volja vsemu dobremu nasproti, in naenkrat me zapusti vsa gorečnost in občutim le nezadovoljnost in otožnost srca.

Gospod: Niso vselej, moja hči! pregreški, katerim si podvržena, in otožnost duha, v katero včasi padeš, popolni ljubezni čisto škodljivi. Naj bo tvoja ljubezen še tako

popolna, vendar ne bo tako, da bi se nikoli nič ne spodtaknila in iz človeške slabosti ne padla v majhne grehe. Tudi najpopolnejše duše imajo časi poskušnje, zatemnjenja in bojevanja; čas, ko se jim zdi težko in grenko vse, kar jim je bilo poprej lahko in sladko. Ne meri tedaj stopinje svoje popolnosti po tem, kar se ti prigodi le včasih, ampak po stanu, v katerem se navadno nahajaš; in nikar se ne ustraši težav, ki te zadevajo na poti popolnosti, temuč srčno in stanovitno hodi po nji dalje.

Hči: Oh, moj Gospod in moj Bog! ki pregleduješ najskrivnejše misli in želje mojega srca, kako bi si mogla jaz domišljevati, da te popolnoma ljubim, ker imam toliko vzroka dvomiti, če sem tudi le začela te ljubiti? Kolikokrat sem omahljiva, malosrčna, zmešana! Zdi se mi, kakor da bi mi rekel neki notranji glas: čemu si tolikanj prizadevaš? vse, kar storiš, storiš nepopolnoma, nepopolno delo pa Bogu ni všeč. Tako tedaj ne vem potlej od strahu in skrbi, kam bi se obrnila, in kje bi iskala tolažbe in usmiljenja?

Gospod: Moja hči, mogoče, da nisi še prišla do popolnosti, ali ti vzroki, ki si jih

razodela, ne spričujejo ničesar, ker najpopolnejše device so večkrat, kot mlačne in nepopolne, takšnim poskušnjam podvržene.

Poslušaj moje besede, in ne navdajanj svojega boječega srca in lažnjivega duha, kateri te skuša. Zanesljiva znamenja ti bom dal, iz katerih moreš spoznati, ali si že dosegla kolikor toliko popolnost.

Hči: O govôri, moj božji Učenik! tvoje besede so kakor rosa, ki na suho zemljo pade, jo oživi, namóči in stori rodovitno.

II.

Znamenja posvečujoče milosti in notranje ljubezni božje.

1. Znamenja začetne ljubezni.

Gospod: Moja hči, jaz sem ti že povedal, da se drevo spozna po sadu, in da ta, ki spolnuje moje zapovedi, je, ki me ljubi. Če te tvoja vest ne dolži nobenega velikega greha, ki bi ga bila storila po svetem krstu: zaupaj, da si otrok božji. Če si pa storila velike grehe in jih potem obžalovala, odkritosrčno se jih spovedala in se poboljšala, smeš gotovo upati, da si spet v milosti

sprejeta; zakaj skesanega in potrtega srca nikoli ne zavržem. Kar zadene te tvoje spovedi, se ne boj; zadosti je, da po natankem izpraševanju vesti skesana razodeneš svoje grehe. Ali je tvoje kesanje bilo pravo in veljavno, moreš iz tega spoznati, da se ogiblješ greha in tudi priložnosti k grehu, se vojskuješ zoper svoje hudo nagnjenje, in si pripravljena, raje umreti, kakor še kak velik greh storiti: če so vsa ta znamenja pri tebi, glej! storila si prvo stopinjo v ljubezni do Boga.

2. Znamenja rastoče ljubezni.

Že daleč si prišla v ljubezni božji, če si svojo prvo nedolžnost ohranila in jo še zmiraj varuješ, ali če tega ni, pa stanovitna ostaneš v pokori.

Če se iz želje, meni dopasti, bojiš in varuješ tudi odpustljivih grehov.

Če imaš pri vsem svojem dejanju in nehanju dober namen meni služiti, in pazno opravljáš, kar tvoj poklic tirja od tebe.

Če se zadržiš proti bližnjemu, kakor želiš, da bi se drugi zadržali proti tebi.

Dalje je znamenje tvoje rastoče ljubezni do mene, če se odteguješ svetu in

njegovemu veselju in ljubiš samoto, delo in molitev.

Če veš svoje oči, svoj jezik in druge počutke o priložnostih brzdati, in spačena nagnjenja in napačna poželjenja srca krotiti.

Če potrpežljivo prenašaš bolečine, zopernosti, preganjanje, opravljanje, obrekovanje, in kar je natori zopernega in si z Bogom v vsem zadovoljna.

Sliši in govori se rado o svojem ljubem; če tedaj željno besedo božjo poslušáš, in družčine pri pobožnih in bogaboječih dušah iščeš, da bi se ž njimi pogovarjala o meni: mi je to znamenje tvoje ljubezni.

Če do mene včasih čutiš prisrčno ljubezen in spoznanje, in nekako sveto lakoto imaš po angeljskem kruhu, ki je moje presveto Telo.

Čutiš vse te in enake občutljeje in dela v sebi, bodi potolažena in zahvali se mi, ker tvoja ljubezen ni majhna in je že globoke korenine pognala v tvojem srcu; ne utruđi se, hodi naprej po tej poti, in gotovo boš prišla do največje ljubezni.

3. Znamenja popolne ljubezni.

Prvo znamenje: **Čistost srca.**

Gospod: Moja hči! popolna ljubezen je ogenj, ki pokonča vse nečistosti in pozemeljske misli in želje, ki so skrite v srcu. (Hebr. 12, 29.)

Če se tedaj odpoveš vsem pozemeljskim željam in nekoristnemu dejanju in se ne veseliš posvetnih rečij, pa tudi ne žaluješ za voljo njih; če z enakim duhom premišluješ vso visokost, lepoto, čast in veselje sveta; in če si potemtakem svetu odmrta in svet tebi: pač mora velik ogenj Božje ljubezni goreti v tvojem srcu. (Filip 3, 8. Gal. 6, 14.)

Drugo znamenje: **Najglobokejša ponižnost.**

Gospod: Kolikor večja je tvoja ljubezen, toliko bolj ti bo očitala tvoje mnoge storjene grehe, tvojo neobčutljivost, tvojo nezvestobo proti meni, tvoje vsakdanje pregreške in slabosti, tvoje prazno in malo vredno življenje. Če se potem z žalostjo spominjaš vselej svojih grehov; če se v duhu in v resnici nevredno šteješ vseh milostij in dobrot božjih; če vse, kar si iz ljubezni do Boga kdaj storila in še storiš, za čisto majhno imaš v

primeri s tem, kar zasluži njegova neskončna dobrota do tebe: bodi veselega srca in potolažena; zakaj take misli niso misli hudobnih, mlačnih in nepopolnih duš. (Luk. 14, 10.) In lepa čednost ponižnosti je potem tvoja lastnina, najgorji lišp devic.

Tretje znamenje: **Gorečnost za čast božjo.**

Gospod: Če ti, moja hči! na svetu ne poznaš in ne iščeš nobenega družega veselja, nobene druge prijetnosti, kakor le da bi mene ljubili ti in drugi ljudje, kar najbolj popolnoma morete: in žaluješ le zaradi svojih grehov, in zaradi slepote posvetnih otrok, kateri mene zapuščajo in živé po svoji popačeni natori; če vedno hrepeniš po popolnejšem; če milosti in usmiljenja prosiš za uboge grešnike in zgubljene ovce, in kolikor ti pripusté okoliščine in tvoj stan, delaš za njih spreobrnjenje: imaš pravo vnemo za Boga, katera ni družega, kot goreča ljubezen. (2. Kor. 5. 14.)

Četrto znamenje: **Krotkost in nespremenljiv dober duh.**

Gospod: Moj Duh je sladak in mil, in sad mojega Duha je mir, veselje, potrpež-

ljivost, krotkost. (Gal. 5, 22.) Če si tedaj prišla tako daleč, da vedno enaka ostaneš pri vseh prigodbah življenja, in iz moje roke z zahvalo vzameš hudo kakor dobro; če se ne togotiš nad slabostmi in zvijačami ljudij, temuč jih veliko več v srcu miluješ; če pri zopernostih ostaneš prijaznega duha in si zadovoljna, kakor koli naj te Bog vodi: verjemi, da le navadna ljubezen tega delati ni v stanu.

Peto znamenje: **Hrepeneča želja s Kristusom zediniti se.**

Gospod: Če noč in dan misliš na-me; če razun mene ne najdeš nobenega veselja in pokoja, ničesar ne želiš in ne iščeš kot mene, in nenasitljivo željo čutiš po kruhu življenja, ki se ti podeli v zakramentu ljubezni; če željno pričakuješ smrti kot največje sreče z nebes, ne, da bi več ne trpela, temuč da bi se z mano zedinila na večno: gotovo ne more kaj tacega od nikoder drugod priti, kot od goreče ljubezni do mene. Zakaj ljubezen hoče videti, uživati in se zediniti s tem, kar ljubi. Te čiste in svete želje pa so mlačnim in nečimurnim kristijanom čisto tuje in le izvoljenim lastne.

Šesto znamenje: Stanovitnost v pobožnosti ob suhoti in otožnosti duha.

Gospod: Najgotovejše znamenje popolne ljubezni do mene je stanovitnost po moji poti dalje hoditi, tudi kadar pride čas skušnjave. Zakaj kakor zlato v ognju, tako mora ljubezen v težavi skušena in očiščena biti. (Modr. 2, 5.)

Če te tedaj ljudje začno sovražiti in preganjati; če te peklenški duhovi z nagnjusnimi mislimi mučijo in hočejo zmotiti; če se te loti zamrza in duhovna otožnost; če ti le tvoji grehi in slabosti stopajo pred oči; če zginjuje vsa tolažba in gorečnost in ti nič ne ostaja, kot strah in boječnost, in mi pri vsem tem vendar zmiraj zvesta ostaneš: je to zanesljivo znamenje nepopačene in resnične ljubezni.

III.

Tolažbe polne misli v zapuščenosti, v silni skušnjavi in v malosrčnosti.

1. Če ti pošljem kako skušnjava, se spomni, da ti s tem skažem veliko milost, ker jo jaz pripustim: vsi tisti, ki mene ljubijo, morajo po ti poti hoditi in po mnogih težavah v moje kraljestvo iti. (Apost. dj. 14, 21.)

2. Večkrat in dobro si k srcu vzemi, koliko žalost, strah, britkost in zapuščenost sem jaz sam, tvoj Gospod in tvoj Bog, pretrpel na Oljski gori in na lesu križa. (Mark. 14, 21.)

3. Upaj in veruj, da v nebesih tebe čaka veliko plačilo, ako se junaško vojskuješ; in da te ne more ne nesreča, ne človeška zvičajnost, in tudi ne peklena moč ločiti od moje ljubezni. (Rimlj. 8, 38.)

H č i: Ko bi gotovo vedela, da mi ti, o Gospod! zavoljo tega pošiljaš trpljenje in težave, da bi poskusil mojo ljubezen, bi bila potolažena in pripravljena vse trpeti. Ker pa nič drugega ne vidim pred očmi, kakor svojo nečimurnost, svoja prazna dela in svoje gnjusobne grehe in hudobije, kaj morem potem drugega, kot se bati, da si me zavrgel spred svojega obličja in dal v roke hudobnemu sovražniku? Oh! ti veš, moj Bog, v kolikem strahu in kaki britkosti sem jaz.

Gospod: Zavoljo tega vendar tvoja ljubezen ni ugasnila; moja dobrota jo je le skrila tvojim očem, da se z britkostjo, ki jo trpiš, odpravi tudi rja tvojih grehov, in tako pripravna postaneš za večje milosti.

Hči: Oh, Gospod! moja britkost je neznano velika, ker se mi zdi, kakor da bi bilo vse, kar imam za tvoje dobrote in milosti, le prazno domišljevanje in goljufije peklenškega duha; kmalo se mi dozdeva, kakor da bi se ne bila nobenkrat prav spovedala, in se bojim, da bi ne tičal kak velik greh v meni.

Gospod: Moja hči! tudi v tem stanu zapuščenosti in skušnjave imaš zanesljiva notranja znamenja, da ti mene ljubiš in jaz tebe. Hudobni in mlačni kristijani nimajo takih britkostij in težav; oni živijo v nevarni gotovosti, v kateri si sami sebi dopadejo in menijo, da so v dobrem stanu. Zato bodi prepričana, da tvoja notranja zmešnjava in otožnost je le skušnjava hudobnega duha, ki te išče odvrniti od tvoje poti. Jaz pa to prepustim k tvojemu pridu.

1. Včasih tudi misliš, kakor da bi bila zgubila vero, upanje in ljubezen, in vendar kličeš na Boga in se čez vse najbolj bojiš svojega Boga razžaliti. Tak strah ni li na vero in ljubezen uprt?

2. Kako se ti svet zdi in njegovo veselje? Nikakor ne hrepeniš po njem, bežiš le pred njim. Čemu tedaj si žalostna in omamljena?

Ti se bojiš, da me ne ljubiš zadosti, ker ne zagledaš vspeha v svojem duhovnem življenju; tako se ti dozdeva, kakor da bi ne bila pri meni v milosti; ali pa ne spričujejo ti sveti občutljeji očitno tvoje ljubezni do mene?

3. Kaj ne, raje bi hotela stokrat umreti, kakor en sam velik greh radovoljno storiti? Kdo ti vdihuje take misli? kdo ti pomaga zoper sprijeno natoro se vojskovati? kdo te uči premagati, kadar si od vseh strani stiskana? Nisem li jaz, ki te osrčujem, ki te v temoti razsvetljujem, in te z močno roko držim, da ne padeš?

Bodi torej potolažena, trpi potrpežljivo, in misli, da z mano visiš na križi, na katerem sem bil zapuščen od ljudij in svojega Očeta.

Posebno se nikar ne daj od svete spovedi in svetega obhajila nikoli odvrniti, kakorkoli velike bi tudi bile tvoje težave in britkosti. Sicer imaš prav, da se nevredno šteješ tako velike milosti in s svetim strahom prideš k moji mizi; vendar naj to ostane v mejah zmernosti in pameti. Dokler ti tvoja vest ne očita velikega greha, bodi potolažena. Ne hrepeni preveč po nenavadnih in po-

sebnih daréh mojega Duha, s katerimi včasih obdarujem čiste duše pa jim jih zopet odvzamem ob času skušnjave. Glej, da prepustiš vse meni in moji dobroti; ne bodi nepotrpežljiva in ne boj se preveč zavolj tega, kar ti je odrečeno.

IV.

Nenavadna in prav posebna dela sv. Duha.

Gospod: Moja hči! včasih bereš ali slišiš, kolike reči sveti Duh dela v nekaterih dušah; ne misli, če enacih rečij ne čutiš v sebi, ali če naglo minejo, da ti je moja ljubezen odtegnjena in da sem te zapustil. Takošnih darov ne delim zavoljo posebnih zasluženj, ampak iz namenov, katere imam z ljudmi in katerih ne more razumeti nobena človeška pamet.

Temu dam dar solz; unemu veliko poželenje po posebno ojstrih spokornih delih; do drugih se zaupljivo ponižujem in jim občutljivo k srcu govorim, jih opominjam, učim, kaj naj govoré, delajo in želé. Še drugim se vidno prikazujem, in jim razodevam skrivnosti — človeški modrosti neznané reči.

Ene duše zadobé dar, da spoznajo no-tranji stan drugih, da vedó razločiti dela svetega Duha od del hudobnega duha, ali da storé reči, ki presegajo natorne moči. Tudi so, katere previdim s posebno učenostjo, da znajo druge duše po poti popolnosti voditi ali grešnike spreobračati. Še drugim dušam delim tako veselje in nadzemlske sladkosti, da se dajo komaj prenesti, ne pa dopovedati. Ta in druga dela so darovi mojega Duha, ki jih izlije čez tiste, ki so posebej za to izvoljeni.

Če pa ti nisi prejela teh milostij, ali če si jih prejela, so ti pa zopet za nekaj časa odvzete: nikar zato ne obupaj. Kaj so one proti milosti mojega včlovečenja in tvojega odrešenja, katerega si se tudi udeležila? Jaz te hranim s svojim mesom in napajam te s svojo krvjo, ta je izmed vseh milostij največja; in pri tebi sami je, se tiste kolikorkrat hočeš, udeležiti. Tedaj brez unih milostij me moreš ravno tako gorko ljubiti in mojim očem dopasti; in ako me ljubiš, imaš mene in mojo ljubezen v posestvu. Vselej je varnejše hoditi po navadnem potu vere, kjer se nimaš bati nobene satanske goljufije. Zakaj vedi, da lažnjivi duh se dostikrat sprevrže

v angelja luči, in tako zmeša svoje navdajanje z navdajanjem Božjim in svoja dela z deli Božjimi, da neskušene duše enih od drugih ne vedó ločiti, se dajo pod videzom dobrega zapeljati in zajdejo na kriva pota. Včasih more tudi preveč živa domišljija takšne reči pred oči staviti in dušo goljufati. In celo božja dela morejo priložnost dati, da duša pade v napuh in svojeglavnost, ali da počne take reči, pri katerih Duh božji nima nobenega deleža.

Hči: Moj ljubi Jezus! če je temu tako, bi bilo pač bolje, tacihi posebnih milostij ljudem ne deliti?

Gospod: Ti darovi, moja hči! so žlahtni in velike koristi, ker morejo duši na poti popolnosti pospeh dati, samo da jih sprejme z veliko ponižnostjo, in se jih poslužuje s posebno čuječnostjo, in da v enaki priliki svoje notranje in vsa skrivna dela duhov razodene skušenemu in razsvetljenemu spovedniku, in se njemu izroči v vodstvo. Ker se pa takošni spovedniki ne morejo vselej dobiti, te hočem sam podučiti, kako moreš ločiti moja dela od goljufij lažnjivega duha, nagibljeje nature od nagibljejev milosti, luč od teme.

V.

Kako se spoznajo dela sv. Duha.

Med temi deli so: Notranji pogovori, posebno razsvetljevanje, nagibljeji k težkim rečem, zamaknjenje duha, prikazni in enake nenavadne reči.

Gospod: Če se tebi, ali drugim osebam, katere se posvetovajo pri tebi, ali so pod tvojo oblastjo, prigodé takšne reči, in če dvomiš, ali jih dela moj duh ali sovražnik dobrega, glej na naslednje:

1. Če ti ta dela dajó sladko tolažbo, notranji mir in pokojno srce, je to znamenje, da pridejo od svetega Duha.

2. Če te tako razsvetlé, da potem bolj spoznaš svoje slabosti, bolj iz srca obžaluješ svoje grehe, kot sicer, in samo sebe malo ceniš, bodi prepričana, da to je božje delo.

3. Tudi si smeš tega svesta biti, če ti po teh milostih posvetno veselje postane neprijetno, in ljubiš in iščeš samoto.

4. Božji Duh dela gotovo v tebi, če se čutiš nagibovano napuh s pokorščino poniževati, svoje meso križati in se zoper svoje napake vojskovati.

5. Če zadnjič po posebnem daru ložje zbiraš svoje misli, in čutiš živo nagnjenje do molitve, bodi si svesta, da te vlada moj Duh.

VI.

Kako se je treba zadržati pri takih nenavadnih delih sv. Duha?

Gospod: 1. Moja hči! če se ti primeri, da te katerikrat obiščem na ta ali drugi način, sprejmi to milost s ponižnostjo in s pravim spoznanjem svoje nevrednosti. Molčé poslušaj, kadar ti govorim k srcu, čakaj potrpežljivo in pazi, kaj ti bo vdihnil moj Duh.

2. Varuj se nečimurnega dopadenja nad sabo, če ti skazujem posebne milosti. Ne zadržuj se pri vnanji tolažbi in sladkosti nebeških darov, ako si tako srečna jih občutiti in jih pokušati, velikoveč glej, da si jih v prid obračaš, postavim, da obudiš kako čednost, da storiš kako dobro delo, ali da pomnožiš svojo še slabo gorečnost, ali da spolniš kako dobro vdihnjenje.

3. Če te moč božja opominja in nagiblje k temu, kar je primerjeno dolžnostim tvojega poklica, bodi zvesta in pokorna, in ne mudi se, jih v dejanju spolnovati, da se moj Duh ne utruji in drugim ne dá, kar ti iz lenobe zanemariš.

4. Ako si pa h kaki reči priganjana, katera konca ne moreš razumeti, in katera za tvoj pričujoči stan ni potrebna, in je sama

na sebi težko spolniti: si vzemi sicer to k srcu in trdno skleni v dejanju spolniti, kar se od tebe tirja, kakor hitro bodo za dobro spoznali ti, ki so namesto Boga — tebi predpostavljeni.

5. Ne delaj nobene obljube, kakorkoli velika bi tudi bila tvoja gorečnost, razun s privoljenjem previdnega spovednika, kateri tvoj dušni stan popolnoma pozna in je po dolgem premišljevanju vse dobro preudaril.

6. Če tvoj spovednik za dobro spozna, te pustiti, da obljubo storiš zato, da bi on utrdil tvojo omahljivo voljo in nestanovitno srce, si vendar pri tem zapomni: 1. Obljubi kako reč le za nekaj dni ali tednov, ali od enega sv. obhajila do družega. 2. Zaveži se, ne pod smrtnim grehom, temuč le pod kaznijo kake pokore, ki si jo sama moreš naložiti. Iz tega modrega vedenja dobiš večno korist. Prvo: da ne grešiš, če ne spolniš svoje obljube. Drugo: da ne padeš v britkost in zmešnjave, v katere nepremišljena obljuba navadno pahne slabe duše. Tretjo: da imaš zasluženje, ker opraviš spokorno delo, katero vendar naj ne bo pretežko. Četrto: da po ti poti poskusiš samo sebe, ali moreš opravljati reč, katero misliš za vselej

obljubiti. 3. Zapiši si obljubo z vsemi njenimi okoliščinami; da s časoma ne dvomiš, ali si res obljubila to ali uno reč, v teh ali unih okoliščinah. 4. Ponovi vsak dan ali vsaj vsak teden svojo storjeno obljubo, da kje nasproti ne ravnaš iz pozabljivosti ali lahkomišljene nestanovitnosti. 5. Nikoli se ne zavezuj z obljubo bolj popolnoma živeti, kakor tirja tvoj stan, ali gojiti kako čednost, ki preseže tvoje sedanje moči.

7. Kadar si pa v velikem dvomu, ali v tebi dela Duh božji, ali hudobni duh — duh laži, in nimaš človeka, kateri bi ti pomagal iz teh dvomov: pusti vse take posebne reči v nemar, in hodi po varni poti sv. vere in stôri, kar ti storiti ukazuje splošni nauk svete cerkve, pokorščina in tvoj stan in poklic, in kar so vse pobožne device storiti dolžne. Tako boš osramotila hudobnega duha, ako od njega pridejo una dela; če so pa vendar prišla od mojega Duha, ne boj se, on ne bo za zmiraj odstopil od tebe, temuč ti bo o drugem boljšem času in o priložnosti dal moje namene spoznati, tako da ti bodo zginili vsi dvomi, če le med tem očiščuješ svoje srce, sama sebe vsak dan zatajuješ,

zatiraš svoje napačno nagnjenje in v vsem svojem dejanju in nehanju iščeš le mojega dopadenja.

VII.

Znamenja hudobnega duha, in kako se je zoper njega vojskovati.

Gospod: Moja hči! bodi čuječa, zakaj imaš močnega in zvitega zopernika, kateri ko rjoveč lev okoli hodi in išče, koga bi požrl. (I. Petr. 5, 8.)

On je bil precej v začetku dušni ubijalec, in je s svojo zvijačo tvoje prve stariše in ž njimi ves človeški rod v greh zapeljal in v brezno pahnil. (Jan. 8, 44.)

In od tistega časa ne jenja mojih skušati. (I. Tes. 5, 5.)

Temu razdraženemu in trdovratnemu sovražniku ni noben stan tako popolnoma in nihče tako svet, da bi ga ne nadlegoval.

Potem, ko boš premagala meso in kri, se boš imela še zoper poglavarja temè vojskovati. (Efez. 5, 12.) Kmalo te bodo očitno napeljevali v greh, kmalo te bodo skrivno pod videzom dobrega skušali dobiti. (II. Kor. 11, 14.) In če s svojim strupenim navdaja-

njem ničesar ne opravijo, se vzdignejo z vso grozo in peklenko hudobo. (Job. 2, 7.)

Iz naslednjega moreš spoznati peklenko hudobo.

1. Potem, ko si po stanovitnem zatajevanju same sebe premagala svoja huda nag-njenja in ti čednost ne prizadene nobenega velicega truda več, in s sveto gorečnostjo živiš za Božje reči: zgodi se včasih, da se brez tvojega zadolženja na enkrat zmanjša in zgubi ta gorečnost, in ti ostaneta le zamrza in otožnost. Pri vsem tem ostani vendar tudi v najmanjših rečeh zvesta, opravljaj svoje navadne vaje in pobožnosti, kakor poprej, in ne daj se v ničemur motiti.

2. Je pa v tvoji duši temna noč, tako, da zginejo vse dobre misli in vsi občutljeji, in ne vidiš nič druzega, kakor slabosti in grehe: je to sicer še delo mojega Duha, kateri ti hoče pokazati, kaj si sama iz sebe, brez njega. Ako se ti pa dozdeva, da sem te jaz zapustil, da se zastonj prizadevaš, mojo ljubezen in dopadenje zadobiti: bodi prepričana, da kaj tacega ne pride od Božjega, ampak od peklenškega duha. Tedaj pa mi moreš najbolje pokazati, da ne iščeš svojega dobička, temuč le moje časti in mojega do-

padenja. Ker ti pa srce upada v tako hudih skušnjavah, razodeni svoj dušni stan zanesljivemu spovedniku, kateri ti bo srčnost vdihoval in te tolažil.

3. Tudi je očitno delo hudobnega duha, če naenkrat padeš v dvome zoper vero in posebno gledé na mojo pričujočnost v presvetem rešnjem Telesu; že celó, če se ti zraven vsiljujejo še nespodobne in pregrešne misli. Zavrzi in zaničuj vsako tako skušnjava in stoj trdna v veri.

4. Še veliko nevarnejše so močne in včasi dolgo trpeče mesene skušnjave in ostudni domišljeji, katere ti sovražnik vdihuje, kar se lahko spozna na tem, da pridejo, ko nobene priložnosti nisi dala k takim mislim in željam, in takrat, ko se pripravljáš k večji pobožnosti. Naj se te lotijo z gnjusnimi sanjami v spanju, ali z ostudnimi podobami v čuječem stanu; ti pa ne bodi malosrčna zavoljo tega. Ne skušnjava, kakorkoli velika, temuč privoljenje v njo je greh. Pred vsem glej, da mehkužnost ne oblazi tvojih občutkov, in da ne privoliš v njih željo. Varuj se tudi preojstrega spraševanja, ali si v te ali une misli in želje dovolila, ali ne. Ono je zvijača satanova, kateri te želi še globokeje

zamotati v te misli. Dokler imaš nad takimi rečmi resnični stud, je še zmiraj dobro za-te. Ko bi pa imela dvome, ali si grešila ali ne, in se jih ne moreš znebiti, jih razodeni spovedniku; on ti bo boljše, kot sama, vedel pomagati; boječ in nepokojen duh ne more biti v tako težkih rečeh dober sodnik.

Hči: Oh, moj Gospod, kdaj boš razvezal vezi, ki me vežejo na to umrjoče telo, in mojo dušo izpeljal iz nje ječe? Veliko ljubše bi mi bilo, kmalo umreti, kakor v vednem strahu in dušni britkosti živeti!

Gospod: Ne umreti, temuč trpeti in vojskovati se imaš. Kaj ti more peklenska hudoba škodovati, ako sem jaz pri tebi in te varujem? Vse te skušnjave, v katerih te satan očitno napeljuje v greh, niso tolikanj nevarne, kakor njegove skrivne zvijače in goljufije, s katerimi te išče kot angelj luči pod videzom dobrega zapeljati. Iz naslednjih znamenj boš spoznala njega skrivne zvijačnosti:

1. Če se naganjano čutiš k rečem, ki so pokorščini in tvojim drugim dolžnostim nasproti, pridejo te navdihe od duha laži. Duh božji skuša s pokorščino.

2. Če se poprimeš vnanjih pobožnostij in radovoljnih spokornih del, to pa, kar tirjata

pokorščina in tvoj poklic, opustiš ali le po vrhu opravljaš, vedi, da je to slepotija hudobnega duha.

3. Če te žêne visoke reči božje premišljevat, predno si grehov očistila svoje srce, ne zaupaj tem navdihom; zakaj Duh božji nagiba srca k pokori in želji, se z oblačilom nedolžnosti obleči.

4. Ne zaupaj tudi duhu, kateri te pri-ganja k ojstrim spokornim delom, ki so škodljiva tvojemu zdravju in te nezmožno storé za opravljanje tvojih dolžnostij. Tudi zapeljejo take pokore lahko k prevzetnosti ali pa k otožnosti, ki ti pot Gospodovo pred oči stavi kot nemogočo reč.

5. Če po kakem storjenem pregrešku padeš v preveliko žalost, je to delo satanovo, kateri bi te rad pripravil v obupnost, ter se posluži tvoje lastne ljubezni, katera se noče ponižati. Duh božji pa hoče, da bi iz spoznanja svoje revščine postala previdna, sebe malo cenila in z večjim zaupanjem na njegovo milost spet vstala in napredovala.

6. Če čutiš ob notranjih navdihih, prikaznih, ob zamaknjenju in drugih takšnih nenavadnih rečeh težavo brez vse tolažbe, suhoto, mlačnost in temoto, in če ti potem

nadležno in težavno postane čednost doprinašati: ne dvomi, da so to dela hudobnega duha. Zakaj Duh božji je sladak in velikodušen.

7. Če zadobiš po takšnih delih nad sabo in svojim dejanjem dopadenje, proti svojemu bližnjemu pa nevoljo in pikreno togoto zavoljo njegovih napak: izvira to ravno tako od hudega! Duh božji je Duh ljubezni, ponižnosti in usmiljenja. Torej verjemi, da tvoja domišljena svetost je le hinavščina in ne čednost, tudi ne sad svetega Duha.

8. Če zadnjič po takšnih delih postaneš svojeglavna, naukov svete cerkve in njenih učencov ne poslušáš, in si po svojem vesti delaš, ter se kmalo v britkostih vestnih dvomov, kmalo celo posebnih mnenj trdovratno držiš; je gotovo, da hudobni duh gospodari čez te. Prostost duhá, mir vesti, čistost srca, ljubeznivost, ponižnost, pokorščina, modrost, stanovitna pridnost, spolnovanje dolžnostij svojega stanu in poklica, in sveta priprostost so sad Duha resnice. Vse posebnosti, katere teh čednosti ne pospešujejo, zavrzi.

Ako bi te pa morda tvoj duhovni vodnik sam hotel zapeljati na takšna kriva pota, ga zapusti brez pomišljevanja, prej ko moreš.

VIII.

Kratka in varna pot k popolnosti.

Gospod: Moja ljuba hči! če hočeš priti k popolni ljubezni do mene, stôri, kar jaz hočem in kakor hočem.

Hči: Kaj tedaj hočeš, moj ljubeznivi Odrešenik?

Gospod: Pamet, vera, pokorščina in notranja navdihovanja sv. Duha te to učé. Pamet, ali tvoja vest ti pravi, kaj je prav in dobro in meni všeč, kaj ne. Ker se pa pamet lahko dá od lastne ljubezni oslepiti, te mora vera s poduki mojih služabnikov, bodisi s prižnice, ali v spovednici, ali po duhovnih knjigah razsvetliti. Pokorščina pa te uči, kaj moraš posebno storiti ali opustiti po povelji teh, katerim si prostovoljno ali prisiljeno podložna.

Navdihi sv. Duha pa ti kažejo, kako se imaš zadržati v vseh svojih okoliščinah in prigodbah. Ako ubogaš vse to, boš zmiraj spolnovala mojo voljo, in čiste duše jaz podučujem in opominjam že sam, kako naj se obnašajo ob spolnovanju moje volje. Po tem ne boš iskala človeške hvale, ne časnega dobička ne pozemeljskega veselja za to, kar

storiš in počneš; temuč z vsemi svojimi deli boš iskala le mene povelicati in le meni dopasti.

Hči: Tvoji nauki, moj Bog! so tako visoki in sežejo tako daleč, da jih ne more razumeti moj um.

Gospod: Ostani le v miru, moja hči! ne misli preveč in ne predeleč naprej, temuč le na to misli in glej, da dobro obrneš pričujoči čas. Ne domišljuj si zadržkov in težav, ki te morebiti nikoli ne bodo zadele. Da pa hrepeniš po vedno večji popolnosti, hočem ti naznaniti krepak pripomoček.

Sedmi oddelek.

O pričujočnosti Božji.

I.

Pričujočnost Božja je najkrepkejši pripomoček v popolnosti ostati in v nji vsak dan rasti.

V pričujočnosti Božji živeti je to-le: Boga si vedno pričujočega misliti, z njim se pogovarjati in paziti na njegova sveta navdihovanja.

Vaja, Boga pričujočega si pred oči staviti, se priporoča tudi velikim grešnikom, da bi se po storjeni pokori varovali novega padca v greh. Vendar je to posebni pripomoček tistih, ki so dosegli nekoliko popolnost, in katerim se tedaj Bog zavoljo čistosti srca daje z večjo sladkostjo spoznati. (Mat. 5, 8.)

»Hôdi pred mano, in bodi popolnoma«; je rekel Bog Abrahamu. (I. Mojz. 14, 1).

Tudi kraljevi prerok je pred očmi imel pričujočnost Božjo, da bi vedno stanoviten ostal v svojem sklepu. (Ps. 15, 8.)

Ta sveta vaja dušo dela čuječo, da se varuje velicih in tudi najmanjših prestopkov. Brzda prirojeno živost, povzdiguje srce od vidnega do nevidnega; podeljuje krepost se zoperstavljeni hudim in vabljivim skušnjavam. Tudi je pričujočnost Božja posebna in najmočnejša varhinja deviške čistosti; zakaj če si najnižja izmed ženskega spola ne upa nič nespodobnega očitno storiti, kolikanj bolj bo varovala pobožna devica se pregrešiti zoper čednost čistosti, če misli na pričujočnost Božjo. »Bolje je za-me, brez greha umreti, kakor pričo Boga grešiti«, je rekla čista Suzana. (Dan. 13, 23.) Ali kakor tudi apostelj opominja kristijane, da naj v vsi

čistosti in sramožljivosti pred vsemi ljudmi hodijo zavoljo pričujočnosti Gospodove.

Tako je tedaj tudi za-te potrebno, o krščanska devica! da hodiš v pričujočnosti Božji, da ostaneš v pravi pobožnosti in zmiraj bolj napreduješ v popolnosti.

II.

Dvojna hoja v pričujočnosti Božji.

Na dvojni način moreš, o devica, hoditi v pričujočnosti Božji, 1. če si misliš Kristusa Gospoda svojega v njegovi človeški podobi na svoji strani ali v svojem srcu, ravno kakor v nebesih ali v presvetem zakramentu pričujočega; 2. če vse oživljajoče bitje Božje, ki te od znotraj napolnuje in obdaja od vseh strani, imaš pred očmi in se z njim sklepaš v duhu in v srcu.

Začni pri telesni pričujočnosti Jezusa Kristusa; ona čiste in Jezusa ljubeče duše in posebno device živo vžiga k ljubezni, ker ta Božji prijatelj devištva se ne le na duhovni temuč tudi na telesni način tako zedini s svojimi služabnicami, in svojo podobo tako vtisne v njih srca, da si ga mislijo živega pred sabo, ali ga čutijo v srcu pričujočega,

kjer razsvetljuje, spodbuja, podučuje in govori včasih z ginljivim glasom na njih srca. Ostani vedno v tako bližni sklenitvi s svojim ljubljanim, in bodi tako v njegovi pričujočnosti, dokler te on ne vpelje v največje spoznanje večnega Boga.

III.

Kako naj si devica misli Kristusa pričujočega?

Nikar si glave ne béli, pod káko podobo bi si pred oči stavila Jezusa. Misli si le najlepšega med lepimi, najljubeznivejšega in prijaznejšega med vsemi umrljivimi, in da pred tabo stoji, da te vidi, kjer koli si, da te ima kot svojo drago lastnino, in preiskuje tvoje najskrivnejše misli. Ljubezen ti bo vdihnila, kaj mu reci, ona bo oživljala tvoje srce, tvoj um in tvoj jezik. Hči, ki pristrčno ljubi svojega očeta, ga rada vidi, je rada pri njem, in je žalostna, kadar gre od njega; vse nje misli in želje so tudi le nanj obrnjene, kadar ga ni pri njej, in silno se razveseli, kadar zopet pride, in takrat si vse prizadene, ustrezati njemu. Tako se ti zadrži proti Jezusu. Ljubi ga kot najboljšega, naj-

ljubeznivejšega očeta, in spomnila se boš nanj, če se tudi nič ne boš silila; njega boš pozelela, njegove pričujočnosti se boš radovala, z njim boš govorila, in vse svoje dejanje in nehanje obračala po njegovi volji. In kar tvoja ljubezen še ne more storiti, vse to bo nadomestila njegova ljubezen. Misli le, da je Jezus, tvoj Božji prijatelj pred tabo, ali v tebi pričujoč. Vendar pa je svetovati, da kako mično podobo Jezusa pri sebi nosiš, ali v svoji stanici obesiš, da jo vedno imaš pred očmi, in večkrat pogledaš, in se tako spomniš njegove pričujočnosti.

IV.

Kaj more pričujočnost Jezusovo motiti ali zadrževati?

Kjer Jezus najde nečisto ali nezvesto srce, tam se kmalo skrije. Varuj se torej radovoljnih grehov, in če si jih storila, spovej se jih s skesanim srcem, prej ko moreš. Ne trpi nobene posvetne ljubezni in nerodnega nagnjenja v svojem srcu. Kristus hoče biti edini lastnik srcá, tudi najmanjša delitev srcá mu je zoperna in zadržuje zedinjenje z njim.

Duh Jezusov pred vsem ljubi mir in tihoto, in vse, kar je nasproti notranjemu miru in

tihoti, je tudi njemu nasproti, ga odganja in njegov glas pripravi k molčanju.

Če te opominja Duh Jezusov, to ali uno reč storiti ali opustiti, ga naglo in natanko ubogaj, sicer se ne boš dolgo vdeleževala njegove pričujočnosti.

Tudi vnanje molitve in pobožnosti, ki si jih po svoji lastni volji naložiš in navadno opravljaš, če tudi srce zraven nič ne čuti, so malo pripravne, Jezusovo pričujočnost podpirati. Poslušaj tukaj svēt svojega spovednika.

Tudi te more včasi kak majhen pregrešek, katerega preišljeno storiš zoper navdihovanje božje, pripraviti ob občutljivo pričujočnost Jezusovo.

V.

Kaj more pripomôči k spominu pričujočnosti Jezusove?

Razun čistosti srca, miru vesti in prostega duha, o katerih je bilo malo prej govorjenje, ti utegnejo naslednje pobožne vaje pripomoči k spominu pričujočnosti Jezusove:

1. Posluži se kratkih in mičnih molitev, kadar vstaneš, in kadar greš spat.

2. Obudi čez dan večkrat dober namen v opravilih svojega poklica.

3. Pojdi vsak dan, če ti je le mogoče, k sv. maši in pogovori se s svojim Bogom in Odrešenikom v prostosti srca.

4. Imej vedno kako podobo Jezusa ali njegovo presveto Srce pred očmi.

5. Glej na to, da vsak dan nekoliko časa obrneš v duhovno premišljevanje in branje.

6. Prejemaj, kolikorkrat ti spovednik svetvajo, presveto rešnje Telo; po tej nebeški jedi boš okrepčala vse svoje dušne moči, posvetila in zedinila z Jezusom.

7. Posluži se vsak dan pobožnih iskrenih molitvic in zdihljejev k svojemu ljubemu Jezusu, katerih boš veliko našla tudi v teh knjigah. Spominjevali te bodo trpljenja in smrti Jezusove, njegove visokosti in njegove neskončne ljubezni in dobrote.

(Glej v kazalu pri besedi **Jezus.**)

VI.

O zedinjenju duše z večnim Bogom.

To je največja stopinja popolnosti, o kateri Kristus govori, ko reče: »Zveličani so ti, ki so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali«.

Kaj pa to natanko zedinjenje z Bogom stori in dela v čistih dušah, ne more nihče razumeti in izreči. Tisti samo morejo to umeti, kateri so tako srečni v te bogate shrambe skrivnosti in prijetnosti Božjih vpejljani biti. V njih najdejo najčistejše duhovno veselje, prav srčno radost, ki izvira iz spoznanja in gledanja pričujočega in najpopolnejšega Boga, tako da je srečna duša od tega napolnjena, oblačena in navzeta, daleč od vseh stvari, kakor v puščavi, kjer ni nikogar, kot ona in nje Bog, kateri ji znotraj z močjo svoje pričujočnosti, zunaj pa s pogledom na stvari razodeva svoje prečudne lepote lastnosti in popolnosti, katerih globokejše spoznanje, zgolj svete želje, zgolj od ljubezni vnete zdihljeje, zgolj nebeške misli obuja.

Nepremagljiva potrpežljivost in krotkost, ognjena gorečnost za čast Božjo in zveličanje duš, popolnoma vdanost v voljo Božjo, najglobokejše spoznanje svojih grehov in slabostij, vedna zamrza do pozemeljskega življenja in najmočnejše želje, božje obličje gledati, so priprave in tudi sad tega zedinjenja z Bogom.

In ker družba in izlitev Duha božjega ne trpi tudi najmanjše nečistosti, morajo te izvoljene duše še poprej z ognjem poskušnje očiščene biti. Ne bodi za tega voljo malo-srčna, če vedno bolehaš in trpiš telesne bolečine; če se tvoja duša utaplja v morje grenkosti, ter te zadevajo skušnjave, obupnost, suhota, razžaljenje, pomanjkanje in vsakovrstno trpljenje. Glej, dobro je za-te pri Bogu; bodi le srčna in stanovitna v svojem svetem sklepu, in hodi naprej v luči svete vere, katera bo tudi pri največji temoti vendar spet posijala v notranje tvoje duše in jo razsvetlila. Odkri svoje notranje britkosti svojemu spovedniku; in beri, kar ti je predpisano o takem stanu.

(Beri o zapuščenosti.)

Osmi oddelek.

Kratek poduk o premišljevanju.

I.

Premišljevanje ali notranja molitev je za take, ki hrepené po popolnosti, silno potrebna.

G o s p o d: Moja hči, ravno kakor posvetni otroci noč in dan prevdarjajo in premišljejejo, kako bi odšli uboštvu, prišli k časti in premoženju in dosegli hvalo ljudij: tako tudi ti vedno na to misli, da se meni prikupiš, in da si nabiraš večne zaklade za nebesa; kar moreš le po svetem premišljevanju.

Kako bi mogla za svet se kar nič ne zmeniti, hvalo ljudi malo ceniti in se vsemu praznemu veselju odpovedati, če bi ne premišljevala nestanovitnosti vsega časnega, kratkega časa svojega življenja, in negotove ure, v kateri bom prišel?

Kako bi se mogla zoper svoje grešno poželenje in vabila mesá, kako zoper zapeljivi svet in napade peklenškega duhá vsak dan vojskovati in jih premagati: če bi si v premišljevanju k srcu ne jemala žalostnega konca tistih, ki so se dali premagati takim sovražnikom, in večnega plačila onih, ki so se srčno in junaško vojskovali?

Kako moreš v križih in trpljenju, v preganjanju in zopernosti, v težavah in bolečinah potrpežljivost ohraniti, v mojo voljo se vdati, v ponižnosti ostati, v zatajevanju same sebe stanovitna biti; če bi se vsak dan ne spodbujevala s premišljevanjem tega, kar sem jaz trpel na svetu, kar sem jaz storil in prestal iz pokorščine in da bi ti pot pokazal?

Kako bi mogla mene, svojega Boga in Gospoda ljubiti, in vsaki čas to storiti, kar je meni ljubo; če bi ne premišljevala, kdo sem jaz, in kaj sem storil in trpel iz ljubezni do tebe, in ti zaslužil in pridobil s svojim križem in trpljenjem?

Kako moreš gorečo pobožnost in popolno ljubezen v sebi vneti in ohraniti, ako se s svetimi mislimi in zdihljeji z Bogom ne zediniš in si ne predočuješ njegove čez vse velike lepote, dobrote, ljubeznivosti in večnega veličastva?

Vendar ni zadosti, da si te reči k sreči vzameš le od časa do časa, kadar ti ravno v glavo pade in ti je ravno prilično. Človek v svoji slabosti se nagne le prerad k posvetnim rečem; zato se sama sebe k temu priganjaj in k Bogu obračaj s svetimi mislimi.

V svetem premišljevanju se zbere tvoj duh in odtegne od vseh vnanjih reči. V takih

samotnih trenutkih se ti rad približujem in ti govorim k srcu, da te učim visocih skrivnih resnic svete vere.

Tudi te tolašim, utrjujem, spodbujam, ti odkrivam tvoje pregreške in slabosti, in odpiram ti zaklade svojih milostij. V tem notranjem pogovarjanju se vnema tvoja gorečnost, ker moj Duh iz tvojega srca govori k Bogu, kar te pripravi v pristrčno zedinjenje z Bogom. Ne zamudi tedaj tega tako krepkega pomočka si pridobiti svetih čednostij, katere bodo počasi iztrebile iz tebe, kar je posvetnega, in te vredno storile božje pričujočnosti.

Hči: O moj božji Učenik! kako mi je žal, da sem toliko časa zanemarjala tako sveto in koristno vajo in lahkomišljeno zamudila tako obilne zaklade tvojih milostij! Daj mi, o dobrotljivi Bog! moč, izpeljati, kar sem zdaj sklenila in vsak dan to premišljevat, kar veš, da je k tvoji časti in mojemu zveličanju.

II.

Kaj naj devica premišljuje?

Gospod: Tvoje premišljevanje, moja hči, naj se ravna po tvojem notranjem dušnem stanu. Če te teži mnogo velicih grehov, in

če v pozemeljske dobrote staviš svojo srečo: preišljuj svoj namen, zavoljo katerega te je Bog vstvaril: preišljuj, kako kmalo morebiti ti bo bila zadnja ura; pred oči si postavi oestro sodbo, pred katero moraš priti, in grozovite muke zavrženih; in dobro preišli, kako hudobno ravnaš, če žališ Boga, svojega Stvarnika in Gospoda, svojega največjega Dobrotnika in edinega Zveličarja in se puntaš zoper njega; in kako neumno ravnaš, ker se postavljaš v strašno nevarnost večnega pogubljenja! Preišljuj tudi, kako dolgo ti je Bog prizanašal iz neskončne milosti in dobrote; in tudi kolike bolečine sem jaz prestal zavoljo tvoje hudobije!

To preišljevanje bo razsvetlilo tvojo slepoto, omečilo tvoje srce, ako ni do čistega otrpnelo, in te prignalo k skesani spovedi in pokori. Notranja britkost te bo nagnila Bogu storjeno nečast s spokornimi deli nad sabo kaznovati, grešnih priložnostij se ogibati, hude navade zatirati in se zoper ostalo hudo nagnjenje vedno vojskovati.

Če pa nisi tako sprijena, in s pomočjo moje milosti nisi zabredla v toliko nesrečo, ali si po resnični pokori vstala iz greha, in se ti zelo studi nad grehom: začni preiš-

ljevati moje nauke, moj križev pot, moje grenko trpljenje in moja smrt, kakor tudi moja ljubezen do tebe. To premišljevanje bo vzbudilo v tebi svete želje moje nauke spolnovati, moj križ nositi in za menoj hoditi, in če ti tvoje do pozemeljskega preveč nagnjeno srce in tvoja živa natora ne dopustite, popolnoma živeti, se boš vsaj varovala me radovoljno razžaliti, ter si prizadevala z dobrim namenom posvetiti svoja še nepopolna dela, s potrpežljivostjo svoj križ nositi, svojemu hudemu nagnjenju se ustavljati in po moči meni služiti.

Če pa že hodiš po poti čednosti, boš imela še zmiraj veliko opraviti, da premagaš vsakdanje slabosti in težave; in še zmiraj se boš spodtikala v veliko rečeh. V premišljevanju pa glej posebno na to, da preiskuješ tudi najmanjše nepopolnosti in svoja slaba dela, ki izvirajo iz še neukrotene lastne ljubezni, in tudi svojo nezvestobo, zamudo dobrih del, svoje notranje hude želje in enake take slabosti, ki te zadržujejo v popolni ljubezni. Ako po tej poti napreduješ vsak dan, in od dne do dne svoje srce očiščuješ in s poti spravljaš zadržke milosti božje: potem ti ne bo treba veliko misliti, kaj bi premišljevala.

Moj duh bo tvoj učenik in te bo vodil po čudnih in prej neznanih potih. Tvoja temota bo zginila, in v svetli luči boš bolj in bolj spoznavala globoke in nezvedljive skrivnosti božje, in v sebi čutila novo gorečnost do pobožnosti.

Hči: Iz teh tvojih podučil, moj božji Vodnik! dobro spoznam, kako koristno je, da vsak dan v premissljevanje božjih rečij odločim nekoliko časa. Vendar ti veš, kako malo je pripraven moj slab um za tako sveto vajo. Komaj morem kratko molitvico po svoji priprostosti brez raztresenosti opraviti; kako se mi bo še le godilo pri dolgem premissljevanju božjih rečij, ki so skrite pred mojo pozemeljsko pametjo? Kakor zmiraj, bodi mi tudi zdaj milostljiv, o Gospod! in uči me, kako naj se zadržim ob svetem premissljevanju.

III.

Kako naj se devica zadrži ob premissljevanji in notranji molitvi?

Gospod: Moja hči! preden začneš premissljevati, si izvoli resnico, katero hočeš premissljevati. Ko greš k premissljevanju, se spomni, da je Bog pričujoč, s katerim hočeš

govoriti; moli ga z največjo ponižnostjo. Obudi trdno vero o resnici, katero hočeš premišljevati, in prosi za milost, da bi si resnico prav k srcu vzela, in postavi si jo prav živo pred oči. Če si na priliko izvoliš v premišljevanje to, **zakaj te je Bog vstvaril?** si utegneš misliti: dekla ali služabnica si v hiši velicega Gospoda, v kateri delaš, da bi za svoja zvesta dela prejela obljubljeni plačilo; ali v tuji deželi si, iz katere se hočeš vrniti v svojo domovino. Vprašaj se potem, ali v tej najmenitnejši službi Gospodovi natančno spolnuješ svoje dolžnosti, ali vse svoje dejanje in nehanje, vse svoje stopinje obračaš proti nebeški domovini? Če zapaziš, da zanemarjaš službo božjo, želiš svetu se prikupiti, da strežeš svojemu životu, da pri posvetnih ljudeh veselje najdeš in rada poslušáš želje spačene nature: o spoznaj s skesanim srcem svojo neumnost in ponižuj se pred Bogom zavoljo tega; zahvali se mu, da je s tabo imel toliko potrpežljivost; skleni se popboljšati; prosi za milost, svoj sklep v dejanju izvršiti; premisli, katerih pripomočkov se ti je treba poslužiti; in potem moli precej časa!

Če premišljuješ smrt, si misli kakor da bi v resnici ležala na smrtni postelji, preglej,

kaj bi ti takrat utegnilo strah delati, in ali bi bila pripravljena stopiti pred sodnika? Obžaluj svojo neumnost, skleni se poboljšati; spoznaj veliko potrpežljivost in milostljivo prizanašanje božje, zahvali se Bogu, in prosí ga za milost krščanske čuječnosti.

Če čutiš v premišljevanju suhoto in mlačnost, in ne veš, kaj bi se pogovarjala z Bogom, posluži se knjig, ki govore o tisti reči, beri počasi in s premislikom in postoj pri dobrih mislih in svetih občutljivejših, ki se zbudé v tebi. Ako pa nimaš nobenih knjig in ne čutiš tudi nobenega notranjega nag-
njenja do premišljevanja, ohrani se vsaj v pričujočnosti Božji kakor majhen otrok, ponižuj se pred Bogom, spoznaj svojo nezmožnost do vsega dobrega; to spoznanje svoje slabosti in vedno življenje v pričujočnosti Božji je večkrat bolje in zaslužnivejše, kakor vsaka molitev.

Če premišljuješ **moje življenje**, ali **moje trpljenje** in **mojo smrt**, stavi si pred oči, kakor da bi me videla živega med ljudmi hoditi in trpeti med sovražniki. Vzemi si k srcu **mojo potrpežljivost**, **mojo ponižnost**, **mojo krotkost**, **mojo ljubezen** in **neizmerno usmiljenje**, **moje nauke** in **čudna božja dela**.

Vprašaj se, ali in koliko delaš po mojih naukih in mojem zgledu? koliko hvaležnost skazuješ meni i. t. d. Obudi žalost in kesanje — stôri dobre sklepe i. t. d.

Kadar skleneš poboljšati se, naj ne bo ta sklep le splošen, temuč misli veliko bolj, v kateri **posebni čednosti** se moraš vaditi, katerega **posebnega greha** se moraš ogibati. Začni pri tistem, kateri te najbolj zadržuje v dobrem, ali išči si pridobiti čednost, katera ti je najpotrebnejša, in vadi se nekaj časa v nji. Med tem časom naj bo vse tvoje pre-mišljevanje obrnjeno na to, da se s tehtnimi vzroki zmiraj bolj spodbujaš v tej čednosti se vaditi, da pregledaš priložnosti in oskrbiš potrebne pomočke in se vsak dan izprašuješ, ali rasteš v tej čednosti in zmanjšuješ nji nasprotno napako. Po okoliščini se zahvali Bogu, ali ga prosi odpuščenja. Delaj tako toliko časa, dokler ne boš ne le te napake, temuč tudi nagnjenja do nje prosta, in čednost izvrševala brez teže.

Potem utegneš z obilno koristjo pre-mišljevat, kako si mojim milostim in notranjim navdajanjem zvesta, ki so pomočki tvojega zveličanja? kako se vedeš v službi božji in vsakdanjih pobožnostih in v svojih vsakdanjih

opravilih? Premišljuj, kakošno ljubezen imaš do svojega bližnjega? ali morebiti preveč ljubiš samo sebe, in morebiti preveč privoliš svojim počutkom? ali pa vse, kar storiš, le počneš in delaš v mojo čast in k mojemu dopadenju? Preiskuj, od kod izvira tvoje veselje, tvoja žalost, tvoja raztresenost, tvoja zmotnjava? Ponižaj se, obudi srčno žalost, ponovi svoj dobri sklep in prosi pomoči, in po svojem notranjem stanu in božjem navdajanju obudi še druge svete misli in zdihljeje. Tako moreš dalje časa z Bogom govoriti.

Če se nato tvoje srce odtrga od pozemeljskega, in ogenj ljubezni vname v tebi, le pusti mojemu duhu v tebi govoriti, in ne misli, kaj bi govorila in prosila; ta duh ti bo vdihnil vse in te napeljal k vsemu dobremu, ako ga boš le poslušala in ne boš ustavljala njegovega delovanja v sebi. Če pa se moj duh včasih skrije pred tabo, in si v temoti in v otožnosti, nikakor ne obupaj, in ne išči tako rekoč po sili občutljive pobožnosti v sebi obuditi. Duh božji si ne dá sile storiti; ponižuj se vedno bolj, hodi za lučjo vere, čisti čedalje bolj svoje srce tega in onega, in čakaj v potrpežljivosti in vdanosti, dokler te spet obiščem. Ako pa ne moreš k celo nobeni

dobri misli priti, se ohrani vendar v moji pričujočnosti na tihem, in ne prikrajšuj časa k preišljevanju.

Hči: Stôri in delaj s svojo služabnico, o Gospod! kakor veš, da se izide v tvojo večjo čast. In ako nimam milosti, s tabo, svojim božjim prijateljem in učenikom, govoriti, kakor poželi moje srce, me pusti vsaj kakor jagnje pri nogah svojega Gospoda v ponižnosti ostati, da me boš spet poklical in poživil po svojem božjem duhu. Prosim te, poduči me, **kdaj in kako dolgo** naj preišlujem.

IV.

Kdaj in kako dolgo naj devica preišljuje.

Gospod: Moja hči! če bi bila ti že popolna in bi bilo tvoje srce čisto prazno vse pozemeljske ljubezni, bila bi lahko celi dan v moji pričujočnosti in bi se z mano pogovarjala. Ker pa še nisi na tej visoki stopinji, ne tirjam več, kakor da preišljuješ pol ure, ali tudi manj, ako tvoj stan ne dopusti drugače. Tega v to enkrat odločenega časa ne prikrajšaj brez posebnega vzroka.

Ako se ti pa pritakne kaka zamrza, ali te hoče peklenški duh, kateri notranjo molitev

najbolj sovraži, tudi pod videzom dobrega od nje odvrniti: moli še dalje časa, in ne daj se zapeljati nepokojni živi natori, katera te kliče drugam.

Zgodaj zjutraj, ko je še vse mirno in pokojno okoli tebe, in ko skrbi posvetnih opravkov še ne motijo in ne raztresujejo tvojega duha, moreš svoje misli bolj, kakor ob vsakem drugem času, k Bogu in do čeznatornih reči povzdigovati.

O odločenem času poklekni v svoji samotni izbici in govori na tihoma polna zaupanja s svojim nebeškim Očetom in z menoj, ki sem tvoj prijatelj, preljubi tvojega srca, učenik in več kot vse. In ako bi prej vedela, da bi te opravila o tej uri utegnila kam drugam klicati, odtrgaj si pa toliko spanja, da ga daš molitvi.

Če imaš v duhovnem življenju in v notranjih potih zvedenega spovednika, premišluj tisto, kar ti bo on priporočal. In razodeni mu, kako premišljuješ, da te bo vedel voditi po notranjem nagibu sv. Duha.

Šesti del.

Ogledalo za device

ali prava pobožnost in popolnost po
prelepem izgledu Marijinem.

Opomin.

Prečista Devica in Mati božja ni le samo priprošnica in varhinja, temuč tudi najsvetejše **ogledalo** vseh čednostij za device. To trdijo vsi sveti očaki, kakor sveti Ambrož (I. 2. o devicah), sveti Jeronim (list do Eust.) in vsi drugi, ki so pisali o deviškem življenju.

Kar si se učila v prejšnjem delu o popolnosti, pokazalo se bo zdaj z izgledom kakor v čistem ogledalu v sledečih dvanajsterih premišljevanjih.

Kako naj se devica s pridom in pravim namenom poslužuje naslednjih premišljevanj.

Beri ali poslušaj prav pazno v svoj prid premišljevanja Matere božje.

1. Premišluj po vrsti in nikar kaj preskočiti, ali nepremišljeno naprej hiteti.
2. Pomudi se pri premišljevanju, kakor nanesi, dalj ali manj časa. Če te namreč katero premišljevanje bolj zadene, pomudi se dalje pri njem, zato da imaš čas se vojskovati zoper svoje slabosti.
3. Premišljevatil morajo drugače novinke, drugače take, ki se že dolgo vadijo v čednostih, in drugače zopet take, ki so že bolj popolne. Kakor je stan, mora biti tedaj tudi premišljevanje. Posebno pa moraš dobro premišljevatil tisto, kar veš in čutiš, da je za te dobro, in da se potem boljšaš.
4. Premišluj v kakem tihem kraju, v svoji izbici ali v cerkvi, in sicer takrat, kadar si zbranega duha, posebno zjutraj, ako je le mogoče.
5. Preden premišljuješ, pokliči svetega Duha, da te razsvetli in potrdi v čednosti, v kateri se želiš s premišljevanjem vaditi.

6. Beri in premišljuj počasi in pazno. Pre-
jenjaj brati in povzdiguaj svojega duha s
svetimi mislimi in znotranjimi pogovori
k Odrešeniku in njegovi sveti Materi, ko
premišljuješ nje čednosti, in poprašuj se,
kako se v njih vadiš. Ako vidiš, da se
pregrešiš zoper te čednosti, naj ti bo iz
srca žal in trdno skleni, po čednostih
presvete Device zmiraj bolj želeti in hre-
peneti. Prosi Jezusa in Marijo za milost
v molitvici na koncu vsacega premišlje-
vanja. Potem beri in premišljuj nadalje,
kakor poprej.
7. Ni se treba nemirno navezovati na besede
v premišljevanju, ampak prevdari le to,
kar v sebi zapaziš po razsvetljenju in
znotranjem zbujeju. Bodi zvesta glasu
Gospodovemu, in stôri to, kar tirja od
tebe.
8. Vendar se pa tudi varuj, v preveliki vnemi
storiti kako nepremišljeno obljubo.
- (Glej o obljubah, in posebno o obljubi devištva,
v kazalu.)
9. Namen sledečih premišljevanj je poče-
ščenje presvete Device Marije, in da bi
se zmiraj bolj prizadevala po njenih čed-
nostih in svetih stopinjah.

10. Začni pri prvih premišljevanjih, v katerih je podlaga, na katero boš postavila visoko poslopje prave popolnosti.

Prvi oddelek.

I.

Prvo premišljevanje.

O živi veri Marije Device.

Blagor ti, ki si verovala, ker se bo dopolnilo, kar ti je povedano od Gospoda. (Luk. 1, 45.)

1. Trdna in živa vera je podlaga krščanske popolnosti, h kateri so vsi ljudje poklicani in dolžni po nji hrepeneti. Brez vere ni mogoče Bogu dopasti in zveličanja doseči. Vera te mora v tvoji temoti razsvetliti in učiti, kaj moraš na tem svetu čislati, iskati in ljubiti. Vera te mora vneti, da pri vseh svojih težavah vendar le živiš po volji božji in iščeš blagra svoje duše. Ako pa še iščeš svetá in njegovega veselja, vedi, da nimaš trdne in žive vere.

(Tukaj se ponižuj in spoznaj svojo slabo vero, in prosí Boga po prošnji Marije za dar žive vere.)

2. Pomisli, da se je Marija le po trdni in živi veri povzdignila k tako visoki popol-

nosti, da je postala Mati Najvikšega. Kako malo je ona marala za vse minljivo veselje in posvetne kratkočasnosti, po katerih tako željno hrepené slepi posvetni otroci!

Njeno v Boga zamaknjeno srce ji je kazalo bolj zaželeno veselje in žlahtnejše do-brote, katere je okušala v večni lepoti in v božji ljubezni. Nič zunaj Boga je ni moglo zadovoljiti in razveseliti.

Jezusa, najsvetejšo luč sveta, je imela tri in trideset let pred svojimi očmi. O kako sladke občutke, visoke misli, spoznanje večnih resnic in čiste ljubezni do Boga si je pač zajemala iz tega milega pogleda!

(Občuti to veselje s presveto Devico, in prosi jo za dar božje luči, in ker zavoljo svoje temote ne moreš tolikega spoznanja doseči, premišljuj najprej take resnice, ki te bodo odvrčale od nečimurnega sveta, in vнемale tvoje srce za božje reči.)

3. Pomisli, da si zato vstvarjena, da bi Bogu služila in se zveličala s pobožnim življenjem. Ta svet ti ni odločen, da bi se razveseljevala in vživala sladnosti, da bi si pridobivala čast, bogastvo in hvalo, ampak zato, da bi svojemu Gospodu in Bogu služila in si pridobila nebesa. Kaj bi ti pomagalo, ko bi pridobila ves svet, ko bi pa zgubila ljubezen božjo in svoje zveličanje?

(Tukaj se ponižaj in spoznaj pred Bogom svoje slabosti, in trdno skleni njemu samemu služiti. Prosi ga za milost, da bi te potrdil v tem, in obudi še druge svete misli, ki jih čutiš v sebi.)

4. Spomni se smrti in pomisli, da boš morala vse zapustiti, vse, kar tako visoko ceniš in po čemur tako željno hrepeniš. Kaj ti pomaga se z lepoto bahati, ki jo pokonča smrt? Zakaj mehkužiš svoje telo, ki bode črvom v jed? Zakaj navezuješ svoje srce na reči, ki ti jih bo smrt iztrgala iz rok? Kje so vsi tisti, ki so umrli pred teboj, in za katerimi boš morala tudi ti iti? Danes meni, jutri tebi! — Hrepeni le po takih zakladih, ki ti jih smrt ne more vzeti, in stôri to, kar boš takrat želela, da bi bilo storjeno, kadar boš morala umreti. In ako v sebi začutiš kako sveto željo Bogu služiti, začni precej danes in nikar ne čakaj do jutri, ker ne veš, če ti ne bo treba že danes umreti. Ali bi hotela v svojem samopašnem življenju naravnost stopiti pred Sodnika?

(Obžaluj svoje brezmišljeno mlačno življenje, obljubi se poboljšati in prosi za to milost.)

5. Pomisli, da boš prišla po smrti pred božjega Sodnika, kjer boš morala od vsake nepotrebne besede dati ojster odgovor. Kako se boš tedaj odgovarjala zavoljo svojih nešte-

vilnih slabih mislij, želj. besedij, del in zamude svojih dolžnostij? Kako se boš opravičila, ker si zanemarila toliko milosti in dobrot, in gluha bila do toliko svetih navdihljejev?

(Spoznaj in obžaluj svojo nespamet, prosi za odpuščenje tega, in premišljuj dolgo prizanesljivost božjo.)

6. Prevdari, kaj te bo čakalo, če boš obstala pri svojem računu slabo. Najmanjše hudo, ki bi te zadelo, je strašno in znabiti dolgo trpljenje v vicah. Kaj bi pa še le bilo, ko bi bila od božjega obličja za večno zavržena in bi neizrečene muke morala trpeti v peklenstem plamenu, ker tako težko prenašaš še male bolečine? In vse to bi morala trpeti zavolj kakega kratkega pregrešnega veselja in minljive sladnosti. Ali ni tedaj nespametno se postaviti v tako nevarnost?

(Tukaj postoj in poglej, kam bi te utegnila pripejati pot, katero hodiš; obžaluj vse svoje grehe itd.)

7. Pomisli pa tudi, kaj ti je obljubljeno, če iz vsega srca in iz vse duše služiš svojemu Bogu. On sam se ti bo dal v plačilo. Čaka te večno neizrekljivo veselje. — Ali te ne spodbôde to upanje? Ali ne boš vse rada pretrpela in storila, da bi si zaslužila nebesa?

8. Od upanja se obrni k ljubezni, in pomisli, kaj je za-te storil in pretrpel božji Sin.

Pojdi s svojimi mislimi v njegovo ranjeno Srce in premisli njegove bolečine, grenkosti in težave. Poglej le, kako se ti ljubeznivi Zveličar deli ves in popolnoma! Za hvaležnost ne tirja družega, kot da mu tudi ti daruješ vse svoje srce. Ali mu ga moreš odreči?

(Skleni, se trdno Jezusovi ljubezni popolnoma vdati, in prosi ga za to milost i. t. d.)

Na zadnje še pomisli, kako da je potrebno in koristno, te resnice večkrat pre-mišljevati in si jih z živo vero k srcu vzeti. In za to vero prosi svojega Zveličarja po prošnji Marije Device.

Molitev k Materi božji za živo vero.

Presveta Devica! ti si luč svetá nosila v svojem deviškem telesu, in toliko let imela pred očmi, o koliko velikih rečij in visokih verskih skrivnostij ti je razodevalo presvetlo solnce pravice! Zato si ob spoznanju nevidljivih in večnih rečij tako malo čislala vse minljive posvetne in jih zaničevala kot prazno nečimurnost. Daj mi, o premila Devica! da razsvetli tudi mene taka luč sv. vere, da ne bom čislala in želela nič družega, kakor le Boga, in to, kar me more k Bogu pripeljati.

*Kako naj devica po tem premišljevanju
nastopi pot popolnosti?*

To premišljevanje ima namen, žive želje in trdni sklep v tebi obuditi, nečimurnim rečem in svetu se odpovedati in z vsemi dušnimi močmi po večnem hrepeneti. Ker se pa v enem dnevu brez posebne božje milosti ne moreš zelo spremeniti, je treba, da obrneš v ta namen kakih osem dnij. Premišljuješ lahko v ta namen, kar najdeš v teh knjigah.

1. Tri ali štiri dni zaporedoma premišluj dopoldne živo vero Marijino; in popoldne premišluj to, kar je bilo rečeno o popolnosti in pravi pobožnosti.

(Poglej kazalo pri besedi; **popolnost.**)

2. Ako čutiš, da si se resnično vnela za pobožnost in popolnost, premišluj dopoldne to, kar je v prihodnjem premišljevanju, in popoldne to, kar si se učila spredaj o odpustljivih grehih.

(Poglej v kazalu pri besedi: **odpustljivi greh.**)

Drugi dan potem premišluj, kako se je Marija Devica vedno zatajevala, in popoldne to, kar je bilo govorjeno o času in dobrem namenu.

(Poglej v kazalu: **čas, namen.**)

Spet drugi dan premišluj ljubezen, katero je Marija imela in občutila do Jezusa. Popoldne tega dne pa si izvoli premišljevanje za sredo.

(Poglej v kazalu: **sreda** ali **večernice**.)

Zadnji dan premišluj pogostno sveto spoved in obhajilo. Popoldne si s posvetovanjem svojega spovednika razdeli po nekakem redu. Spovedniku moreš razodeti, kakošna razsvetljenja in dobre misli si imela v teh osmih dnevih.

3. Tudi bi bilo dobro, če bi se v teh osmih dneh pripravila za vesoljno ali dolgo spoved, in se spovedala svojemu spovedniku.

4. Med tem časom se odtegni tudi vsem nepotrebnim opravilom, ki raztresajo duha. Ogibaj se družčine in bodi bolj sama.

5. Priporoči se Mariji, prečisti Devici in izvoli jo za svojo besednico in vodnico. Môli tudi vsaki dan sv. rožnivenec ali dnevnice prečistega spočetja Marije Device.

6. Ne zamudi tudi, vsaki dan, če je le mogoče, k sveti maši iti, in prosi Kristusa za resnično in pravo spreobrnjenje.

II.

Drugo premišljevanje.

O čistosti srca Marijinega.

*Kako lepa si ti, prijateljica moja, kako lepa si.
(Vis. pesem 4, 1.)*

Potem, ko si po živi veri spoznala nečimurnost vsega posvetnega in sklenila Bogu služiti, začni svoje srce očiščevati ne le velikih, ampak tudi odpustljivih grehov. Tiste, ki si jih že storila, moraš z odkritosrčno in skesano spovedjo zbrisati; teh pa, katere bi utegnila še s časoma storiti, moraš trdno skleniti se varovati, in k dosegu tega se rada vsega poprijeti. K temu te mora spodbadati najlepši zgled prečiste Device Marije in drugi važni vzroki.

Pomisli tedaj, da je bila Marija med vsemi devicami na svetu izmed vseh le ona najsvetejša, in ravno zavoljo tolike čistosti je zaslužila biti Mati božja. Po posebni milosti božji je bila že spočeta brez vsacega madeža izvirnega greha. Tako je sv. katoliška cerkev zmiraj menila; sv. oče Pij IX. pa so to pobožno misel povzdignili v versko resnico, in ravno o prazniku svete Device Marije brez madeža spočete so vpričo zbranih kardinalov, vélicih škofov in škofov, in vpričo mnogo

druzih duhovnov in vernega ljudstva l. 1854. v cerkvi svetega Petra oklicali čisto spočetje njeno tako-le: »Zapoved vere je, da je najsvetejša Devica Marija že od prvega trenutka svojega spočetja, po milosti božji zavoljo zaslug Jezusa Kristusa, Zveličarja človeškega rodu, ostala čista vsacega madeža izvirnega greha«. Kakor je bila pa o svojem spočetju vsa čista, tako je ostala vedno, nikoli ni storila ne najmanjšega greha.

(Veseli se tukaj velike sreče svoje mile priprošnice; prosi jo, da bi ona tudi tebi od Boga zadobila čistost srca; spoznaj svojo revščino in kako čisto malo je tvoje življenje njenemu podobno; obljubi ji, od zdaj zanaprej jo bolje posnemati.)

Ne reci, in ne izgovarjaj se s tem, da nisi, kakor Marija, od Boga prejela tolike milosti, da bi jo mogla v čistosti posnemati. Bog dobro vé, da si preslaba in preveč k huđemu nagnjena, da bi dosegla toliko čistost. Akoravno je bila Marija čista vseh najmanjših nepopolnostij, vendar Bog od tebe v začetku tvojega duhovnega življenja ne tirja nič drugega, kakor da prostovoljno in lahkomišljeno ne storiš nobenega odpustljivega greha. Vsled tega premišluj, da le Bog zavoljo svoje neskončne lepote, neizmerne dobrote in popolnosti zasluži vso tvojo ljubezen; dalje da je

njegovo dopadenje mimo vseh posvetnih sreč in vseh rečij najslajše in najdražje, in da bi bilo boljše, da bi poginile vse stvari, kakor pa da bi se Bog razžalil le z najmanjšim grehom. Kako bi mogla reči, da se Boga bojiš in da ga ljubiš, če bi radovoljno prelomovala njegove zapovedi, in če bi kako kratko minljivo posvetno veselje bolj čislala, kakor njegovo sveto dopadenje?

(Ponižaj se pred Bogom, spoznavši svojo veliko krivico in žaluj i. t. d.)

Ti se motiš, če meniš, da ni na tem tolikanj ležeče, če le v majhni reči prelomiš Božje zapovedi, s čemur še ne zgubiš njegove posvečujoče milosti. Toda ravno zavoljo tega si toliko hudobnejša in kazni vrednejša, ker zavoljo kake male stvarice razžališ tolikega Boga! Ali moreš potem misliti in reči, da Boga čez vse čislaš in ljubiš?

Premisli le nerazumljivo dobroto božjo. Gospod vsega veličastva se hoče s teboj nevredno stvarjo združiti, on ti je podelil vse svoje zaklade, ker ti je dal svojega edino-rojenega Sina in svetega Duha, in te storil deležnico svojega kraljestva. In temu Bogu si nezvesta in delaš zoper njega, kar bi si še znabiti najslabšemu človeku, če ga ljubiš,

ne upala storiti? Ali ni tedaj to silno predržno od tebe, če Boga, svojega najvikšega Gospoda, žališ in mu nasprotuješ?

(Spoznaj svojo krivico in veliko nezvestobo, in prosi odpuščenja in milosti i. t. d.)

Pomisli, kako božja pravica včasi kak majhen greh kaznuje že tukaj in še po smrti s silnimi bolečinami v vicah. Ali bi Bog tako oostro ravnal z dušami, ki jih ljubi, če bi ga resnično ne žalili grehi, ki se tako pogostoma delajo in tako malo jemljejo v poštev?

(Tukaj premisli, kaj bo zavoljo toliko storjenih navadnih grehov; srčno jih obžaluj in skleni, se vendar resnično poboljšati, i. t. d.)

Pomisli tudi, da si s prostovoljnimi majhnimi grehi napravljaš polzko stezo v vedno večje grehe. Kdor je v majhnem nezvest, bode tudi v velikem, govori večna Resnica. Z nezvestobo v majhnih rečeh se ljubezen slabi, milost manjša, vekša pa hudo nagnjenje. Vsi veliki grehi se začenjajo z majhnimi in od stopinje do stopinje peljejo v večno pogubljenje. Da tedaj ne zajdeš v toliko nesrečo, skleni se majhnih grehov, kar najbolj moreš, skrbno varovati, in prosi za to milost.

Pomisli še to, da tisti, ki vsaki dan brez strahú in prostovoljno storé veliko majhnih

grehov, so že resnično mlačni. In taki so v večji nevarnosti, kakor veliki grešniki; zakaj ti se večkrat nanagloma zdramijo iz svoje hudobije in zbudé k poboljšanju in resnični pokori, med tem, ko se mlačne duše zavoljo svoje neobčutljivosti in slepote silno redko in prav težko spreobrnejo. »Boljše bi ti bilo, mrzlemu biti, ako nisi gorak; ker si pa mlačen, te bom vrgel iz svojih ust.« Tako govori Jezus.

Po tem takem dobro prevdari, kaj moraš od majhnih grehov misliti, kaj skleniti, česa prositi. Pred vsem drugim pa se obrni k prečisti, neomadeževani Devici Mariji, da bi po njeni prošnji zadobila milost, se še majhnih grehov varovati.

Molitev k Materi Božji za čistost srca.

Presveta Devica in Mati božja, ti si s čistostjo daleč presegla vse stvari, tako da še celo nebeški duhovi niso bili čistejši. Ti sama, o prečudna Devica! si brez greha in madeža, ker ni ne izvirni, ne lastni greh nikoli omadeževal tvoje lepe duše. O prosi zame ubogo, k vsemu hudemu nagnjeno grešnico, usliši me in daj, da bom vedno spolnovala svoj trdni sklep, ki sem ga danes storila, in se iz

ljubezni do Jezusa, tvojega ljubega Sina, brez vsacega prostovoljnega greha čisto in neomadeževano ohranila do konca! Marija, prečista Devica! to milost mi moreš izprositi, in jo tudi upam od tebe.

III.

Tretje premišljevanje.

O vednem zatajevanju Marije Device.

Moj ljubi mi je kakor šopek mire (grenke). (Vis. pes. 1. 12.)

Ko si trdno sklenila, da se boš skrbno varovala majhnih grehov, moraš začeti svoj križ nositi, se moraš vsaki dan zatajevati in se srčno vojskovati zoper svoje hudo nagnjenje. Vsi tvoji počutki so od mladosti že k hudemu nagnjeni. Meso se vojskuje zoper duha, in se noče vdati pameti in božji postavi. Nečimurnost, napuh, lenoba in druge take napake so ti prirojene in te bodo zapeljale v mnoge grehe, če se ne boš vedno zoper nje vojskovala.

Pomisli le, da je Sin božji pot, resnica in življenje, in on je, kateri tirja, da se vsak dan zatajuješ, svoje meso krotiš in se ustavljaš hudemu poželenju. Ali ljubiš zavoljo

njega to povelje, in kako si se dozdaš ravnala po njem?

(Odpovej se telesnemu poželenju in hudemu nagnjenju, nevkrotenu duhu in lastni ljubezni, in vdaj se popolnoma v voljo svojega križanega Zveličarja, in nosi rada svoj križ do groba za njim.)

Pomisli, da so vsi tisti, ki so si pridobili nebesa, ali si jih želijo pridobiti, križali svoje meso, ali ga še križajo, če so še na zemlji. Izmed vseh svetnikov in svetnic pa je Marija Devica najlepši izgled zatajevanja same sebe.

Ona ni bila, kakor ti, k hudemu nagnjena; njeno srce je bilo po obilni milosti božji le vsemu dobremu vdano, in vendar si je izvolila križ, je krotila svoje nedolžno telo in vse svoje počutke; svoje poželenje in nagnjenje uklonila razsvetljeni pameti in volji božji, da je s tem tebi in vsem devicam zapustila najlepši izgled, kako naj se vedno zatajujejo in v samoti lepo obvarujejo pred zapeljivostjo svetá.

Obvarovala je ona svoje oči pred nečimurnostjo, svoja ušesa praznih marn, in svoj jezik nepotrebnega govorjenja. Svoje žlahtno telo je pokorila in trla z vedno molitvijo, premišljevanjem, postom, čuvanjem, trudom, delom, vročino, mrazom, z lakoto in žejo.

Celo njeno življenje je bilo vedno zatajevanje. — O koliko bolj se spodobi, da se ti, uboga grešnica, vedno zatajuješ, svoje hudo poželenje križaš in tereš svoje grešno telo!

(Tukaj želi in obljubi Marijo Devico v zatajevanju nasledovati.)

Res je ta nauk težek in spačeni človeški natori nasproti; toda pomisli, da se drugače ne moreš nikakor greha varovati in notranjega miru ohraniti. Začetek je težak, v kratkem pa bo zginila vsa težava.

Plačilo za tako življenje, ki te čaka že na tem svetu, je sladki in stanovitni mir srcá, dušno veselje, obilni zaklad zasluženja in sladka smrt, po kateri sledi večna čast in neizrečeno veselje. Kaj, ali tolike dobrote niso vredne, da se kratki čas svojega življenja zatajuješ in si silo delaš?

(Trdno tedaj skleni se zatajevati in z veseljem nositi svoj križ za Jezusom; prosi ga tudi za to milost.)

Pred vsem glej, da devaš v sužnost svoje petere počutke, ker po njih se najprej skušnjava v dušo vsili in spočne hudo nagnjenje in poželenje. Ne želi ne videti, ne slišati, ne govoriti, kjer se je greha bati. Zatiraj slastno željo po jedi, ne dovoli svojemu telesu pregrešnih slastij in prijetnostij. Odpovej

se nevarnim tovaršijam in kratkočasom. Začni si pritrgovati pri tistih rečeh, katere navadno napeljujejo v greh. Ako si kakemu hudemu nagnjenju vdana, čuj posebno nad njim, in ne daj se mu nikoli gospodovati. Če si pa več hudim nagnjenjem vdana, začni se najprej s tem bojevati, katero te vleče v večje grehe, in tako zaporedoma, in boš se ognila ne le mnogih grehov, temuč tudi njih korenino izruvala iz srca.

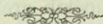
(O drugih pripomočkih greha se varovati, poglej v kazalu besedo: **odpustljivi grehi** — in o hudem nagnjenju besedo: **nagnjenje**.)

Molitev

k Mariji Devici, da bi izprosila milost zatajevanja in pokorjenja.

Kdo pač izmed vseh človeških otrok bi imel večjo pravico se nedolžno veseliti, kakor ti, prečista Devica in Mati božja! Tvoj kraljevi rod, žlahtno telo in velika telesna lepota, in skrb, s katero si čula nad Jezusom, bi te bilo opravičilo k temu. Kako bi se bila pač mogla tudi v sredi posvetnega šuma česa bati, saj si bila z dušo in srcem popolnoma v Bogu zbrana in sklenjena! Vendar si po zgledu svojega Sina križ izvolila in ga bolj

čislala kakor vse posvetne prijetne občutke. Koliko bolj mora meni križ ljub biti, ker sem zanj rojena in ker brez zatajevanja si ne morem svojega hudega nagnjenja odpraviti. Izprosi mi tedaj, o ljubezniva Devica! milosti od Jezusa Kristusa, da se bom učila, z njim in s teboj križ voljno nositi, da se bom dan na dan zatajevala in premagovala hudo nagnjenje, da bom tako-le zmiraj čisto živela in Bogu zvesto služila.

Drugi oddelek.

O Marijinih čednostih za tiste, katere napredujejo na poti čednosti.

I.

Četrto preišljevanje.

O prisrčni ljubezni Marije do Jezusa.

Ta, ki se med limbarji pase, mi je ljub, in jaz njemu.
(*Vis. p. 2.*)

Vedeti moraš, da ne boš ostala na poti križa in vsakdanjega zatajevanja, ako ne boš prav goreče ljubila Jezusa. Strah nima tolažila in moči; upanje na večne nebeške dobrote dostikrat upade, ako te nenadoma zadene

žalost. Prava ljubezen pa je srčna, močna in polna ognja, in stori sladko, kar je grenkega, lahko, kar je težkega, in izpelje, česar sicer ne moreta strah in upanje. Kdor ljubi Jezusa, ta ljubi tudi to, kar je on ljubil, zaničuje, kar je on zaničeval, in sovraži, kar je on sovražil.

V ljubezni do Jezusa se najde prava sreča, srčna sladkost, mir vesti in veselje v svetem Duhu. In to te bo storilo srčno, vse dobro storiti in tudi vse trpeti.

Tvoje srce more ali Jezusa ali svet ljubiti, zakaj brez ljubezni ne more biti. Ako ljubiš svet, boš ljubila tudi njegovo veselje, njegovo nečimurnost, svoje meso, in boš stregla njegovemu poželenju. Ako pa ljubiš Jezusa, boš rada z njim križ nosila in brzdala svoje hudo nagnjenje.

Pomisli, kaj so svete device, ki so ljubile Jezusa, storile in pretrpele iz ljubezni do njega. Zaničevale in zavrgle so svet, njegove dobrote, čast in slasti, pokorile so svoje meso, zatirale svoje hudo nagnjenje in dolgo preživele v molitvi, delu, samoti in v revščini. Srčno in potrpežljivo so prenašale dolge bolečine in bolezni, preganjanje in druge reve, in so se tako rekoč junaško bojevale zoper

celo peklensko moč in jo premagale. Koliko jih je bilo pač hudo trpinčenih in zavoljo svoje srčne stanovitosti Božje prijaznosti vrednih spoznanih! Poglej, ali ljubiš Jezusa ali svet? O, ne bodi vendar tako neumna, da bi se zavoljo goljufivega sveta in samoljubnosti odpovedala ljubezni do Jezusa! Ako si še slaba v ljubezni do Jezusa, zateci se k Devici Mariji, katera ti bo po obilni svoji ljubezni do Jezusa izprosila prav gorečo ljubezen.

Glej, Marija je celo Serafine presegla v goreči ljubezni! Ona je bila ljubezniva Jezusova Mati, in Jezus njen ljubeznivi Sin, katerega je po božji moči od sv. Duha spočela, rodila in tri in trideset let imela pred očmi, ki ji je bil v pokorščini vdan. Njeno srce se je vse topilo v ljubezni, ko ga je imela na svojih prsah in v naročji, in ga milo pogledovala. Vse njeno srce je bilo živi plamen vedno goreče ljubezni. Ta ljubezen jo je tako zelo zedinila z Jezusom, da je bilo, kakor da bi obe srci bili eno srce. Ker je tedaj Jezus ljubil križ in trpljenje, tudi Marija ni hotela brez križa živeti. Prosi Marijo, da bi tudi tebi izprosila tako ljubezen.

Molitev

k Materi božji za gorečo ljubezen do Jezusa.

Presveta Devica! kje vendar bi mogla z večjo pravico in z večjim zaupanjem ljubezni do Jezusa prositi, kakor pri tebi, ki si Mati njegova! Ti si Jezusa z največjo ljubeznijo ljubila ne le po natorni zvezi, ki te je vezala z njim, ampak tudi po velikosti svoje duše in zavoljo obilne milosti, katere si bila polna. Zato pribežim k tebi, o Mati prelepe ljubezni! in te prav lepo prosim, izprosi mi, da bom mogla tvojega edinorojenega Sina iz vse moči in duše in po vsi mi dodeljeni milosti ljubiti. Usliši mojo prošnjo, o Mati milosti! in ne zavrzi moje ponižne srčne želje!

(Zraven te molitve se moreš še drugih premišljevanj, ki so v teh knjigah, s koristijo poslužiti, da bi obudila in zadobila srčno ljubezen do Jezusa.)

(Poglej premišljevanje o presvetem Imenu **Jezus**. Poglej tudi v kazalu: večernice.

II.

Peto premišljevanje.

Kako si je Marija prizadevala vselej le to storiti, kar je bilo Jezusu všeč.

Pri njem sem bila in vse z njim ravnala. (Pripod. 8, 30.)

Premišluj, kako je Marija iz velike ljubezni do Jezusa ne le z zatajevanjem same sebe, s križem in trpljenjem svojega ljubez-

nivega Sina želela posnemati, ampak kako si je ona tudi prizadevala vse svoje življenje obrniti v njegovo dopadenje, in vse svoje dejanje in nehanje natanko ravnati po njegovi božji volji. Njeno ljubezni polno srce ji ni nikoli nič pripustilo ne misliti, ne želeti, ne govoriti, ne storiti, ne kaj početi. razun tega samo, kar je vedela, da je bilo Jezusu všeč. Spolnovanje volje božje je bila njena jed in njeno vse. Vsaki trenutek časa je želela spet z novo ljubeznijo svojega preljubega Sina Jezusa ljubiti. Nobeno delo, nobeno opravilo ji ni bilo preslabo, da bi ga ne bila posvetila z ljubeznijo do Jezusa, kateremu je hotela z njim ustreči.

Pomisli tudi ti, da imaš enako Bogu služiti. On je pač vreden, da ga v vsem in čez vse ljubiš, in v vsem svojem dejanju in nehanju iščeš zgolj le njemu dopasti.

Ali si si prizadevala dozdej v vsem Jezusovo voljo spoznavati in povsod le njemu dopasti? Ali nisi znabiti leto in dan živela le sebi in svoji nečimurnosti, in želela le nestanovitnim ljudem se prikupiti? Ali nisi bolj gledala na slab časen dobiček, kakor na dopadenje Božje? Premisli svoje dozdanje ravnanje, obžaluj svojo veliko neumnost, hre-

peni zanaprej le po nebeških zakladih in prizadevaj si vseč biti le Jezusu samemu, svojemu dušnemu ženinu.

S pomilovanjem poglej, kako hodijo posvetni otroci noč in dan za praznim dobičkom, katerega jim bo smrt naenkrat vzela in vse pobrala. Ti pa si tako lena in nemarna, da bi si z večjo ljubeznijo do Jezusa zaslužila večno plačilo v nebesih. Nič kaj posebnega se ne tirja od tebe: tirja se le, da k Bogu obračaš svoje misli in želje, in da, kar drugi delajo zavoljo človeške prijaznosti ali zavoljo časnega dobička, delaš zavoljo Boga. Ne pozabi, kako silno radodaren, kako velik in dober je on. Bodi mu hvaležna za to!

Premisli tudi, kako je tvoj Zveličar od začetka svojega prihoda notri do smrti na križi zmiraj spolnoval voljo svojega nebeškega Očeta, in zmiraj delal le za tvoje zveličanje. Vedno dobivaš od njega nove milosti in dobrote. Vedno je Duh božji pri tebi in te navdihuje, da bi pridobil tvoje nestanovitno srce: in vendar nisi ti znabiti še enega dneva obrnila popolnoma k njegovi časti. Koliko zakladov in milostij bi si bila že lahko pridobila in prihranila za nebesa, če bi bila toliko storila in pretrpela iz ljubezni do Boga,

kolikor si morala že zavoljo ljudij, zavoljo časnih opravil in zavoljo svojega telesa storiti in trpeti!

Obžaluj tedaj veliko zgubo tolikega zasluženja in zapravljenega časa, in prizadevaj si vsaj te kratke dni, ki jih še imaš, obračati k časti Božji in k zveličanju svoje duše.

1. Vse svoje duhovne vaje in častna opravila opravljaj vneto in s srčno željo, da bi se s tem prikupila svojemu Bogu in spolnila njegovo sveto voljo.

2. Zoperstavljaljaj se stanovitno svojemu spačenemu nagnjenju, in ne delaj, kar se prijetno zdi tvoji popačeni natori. Če ti je pa to, kar opravljaš, težko in zoperno, se ne daj premagati svoji slabi natori, ampak ti jo premagaj.

3. Dobri namen, da bi samemu Bogu bila všeč, stôri prvič ko vstaneš, potlej večkrat čez dan, in posebno takrat, ko začneš kako delo.

4. V tem se prav pridno vadi tako dolgo, da se boš popolnoma navadila, in brez težave Bogu darovala vse svoje početje.

Prosi Marijo, da bi ti izprosila to milost, in da bi se tako ravnala po njenem zgledu.

Molitev

k Materi božji za milost, povsod se po volji božji ravnati.

O Devica, kako veličastna si pred Bogom in ljudmi, ki te spoznajo! Pred Bogom si polna milostij, katere si zadobila ob svojem spočetju in oznanjenju, in še tudi pomnožila s svojo veliko ljubeznijo, s katero si vse svoje dušne in telesne moči in vsa nagnjenja, misli in želje, vse besede in dejanja z najčistejšim namenom Bogu posvetila in darovala. Veličastna si pred ljudmi, ker te za vir novega življenja in za svojo milo priprošnjico spoznamo in častimo. Zavoljo tolike svoje časti in moči, o Devica! mi zadobi, da si bom vselej po tvojem svetem zgledu prizadevala Jezusu samemu dopasti, in da se bom v vsem svojem dejanju ravnala popolnoma le po njegovi sveti volji.

III.

Šesto premišljevanje.

O Marijini pokorščini.

Glej, dekla Gospodova sem, naj se mi zgodi po tvoji besedi. (Luk. 1.)

Premisli, da vsa tvoja svetost je v tem, da spolnuješ voljo božjo. Kdor spolnuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, pojde v ne-

beško kraljestvo, pravi božji Učenik. — Božja volja pa se ti razodeva po dolžnostih tvojega stanu in poklica, po ukazih tvojih prednikov in tudi po znotranjem navdajanju. Ali si to vse dozday natanko in s premislekom spolnovala? Ali nisi veliko bolj poslušala in ubogala svojo voljo in svoja čutila? Ali se nisi znabiti že dolgo zoperstavljala Božjemu navdajanju? Ali nisi zamujala dolžnostij svojega stanu in poklica in s krivo pobožnostjo tolažila svojo nepokojno vest?

Ni še zadosti, da hlapec in dekla pridno delata, ampak morata tudi po volji svojega gospodarja ravnati. — Ti si dekla Gospodova; in kolika milost za-te, da toliki Bog hoče tvojo revno službo sprejeti in te zato v nebesih večno plačati.

Bog hoče, da ga častiš s pokorščino, ne pa z ravnanjem po svoji lastni volji.

Najmanjša reč, ki se stori iz pokorščine, je Bogu bolj všeč, kot velike reči, ki izvirajo iz lastne volje. Ako si pokorna, si moraš svesta biti, da spolnuješ voljo božjo. S pokorščino daruješ Gospodu svojo voljo, svojo prostost, in več mu ne moreš darovati.

Pomisli, da bo tvoja pokorščina Bogu malo všeč, če si le v lahkih in manjih rečeh

voljna, v tistih pa, ki so težje in tvoji natori zoperne, si pa nevoljna in čmerna — ali če vbogaš le zavoljo človeškega strahu in zavoljo časnega plačila; zakaj tako delajo tudi neverci.

Popolna pokorščina tirja od tebe, da storiš radovoljno, stanovitno, z dobrim namenom in z duhovno urnostjo, kar se ti naloži. Tudi ne glej na pomanjkljivosti in človeške slabosti tistih, ki so tvoji predniki — ampak imej pred očmi božjo neredbo, ki se posluži večkrat tudi slabe človeške volje, da bi te po pravi poti pokorščine pripeljala v nebesa.

Zadnjič še premisli prelepi zgled popolne pokorščine, katerega je Marija, nebeška kraljica, zapustila vsem devicam. Ona je ravnala svojo voljo po povelji svojih ljubih starišev, duhovnov v tempeljnu, po volji svojega ženina Jožefa, po sporočilu nebeškega angelja, po božji postavi in po svojem znotranjem navdajanju.

Zatorej je brez odlašanja obiskala svojo teto, in se nikoli ni odtegovala nobeni postavi. Iz ponižne pokorščine je sebe in svojega edinorojenega Sina podvrgla ravno tisti postavi, kakor druge žene sebe in svoje dete. Brez izgovora in najmanjšega ustavljanja

je ubogala svojega deviškega ženina Jožefa in bežala z božjim detetom v Egipt, dasiravno jo je tû čakala velika revščina in težava.

Ali je torej preveč, če se ti po tem lepem zgledu udaš v popolno pokorščino? Izprašuj se, koliko si se vadila v tej čednosti. Odpovej se zanaprej vsi svojeglavnosti in bodi voljna in pokorna, kakor ponižna ovčica. Izprosi to milost od popolnoma pokorne Device Marije.

Molitev

k Materi božji za čednost pokorščine.

O visoka Gospa! ti si, svojo visokost pozabivši, zgolj iz žive želje Bogu dopasti, ljudem bila pokorna, in si se v vseh tudi v najmanjših rečeh podvrgla postavi, dasiravno za te — kakor Mater božjo ni bila dana. Po notranjem glasu svetega Duha si se popolnoma ravnala, in ga vselej natanko ubogala. O Marija, pokorna Devica in Gospa! sprosi mi ubogi grešnici to milost, da bom zanaprej razodevala popolno pokorščino in ponižnost, napuhnjenemu duhu pa se odpovedala za vselej. Ali bojim se, da bi se moja prirojena svojeglavnost in neumna nečimurnost ne ustavljala tej čednosti. Pa ti, o blaga in

*milosti polna Devica! moreš vse zadobiti —
v tebe upam — s tvojo pomočjo se bom učila
premagati svojo trmasto voljo.*

IV.

Sedmo premišljevanje.

O neomadeževanem devištvu Marijinem.

*Sveti Duh bo čez te prišel, in moč Najvikšega te bo
obsenčila. (Luk. 1.)*

Pomisli veliko nečimrnost posvetnih hčer, katere stavijo svojo največjo srečo v bogastvo, v čedno telesno postavo, v bistroumnost, premetenost in v druge take minljive reči, katere trpé le kratek čas in minejo s smrtjo. O koliko lepši in dražji zaklad pa nosiš ti v svojem slabem telesu — deviško čistost, s katero si pridobiš Srce svojega božjega Ženina, ako imaš lepo čisto dušo. Ne zlató in nobeni biseri se ne morejo primerjati s to angeljsko čednostjo. Bog je prišel na zemljo in je devet mesecev prebival pod deviškim srcem, ter se kot Dete božje živil od čistih prs. On je bil trideset let deviški Materi podložen, da bi bil ljudem pokazal veliko imenitnost te čednosti. Z devicami se on z večjo ljubeznijo zedini, ter jim obilnejše

milosti deli tukaj, tam pa posebno čast. Kako si ti dozdej to čednost cenila in kaj si storila, da bi jo bila ohranila neomadeževano?

Uči se od Marije vselej Device to nebeško čednost prav ceniti, ter jo neomadeževano vselej ohraniti.

Ona je bila izmed judovskih hčer prva, ki je po razsvitljenji božjem spoznala visoko deviško vrednost. Svoje devištvu je bolj ljubilna, kot svoje lastno življenje, in zdi se, kakor da bi se rajša visoke vrednosti Božje Matere odpovedala, kakor devištvu.

Glej, tako moraš po tem zgledu to lepo čednost ceniti in skrbno varovati. Podobna bodi zaklenjenemu vrtu, katerega lepo sadišče, cvetje in sadje ne more nobeno ptuje oko videti — nobena roka in nobena strupena sapa doseči. Le nebeškemu Ženinu samemu, ki se pase med limbarji, pusti v tem vrtu prebivati.

Trikrat srečna bi bila ti, ko bi notri do groba čisto ohranila to prelepo čednost. Ta lepi sklep pa ne pride od človeške volje, temuč od posebnega razsvitljenja od zgorej. Zatorej prosi, da bi te Bog po prošnji te prečudne Device razsvetlil s svojim sv. Duhom;

in ako za ta stan ne čutiš pravega poklica, in te je Bog namenil za sveti zakon, prosi svojo deviško priprošnjico, da bi nikdar škode ne trpela tvoja čistost.

Molitev

k Materi božji za ohranjenje deviške čistosti.

O prečista, vselej Devica! ti si zgled in varhinja devic! Ti si bila prva, ki si povzdignila belo bandero devištva in z njim Kristusu zbrala in pripeljala veliko število devic. Sprosi mi, da spoznam stan, v katerem me je namenil tvoj nebeški Sin. Neizrečeno bi bila srečna, ko bi po tvojem zgledu v vedni čistosti služila Jezusu, in smela popolnoma v tvojem varstvu biti. Ako mi pa ta velika sreča ni namenjena, potrebujem vendar tvoje pomoči, da bom mogla telo in dušo zraven tolike nevarnosti čisto ohraniti. Če le pogledam tvojo ljubeznivo podobo, ali imenujem tvoje sveto ime, čutim, da že nečisti duh beži od mene. Tebi, o prečista vselej Devica in Mati božja, naj bodem priporočena vsikdar!

V.

Osmo premišljevanje.

O Marijini deviški sramožljivosti.

Tvoj vrat je, kakor turn Davidov, ki je z močnim obzidjem obdan. (Vis. pes. 4.)

Pomisli, da najdražji zaklad deviške čistosti se v slabem telesu brez velike previdnosti in čuječnosti ne more neomadeževan ohraniti. Veliko sovražnikov imaš, kateri bi te radi pripravili ob ta zaklad. Niso le poželjivi ljudje, ampak tudi skrivno podpihovanje peklenške kače, tvojega lastnega mesa in njegovih hudih želja, katerih se moraš bati. Natora je sicer tvojemu spolu podelila močno orožje deviške sramožljivosti in boječnosti zoper tvoje sovražnike. Vendar želja, drugim dopasti, je že veliko čistih devic pahnila v žalosten stan. Iz te želje izvira hrepenenje po nečimurni noši, po lišpanju svojega telesa, hrepenenje po tovarišijah, kjer bi se moglo z lepoto in z dragimi oblačili kazati in bahati. Tudi rada zahaja k nevarnim veselicam, kjer pa se srce po priliznenih besedah, predrznih pogledih in preprijaznem obnašanju rado zaprede v ljubavnost in užge z nečistim plamenom. Pomisli, kako si ravnala dozdej? Ne reci, da je vse spodobno.

da nimaš nobenega slabega namena, da se ni treba nič bati i. t. d. Goljufaš se in slepiš sebe in druge, če tako misliš in govoriš. Kdor ljubi nevarnost, pogine v nevarnosti. Slama in ogenj ne moreta skupaj biti, pa se ne užgati. Skozi okno očij in ušes pride skušnjava in smrt v dušo. Nesreča drugih nesramnih deklic naj te zmodri, in bodi vedno obdana z orožjem strahu in deviške sramožljivosti. Ako si se pa že pregrešila zoper to, prosi nebeškega Prijatelja čistih devic, naj te on podpira s svojo močno roko, da boš v prihodnje živela v večjem strahu in sramožljivosti. Prava devica je sramožljiva, boječa; nji so zoperne posvetne tovarišije in veselice, kjer so osebe drugega spola; nosi se spodobno, govori malo in varno, se obnaša ponižno in pametno in varuje svoje oči. Moškega obličja se že prestraši in ne bo dopustila, da bi se je kdo dotaknil in se ji nespodobno prilizoval. Rudečica jo spreleti, kadar sliši govoriti ali delati zoper čednost čistosti. In pred vsem se ji studi golost pri sebi in pri drugih. — Ogleduj se v zgledu prečiste Device Marije in prizadevaj si, jo posnemati. Njen pogled je bil vselej pošten in najrajše proti tlom obrnjeno in

ljubeznivo obličje je bilo spodobno z deviško tančico zakrito. Ni je bilo videti ne na cestah, ne v tujih hišah, ne pri nepoštenih veselicah in tovarišijah; v tihi samotni izbici jo dobi angelj in še nebeškega poslanca se prestraši. O kako spodobno se je obnašala, kako lepo in pametno se zadržala, kako ponižno se nosila, in kako čuječa je bila v govorjenju! Dobro premišluj vse to in ravnaj in živi tako — in ohranila boš predragi biser prelepe deviške čistosti.

Molitev

k Materi božji za ljubezen do deviške sramožljivosti.

O prečista in modra Devica, ki si tako varno in skrbno neomadeževano ohranila svoje devištvo, da se noben sovražnik še ni česar lotiti ni upal zoper njega: daj, da nasledujem tvoj prelepi izgled, in živim v sramožljivosti in čuječnosti, ki se spodobi devicam; daj, da se varujem slehernega prešernega pogleda in nespametne želje drugim dopasti. Prosim te, bodi moja vedna priprošnjica in varhinja!

VI.

Deveto premišljevanje.

*O ljubezni, ki jo je Marija imela do dela
in samote.*

*Pridi, moj ljubi, pojdiva na polje, živiva v samotni
hišici skupaj. (Vis. pes. 7.)*

Pomisli, da je samota najgotovejši pomoček greha se varovati, v miru živeti, v čednosti rasti in se z Bogom zediniti. Skoraj nemogoče je v velikem šumu živeti in ohraniti čisto vest. Kdor veliko zahaja v tovarišije, malokaterikrat izhaja brez škode. Pri posvetnih veselicah, plesiščih i. t. d. pa se vnema želja, drugim dopasti; zraven tega pridejo pogosto prešerni pogledi, nebrzdani jezik, nespametno veselje ali žalost, nevolja in zamrza pri enem in drugem. Duh se raztrese, srce pa zapelje v posvetno ljubezen in navda s smrtnim strupom.

Torej pusti le neumnim devicam zahajati v take očitne kraje, ti pa ostani doma v svoji tihi izbici, kjer se moreš nemotljena z Bogom pogovarjati. Te družbe samo se ne boš nikdar kesala; zakaj v tihi samoti božji Duh najrajše govori in zbuja svete misli. V samoti je tvoje devištvo varno pred nepoštenimi pogledi, nespodobnim govorjenjem

in grdim prilizovanjem in pohujšanjem. Za tega voljo ne zapusti z lepo svete samote, celo ne zavoljo kake dozdevne pobožnosti. Marsikatera devica je že zgubila na kaki božji poti, kar si je bila z velikim trdom pridobila v samoti.

Toda ni zadosti le samo samoto ljubiti, temuč treba je tudi zmiraj kaj delati zato, ker leno življenje vrata odpira sovražniku. Pobožni zdihljeji v srcu, svete pesmi v ustih, delo v rokah, pridnost in red pri domačih opravilih je najboljše in najmočnejše orožje zoper zapeljivost in peklenko hudobo.

Ako tirja tvoj stan in dolžnost, da moraš z mnogimi ljudmi opraviti imeti, ali živiš v kaki družbi, glej, da s krščansko modrostjo nadomestiš, kar ti zmanjkuje zaželene samote. Ne govôri več, kakor kar je treba, ne vtikaj se v reči, ki ti niso nič mar, ne bodi radevedna in ne prepiraj se z nikomur. Tudi tam, kjer je veliko ljudij, moreš se v duhu k Bogu povzdigniti, ako svoje srce tako rekoč spremeniš v samotno izbico, kjer se na tihoma pogovarjaš z Bogom.

Pomisli, da so vse svete device ljubile delo in samoto. Marija, Mati Jezusova, je tako ljubila samoto, da je ali v izbici očetove hiše

ali v tempeljnu molila ali pa delala. Pozneje v družbi z Jezusom in svojim deviškim Ženinom je živela ravno tako samotno, ker se ni nikoli brez potrebe ali dolžnosti kazala kje zvonaj v Nazaretu, velikoveč če ni molila, je prav pridno kakor skrbna mati opravljala hišna opravila. Ne bodi tedaj nikdar radovedna, da bi hotela vse vedeti in zvedeti, kaj se godi krog tebe; tudi ne bodi lena pri svojih opravilih, velikoveč skleni lepo pridno in samotno živeti, kakor je živela Marija, Jezusova Mati. Prosi jo, naj ti to milost dobrotljivo izprosi pri svojem usmiljenem Sinu.

Molitev

k Materi božji za ljubezen do dela in samote.

Presveta Devica in Mati Kristusova! izprosi mi s svojo priprošnjo milost od Boga, da bom vselej, kakor ti, ljubila delo in samoto. Ti me moreš s svojo mogočno priprošnjo k tej čednosti pripeljati, po kateri bom rasla v ljubezni do Jezusa, svojo dušo in telo pa ohranila čisto in nedolžno.

Tretji oddelek.

Vaja Marijinih čednostij za popolnejše device.

I.

Deseto premissljevanje.

O Marijini veliki ponižnosti.

Ozrl se je Gospod na nizkost svoje dekle. (Luk. 1, 48.)

Pomisli, da je ponižnost potrebna sicer vsem kristijanom, posebno pa onim, ki hočejo napredovati na poti popolnosti in od Boga večje milosti dobivati. Kolikor višje duhovno poslopje želiš postaviti, toliko globokejšo moraš v spoznanju same sebe iti, da prideš do zakladov ponižnosti. Brez ponižnosti je vse početje prazno. Napuh je celo angelje pahnil iz nebes, Adama in Evo spodil iz raja in veliko duš iz visoke milosti vrgel v pogubo. — Da se boš vnela za drago čednost ponižnosti, pomisli, da vse dobro, kar imaš na duši in na telesu, v dušnih in časnih rečeh, izvira od Boga. — Sama po sebi pa si vsa slaba, nezmožna in k hudemu nag-njena. Kako se moreš tedaj bahati s svojo lepoto, s premetenostjo, bogatijo in imenitnostjo, ali zavoljo svetih misel in dobrih del,

ker vse to so le dobrote in božji darovi, o katerih boš morala enkrat odgovarjati, če jih nisi obračala v čast božjo.

Kako bi bilo s tabo, ko bi te Bog manj ljubil in te ne bi bil izvolil izmed toliko družih? Kaj bi smela še upati, ako bi Bog tvoja grešna dela hotel po zasluženji kaznovati? Še svoja dobra dela izpridiš, ker jih opravljaš mlačno, raztreseno ali zavoljo ljudij.

Spoznaj torej, da samo Bogu gre vsa čast, ker on je vir vsega dobrega, ti pa ne zaslužiš drugega, kot zaničevanje in sramoto. S čim tedaj bi se mogla bahati in povzdigovati? Ali nisi neumna, če se zavoljo slabosti drugih napihuješ in jih v srcu zaničuješ? Kako te sme žaliti in jeziti, če te kdo zaničuje, opravlja, če ti kljubuje in ravna zoper tvojo voljo? Kako li moreš govoriti o „slabosti in pregrehah drugih ljudij, ker si sama tolikanj slaba in grešna?

Premisli Marijino najglobokejšo ponižnost, in sramuj se svojega grdega napuha. Ta najponižnejša Devica je bila ozaljšana z najlepšimi naravnimi in božjimi darovi. Ravno ona je dosegla, kar so silno želele vse Izraelske hčere.

Izmej vseh je bila ona blagoslovljena in za Mater božjo izvoljena. Bila je polna duhovnih dobrot: Gospod je bil z njo in ji je podelil vse zaklade svoje mogočnosti in vrednosti. Vse te velike reči ji niso bile neznane. Sam angelj božji jih ji naznani in tudi njena teta Elizabeta jo visoko povzdiguje. In vendar ni zavoljo tega visoko mislila o sebi, veliko več je spoznala svojo nizkost in le Bogu dajala vso čast. Imenovala se je dekle Gospodovo, dasiravno je bila njegova izvoljena mati. Bila je vse svoje žive dni pokorna: Ni se sramovala kot druge omadeževane žene v tempelj k očiščevanju iti, ne pod zaničljivim križem stati, kjer je s Kristusom svojim Sinom voljno prestala vse mogoče zasramovanje. In tebi, ubogi grešnici, bi li preveč bilo se ponižati, ko vidiš angeljsko Kraljico vso ponižno? Poklekni ponižno pred njo in prosi jo, da bi ti izprosila to prelepo in tolikanj potrebno čednost ponižnosti.

Molitev

k Materi božji za pravo ponižnost.

Presveta Devica, ti izgled ponižnosti, ki si pri svoji svetosti in visokosti vselej tolikanj ponižna bila pred Bogom in pred ljudmi:

izprosi mi od svojega ljubeznivega Sina, da te bom v ponižnosti zvesto nasledovala in dopadla svojemu Bogu, kateri posebno ljubi ponižne duše.

II.

Enajsto premišljevanje.

O Marijini krotkosti in pohlevnosti.

Zavoljo krotkosti tvoje te bo Gospod za tvojo desnico prečudno vodil. (Psalm 44, 5.)

Premišljuj dobro in večkrat, da popolna ljubezen in prava pobožnost tirja, da moraš glas sv. Duha, ki ti znotraj govori, vselej pazno poslušati in v duhu v Bogu zbrana biti. Pred vsem pa mora mir in pokoj v tebi prebivati. Solnce ne obsije zemlje nikdar tako lepo, ako ga zakrivajo črni oblaki; in v ropotu se glas ne razume. Tako te tudi sveti Duh ne more razsvitljevati in razumno k tebi govoriti, ako je tvoje srce nepokojno in tvoj duh omamljen. Pohlevnost pak za-duši in umiri nepokoj srca. Za tega voljo ne moreš brez te čednosti doseči popolne ljubezni božje. Premisli, da dokler si na svetu, zmiraj moraš kaj trpeti: Zdaj ti bo manjkalo tega, zdaj tega; čutila boš kmalo telesne bolečine, kmalo dušne britkosti in težave, zdaj

ti bodo ljudje zoperni in te preganjali — zdaj te bo hudobni duh napadel z veliko močjo — kmalo te bo doletelo preveliko veselje, in zopet kmalo prevelika žalost — in kmalo sama sebe ne boš mogla od nevolje prenašati. Ti pa boš v svoji potrpežljivosti ohranila svojo dušo. Nikdar se ne daj nagli jezi premagati, ne daj nevolji prostora v svojem srcu, in ne bodi malosrčna, ne pobita. Trpi srčno iz ljubezni do usmiljenega Jezusa in vojskuj se neprenehoma. Premisli, da se mora nebeško kraljestvo pridobiti z britkostmi in težavami in da Bog tiste, katere ljubi, obiskuje s trpljenjem. Nič se ne zgodi brez božje previdnosti in Bog stori vse k našemu pridu. Bodi torej v vseh okoliščinah vdana v voljo božjo, potrpežljiva in pohlevna; pa boš vse lahko prenašala.

Misli na najpohlevnejše srce Marijino in ravnaj se po njem. Kako voljno in pohlevno je srčno prenašala največje britkosti in težave; nikoli se ni pritožila zoper neusmiljene ljudi in zoper grozovite Jude ni nikoli izustila nobene žal besedice, ne se hudovala v srcu; velikoveč jih je po zgledu svojega Sina Jezusa milovala in prosila za-nje. Po-

stani srčna in vneto si prizadevaj, jo posnemati v lepi pohlevnosti in potrpežljivosti in zaupaj na njeno pomoč.

Molitev

k Materi božji za potrpežljivost in pohlevnost.

O najpotrpežljivejša in pohlevnejša Devica! Ti, ki si kakor nepremakljiva skala v nepokojnem morju težav in britkosti trdna stala in s svojo potrpežljivostjo in pohlevnostjo razbila in uničila vsak peklenški napad: daj, o prosim te, da bi jaz po tvojem zgledu nepremakljivo trdno stala vkljub močnim nagonom, brzdala svoje strasti, in da bi v potrpežljivosti in pohlevnosti prenašala vse, kar me more razkačiti in od natančnejše zveze z Bogom odvracati!

III.

Dvanajsto premišljevanje.

O popolni ljubezni Božji, katere je gorelo Marijino sv. Srce.

V vinski hram me je peljal Kralj, in ljubezen v meni vredil. (Vis. pes. 2, 4.)

Premisli, da zraven ljubezni do Jezusa, katero v čistih dušah obudi njegovo preblašeno včlovečenje, je še ena druga veliko

čistejša in popolnejša ljubezen, namreč ljubezen do Jezusa kot večnega Boga; ker Jezus je z Očetom in svetim Duhom enak Bog. Ta ljubezen je najvišja stopinja popolnosti; ona je ogenj, ki požge vse ostale slabosti in posvetno nagnjenje v človeku; ona je najnatančnejše zedinjenje duše z Bogom; ona je največji blagor in predokus nebeškega veselja. Kdor ima to ljubezen, spolni velikopostavo, ki jo je dal nebeški Učenik, rekoč: »Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči, — in svojega bližnjega kakor sam sebe.« — Ljubezen Jezusova je kakor vrata, skozi katere se pride v zakladnico božjega veličastva.

Če ljubiš Jezusa, te bo ljubil tudi njegov nebeški Oče. Z Jezusom bo prišel k tebi in prebival pri tebi ter v tebe izlil svojega svetega Duha, po katerem se ti bo dajal spoznavati. In to spoznavanje bo vselej v tebi vnelo nov plamen ljubezni.

Jezus je tista skrivnostna gred, po kateri angelji, to je device na zemlji, hodijo gori in doli. S pomočjo ljubezni Jezusove se povzdignejo celo do sedeža večnega Boga ter premišljujejo, koliko se je ponižal Jezus, Sin

božji; kako silno veliko je trpel in prestal; kako veličasten je Bog, ker je sam Jezus Kristus vse dovršil k časti in po volji svojega božjega Očeta. Po takem premišljevanju ganjene nič bolj ne želé, kakor vse — celo vse svoje početje v čast neskončnega Boga obrniti, njega vén in vén častiti, hvaliti in moliti. Iz trpljenja Jezusovega na zemlji boš spoznala tudi oestro pravico, ljubeznivo usmiljenje in visoko veličastvo božje. Tvoji prejšnji grehi, tvoje slabo prejšnje življenje in neskončna potrpežljivost božja te bo ganila do solz in zdihovala boš iz globočine svojega ljubečega srca, da si tako pogostoma po svoji hudobiji razžalila najdobrotljivšega Boga. Čudila se boš njegovi milosti in dobroti, da te ni že zavrgel. Hvalila boš Boga in se popolnoma darovala Jezusu.

Vse stvari te bodo spominjale pöpolnosti in lepote božje. Nebo in zemlja ti bota oznanovala njegovo vsemogočnost, modrost, svetost, njegovo previdnost in ljubeznivost. Tako premišljevanje ti bo v tvojem srcu vnelo najslajši plamen ljubezni in te budilo k vedni časti.

S takim plamenom božje ljubezni boš stopila na zemljo in srčno želela vsa srca

ljudij napolniti s spoznanjem svojega toliko veličastnega in ljubeznivega Boga. Nič te ne bo bolj veselilo, kakor čast božja in nič te ne bo tolikanj žalilo, kakor razžaljenje božje.

Vse tvoje misli, želje in vse dušne moči se bodo ravnale le po Bogu. Tvoje hrepenenje se bo oživilo, svet in pozemeljsko življenje se ti bo pristudilo in zdihovala boš le samo po nebesih, da bi skoraj vživala božje obličje.

Ako pa še nisi dosegla te najvišje stopinje ljubezni Božje, neprenehoma ljubi le Jezusa, in on ti bo dal to ljubezen; ljubi čistost srca in Boga boš gledala in v gledanju njegove nezapopadljive lepote ga boš tudi ljubila in zmiraj bolj ljubila.

Prosi za to ljubezen deviško Mater Jezusovo, njo, ki je vse stvari prekosila v ljubezni božji. Sv. Duh, ki je v nji izlil polnost svojih milostij, pokazal ji je v gledanju obličja Jezusovega najčistejši svit božje ljubezni in njegovega veličastva. Od prevelike ljubezni je onemogla in hrepenela vén in vén po popolnem vživanju božjega obličja, tako dolgo, da gorečega plamena ni mogla dalej prenesti in je sladko zaspala v Gospodu.

Molitev

k Materi božji za popolno ljubezen božjo.

Prečudna Devica, mati najlepše in najčistejše ljubezni, katera si o prvem trenutku svojega spočetja v ljubezni premagala vse ljudi in angelje: kakšne goreče žarke ljubezni je pač v tebi izlil sv. Duh, ki je čez te prišel na dan tvojega oznanjenja, in ko te je obsenčila moč Najvikšega! Bog sam, ki je na-se vzel tvoje deviško meso in devet mesecev počival v tvojem telesu in bival na tvojem deviškem naročju, podelil ti je neizrekljive žarke svoje božje ljubezni. Kako je bilo drugače mogoče, da si pri toliki milosti, ki ti jo je skazal Bog pred vsemi drugimi stvarmi, in pri tej nezapopadljivi skrivnosti, ki si jo občudovaje premišljevala — pravim — kako je bilo drugače mogoče, kakor da si najgorečnejše ljubila svojega Boga? Šestdeset let si sleherno uro in sleherni trenutek živela le za to ljubezen, dokler te nista preobilna ljubezen in hrepenenje, Boga večno gledati, premagala in s tega sveta spravila v kraljestvo večne ljubezni. Ozri se, o sveta Devica! ozri se name ubogo grešnico, katera te prosi le nekoliko obilnosti tvoje ljubezni!

IV.

Hvalna molitev

k Mariji Devici za srčno ljubezen do nje.

(Večjidel iz pisem sv. Brnarda povzeta. Govor o vnebovzetji Marije Device.)

Žena s solncem ogrnjena, katera ima luno pod nogami in krono iz dvanajst zvezd na glavi. (Skriv. razod.)

O prečista Devica in Mati Gospodova! ves svet te občuduje kot izvrstno delo božje modrosti in vsegamogočnosti. Ti si žena blažena med ženami in Devica, katera je tudi mati, in sicer Mati Najvikšega. Ti od vekomaj izvoljena Devica in Mati, si večno Besedo, ki je solnce pravice, s človeštvom oblekla in ona te je obdala z nepopisljivo lepoto božjo. Ti si bila že v začetku svojega spočetja v večno Božjo luč toliko vtopljena in z nebeškimi žarki toliko razsvitljena, da nobena senca greha ni ne en trenutek omadeževala tvoje prečiste duše.

Jaz pa, uboga Evina hči, sem v temoti greha spočeta in rojena — živim v temoti greha in bom v tej temoti tudi zaprla svoje oči; — in če se me Bog ne usmili, kaj me čaka drugzega, kot žalostni kraj večne temote?

Zatorej pomagaj mi, o Mati milosti, in razsvetli me z obilno svojo bliščobo zdaj in o mraku moje smrti.

Sveta cerkev, ki je kakor mesec od Kristusa razsvetljena, pribeži k tvojim nogam, ker te spozna mogočno Kraljico nebes in zemlje in blago in milostljivo Mater vsega krščanstva. Dovôli tudi meni, o mila Devica! sedeti pri tvojih nogah in v samotnem miru premišljevati prelepo svetlobo tvojih čednostij. Ta kraj mi je tako všeč, da se ne morem od njega ločiti, dokler se ne bom navzela svetlobe tvojih čednostij, in dokler ne bom vredna v tvojem preblagem srcu najti prostorčka, v katerem se bo moje mlačno srce vnelo v božji ljubezni in gorečnosti.

Ti, o najlepša in najčistejša izmed devic, priličiš se luni; toda luna je spremenljiva, ti pa si si v svetlobi zmiraj enaka. Večno Solnce božje pravice, Beseda, ki se je v tebi včlovečila, se je že od vekomaj z milostljivimi očmi ozirala na-te, takrat pak te je razsvetlila s polno svetlobo svojih milostij. Tvoja krona, o mogočna kraljica! se sveti in spreminja z dvanajsterimi zvezdami, ki obdajajo

tvojo glavo. Te svetle zvezde so tvoja deviška rodovitnost, božje materinstvo, največja čistost duše in telesa, tvoja globoka ponižnost in pohlevnost, tvoja goreča ljubezen do Jezusa in druge prelepe čednosti in prednosti, posebno pa tvoje neomadeževano spočetje, katero bom častila ves čas svojega življenja. Stôri, o preblažena vseh devic! da te bom prisrčno ljubila, in da bom čistost svoje duše in svojega telesa vselej imela tebi priporočeno.

Sedmi del.

O poklicu devic.

Prvi oddelek.

O poklicu sploh.

I.

Kaj je deviški poklic?

Deviški poklic je božje navdajanje in znotranje razsvetljenje, po katerem dá sveti Duh neomoženi hčeri sklep ali namen božji spoznati, da pobožno živi ali v zakonu ali pa v večni čistosti, v kakem samostanu ali med svetom, in tako nebesa zadobi s pravo porabo božjih milostij. Nekatere so tako, nekatere tako od Boga poklicane. Ali kakor sveti Pavel pravi: »Sleherni ima lastni dar od Boga, eden sicer tako, eden pak tako«, ko govori o obeh stanovih. (I. Kor. 7, 7.)

O poklicu v deviški stan je pisano: »Ne razume vsak le-te besede, ampak ti, katerim je od zgorej dano.« (Mat. 19, 11.)

O zakonskem stanu pa govori čista Sara: »Znabiti si me namenil kakemu drugemu možu, zakaj ni v človekovi oblasti, da bi premenil sklep, ki si ga ti storil.« (Tob. 3, 19.)

II.

Devica mora svojemu poklicu zvesta biti.

Ni zapovedano, da bi si morala izvoliti deviški ali zakonski stan. »O devicah — ali o deviškem stanu — nimam nobenega povelja od Gospoda.« (I. Kor. 7, 25.) O zakonskem stanu pa pravi: »Vsaka stori, kar hoče: ona ne greši, če se omoži.« (I. Kor. 7, 37.)

Vendar ne smeš nepremišljeno in samovoljno ta ali ta stan nastopiti, ampak prej se moraš posvetovati s sv. Duhom, in po njegovem navdajanju in razsvetljenju si izvoliti tisti stan, v katerega te kliče Bog. »Kakor je Gospod vsakemu delil, in kakor je Bog vsega poklical, tako naj se zadrži.« (I. Kor. 7, 17.) To ti nalaga pokorščina do Boga in tudi tvoja časna in večna sreča.

Bog ti sicer ne zapoveduje, da se moraš omožiti ali pa devica ostati, temuč razsvetljuje

te in ti svoje dopadenje kaže k temu, kar je sklenil s tabo. Zatorej te nagovarja, opominja in napeljuje, da bi spolnila ta njegov sklep. In ali ni popolnoma po pravici, da se vdaš v voljo svojega Gospoda? Bog najbolje vé, po katerih potih moreš najgotovejše doseči večno zveličanje. Premeril je vse tvoje stopinje in vé, koliko premorejo tvoje moči z njegovo milostjo. Pa kakor moči niso pri vseh enake, tako tudi milost božja ni pri vseh enaka, temuč je po različnosti poklica in potrebe razdeljena. (I. Kor. 12, 4.) Vsakdo je od zgorej prejel kako posebno milost, ali kak posebni dar.

Ne razume vsak te besede, pravi tvoj nebeški Učenik, ko govori o devištvu, ampak razumejo jo tisti, katerim je od zgorej dano. (Mat. 19, 11.) Zatorej ne smeš brez posebnega poklica tega tako imenitnega stanu nastopiti, in bilo bi boljše, da bi se omožila, kakor da bi živela v grešnih željah. Veliko teh, ki so sicer v deviški stan poklicane, pri vsem tem in zraven obilnih milostij svojega poklica postane — o da bi tako ne! — nezvestih, ali mlačnih in lenih, ter bodo potem enako nespametnim devicam zavržene. Kako moreš pa ti brez poklica toliko sveti stan

nastopiti in pričakovati posebnih milostij, katerih ti Bog ni namenil?

Pa tudi zakonski stan je marsikaterim pretežak jarem; tudi k temu so posebne milosti potrebne, da je môč težke in mnogotere dolžnosti tega stanu spolnovati in zraven toliko posvetnih skrbij in opravil svojega zveličanja ne zanemarjati, ter svojega srca na posvetne reči ne navezovati. (Luk. 8, 14.)

Ako si pa v kak drugi stan poklicana, gotovo ti božja previdnost ne bo kratila potrebne pomoči, da boš v njem mogla vse svoje dasiravno težke dolžnosti spolnovati.

Zatorej je kaj potrebno, da si izvoliš pravi stan in ravnaš natanko po svojem poklicu; in da bi mogla to storiti, moraš spoznati, v kateri stan si namenjena.

III.

Kako moreš svoj poklic spoznati?

Ako ne veš, kam te je Bog poklical in kateri stan bi si izvolila ter si sama ne moreš pomagati, ravnaj se po sledečih vodilih:

1. Ne glej ne na ljudi in ne na posvetne okoliščine, katere te nagibujejo v ta ali ta stan, temuč glej le na to, kje boš ložje voljo

božjo spolnovala in gotovejše dosegla svoje zveličanje. Kaj pomaga človeku, pravi naš Zveličar, če bi tudi pridobil ves svet, pa pogubil svojo dušo?

Ne izvoli si deviškega stanu zavoljo tega, ker nočeš biti možu podložna, in da bi prostejše živela. Pa tudi ne hrepeni po možitvi, ker se bojiš revščine in zaničevanja, tudi ne zavoljo mesenega poželenja, in tudi ne, da bi s tem ustregla svojim starišem. Ne moži se tudi zavoljo minljive posvetne sreče in prijetnosti. »Ti veš, o Gospod!« pravi pobožna Sara, »da nisem nikoli pozelela moža, in sem čisto ohranila svojo dušo, in ne pozelela nič napačnega.« (Tob. 3, 16.)

Deviški stan moraš le za tega voljo višje ceniti, da bi mogla brez zadržka svojemu Bogu služiti in bolj sveto živeti. (I. Kor. 7, 35.)

2. V tacih mislih z odkritim in priprostim srcem prosi Boga, da bi te razsvetlil s svojim sv. Duhom in ti pokazal pot, po kateri bi svoje zveličanje gotovejše doseči mogla. Najboljši čas to milost izprositi je čas po sv. obhajilu, kadar je tvoj Bog in Zveličar sam v tebi pričujoč. Imej tudi Marijo vselej Devico za svojo pomočnico in vodnico, in tudi se zaupljivo obrni k njenemu deviškemu ženinu

sv. Jožefu, posebnemu pomočniku v tacih zadevah.

3. Živi vedno v strahu božjem in v pobožnosti ter ljubi samoto, v kateri Bog govori k tebi. V posvetnem šumu, v družbi in v veselju se ne razume Duh Božji.

4. Svoje znotranje misli in navdajanje razodeni svojemu zvedenemu spovedniku, da te bo enako angelju varhu vodil in čuječe varoval, da ne boš zgrešila prave poti; Bog pa tudi ne bo dal, da bi te on po drugi poti peljal, kakor katero ti je od nekdanj namenila božja previdnost.

Drugi oddelek.

O poklicu vednega devištva.

I.

Devica, ki je v ta stan poklicana, ne sme nepremišljeno storiti kake obljube.

Obljuba vednega devištva je res dobra in hvale vredna, ako se k njemu pobožne device čutijo nagnjene, ker taka obljuba povzdigne zasluženje in vrednost devištva in trdno in stanovitno stori omahljivo človeško

srce v njegovih sklepih. Tudi je bila v navadi skoz vse čase v sveti katoliški cerkvi; in sveti cerkveni očaki so jo vselej hvalili in priporočevali. Vendar se varuj, da ti tako velike obljube ne storiš nepremišljeno zavoljo sledečih vzrokov:

1. Človeško srce je že po natori rado spremenljivo. — Kadar zgine memogredoča vnema in občutljiva pobožnost, v kateri kako obljubo storiš, pridejo večkrat vse druge misli, in storjene obljube ni mogoče več prenarediti.

2. Na svetu je veliko nevarnih priložnostij in neprevidnih skušnjav, katere prederejo najboljše sklepe, ter preobrnejo srce in nagnjenje, posebno takrat, kadar čednost še ni utrjena.

3. Taka Bogu storjena obljuba večkrat vnepokoji boječe duše, in jim odvzame tisto duhovno prostost, katere jim je h krščanski popolnosti neogiblivo potreba

4. Pri novinkah gorečnost večkrat pre naglo ugasne in se spremeni v mlačnost in mrzloto, pri kateri se kot velika težava dozdeva in črti obljuba devištva.

5. V tej obljubi moraš storiti in opustiti veliko rečij, katere zaničuje in malo ceni

spačeni svet. Ako pa potegneš s svetom, kako moreš biti čista in nevesta Kristusova?

6. Misel na uboštvo in zapuščenje, katero te s časoma utegne zunaj zakonskega stanu zadeti, je slabi devici zelo nevarna skušnjava, ker si domišlja, da je s tem zapravila veliko srečo, ter se začne kesati storjene obljube, kar odvzame devištvu vrednost in lepoto in je tako rekoč začetek duhovnega prešeštva.

7. Tudi nečiste želje in skušnjave so včasih tako žive in močne, da deviška duša, nezvedena v takem boju, ima svojo obljubo za nemogočo, ter ali zaide v skrivne grehe, ali se zavoljo možitve dá storjene obljube odvezati, iz česar izvira vedni nepokoj vesti in večkrat tudi nesrečen zakon.

Varuj se torej obljubo devištva naglo in nepremišljeno storiti, in dobro premisli besede pridigarja: »Bogu je zoperna nezvesta in nespametna obljuba«. (Pridig. 5, 3.)

Ako se pa vedno čutiš znotrej opominjano in močno nagnjeno, da bi svoje devištvo obljubila Kristusu, imej ta vodila pred očmi:

1. Pred vsem moraš svojega poklica gotova biti, in še če si gotova, vendar ne delaj nobene prave obljube, temuč le trden sklep, da hočeš v vednem devištvu živeti, dokler

nisi zagotovljena, da moreš do konca svojega življenja tako ostati.

2. Vendar ako hočeš, preden poskusiš samo sebe, obljubo storiti, da bi se bolj natančno sklenila s Kristusom, jo stôri le za en čas, za kake mesce ali pol leta i. t. d., dokler se ne čutiš zadosti močne s Kristusom na večno se zavezati.

3. Tudi ne smeš tako velike in imenitne obljube storiti brez spovednikove vednosti in volje, in ne bodi nevoljna, če te v tvojem sklepu še poskuša in odlaga od časa do časa.

Vedi in premisli, da ta tanka in večna zaveza s Kristusom, tvojim božjim Ženinom, velike reči tirja od tebe. Moraš namreč sebi in svetu popolnoma odmreti, se odpovedati vsi nečimurnosti, in pripravljena biti, iz ljubezni do svojega božjega Ženina vse trpeti, karkoli ti pošlje, da bi te skusil v ljubezni in storil sebi podobno. In ker v enem dnevu ali letu ne moreš k taki popolnosti priti, se iz tega vidi, da z obljubo svojega devištva ne smeš prenapla biti.

Ako si pa obljubo devištva že storila, ne omahuj, temuč ostani srčna in polna zaupanja na Jezusovo pomoč v svojem storjenem sklepu.

II.

Gotova znamenja za poklic vednega devištva.

Premisli, da Duh božji ne govori vsem devicam tako razločno, da bi naravnost rekel, da mu moraš obljubiti svoje devištvo. Božjo voljo v oziru svojega poklica se lahko učiš po sledečih znamenjih spoznati:

1. Če že od mladih let zmiraj čišlaš deviški stan in zraven tega čutiš močno nagnjenje in ljubezen do molitve in samote, za svet pa in njegovo veselje in bogastvo ti ni kaj mar — ali pa če te vedno mika tihota samostanskega življenja, dasiravno ti ni mogoče spolniti svojih želj: lahko spoznaš iz tega, da je tvoje devištvo Bogu dopadljivo, ker ti tega nagnjenja ne moreta ne svet, ne meso dati.

2. Če po Jezusovi milosti v sebi čutiš stanovitne želje po krščanski popolnosti, do zakona pa nimaš čisto nobenega nagnjenja; in se ti deviški stan zdi veliko pripravnejši, svoj namen doseči, kakor zakonski: zopet lahko spoznaš, da si k devištvu poklicana. Tudi sveti apostelj Pavel uči, da zaročena je med Bogom in svetom razdeljena, devica pa želi samo Bogu služiti in dopasti, ter se na duši in na telesu njemu posvetiti. (I. Kor. 7, 34.)

3. Ako si poprej nekaj časa ljubila svet ter želela možitev, in za veliko srečo imela; potem pa si zgubila vse veselje in nagnjenje do tega, in vse druge misli dobila ali po notranjem nagibu ali po zunanjih vzrokih, da so le stanovitne — se moreš zanesti, da pride poklic od Boga.

So pa tudi dvomljiva znamenja tega svetega poklica, katera se pa vendar lahko spoznajo.

Nekatere device so bile nekaj časa tako vnete, da po nobeni reči niso tako hrepenele, kakor po samoti in samostanskem življenju; ker so pa zgubile prvo vnemo, in se preveč pečale s posvetnim veseljem, je tedaj tudi od njih zginil duh poklica.

Druge čutijo sicer močna znamenja tega nebeškega poklica v sebi, ali zadušijo ga, ker je človeški spačeni natori in lastni ljubezni ravno nasproti, ali si ga pa zavoljo malosrčnosti in boječnosti ne upajo prevzeti. Kakor, postavim, revne dekcle in hčere, ali take, ki so se z nespametnim in norčljivim govorjenjem posvetnežev dale preslepiti, češ, da je ta sveti poklic neumnost in bledenje. Take tedaj naj začnó, da bi natanko spoznale svoj poklic, kakor je bilo že omenjeno, rade

moliti, srce očiščevati, samoto ljubiti in svete zakramente pogosto prejemati. In če se potem zopet zbudi poprejšnje nagnjenje in ljubezen do deviškega stanu, ali če se še močnejše razodeva znotranje navdajanje, katerega poprej niso hotle poslušati, smejo se tudi one zanesti, da so poklicane k temu stanu.

Te pak, katere so se že resnično z obljubo devištva zavezale s Kristusom, jih pa nagnjenje do sveta in velika mrzlota navdaja in menijo, da niso k temu stanu poklicane, naj ne obupajo prehitro, temuč naj si velikoveč prizadevajo, ugasnjeno gorečnost zopet vneti. In ako so v tem stanovitne in od dne do dne krotijo svoje počutke, smejo upati, da bodo zopet zadobile poprejšnje duhovno veselje.

Tudi devica, katera je svoja najboljša leta preživela v nečimurnosti sveta in se zastonj ogledala po možitvi, ter je spoznala nezvestobo sveta in močno želi ostali čas svojega življenja obrniti v službo božjo, naj ne misli zavoljo tega, da bi tudi ta njen pozni dar ne dopadel Kristusu. Ona more svoja leta, ki jih je preživela v nečimurnosti, s toliko večji gorečnostjo namestovati, in sicer toliko bolj, kolikor bolj spozna praznoto posvetnega veselja.

Pa tudi še taka, katera je iz človeške slabosti silno zašla, naj ne obupa, temuč zapajoč na milost božjo naj enako skesani Magdaleni pade k Gospodovim nogam in objokuje svoje pregrehe. Tudi ona še more, ako je v milost božjo sprejeta in želi zana-prej v ponižnem devištvu Kristusu služiti, in se nagnjeno čuti k temu stanu.

III.

Žlahtnost deviškega stanu.

Nagnjenje do zakona je že v človeški natori, ljubezen do devištva pa je zgol dar sv. Duha in nobeden ne razume tega, ako ni od Boga razsvetljen. (Mat. 19, 11.)

»Kolikor so nebesa žlahtnejša od zemlje, in kolikor žlahtnejši so angelji od ljudij, toliko žlahtnejši je tudi deviški stan od zakonskega.« (Sv. Krizost. buk. od dev.)

»Čisto, nedolžno življenje je živa podoba nebeškega življenja.« (Sv. Bernard in epist.)

»Kaj je dražje, kakor deviška čistost? Ona stori iz človeka angelja.« (Bern.)

»Devištvo in nedolžnost je sorodstvo angeljsko — zakaj tam v nebesih se ne bodo ženili, ne možili, ampak bodo kakor angeljci.« (Sv. Irinej de Virg.).

»V nebesih angelji molijo Kristusa; device pa so angelji, ki mu na svetu strežejo in služijo.« (Sv. Ciprian Lib. de disc. et hab. Virg.)

»Device v svoji čistosti še celo nekako prekosijo angelje. Angelji so že po svoji naravi čisti, ker so brez telesa; device pak morajo svojo čistost pridobiti s pogumnim bojem, ker se morajo zoper hudo poželenje mesa in tudi zoper svet in hudobnega duha bojevati in zmagovati.« (Sv. Cipr.)

»Čiste device so najlepše in najljubeznejše cvetlice sv. cerkve, so izvoljene ovčice Kristusove čede, so živa podoba njegove svetosti in so največja lepota božje milosti ter dovršeno in najumetnejše delo njegovo.« (Sv. Cipr.)

»Devištvo je najdražji zaklad in biser, je tempelj božji in prebivališče sv. Duha; ono je zmagovanje smrti, življenje angeljev in venec izvoljenih božjih.« (Sv. Atan. L. de Virg.)

»Deviški stan je potem takem tako žlahten, lep in imeniten, da ga nobena človeška pamet ne more razumeti.« (Sv. Ambr. de Virg.)

»Zavoljo njegove lepote je Sin Najvišjega hotel od prečiste device rojen biti. In on sam je ženin devic.« (Sv. Hieron. ad Eustach.)

IV.

Velika sreča deviškega stanu.

Zakonski stan se od začetka res kaže kot najsrečnejši in najveselejši, toda kmalo se ta sreča in veselje spremeni v križe in težave. (I. Kor. 7, 26.)

Po kratkih, minljivih sladnostih nastopijo bolehnost in slabosti, posebno noseče matere. Potem pride britkostni in večkrat za materino življenje nevarni porod, potem skrb za otroško izrejo, čuvanje, nepokoj in mnogo težav, dokler je še otrok neodrašččen; in kolikor večji prihajajo otroci, toliko večje prihajajo tudi skrbi in žalosti, in koliko nepokojnih misel se še le zbudi v materinem srcu za njih zveličanje! — O koliko skrbij in odgovora! — Kdo more vse britkosti in težave materinega srca zavoljo otrok razumeti in popisati?

Potem pridejo še vedne skrbi zavoljo časnih rečij, vedni trud in hišni opravki, vedni strah zavoljo premoženja in gotova žalost zavoljo zgube tega, kar je srcu bilo drago.

Bog je ženi naložil težo pokorščine in vedne podložnosti. (I. Moz. 3, 16.)

Tudi se ji je bati, postati zapuščena vdova, in bati smrti, katera vse razruši in v žalost utopi zaročnico.

Taka zla žugajo najsrečnejšemu zakonu.

Ako je pa zakonska zaveza še nesrečna, če se ji ljubosumnost pridruži in ugasne prava ljubezen, če revščina pritiska, če prepir in razprtija razsaja med možem in ženo; če ne vesta otrokom pomagati, njih napak popboljšati in njih sreče pospešiti; in če divji in čmerni mož svojo ubogo ženo vedno žali in ji vse veselje grení; če s svojim slabim gospodarstvom ali z zapravljivostjo in nerodnostjo ženo in otroke pripravlja v revščino in nadlogo; ali se more potem še kateri stan žalostnejši misliti?

Tista pa, katera devica ostane, je prosta vseh teh nadlog. Ako je revna, trpi sama, ne skrbé je otroci in mož. Nima nobene tako tanke zaveze, da bi ji jo mogla neusmiljena smrt razdreti, in ne ustraši je nobena ločitev. Nima moža, da bi mu bila podložna, le Kristus sam je njen Ženin, njen Gospod in njena Glava. V njegovi družbi ni zamrže, v njegovem pogovoru ne grenkote, v njegovi obljubi ni nezvestobe in v njegovi ljubezni ni nobenega samoljubja. Pri njem

ni strahu, temuč le sladkost, veselje in sreča in zaupljivost. (Sv. Ciprian L. de discipl. et hab. Virg.)

V.

Svetost deviškega stanu.

Žena misli, kako bi se prikupila možu. skrbi veliko za svoje otroke, in je zavljo tega navezana na posvetne reči. Iz tega izvira veliko nepokojnih mislij in posvetnih želj, katere zatemné vero, oslabé ljubezen božjo, raztresejo duha, razdelijo srce in čednost storé težavno. (I. Kor. 7, 24.)

Devica pa želi le Bogu dopasti, in ima zgolj čistost in posvečevanje telesa in duše pred očmi. (I. Kor. 7, 24.)

Brez zadržka se more z Bogom pogovarjati in glas svetega Duha v miru in samoti poslušati in spolnovati. (I. Kor. 7, 35.) ..

Hvali in povikšuje Boga z večjim veseljem, trdnejše upa nanj in ga ljubi s popolniši vnemo.

VI.

Posebno plačilo za deviški stan.

Neveste Kristusove ne bodo le prejele večjega plačila zavljo svoje večje svetosti, temuč dosegle bodo tudi še posebni venec v nebesih.

Blagor jim, katere ostanejo čiste in neoskrunjene — kakor svete duše bodo poplačane in prejele posebno dedščino. (Modr. 3, 13.)

Pobožna zaročnica je služabnica, devica pak nevesta Kristusova, ki se mu je popolnoma darovala z dušo in telesom. Nevesti pak se spodobi lepše plačilo, kot služabnici.

In to posebno lepo plačilo bo prejela, kadar po tukajšnjih mnogih prestanih skušnjavah in bojih dojde k svojemu Ženinu. Ljubeznivo jo bo sprejel in ji prijazno rekel: »Pridi, moja nevesta, pridi, moja ljuba, da boš venčana«. (Vis. pes. 4, 8.)

Deviška Mati Gospodova ji bo prišla naproti obdana s trumo čistih devic, in jo bo peljala pred sedež svojega Sina, ter rekla: »Glej, moj ljubeznivi Sin, tu je ena mojih, katera je iz ljubezni do tebe čisto ohranila svoje devištvo.« (Sv. Ambrož. L. 2. de Virg.)

Ko se bo nje deviško telo v prah in pepel spremenilo in počilo v temnem grobu, bo od mrtvih zbujeno vstalo k večnemu življenju, in njeno posvečeno telo bo lepše od teles vseh drugih izvoljenih, ki niso imeli te časti. Nebeški angelji jo bodo na svojih čistih rokah nesli pred Kristusa. Šla bo s svojim nebeškim Ženinom v njegovo večno kraljestvo, vedno

ga bo spremljevala in prepevala novo pesem, katere ne bo mogel nobeden drugi prepevati kot le device. (Sv. Aug. de s. Virginib.) — In njen Ženin jo bo peljal v prijetne vrte in livade, radoval se z njo tam, kjer cvetejo prečudne cvetlice posebnega veselja, kakoršnega druge duše ne morejo doseči. In to najslajše veselje bo devica večno uživala s svojim Ženinom Kristusom. (Sv. Aug. loc. cit.)

Tretji oddelek.

O samostanskem poklicu devic.

I.

Katere device so poklicane k samostanskemu življenju?

Niso vse device k samostanskemu življenju poklicane, dasiravno v sebi čutijo srčno ljubezen do Jezusa. Božja previdnost podeli tistim, ki so k samostanskemu življenju poklicane, tudi potrebne pripomočke, moči in pripravnega duha. Nekatero device imajo gotova znamenja poklica k deviškemu stanu; za samostan jim pa manjka ene ali druge po-

trebne lastnosti. Ene nimajo k temu potrebnega premoženja. ene nič trdnega zdravja, drugim pa manjka k temu potrebnih čednostij; postavim pokorščina se tako ojstro tirja v samostanu, da se mora devica jednako otroku voditi dati, svoji volji odreči, in si mnogih drugih še neznanih navad prilastiti.

Treba ji je tudi po različni volji svojih tovarišic se ravnati, in njih napake, slabosti in pomanjkljivosti potrpežljivo prenašati znati, kar pa ni vsem dano, posebno starjim in nekoliko tužnim ne. Tudi tistim se ne svetuje samostansko življenje, katere so vedno dvomljive vesti in v notranjem nepokoju, zato ker bi k temu samostanske postave in obljube utegnile še bolj pripomoči.

Nikar tedaj ne misli na samostansko življenje, ako do njega posebnega nagnjenja in ljubezni ne čutiš v sebi; saj tudi med svetom moreš deviško čisto živeti in si pridobiti mnogo zasluženja.

II.

Devica ne sme zanemarjati spoznanega poklica k samostanskemu življenju.

Ako vedno v sebi čutiš nagnjenje do duhovnega redovskega stanu, in te vedno

opominja znotranji glas, da bi se popolnoma odpovedala svetu, in v samostanski samoti služila svojemu Bogu — vdaj se volji božji, akoravno se ti spačena natora zoperstavlja in te ljudje skušajo od tega odvrniti.

Le verjemi, da nikdar in nikjer ne boš našla pravega miru, kakor le v samostanski samoti — in da bi se med svetom utegnila še celo pogubiti.

Ako ti pravijo in te strašijo, da boš našla tudi v samostanu mnogo slabosti in napak, odgovori jim, da ti ni neznano, da v tem življenju nikjer ni vse popolno; da pa vendar v samostanu ni tolike nevarnosti in priložnosti k hudemu, kakor drugej, torej se tudi tako globoko ne more pasti, in razun tega je tû pomočkov k poboljšanju največ in najkrepkejših. In ako ti pravijo, da se tudi med svetom more deviško živeti, pomisli, da ti to ravno tako more spodleteti. Tedaj ako se ti zdi, da te Bog vedno kliče v duhovski stan, ubogaj; zakaj s tem ti pokaže, da te hoče po tej in ne po drugi poti voditi k svetosti.

III.

Kateri red naj si izvoli devica?

Ob volitvi reda poslušaj svoje notranje nagnjenje, s katerim se navadno tudi vjema božji poklic. V nekaterem redu vlada duh pokorščine, v nekaterem duh uboštva, v nekaterem duh pokore, ali pa duh dobrotljivosti; — v tem se prizadeva za lastno popolnost, v tem pa tudi za blagor bližnjega. Tedaj h kateremu duhu si bolj nagnjena, tje obračaj tudi pred vsem drugim svoje misli in si ga izvoli. Da pa ne zaideš, ravnaj se tako-le:

1. Vprašaj za svet modrega in v tej reči zvedenega spovednika, kateri ni ne iz natornega nagnjenja, ne zavoljo kake duhovne zaveze za kak poseben red preveč vnet.

2. Izvôli si tisti samostan, kjer je znotranja pobožnost in popolnost na visoki stopinji, zakaj iz tega namena te je Bog od sveta poklical v samostan.

3. Pojdi v tisti samostan, kjer vidiš, da prebiva le lepa edinost, duh miru in ljubezni med sestrami; zakaj kjer ni miru in ljubezni, tam duh Božji ne more biti.

4. Tudi ni dobro v tak samostan iti, kjer se premalo zapira, in kjer se dovoljuje po-

svetnim ljudem brez razločka spola notri hoditi. Iz take prostosti izvira prazno besedovanje, radovednost in raztresenost, in večkrat tudi še hujši nasledki.

5. Izvôli si samostan, kjer moreš z vsem časnim preskrbljena biti, in če je mogoče, zapusti svojo domovino, svojo rodovino in prijatelje, da ti ne bodo zavoljo bližnje zveze napravljali nepokojnih skrbij in žalosti.

IV.

Kako naj se devica obnaša v samostanu?

Ne misli previsoko o samostanu, kakor da boš v njem dobila popolne angeljce; zakaj tudi najsvetejši samostani niso brez ženskih slabostij in pregreškov. Za tega voljo prizanesljivo in potrpežljivo prenašaj drugih pregreške. Posnemaj čebele, katere iz vsake cvetlice jemljejo méd, strup pak puščajo pajkom. Uči se od ene pokorščine, od druge ponižnosti, od tretje pohlevnosti, od četrte molčečnosti i. t. d.

Spolnuj pred vsem drugim stanovitno in vneto postave svojega reda, katere ti pomagajo k svetosti in k spolnovanju volje božje.

Bodi pokorna svojim prednicam, pohlevna in prijazna do svojih tovarišic; ni pa treba do ene ali druge kazati kake posebne prijaznosti, da se ne zbudi kaka nevoščljivost in razprtija, in se priložnost ne dá k grehu.

Ne vtikuj se v reči in opravila drugih bolj, kakor tirja tvoja dolžnost. Nobeni ne nasprotuj v govorjenju, in ne bodi radovedna, kaj se godi po svetu, kateremu ti je odmreti; ljubi samoto in molčečnost, in ne hodi brez potrebe k linici in v govornišnico.

Ne preobloži se tudi z mnogimi vnanjimi pobožnostmi in ustnimi molitvami, in ako jih moraš iz pokorščine opravljati, opravljaj jih z največjo pobožnostjo in z dobrim namenom.

Odloči si kak posebni čas v dnevu, da obiščeš svojega preljubega Ženina Jezusa v presvetem rešnjem Telesu. Odkrij mu svoje srce, potoži mu svoje potrebe in težave; on te bo bolj in veliko boljše potolažil kakor ljudje.

Ne segaj po častnih stopinjah, in zadovolji se s svojo odločeno službo; zakaj varniše je za tvoje zveličanje ubogati kakor zapovedovati.

Varuj se najmanjših grehov, in pomisli, da te ne more zveličati ne samostanska

obleka, ne skupno glasno petje, temuč le čisto srce in odkritosrčna pobožnost in ljubezen do Boga.

Ne misli tudi predaleč naprej in nepokojno na svoje dolžnosti in opravila, temuč skrbi le za to, da prav obrneš dan, katerega ti Bog podeli v tvoje zveličanje.

VI.

Samostanska devica mora sebi in svetu popolnoma odmreti.

Z oblubo uboštva si se na večno odpo vedala vsemu časnemu bogastvu in mehkužnemu življenju, z oblubo vednega devištva vsi posvetni ljubezni, in z oblubo vedne pokorščine svoji lastni volji; tedaj ne želi več tega imeti, kar si zapustila prostovoljno iz ljubezni do Jezusa.

Pomisli, da si zdaj nevesta in prijateljica Kristusova, in da moraš torej tudi z njim križana biti. Kako bi bila pač nespametna, če bi pozabila na njegovo ljubezen in zvestobo in zunaj njega kakega veselja iskala v malovrednih rečeh, ker si mu darovala že večje reči!

Ne trpi v svojem srcu nobene želje več za nobeno najmanjšo posvetno reč. In ako

ti manjka zdaj tega, zdaj tega, ako te pozabijo, zaničujejo, ali ti še celo krivico delajo, vsaj molčeče potrpi, če ne moreš z veseljem prenašati. Ne godrnjaj zoper svoje prednike, če ti zoperna dela ukazujejo in hočejo tvojo svojoglavnost pregnati.

Daj se v pokorščini voditi kakor neobčutljiva stvar, in čuj zoper vsako znotranjo nevoljo, če se ti naloži kaj tvojemu nagnjenju zopernega.

Vedno se zatajaj in ne dovoli svojim počutkom nobenega veselja razun tega, ki jim ga pametno ne moreš odreči. Tvoji počutki morajo pameti, in tvoja pamet pokorščini podložna biti. Nič zunaj Boga in njegovega dopadenja naj te ne zveseli, in nič naj te ne žali, kakor njega razžaliti. Potem takem boš odmrta sebi in svetu, in živela samo Jezusu, svojemu nebeškemu Ženinu, in enkrat od njega prejela krono in večno plačilo.

Četrty oddelek.

O vednem devištvu med svetom.

I.

Če te je, pobožna devica, poklical Bog k vednemu devištvu, pa zavoljo omenjenih vzrokov ali ne moreš ali nočeš iti v samostan, ohrani med svetom svoje devištvo, in ne poslušaj, kar o tem sodi goljufiva posvetna modrost ali tvoja lastna boječnost. Če se ti postavim, reče, da se device med svetom zaničujejo in malo cenijo, da so take le za samostan, ker se med svetom ne more tako sveto živeti itd. Takih besedij in marnovanj ne poslušaj, temuč le pomisli, koliko veliko devic je zunaj samostana služilo Kristusu v vednem devištvu.

Poslušaj, kaj so o tem pisali ne le sveti cerkveni očaki, temuč celo judje in neverniki, in uči se iz tega, da niso vse device za samostan, ker o tistih časih ni bilo nobenih ali še celo malo samostanov utemeljenih.

Učeni Jud Filio, ki je živel o času aposteljnov, piše tako-le o prvih kristijanih: »Dasiravno so te vrste ljudje, kateri živé v vednem devištvu, že po celem svetu razširjeni,

in je ne le na Grškem, temuč tudi med divjimi narodi ta plemenitost močno povzdignjena — se najde vendar posebno v Egiptu in v kraju velikega mesta Aleksandrije neverjetno število možkih in ženskih, kateri služijo Bogu v vednem devištvu, in sicer ne iz potrebe, temuč iz proste volje.«

Sveti mučenec in modrijan Justin je pisal okoli 150. leta po Kristusu v svojem zagovornem spisu na Antonina Pija: »Vidi se veliko kristijanov pri šestdesetih, sedemdesetih letih, kateri so se zmiraj že od svoje prve mladosti ravnali po Kristusovem nauku, in pri tem živeli v neoskrunjeni deviški čistosti.«

Atenagor, katerega omenja sveti Justin, govori tako le: »Pri nas je veliko možkih in ženskih, ki so v nezaročenem deviškem stanu dosegli prav visoko starost in so si izvolili tako življenje, ker imajo v njem boljšo priložnost se z Bogom pogovarjati in molitvi se vdati.«

Cerkveni očak sveti Ciprijan pravi v svojih knjigah o sramožljivosti in lepem zdržanju devic okoli leta 250 po Kristusu: »Svet je poln takih ljudij, kateri hranijo deviško čistost.«

Sveti Ambrož piše v svojih knjigah o devicah okoli leta 344 po Kristusu, gledé na Azijo in Afriko: »V unih velikih deželah je večje število tistih, ki se vsako leto Bogu zavežejo z obljubo stanovitnega devištva, kakor jih je v našem delu sveta rojenih.«

V njegovem pismu na cesarja Valentinijana se bere: »Vsa zakladnica rimskega cesarstva bi ne bila zmožna, ako bi se vse Bogu posvečene device morale iz nje ohraniti.«

Sveti Krizostom piše okoli leta 400 po Kristusu tako-le: »Kar se je poprej zdelo nemogoče, to zdaj vidimo s svojimi očmi; zakaj ne le v rimskem cesarstvu, temuč tudi pri Scitih, Tracijanih, Indijanih, Perzijanih in pri mnogih drugih narodih se vidijo cele trume devic, katerih je več kakor unih, ki živé v zakonskem stanu.«

Sveti Jeronim pravi ravno o tistem času v svojem listu do Demetrija, da so v velikem mestu Rimu najimenoitnejše hiše bile polne devic, katere so Kristusu zaobljubile svoje devištvo, in sicer da niso le blagorodne hčere, temuč tudi njih deklet in služabnice živele v vednem devištvu, ter so se med svetom zoper svet in poželjivost vojskovale in ju premagale.«

Brezštevilno izgledov takih devic, ki so živele ali v samoti pri svojih stariših, ali med seboj pa zunaj samostana, se bere v življenju cerkvenih očakov.

Dasiravno je bilo že takrat veliko samostanov po krščanskih cesarjih vtemeljenih, je vendar med svetom živelo prav veliko devic, ki so se Kristusu z obljubo zavezale in čisto kakor angelji živele pri vseh raztresenostih in skušnjavah, kakor se godi še dandanašnji, kar dobro vedó spovedniki in duhovni pastirji.

Sodi tedaj sama, če morajo vse tiste, ki hočejo device ostati, Kristusu le v samostanu služiti, ali če ni to tudi med svetom mogoče, kjer jih je že tisoče to storilo.

II.

Nikakor ni tako težko in nemogoče tudi med svetom ohraniti devištvo, kakor si domišljujejo slabi in poželjivi ljudje. Sicer je tukaj več skušnjav in nevarnih priložnostij, kakor v samostanski tihoti; toda z božjo pomočjo jih moreš vse premagati, kakor je storilo veliko drugih svetih oseb tvojega spola. Kolikor močnejše in hujše so skušnjave in nevarnosti, toliko večje je zasluženje in toliko

lepša je zmaga, da se jim le zoperstavljaš in v nje ne dovoliš in jim sama nisi dala priložnosti. Po velikih nevarnostih postane čednost srčnejša, čistost trdnejša, potovanje na zemlji varneje, vnema gorečnejša in nebeško plačilo obilnejše.

Ali znabiti misliš, da se samostanske device ne vojskujejo vedno zoper poželenje počutkov? Skozi katero ozidje in skozi katera vrata bi pač strup in peklena kača ne mogla priti?

Ako veliko zaročenih iz prostega privo-ljenja in veliko mladih vdov dostoji v vednem devištvu, ali bi že po natori sramožljiva in boječa devica ne mogla toliko ložje svoje čistosti neomadeževane ohraniti? In ali ni veliko taci, ki morajo prisiljeno nezaročene ostati, zato ker ne morejo dobiti moža, ali vsaj ne po svoji volji? Druge stopijo pozno v zakon, ali pa morajo še celo device do groba ostati. in devici iz proste volje in iz ljubezni do Jezusa bi bilo to mar pretežko ali nemogoče?

III.

Samostan, samostansko oblačilo in petje devici še ne dajo svetosti, temuč le prava ljubezen do Jezusa. Ta pa se lahko dobí,

ohrani in redí tudi zunaj samostana. Da, celo med duhovnimi redi in družbami so osebe, ki so malo hvale vredne, lene in mlačne, med tem, ko jih je veliko med svetom, ki polne vneme živijo v veliki svetosti. Duh božji dobi v vseh stanovih izvoljene duše, katerim delí obilne darove.

Res je, da se v samostanu ložje živí brez nepokojnih skrbi za časno; zraven tega so pa še duhovne obljube, svete redovne postave, čuječnost prednikov, zaprto ozidje, dobro uvrščene duhovne vaje, molitev in vedno premišljevanje Božjih rečij veliki pomočki k dosegi popolnosti; — toda tudi med svetom lahko dobi devica enake pomočke.

Namesto obljube devištva se more storiti trdni sklep, vedno v deviškem stanu živeti; s časoma pa po dostali skušnjavi in z dovoljenjem svojega spovednika se more z resnično obljubo z Jezusom, svojim božjim Ženinom, zaročiti.

V duhovnih zadevah more svojemu spovedniku, v časnih pa svojim starišem ali kaki gosposki iz ljubezni do Jezusa pokorščino skazovati. Ako je pa sama svoja, naj si po nasvetu svojega spovednika natančni red postavi v svojem dejanju in nehanju, ter ga

naj natanko spolnuje; ali se more tudi kaki drugi modri in spoštovani devici enacega namena v pokorščino podvreči.

Ako je v hiši sama svoja zapovedovalka, more svojo hišo spremeniti v majhen samostan in z drugimi svojega stanu in nagnjenja v samoti in delu, v premišljevanju božjih rečij preživeti celi dan, vnanjih nepotrebnih potov in ptujih hiš se ogibati; in če tega ne more popolnoma zavoljo svojega stanu in opravil, naj pa vendar med posvetnim šumom zbere svojega duha, in znotraj se pogovarja z Bogom.

Tudi med svetom bo našla bogoljubne in pobožne device, katerih lep zgled jo bo spodbujeval.

Pred samostanskimi devicami ima pa še to prednost, da si more po volji med več vrednimi duhovniki spovednika izbrati.

Časnih skrbij pa tudi nima samotna devica tolikanj, da bi njenega duha preveč raztresle in jo motile v zjedinjenju z Jezusom,

In ko so une device, ki smo jih poprej omenili iz prvih krščanskih časov, tudi zunaj samostana dosegle veliko svetost, ali bi ti s pomočjo in milostjo Božjo ne mogla, kar une?

Tudi se nikakor ne zboj zaničevanja in uboštva, da bi pomišljevala, ali bi v deviškem stanu ostala ali ne.

Včasih v samostanu najpobožnejše in Bogu najdopadljivejše duše ravno zavoljo pobožnosti tovarišice zaničujejo in preganjajo. In tudi med zaročenimi jih je veliko, ki jih le malo cenijo svet in njih možje, in brez tolažbe morajo trpeti zaničevanje in potrpežljivo nositi svoj jarem; ti pa, če te kaj tega zadene med svetom, najdeš tolažbo pri svojem nebeškem Ženinu, kateri je vekomaj nespremenljiv. Kaj ti hoče svet, ako te le ljubi tvoj Bog in Gospod?

In nasproti, kaj ti more svet z vsemi svojimi bliščavami in prijetnostmi pomagati, če pri Kristusu nisi v milosti in ljubezni?

Posvetni ljudje bodo znabiti menili, da ne moreš nobenega moža dobiti, ali pa da ga zavoljo prevzetnosti in iz ljubezni do prostosti nočeš imeti — in zasmehovali te bodo. Ti pa se nič ne zmeni za kaj tacega, temuč zvesto se drži svojega sklepa; zadosti naj ti bo, da Bog pozna tvoje srce; in sama tudi veš, kaj in za koga kaj počneš, čeravno svetu tudi do sodnega dné ostane neznano; ker takrat še le bo tvoj Zveličar popolnoma

razodel vse tvoje skrivne čednosti. Bodi mirnega in veselega srca, naj se stavi temu tvojemu svetemu sklepu še toliko opovér. Ne boj se revščine in zapuščenja v tem stanu; saj tudi nobena omožena ne more brez enakih skrbij biti, ker nobena si ni gotova, da bo njen mož mogel nji in njenim otrokom vse potrebno k življenju vselej preskrbeti!

Ali se ne vidi vsak dan toliko revnih žen in vdov, katere s solzami vživajo svoj živež, in katere večkrat še suhega kruha, ki ga ne manjka najnižjim deklam, svojim otrokom podati ne morejo? Ne skrbi tedaj preveč, kako se boš živila; Bog čuje nad teboj. On, ki živi ptice pod nebom in oblači cvetlice na polji, ali on bi tebe zapustil, ker si mu, da bi mu boljše služila, vso svojo posvetno srečo prinesla v dar? Kje je tvoja vera, in kje tvoje zaupanje?

Peti oddelek.

Vodila za device, katere hočejo same ali z drugimi v vedni čistosti med svetom živeti.

I.

Ker ti, o devica! se ne maraš z umrjočim zaročiti, ljubi tedaj samo tega, ki je lepši, ljubeznivejši in mogočnejši, kakor vsi posvetni otroci, in nobeni drugi ljubezni ne daj prostora v svojem srcu, kakor ljubezni za svojega nebeškega Ženina. (Sv. Avg. o devištvu.)

Popolno devištvo in življenje presvete Device Marije naj ti bo ogledalo, da posnemaš njeno sveto življenje in najpopolnejše čednosti. (Sv. Ambrož. 2. knjiga o devicah.)

Zateci se rada k usmiljeni in dobrotljivi Materi, in prosi jo z otročjim zaupanjem, da bi mogla po njeni priprošnji svojo čistost neoskrunjeno ohraniti. (Sv. Krizost. pri Metaphr.)

II.

Prvo vodilo je, da pogosto ponavljaš obljubo svojega svetega namena. Rečeno je že bilo, da ne smeš prenašlo storiti kake obljube;

temuč drži se le resničnega in trdnega sklepa, katerega moreš vsak dan ali na teden ponoviti s to le molitvijo :

Molitev.

O mili in presladki Jezus, ti si največja lepota in najljubeznivejši Ženin devic, kateri si s svojim božjim naukom in s svojim najsvetejšim izgledom slabe in grešne ljudi pripeljal na pravo pot čednosti, da bi jim pokazal, kako morejo v svojem pozemeljskem telesu duhovno in nebeško živeti; ti si s pomočjo svoje milosti brez števila devic sebi pridobil in tako močno potegnil na-se, da so te ljubile z živim plamenom goreče ljubezni, in zavoljo tebe zaničevale in zapustile svet in vse njegove nečimurnosti.

Čutim, o ljubeznivi moj Zveličar! da se milostljivo oziraš tudi na-me; in da bi ti jaz to tvojo ljubezen vrnila z nasprotno popolno ljubeznijo, storim danes trdni sklep, se vso tebi darovati in popolnoma čisto in v deviškem stanu živeti, da ti bom mogla popolnoma služiti.

Vendar ne storim še prave obljube zato, ker vem, da ti hočeš, da naj se resnično po-

skusim poprej. Ako pa bom še dalje čutila opominjevanje tvojega svetega Duha, pripravljena sem to storiti, kar mi zapoveduje.

Dodeli mi pomoč po duhovnem gledanju in vživanju tvoje nebeške lepote, da se odpovem vsemu zanašanju na goljufivo posvetno veselje, in da nikjer ne iščem veselja in zadovoljnosti kakor le pri tebi. — Daj mi, o moj Zveličar! svojo potrpežljivost, svojo ponižnost, pohlevnost, ljubezen do križa in trpljenja, in vse druge čednosti k ozaljšanju mojega tebi posvečenega devištva, da ti bo všeč — in tudi, da te bom, o milostljivi Zveličar! čez vse ljubila tukaj v solzni dolini, in kdaj tam gledala tvoje nebeško obličje. Amen.

Priporočenje

v varstvo Matere božje.

Prečudna Devica! preblažena Mati in milostljiva priprošnica! tebi izročim za vselej vse svoje časno in duhovno. Svoje telo, da bi ga po tvoji priprošnji ohranila čistega in deviškega, in svojo dušo, da bi ti jo olepšala s svojimi čednostmi; izročim se ti vso, da me na koncu tega življenja pripelješ k svojemu Sinu.

III.

Drugo vodilo je, da moraš na čistost srca posebno zvesto čuti. Rajše zgubi življenje, kakor da bi svojega nebeškega Ženina razžalila le z enim samim smrtnim grehom, in celo majhnih prostovoljnih grehov se skrbno varuj. Jezus sam naj gospoduje v tvojem srcu, in nič nečistega ne smeš v njem trpeti! Zaničaj vse dobrote, ki jih ponuja svet, in zanašaj se samo na nebeške.

Tretje vodilo. Varuj se s svojimi počutki tako ali tako prostovoljno prelomiti svojo duhovno obljubo, in ohrani svoje telo kot čisti tempelj Ženina, ki te čaka v nebesih. (Sv. Bazil. de vera Virgine.)

Varuj se radovedna biti in ne želi vedeti in videti, kar bi utegnilo deviško sramožljivost žaliti. Oblači in pokrivaj svoje telo prav varno, da ne boš pohujšala sebe in drugih. Ogibaj se, kar le moreš, družčine možkih in posebno mladih, samopašnih ljudij. Ne pusti se po nobeni ceni od kakega možkega tudi ne za roko dotakniti; pred poljubljenjem pa beži, kot pred strupom ali pred kačjim pikom. (St. Hieron. ad Furiam. St. Bazil. de vera Virg.)

Ne daj se tudi preveč na ulicah in očitnih krajih in v ptujih hišah videti, in nikar ne imej prevelike prijaznosti z omoženimi ženami. (St. Hieron. ad Eustach.)

Tudi na božja pota ne hodi preveč ali vsaj zelo varno: da ne boš pri vsakaterih ptujcih mnogih stanov in starosti hotela videti rečij, katerih doma nočeš videti ali slišati. (St. Ciprian. de discipl. et hab. Virg.)

Kakor nevesta Božja ne smeš biti na ženitninah, pojedinah in očitnih veselicah, kjer se shajajo osebe obojega spola, in kjer požni duh zginjuje in se domišljija večkrat napolnjuje z nečistimi podobami. (St. Ambr. Lib. 3. de Virginibus.)

Med vsem razveseljevanjem se je treba plesa najbolj bati in varovati. — Kaj ima čista Kristusova nevesta v kraji skušnjav in zapeljivosti opraviti, kjer gospoduje najrazuzdanejše veselje in so proste, prešerne in predrzne želje in podobe navadne?

Ali je tak kraj peklenške hudobe, tak malikovalski tempelj poželjivosti za nevesto Kristusovo? (St. Ambros. Lib. 2. de Virg.)

Vari se vina kakor samega strupa. Vino kri mladosti kuri le k poželjivosti. Če bi ti ga bilo pa za zdravje potreba, ga pij kakor

zdravilo in ga mešaj z vodo. (St. Hieron. ad Eustach.)

Ako se v tvojem srcu po podpihovanju hudobnega duha hočejo nečiste želje vzdigniti, spomni se hitro, da si devica in nevesta Kristusova. Močno se zoperstavi in ne pusti strupu do srca priti; povzdigni svoje srce le k Njemu, kateremu si se vsa vdala, in zateci se k božji prečisti Devici, katera te je vzela za svojo duhovno hčer, in je najmočnejša in častitljivejša pomočnica vseh devic. (St. Hieron. ad Eustach.)

Četrto vodilo. Imej posebni čas za molitve in duhovne vaje in opravljaj jih s popolnoma zbranim duhom. Precej zjutraj, ko vstaneš, pred jedjo in po jedi, ob uri svete daritve, in preden greš počivat. (St. Ambros. Lib. 3. de Virg.)

Po zjutranji molitvi premišluj nekaj časa. Če si sama, se pogovarjaj s svojim nebeškim Ženinom Jezusom, veseli se ga v svoji samoti, pošiljaj mu goreče ljubeznive zdihljeje, in poj njemu k časti svete duhovne pesmi. (St. Hieron. loc. cit.)

Če ne večkrat, prejmi po nasvetu svojega spovednika o nedeljah in praznikih presveto

Jezusovo Telo, in takrat se bolj kot druge dni veseli in raduj v službi Gospodovi.

Peto vodilo. Delaj in opravljaj zmiraj kaj. Razdeli si svoj čas. Ako si se utrudila pri enem delu, vzemi drugo v roke; in če si premožna, delaj za reveže. — Veliko svetih devic je razdelilo vse svoje premoženje med uboge, one so se potem živile z delom svojih rok, in še od tega so ubogim podelile en del, kar so zaslužile. (St. Hieron. ad Eustach.)

Ako si pa sama revna, se vdaj v voljo božjo, revščina naj te nikar ne žali. Pomisli, da te čakajo višja in lepša bogastva, kakor so pa te, ki jih svet more dati in vzeti. Moli in delaj! Tudi tvoj nebeški prijatelj Kristus je s svojo deviško Materjo in s svojim rednikom v potu svojega obraza jedel svoj kruhek.

Šesto vodilo. Vse svoje dejanje in nehanje in vse svoje življenje daruj svojemu Ženinu Jezusu Kristusu. To pa, kar veš, da mu ni všeč, skrbno opusti. Tudi svojo prirojeno preživo natoro gospoduj, da ji ne boš iskala zadovoljiti, temuč se veliko bolj ravnala le po navdajanju sv. Duha.

Sedmo vodilo. Dobro in potrebno je, da svojemu nebeškemu Ženinu služiš veselo

in prostovoljno, in bolj iz ljubezni kot iz strahu.

Na nobeno reč se preveč ne navezuj tako, da bi je brez nevolje in grenkosti ne mogla zapustiti, ako bi jo pokorščina ali naredba božja tirjala od tebe. Ne vdaj se nikdar otožnosti; pomisli, da Jezus, tvoj Zveličar, tvoj Bog ljubezni in sreče živi, in da vse, kar te more zadeti — tvoje skušnjave, zapuščenost in nadloge le k tvoji sreči in k tvojemu zveličanju pripusti in te s tem poskuša. — Previden in moder spovednik si bo prizadeval prostost duha in veselo srce ti ohraniti.

Ogibaj se čmernega in svojeglavnega spovednika, kateri bi te napolnil le s strahom in trepetom, in te delal plašljivo in boječo, ne pa da bi ti vlival ljubezen Jezusovo, te tolažil in krepčal. Ako dobiš takega, zäupaj se kakemu drugemu modremu spovedniku, in če ti svetuje ga zapustiti, zapusti ga precej.

Osmo vodilo. Bodi ponižna, spodobna in tiha, ne le znotraj, temuč tudi zunaj. Goljufo lepoto lic, olepšane lase, pisane robce, drage lišpe in vse nečimurnosti, katere povzdigujejo posvetno lepoto — vse to prepusti tistim devicam, ki iščejo svojega zveličanja

v posvetnosti. Tvoja lepota naj bo znotraj na duhu in duši, katera, če je prava, ni minljiva, in je edini pomoček ti dopadenje tvojega nebeškega Ženina pridobiti in imeti. — Tvoja obleka naj ne bo draga, temuč priprosta in spodobna, čedna in ne nečimurna. (Sv. Ciprijan Lib. de disc. et hab. Virg.)

Deveto vodilo. Z nikomur drugim se ne smeš pečati kot s pobožnimi in poštenimi devicami, ki so s teboj enakega duha — in če je mogoče, le v družbi tacih pod eno streho živi in z njimi imej vse skupno. Bogata Judita je bila s svojo služabnico v zgornji hišni izbi zaprta. (Judit. 8, 5.)

Posnemaj ta izgled. Hiše rimskih blagorodnih devic so imele polno služabnic, katere so, kakor njih zapovednice, Bogu služile v vednem devištvu. (St Hieron. ep. ad Eustach.)

Deseto vodilo. Vredi si, kakor je že bilo rečeno, svoj čas in ves dan, da boš svoje molitve in dela opravljala o pravem času. Tako stôri tudi o nedeljah in praznikih. Potem, ko si se bolj kot druge dni združila s Kristusom svojim Ženinom v molitvi in v drugih duhovnih vajah, smeš si privoliti tudi kako nedolžno veselje in raztresenost. Postavim, greš lahko vèn na polje, kjer lahko občuduješ

Božjo dobroto in vsemogočnost. — Če imaš rada petje, moreš se z njim veseliti, ali če imaš prijateljice svoje vrste, lahko jih obiščeš ter se z njimi pogovarjaš o slišanih pridigah, premišljevanjih i. t. d.; tudi je lepo in dobro, če obiskuješ bolne in uboge, jih tolažiš in podpiraš, če moreš. Zvečer beri kaj iz življenja svetnikov, ali iz katerih drugih podučnih duhovnih knjig.

IV.

Kako morejo revne device, postavim dekle, služiti Kristusu v stanu vednega devištva?

Kako milovanja vredna so pač tista revna dekleta, ki morajo služiti in delati, pa vendar želé zakonskega stanu, kateri je le pogostno težaven.

Boljše bi bilo za-nje, da bi se, namesto na zakon misliti, prostovoljno darovale Kristusu, kar pozneje velikrat prisiljeno storé.

Ako bi take device popolnoma spoznale vse križe in grenke težave zakona, bi si pač raje izvolile uboštvo vedne deviške neveste Kristusove. Ker se pa to spoznanje zadobi le po Kristusovi milosti, zapomni si ti, ki moraš revno in ponižno ljudem služiti, to-le:

Ako v sebi čutiš kako sveto nagnjenje k deviškemu življenju, prostovoljno se mu vdaj in ne misli, da te Bog zaničuje zavoljo tvoje revščine. Revni in bogati so od Boga in bratje in sestre Jezusa Kristusa — vsi z eno ceno odkupljeni.

Ne reci, da nočeš ves čas svojega življenja za deklo služiti. Ali se moreš ob svojih revnih okoliščinah v zakonskem stanu kaj boljšega nadejati, posebno če bi bila tako nesrečna, da bi dobila nezvestega moža, s katerim bi morala do smrti živeti v križih in nadlogah?

Ne reci, da boš v starosti reva in od vsega sveta zapuščena prišla na beraško palico. Takih ubogih zapuščenih dekel je komaj ena na sto žen in vdov, ki z otroci kruha prosijo. Ali ni lažje sama sebe preživiti, kakor pa več otrok, kateri po kruhu jokajo?

Tudi ne reci, da v službi nimaš toliko priložnosti Bogu z molitvijo služiti. Ali meniš, da v zakonskem stanu ni morebiti še dosti več dela in skrbij, kar odvrta od službe božje? Zatorej, vdaj se svojemu Bogu in Zveličarju, ako te opominja in kliče. Živi v deviški čistosti tako-le:

Ker ti je Bog odmenil revščino, jo vdana prenašaj. Delaj in bodi svojemu gospodarju pokorna in zvesta.

Ker ne moreš veliko preišljevati in moliti, služi svojemu Bogu s priprostim srcem. Daruj mu svoja dela in skrbi, in moli rožni venec, kadar koli utegneš. Če čisto ohraniš svoje srce, ti ne bo manjkalo dobrih mislij in želj. — Bog se rad pomudi pri priprostih srcih.

Če nimaš več časa, opravi vsaj zjutraj kratko molitvico, kadar vstaneš, in kadar zvečer počivat greš: čez dan pošiljaj kratke zdihljeje h Kristusu, svojemu Ženinu.

On je tudi po okoliščini z malim zadovoljen, ako pride iz pobožnega in ljubezni polnega srca. Tudi tvoje želje in tvojo voljo bo za dobro vzel in poplašal, akoravno ne moreš vsaki dan pri sv. maši biti, pogosto k spovedi iti in presv. rešnjega Telesa prejeti. Ako imaš nadloge in težave prenašati, jih veselo prenašaj in misli, da križ nosiš s svojim Zveličarjem.

Če moraš z drugimi vred delati doma ali na polji, išči samote v svojem srcu in pogovarjaj se z Jezusom, ali misli živo nanj. Tako ne boš slišala lahkomišljenih in nepo-

trebnih pogovorov drugih, in od njih ne dajala odgovora.

Zraven tega se ogiblji, če je mogoče, take službe, kjer je veliko drugih, posebno možkih poslov, zavoljo skušnjave, prepira, nevoščljivosti in nepotrebne govornenja, kar moti duha pobožnosti. Dobro in varnejše bi bilo zavoljo tvojega devištva, da bi ne služila v kaki gostilnici ali v drugi očitni hiši, kamor zahaja veliko možkih; pa tudi ne pri družini, kjer so odraščeni sinovi, zato ker so v tacih hišah premnoge nevarnosti. Kakor hitro zapaziš, da se kaka oseba družega spola v nedopuščeni ljubezni vnema do tebe, je najbolje, da precej zapustiš hišo, naj bi tudi zgubila svoje plačilo; zakaj vsi zakladi sveta ne pretehtajo deviške čistosti. Najvarnejša služba za pošteno deviško deklo je pri vdovah, devicah, ali pa tudi pri pobožnih in tihih zakonskih.

V.

*Kako more devica obljubo vednega
devištva storiti?*

O Jezus, ti moj Bog, moje življenje, moje edino upanje in zveličanje, in moje vse! Jaz I. I., tvoja najnevrednejša služabnica, polna zaupanja na tvojo neskončno ljubezen in milost,

in polna gorečih želj, samo tebi iz vsega srca služiti, ti obljubim v pričo Boga Očeta, ki me je vstvaril, in svetega Duha, ki me je posvetil v svoj Bogu dopadljiv tempelj, v pričo Kraljice nebeške, presvete vselej Device Marije, in v pričo vse nebeške družine ti obljubim, o moj Jezus! da bom iz zgolj ljubezni do tebe preživela vse svoje žive dni v vednem devištvu, kakor sem po navdajanju sv. Duha že začela živeti

Tvoja presveta za-me prelita kri in tvoje v ljubezni goreče Srce naj mi pomaga, naj me utrdi in srčno stori v vseh nevarnostih telesnih in dušnih; z dušo in telesom se ti, o preljubi moj Ženin! popolnoma posvetim in raje hočem umreti, kakor tebi kdaj nezvesta biti. O Marija, Kraljica devic! v tvoje varstvo se izročim danes in vse dni svojega zemeljskega življenja. O moja Gospa! o moja Mati! spomni se, da sem tvoja. Vari me, brani me, kakor svojo lastnino in posestvo. Stôri, o Marija, mila Mati božja! da bom tudi jaz prišteta v presrečno izvoljeno družbo tistih, ki bodo enkrat za Jagnjetom božjim hodili in pesem peli, ki je nihče ne more peti, razun njih, ki so device. Amen.

VI.

O vednem devištvu v vdovskem stanu.

Potrebno je tudi nekaj o vdovah omeniti, in o tistih, katere so sicer omadeževale svoje devištvo, pa so se zopet skesano nazaj vrnile in iz ljubezni do Kristusa odpovedale vsem sladnostim. Te so sicer manj čiste, kakor une v stanu neomadeževanega devištva, pa vendar, če se zopet nazaj vrnejo, so še zmeraj na višji stopnji, kakor omožene.

»Neomoženi hčeram in vdovam pak rcčem: Dobro je za-nje, če take ostanejo, kakor jaz.« Sv. Pavel (I. Kor. 7, 8.) In zopet: »Žena po smrti moža je prosta, in se smé omožiti, s komur hoče, samo da v Gospodu; vendar pa bo boljše za-njo, ako bo po mojem svetu tako ostala.« (I. Kor. 7, 40.)

Čista Judita, akoravno še mlada, neizrečeno lepa in bogata, se vendar po zgodnji smrti svojega moža ni hotela več omožiti, in o nji pravi sveto pismo: »Ker si čistost ljubila, in po smrti svojega moža nisi marala za nobenega drugega — bodi vekomaj češčena.« (Judit 15, 11.)

Ana, Fanuvelova hči, je bila le sedem let v zakonu, in potlej kot vdova je živela

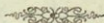
celo do štiri in osemdesetega leta, ter je s postom in molitvijo noč in dan služila svojemu Bogu; in zavoljo tega je bila tudi od božjega Duha razsvetljena, da je Zveličarja svetá že kot Dete pred vsemi drugimi spoznala. (Luk. 2, 36.)

Kar zadene vdovsko življenje, naj stam vam tedaj ti dve omenjeni sveti ženi v zgled. Prva je s svojimi služabnicami zaprta stanovala v zgornji hišni izbici, spokorno se oblačila, vsak dan se postila, ter se le v saboto pokazala med ljudi. Tudi druga je ravno tako živela, kakor hitro je bila vdova postala, in v molitvi in postu do 84. leta ostala v tempeljnu.

Sv. Apostelj tirja od vdov, da morajo svoje gospodinjstvo dobro znati in prav ravnati, in svoje otroke v pobožnosti in v božjem strahu rediti. Ako pa nimajo otrok in so zapuščene, naj se pečajo z molitvijo in z dobrimi deli in naj lepo in bogaboječe živé. O tistih pa, ki rade živé v sladnostih in se šopirijo z ošabno obleko, katere lene hodijo od hiše do hiše, nepotrebno obiskujejo itd., o takih pravi sv. Apostelj, da sicer živé po telesu, pa so umrle na duši, in jim svetuje, da naj se omožé.

(Glej prvi list do Timoteja, peto postavo, iz katere je to vzeto.)

Sicer bi pa ne bilo pametno za vdovo, če bi se brez dobrega premisleka in brez skušnje z obljubo zavezala k vednemu delvištvu zato, ker je zavoljo svojega poprejšnjega stanu bolj k počutnemu poželenju nagnjena.

Šesti oddelek.

O poklicu k zakonskemu stanu.

I.

Poklic k zakonskemu stanu mora tudi od Boga priti.

Tudi poklic k zakonskemu stanu mora priti od Boga. Kar Kristus govori o zakonski zvezi, je to: »Kar je Bog sklenil, naj človek ne loči.« (Mark. 10, 9.) In sv. Apostelj pravi: »da eni so tako, in eni zopet drugače poklicani,« — »vsak ima lastni dar od Boga.« — »Vsaki naj ostane v tem poklicu, h kateremu je bil poklican.« (I. Kor. 7.)

»Zakonski stan je svet in velik zakrament in dodeli tistim, ki so vanj poklicani, posebne milosti.« (Efež. 5, 32.)

»Žena bo zveličana s porodi otrok, ako bo ostala v veri, ljubezni, svetosti in čednosti.« (I. Timot. 2, 15.)

Ako kaka devica resnično čuti, da je v zakonski stan od Boga poklicana, naj se ne trese ga nastopiti; zakaj zvesta si more biti, da ji bo Bog, če jo je namenil k temu, tudi podelil potrebne milosti, da bo pri vseh zadržkih, raztresenostih in skrbeh, ki je čakajo, zadobila zveličanje svoje duše.

Ako misliš, da si res poklicana v zakonski stan, se posvetovaj s svojim spovednikom ali pa s kakim drugim modrim in previdnim duhovnom, ali tudi s kako pobožno ženo, katera je v tej reči skušena. Vendar nikdar preveč ne želi se omožiti.

Bog ne daj, da bi si na plesiščih in pri enacih priložnostih in veselicah iskala moža. Pameten, previden in bogaboječ mož si večji del voli le pošteno, pobožno in ponižno devico. Zaupaj v Boga, on ti bo naklonil tacega moža, s katerim boš lahko mirno živela in dosegla nebesa. Poslušaj, ako je mogoče, v tej imenitni zadevi tudi svoje stariše ali tiste, ki ti svetujejo namesto njih. Vendar nisi dolžna jih v tej reči vselej ubogati, ako temu ali temu iz kakega pravičnega vzroka nisi nagnjena.

Varuj se tudi prenageliti se v volitvi, in prehitro obljubiti. Glej, da te ne preslepi prilizovanje, ljubovanje ali vnanja lepota kakkega mladega snubača; temuč nekaj dni si izprosi, da ta čas poprej dobro premisliš in prevdariš tako imenitno reč.

Pred vsem drugim se varuj postopača, igralca, pijanca, nečistnika, ker s takim bi v zakonu imela le pekel že na tem svetu.

Vsakega snubača pa, kateri lahkomišljeno in nepošteno govori in tirja kaj tacega od tebe, kar žali čednost in deviško čistost, imej ga kot morilca svoje duše in roparja svojega zveličanja; in njegova obljuba v zakon naj ti bo kriva prisega. Kako se moreš zvestobe od njega nadejati, ako je nezvest svojemu Bogu?

Najbolji zakon je tisti, kjer je božji blagoslov. K temu pa ni ravno treba bogastva, imenitnosti in časti, temuč notranje zadovoljnosti, mirú, potrpežljivosti in edinosti duha in srca. Vsi ti darovi so sad strahu božjega. Zraven pomoči božje morajo zakonski pa tudi sami storiti svoje. Med njima mora biti čista ljubezen, voljna vdanost in srčno nagnjenje, katero more pa le tam stanovitno biti, kjer sta mož in žena enakega stanu, enako izre-

jena, enako stara in enako premožna. Ako si izvoliš moža iz višjega stanu in od sebe bogatejšega, bati se ti je, da te bo čez nekaj časa, ko bo odcvetela tvoja lepota, ali če se te bo naveličal, zaničeval ter ti očital nizki in revni stan. Ako si pa ti bogatejša kot on, premisli, posebno ako nimaš lepote, da utegne želeti le tvojega premoženja, katerega bo znabiti zapravljal in z njim zoper tvojo voljo gospodaril le po svoji volji. Ne zaroči se tudi s kakim prestarim možem, če si še mlada. Sumoljubje, mnoge skušnjave in zgodnje vdovstvo te čaka. Pa tudi se varuj, ako si že priletna in odcvetela, se omožiti s kakim mladim možem; bati bi se ti bilo potem, da bi te malo cenil in ti bil nezvest. Tudi ni svetovati, zaročevati se z vdovcem, kateri ima že več otrok. To bi te pri izreji ptujih otrok znabiti naredilo nepotrpežljivo, in bi utegnila v nepokoj in razprtje priti, in si tako pridobiti ime hude mačehe.

Nikakor ne posnemaj nekaterih nepoštenih deklet, katere krivo in hudobno menijo, da jim je po obljubi zakona vsa prostost pripuščena. Objemanja in tudi najmanjše nepoštenosti si ne dopusti. Stopi s čistim srcem in z neomadeževano čistostjo pred altar —

pred obličje božje, kjer te bo mašnik po cerkveni šegi poročil s tvojim možem, da bož prejela božji blagoslov in milosti tega svetega zakramenta in si pridobila spoštovanje svojega moža. Le po tem takem boš mogla tudi v vseh neprijetnostih in težavah svojega stanu srčna ostati, svoje mnoge dolžnosti spolnovati in po tem življenji doseči večno zveličanje.

II.

Dolžnosti poročenih.

Kakor mož ženo, tako mora tudi žena moža ljubiti in njegove pregreške in slabosti potrpežljivo prenašati.

Svojemu možu naj bo pokorna, kakor gospodu. Zakaj mož je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve. (Efež. 5, 22.)

Skrbno naj se ogiblje vseh priložnostij, katere bi utegnile njeno zvestobo možu sumljivo storiti in sumoljubje obuditi.

V zakonu ni vse dopuščeno; treba je tudi v njem krotiti meseno poželenje. Sv. Apostelj priporoča, naj bi zakonski bili v vsi časti, in ne prestopali mej zmernosti. (Hebr. 13, 5.)

Tisti, kateri se v zakonu živinsko udajo svojemu mesenemu poželenju, Boga spodé

iz svojega srca in pridejo v oblast peklen-
skega duha. (Tob. 6, 17.) Žalibog, da je toliko
takih med zakonskimi!

Poštena gospodinja naj skrbno opravlja
svoja hišna opravila, v strahu božjem svoje
otroke redi, naj nad zadržanjem svojih poslov
skrbno čuje, in jim s svojim pobožnim živ-
ljenjem daje pravi izgled krščanske čednosti.
— Vse svoje skrbi, zopernosti in težave naj
dela Bogu dopadljive in sebi zaslužljive, ter
naj mu potrpežljivo daruje vse svoje trpljenje.
— Kolikor je prav, naj se odtrguje časnim
skrbem in naj se v duhu pobožno zbira —
naj zvesto opravlja svoje zjutranje in večerne
molitve, naj, če je mogoče, vsak dan gré k
sveti maši, in najmanj vsaki mesec enkrat
k spovedi, in naj prejme presveto rešnje
Telo, kjer more svojemu Gospodu in Zveli-
čarju potožiti vse svoje težave in nädloge
in se njemu raje zaupati, kakor hinavskim
ljudem, kateri se le posmehujejo k nesreči
drugih.

III.

Molitev device, ki se moží.

*Moj Gospod in moj Bog! ti veš, da se iz
svetega strahu, tvojo sveto voljo spolniti, po-
dam v zakonski stan. Ako bi se pa sama*

sebe morda motila in tako nesrečna bila, da bi v tem stanu ne ljubila tebe, o neskončna dobrota, razderi vse te naklepe in pokaži mi drugo pot, kjer ti bom s pravo ljubeznijo služila in nebesa dosegla.

Ako pa ta moja želja, se omožiti, pride od tebe, dodeli mi, da te bom v tej zvezi čez vse ljubila, kakor svojega Boga in Očeta. Ponižno in zaupljivo te prosim, daj mi potrebno pomoč in milost v zakramentu svetega zakona, da bom vedno pošteno in sveto, mirno in v krščanski edinosti živela s svojim možem in da bom mogla otroke, ako jih po tvoji sveti volji dobim, v tvojem svetem strahu krščansko učiti in rediti.

Tega te prosim po Jezusu Kristusu, tvojem edinorojenem Sinu, kateri s teboj in svetim Duhom živi in kraljuje na vekomaj. Amen.

Kraljev pot svetega Križa.*)

Pogosto premišluj pot trpljenja, po katerem je usmiljeni Jezus hodil pred tabo; poglej, kaj je trpel, poslušaj, kaj te uči pri vsaki postaji; obljubi za njim hoditi, skleni svoj križ nositi, in prosi Jezusa, naj ti pomaga, da ne omagaš. Vsaka postaja ti bo ena stopinja bližje nebes. — Sveta mati katoliška cerkev ti odpustke deli za to premišljevanje, da se udeležiš Jezusovega trpljenja in zasluženja. Jezus, tvoj nebeški Kralj in Ženin, pred tabo hodi, njegove svete stopinje premišljevaje hodi tudi ti za njim. Tako ti bo križev pot kraljev pot proti nebesom. Prej ko začneš, daruj mu svoje premišljevanje.

*) Je vzet iz knjige: „Življenje srečen pot.“

Darovanje.

O neskončno usmiljeni Bog! v ponižnosti svojega srca ti darujem to premišljevanje trpljenja Jezusa, tvojega ljubega Sina, k tvoji večji časti, v odpuščenje grehov, za povikšanje tvoje svete cerkve in za verne duše v vicah, ter želim biti vseh odpustkov deležna, ki jih sveta cerkev deli temu svetemu opraviilu. Oh, Gospod! govôri ti v tem svetem premišljevanju, tvoja služabnica bo poslušala. Amen.

I. postaja.

Jezus v smrt obsojen.

Ÿ. Molim te, o Kriste, in te hvalim :

B. Ker si s svojim sv. križem svet odrešil.

Gospod hčeri: Prijateljica moja! vidiš li mene stati pred krivičnim sodnikom? — slišiš nedolžnega po krivici toževati? — Ali slišiš nadraženo ljudstvo, ki me je pred petimi dnevi po kraljevo častilo, neusmiljeno vpiti: »Križaj ga, križaj ga!« Hočeš biti moja sovražnica tudi ti?

Hči Gospodu: *Oh preljubi moj Jezus, izvoljeni Źenin moje duše, moj Gospod in največji dobrotnik! kako bi bilo mogoče, tebe*

sovražiti? — Vem, da sem pogosto slabo govorila, druge krivo sodila in pohujšala — grešila sem; in vsaka grešnica je tvoja sovražnica. Pa odpusti mi moje zmete. — Naj dela svet, kar hoče — ne bom več potegnila za njim. Tvoja hočem biti, da me boš tudi ti nekdanj pri sodbi spoznal za svojo. Amen.

Oče naš. — Češčena Marija. — Usmili se me, o Gospod, usmili se me!

II. postaja.

Jezus zadene križ na svoje rame.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Vidiš li težak križ, prijateljica moja! ki so ga meni naložili sovražniki? — Voljno ga objamem in nesem, ne za-se, ampak za-te in za ves svet. S križem ti bom zopet odprl nebesa. — Hočeš moja učenka biti — za mano priti? — zadeni svoj križ vsak dan in hodi za mano. Le pot težav in križev je ravna pot v sveta nebesa. — Ali me boš zapustila na tem potu?

Hči Gospodu: Kakor resnično Bog živi, tebe ne zapustim, moj preljubi tovariš in božji prijatelj! — Kam bi neki šla sirota? Le ti

imaš besede večnega življenja. Voljno hočem križ objeti, ki mi ga boš še poslal, bodi si uboštvo ali bolezen, žalost srca ali zasramovanje sveta, vse bom voljno potrpeła. Pomagaj mi pa tudi, Zveličar moj! da srečno po tvojih stopinjah k tebi pridem, da kjer si ti, moj Gospod! bom tudi jaz služabnica tvoja. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

III. postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Poglej, prijateljica moja, kako težak je križ, ki mi ga je naložil moj Oče za te in celi svet! Pod njim omaguje moje telo — moja volja ne. Zopet hočem vstati, dokončati, kar mi je naročil Oče nebeški. — Kaj pa ti toliko tožuješ, da je tvoj stan pretežak? — tvoja služba prehuda? — plačilo preslabo? — Ali ne boš, kakor jaz, Očetu nebeškemu do konca zvesta?

Hči Gospodu: *Oh premili Jezus! sram me je, da sem tolikokrat godrnjala zavoljo malih rečij, toževala zoper svoj stan, govorila zoper svojo službo. — Oh kako majhen je križ*

v mojem stanu proti tvojemu križu! — Kako lahko moje delo proti tvojemu opravi! — Nikoli več ne bom nezadovoljna v svojem stanu; in če tudi oslabim, saj mi bodeš zopet pomagal vstati. Potrpežljivost olajšuje najhujše križe; in vse lahko prestopim, ako se sklenem s tabo, o moj Jezus. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

IV. postaja.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Prijateljica moja, poglej mojo žalostno Mater, kako objokana za menoj gre, ker mene peljejo k smrti. Poprašaj, kaj je storila ona, blažena med ženami, da je čakala toliko žalost? — Bila je čista devica, zvesta dekla svojega Gospoda. Oče nebeški jo ljubi, in kogar ljubi, ne pusti brez šibe, ampak obišče ga z žalostjo in trpljenjem. — Zakaj pa ti tako naglo tožuješ, kadar ti ni vse po volji? — obupati hočeš, če se ti ne godi vse po sreči? — Kaj nočeš biti Božja ljubimka?

Hči Gospodu: *Oh kdo sem jaz, uboga grešnica — in kdo pa vidva, preljubi Jezus in Marija! — Nedolžna toliko trpita, jaz pa dolžna nočem trpeti! Oh, ves potrpežljivi Jezus! uči me ljubiti šibo Očeta nebeškega. Marija, mati žalosti! sprosi mi milost s tabo radovoljno žalovati; — daj, da bom na tem svetu tovarišica vajinega trpljenja, — pa tudi v nebeškem kraljestvu vajinega veselja. Amen.*

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

V. postaja.

Simon pomaga Kristusu križ nositi.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Pomagal sem revnim bolnikom in jih ozdravljaj, mrtvim dal zopet življenje, zdaj sem sam pomoči potreben, in ni človeka meni v pomoč. Moji sovražniki morajo Simona prisiliti, da mi pomaga križ nositi. Tako nehvaležen svet povračuje dobre! — Ali se boš dala tudi ti siliti za menoj križ nositi?

Hči Gospodu: *Oj preljubi Jezus! narvali mi križ, služabnici svoji po svoji sveti*

volji! — dokler bom mogla, ga bom srčno nosila za tabo; saj mi bodeš lepo poplačal moj trud. — Pa kje je moj križ? — Zasmovanje, nehvaležnost, bolezen, uboštvo, černost družih zavoljo tebe voljno trpeti — to je moj križ. — Oh ljubi Jezus! daj mi vse to ne prisiljeno, ampak z veseljem pretrpeti. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

VI. postaja.

Veronika podá Jezusu potni prt.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Čigava je ta podoba, ki jo vidiš na prti Veronike? Poznaš podobo svojega Prijatelja, Odrešenika in Zveličarja? — Ali veš, kdo me je toliko razranil — s krvjo oblil — s trnjem kronal?

Hči Gospodu: *Oh poznam tvojo podobo, moj Učenik in največji Dobrotnik! Vem, kdo je storil tebe toliko revnega. — Zavoljo naših hudobij si bil ranjen, zavoljo naših grehov tepen, naše bolečine si ti prestal. — Gledam v tvoji sveti podobi tvojo potrpežljivost, ponižnost in krotkost. Slišim tvoj prijazni glas:*

„Uči se od mene, kako sem pohleven in ponižnega Srca“. — Oh, tvojo podobo hočem vtisniti globoko v svoje srce, in na tvoje svete nauke in lepe izgledе vedno misliti, pa tudi po njih živeti; da bodo ljudje spoznali, da sem tvoja učenka, in hvalili Očeta, ki je v nebesih. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

VII. postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Vidiš, ljuba moja, kako težak je križ mojega trpljenja! Pregrehe vsega sveta slonijo na njem — tudi tvoji grehi na njem ležé ter me toliko neusmiljeno do tal vlečejo in tlačijo. — Ali se tudi tebi ne smilim? — Mi ne boš svoje roke podala in mi vstati pomagala?

Hči Gospodu: *Moj Zveličar! ná — moje roke in noge — vzemi vse moje ude in moči! Ali kako in kje naj bi ti pomagala? Spominim se, kaj ti želiš. Ti želiš, da podučim uno nevedno deklico; — posvarim uno nečimurno; zapeljani pokažem pravo pot se k*

tebi povrniti; — obiščem uno zapuščeno, bolno revo, in ji pomagam in jo potolažim namesto tebe. „Kar boste takim storili, govoriš ti moj Jezus, to boste meni storili.“ — Z veseljem jim hočem roko podati, namesto tebe jim pomagati; in ti mi boš povrnil, kakor bi se bilo tebi zgodilo. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

VIII. postaja.

Jezus tolaži Jeruzalemke.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Deklica! kar sem rekel Jeruzalemskim ženam, rečem tudi tebi: Ne jokaj se nad menoj, jokaj se nad sabo in nad svojimi grehi. Jaz, ves nedolžen toliko trpim; kako se bo godilo nespokorjéni grešnici? Ako se to godi na zelenem lesu, kaj bo s suhim? — Hočeš biti tudi ti suh les, ki ne prinese sadu?

Hči Gospodu: Moj Zveličar! naj se jokam, pa le zato, ker te vidim toliko za-me trpeti. Naj se jokam, ker se bojim, da bi me zavrgel, suho mladiko, ki storim tako malo dobrega. — Oh kaj bo, ako se za dobro

posušim in po smrti v peklu gorim! — Ne zavrzi me, usmiljeni Jezus! Ti si moja vinska trta, naj bom jaz tvoja žlahtna mladika. Oživi me v posvečujoči milosti božji, naj za dobro omladim in za nebeško kraljestvo veliko dobrega storim. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

IX. postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Trikrat sem padel na Oljski gori na svoj obraz, prosil Očeta, naj mi odvzame kelih trpljenja — volja Očetova je, da ga pijem in za-te trpim. — Tretjikrat glej, pod težkim križem ležim; teža grehov me hoče posiliti. — In ti nimaš z menoj usmiljenja? — Tvoje hude navade so vrvi, s katerimi me vlečejo; — tvoje razuzdano življenje je moje suvanje. Kako dolgo še, prijateljica moja! kako dolgo?

Hči Gospodu: *Ne več, ljubi moj Jezus, ne več! Kdo bi mogel tebe žaliti, ako te gleda, kako reven za nas na zemlji ležiš! — Raztrgati hočem svoje nevarno znanje, zapustiti*

svoje slabe tovarišije, se odvaditi svojih pregrešnih navad. Ako me ravno svet zavrže, saj me boš ti vzel med svoje. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

X. postaja.

Jezusa slečejo in mu dajo žolča piti.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Ljuba prijateljica, posvetnega veselja toliko željna! poskusi z menoj grenko pijačo, ki mi jo svet ponuja poslednjo uro! — Tudi tebi bo svet dal toliko grenkejšo pijačo, kolikor sladkejše ti je zdaj pregrešno veselje. Tvojo požrešnost moram plačevati, in zavoljo tvoje nečimurnosti toliko trpim na svojem životu... — Ti prevzetno hodiš, se nespodobno nosiš, zametuješ pošteno šego svojega stanu; mene pa slečejo, da grem brez vsega oblačila za te umret. — Oh spomni se, da si prišla gôla na svet, in gôla pojdeš zopet s sveta. Bodi pametna in ponižna!

Hči Gospodu: *O moj Jezus! ti ves reven in zasramovan — jaz pa prevzetna in požrešna! — Oh, nič več ne bom požrešna.*

ne v jedi, ne v pijači. Po svojem stanu se hočem ponižno nositi, ne več posnemati ptujih šeg. O moj Jezus! uči me treznosti, da po meri s hvaležnim srcem zavživam tvoje dari. — Uči me lepo ponižnost, da se po svojem stanu modro oblačim, ker vem, da si pre-vzetnim sovražnik, in le ponižnim daješ svojo milost. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

XI. postaja.

Jezusa na križ pribijajo.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: »Kaj so vam storile moje roke, da jih razpenjate? — Kaj moje noge, da jih neusmiljeno na križ pribijate? — Povejte, kaj sem vam storil žalega? — In tudi ti, moja prijateljica! molčiš — v moje križanje dovoliš — tudi celo pomagaš? — Naj bi mi to storila moja sovražnica, ne pritožil bi se; pa ti, moja domača prijateljica, ki si pri meni toliko dobrega vživala — daš me zdaj tako neusmiljeno križati!

Hči Gospodu: *Kako bi jaz kaj takega storila? — Preljubi moj Jezus! povej, kdo*

te zdaj križa? — Oh, spomnim se: „Grešniki so po mojem životu kovali“, tako ti govoriš po svojem preroku. — Kadar k grehu molčim, v tvoje križanje dovolim — se k grehu smejem. pomagam tebe v novo križati — Oh, podpihovalke ve, obrekovalke lažnjive, ne ojstrite več žebeljev s svojimi hudobnimi jeziki! — Ve goljufivke in tatice, ne napravljajte strašnega kladva s svojo krivico! Ve požrešne pijanke in prešeštnice, ne pribijajte Jezusa, svojega Odrešenika, na grozoviti križ svojega nesramnega poželenja! — Braniti hočem, moj Jezus! kolikor premorem, da ne bodo moji bližnji in bližnje s kakim smrtnim grehom vnovič te križali. O križani Jezus! daj mi raje umreti, kakor še s smrtnim grehom te križati. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili še itd.

XII. postaja.

Jezus umira na križi.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Prijateljica moja, poglej zdaj na-me, kako na križi med nebom in zemljo visim za-te! Poslušaj moje po-

slednje besede, s katerimi ti s križa naročujem: »Oče! odpusti jim! oni ne vedó, kaj delajo.« Ne boš tudi ti ravno tako lepo odpustila svojim sovražnicam, ki tudi ne vedó, kaj delajo? — Spokorjenemu razbojniku: »Resnično ti povem, še danes boš z menoj v svetem rajju.« Ali ne želiš ti v svoji poslednji uri slišati ravno te vesele besede? — Mariji: »Žena! glej tvoj sin!« Janezu: »Sin! glej tvoja mati!« Ali ne boš imela tudi ti Marijo za svojo ljubo mater? — »Žeja me!« — po zveličanju tvoje duše — tudi vsega sveta. — »Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?« — Hudoben svet misli tako, ker me Oče pusti toliko trpeti. »Dokončano je!« — moje trpljenje je pri kraju. moje opravilo dopolnjeno. — »Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo!«

Hči Gospodu: *O Jezus, ljubi Jezus! ti glavo nagneš — na strašnem križu umrješ za-me — iz prebodenega tvojega presvetega Srca daš zadnjo kapljo svoje svete rešnje krvi za-me. — Oh, kako grozoviten je vendar greh, ki je tebe umoril! — Oh, koliko je vendar moja duša vredna, da ti, sam Sin božji, svoje življenje daš za-njo! — Jaz pa, neumna grešnica, drago odkupljeno dušo zopet prodam*

za kratko, pregrešno veselje peklenškemu sovražniku! Oh kako bo moji duši takrat, kadar se bo ločila od telesa? Okleniti se hočem, o Jezus! tvojega svetega križa; naj omije tvoja rešnja kri vse moje grehe in slabosti. Sveti križ naj mi bo znamenje strahu pred grozovitim grehom — lepo znamenje tvoje ljubezni v življenju, pa tudi v smrti poslednje zaupanje. — Oh, premilo odprto Srce božje! k tebi pa se hočem noč in dan obračati, ti si najbogatejši vir vse moči, vseh čednostij in darov, po tebi upam najsrečnejše končati, in svojo dušo izročiti v Očetove roke. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

XIII. postaja.

Jezusovo telo v Marijinem naročju.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Marija hčeri: Moja služabnica! poglej Jezusa, nedolžno Jagnje, kako leži mrtev v mojem naročju! Greh je umoril mojega preljubega Sina, greh meni materino srce prebodel z mečem prevelike žalosti! Oh popotnica na zemlji, ki memo hodiš po svojih

pregrešnih potih, pridi in poglej, ali je še kaka žalost tolika, kakor moja!

Hči Mariji: *Premila Mati mojega Odrešenika! dopolnile so se tebi besede, ki ti jih je povedal stari Simeon v tempeljnu. Tvoje srce je prebodel meč žalosti. Bila si pokorna dekla svojega Sina, po njegovi besedi se ti je zgodilo; zato si pa tudi zdaj Kraljica nebes in zemlje. Tvoja čudna žalost se ti je spremenila v neizrečeno veselje. Oh Marija, moja dobrotljiva Mati! sprosi mi milost, naj na tem svetu s tabo žalujem, objokujem svoje grehe in tudi grehe vsega sveta; naj se mi spremeni sedanja žalost v večno veselje. Amen.*

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

XIV. postaja.

Jezus v grob položen.

Molim te, o Kriste i. t. d.

V Jožefovem vrtu stoji pripravljen grob. Nobeden še ni počival v tem novem skalnatem grobu? Oh! Jezus, moj dobri Pastir — bo našel v čisto novem grobu svoj mir, ki ga ni našel na tem hudobnem svetu. — Jožef Arimatejec in Nikodem sta Jezusovo sveto

Telo zavila v drago tančico z dišavami vred ter ga častitljivo položila v grob. — Jezus, moj Ženin, mirno v grobu spi, da se jaz ne bojim groba; — on je moje vstajenje in življenje. — Galilejske žene so Jezusa spremile k grobu, so grobu nasproti milo jokaje sedele in gledale, kam in kako je bilo položeno njegovo sveto Telo. — K tvojemu grobu, o Jezus, pokleknem in poljubim grob, v katerem ti počivaš, ter te ponižno prosim za srečno zadnjo uro in se ti priporočim za sladak mir in pokoj v grobu — zakaj skoraj bom tudi jaz v njem počivala — o naj bi le srečno!

Prosim te pri tvojih peterih krvavih ranah, ne zapusti me, kadar se bo ločila moja duša od telesa. Vzemi jo milostljivo v svoje kraljestvo, da bo pri tebi živela, dokler moje trudno truplo počiva v črni zemlji. In kadar prideš z znamenjem svetega križa, mrtve k sodbi obudit, — oh, daj tudi meni med izvoljene na desnico priti, naj bo meni tvoje bitko trpljenje v večno življenje. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Usmili se itd.

Dokončanje.

Obhodila sem stopinje tvojega trpljenja in smrti, usmiljeni Jezus! pregledala sem, koliko si za-me prestal. — Oh! kaj bom pa jaz tebi dala za toliko ljubezen? — Moj ljubi Brat si postal — in Ženin moje duše — in vse tvoje je tudi moje. Tvoj ljubi nebeški Oče je tudi moj Oče — tvoja Mati Marija je tudi moja Mati; — tvoje nebeško kraljestvo je tudi moje kraljestvo, ako ga sama ne napravim; in tvoje presveto Telo je hrana moje duše. — Oh preljubi Jezus, ves si moj, naj bom tudi jaz vsa tvoja! — Ti si hotel za mene trpeti in umreti, jaz pa hočem vekomaj tebi živeti.

Oh, neskončno usmiljeni Bog, daj, da trpljenje in smrt Jezusovo vedno imam pred očmi, po njegovem svetem izgledu potrpežljivo živim, in pridem po Jezusovem neskončnem zasluženji v večno življenje! Amen.

Osmi del.

Svete duhovne pesmi.

Svete duhovne pesmi so devicam močno koristne, — ker se z njimi oživlja veselje do službe božje, budé svete misli in želje, ter duh v samoti nedolžno razveseljuje.

»Mladeniči in device, hvalite ime Gospodovo.« (Psalm 148, 12.)

Govorite med sabo v psalmih, v hvalnih pesmih in duhovnem petju, pojte in prepevajte Gospodu v svojih sreih.« (Sv. Pavel, Efež. V.)

»Pojte z jezikom, pojte s srcem, pojte z življenjem.« (Sv. Avguštin.)

K svetemu Duhu.

O želje in upi posvetni, bežite ;
 Nasit'vati druge, le druge hitite,
 Se v duši mi dalje nikar ne mudite,
 Vi razveseliti ne morete me,
 Pristrčno veselje sam Bog le mi je.
 O rosa nebeška, ki srca zrahljuješ
 In ogenj nesvetih čutil pogasuješ,
 Zdihujem, da v meni ljubezen zmnožuješ,
 Da iščem v življenju Boga le samo,
 O rōsa nebeška, dodeli mi to !

Bežite, vi niste mi v stanu dopasti,
 Več nisem ne vam in ne sebi v oblasti,
 Oproščena duša le v Božji je lasti.
 O Jezus, preljubi, le tvoja samo,
 Dobrota najvikša, le tvoja naj bo !
 Ti ogenj žariš le čistejše, čistejše ;
 In duše vžiguješ sladkejše, sladkejše ;
 O pridi mi v srce, ga stōri svetejše ;
 Naj plamen najlepši se v njem izbudi,
 Za tebe, o Bog ! naj živi in gori !

Duh božje toplote, ti ogenj presveti !
 Te prosim ponižno, med svoje me vzeti,
 Z nebeško gorkoto srce mi ogreti,
 Če tebi nasprot bi se dvignilo kdaj,
 O ogenj dobrotni, omeči ga zdaj !
 Neskončna ljubezen ! presrečno je šteti,
 Ki gleda v nebesih obraz tvoj presveti,
 Al' kdaj mi bo dano to srečo imeti ?
 Še srečne ljubezni se taja srce,
 O vleci ljubezen me večna na sé !

Vesela pesem Jezusu.

O Jezus, ves moj blagor ti!
Ljubezen sladka čez moči!
Srce po tebi vse gori,
Ko v tebi le se zveseli.

Ne zmaga zlato solnce te,
Ti umakne mila luna se,
Prijazna zarja zad ti je,
In tudi svitle zvezdice.

Tak' čisto lil'je ne cvetó,
Ne blage rože tak' lepó,
Duha vijol'ce ne dajó,
Ne drugo cvetje tak' ljubó.

Tak' sladka ni nobena stvar,
Ni tol'ko drag nikaki dar,
Tak' mil prijatelj ni nikdar,
Kot src ti mili Gospodar.

Ni proti tebi višjega,
Lepota zemlje zgine vsa,
Duhov spremine množica,
Zbledi luč neba svitlega.

V ljubezni pesem podarim,
Jo v Srce tvoje izročim,
Se s trumo angeljev združim,
Veselo z njimi te častim.

Ti dušo mojo sam živiš,
 S seboj v ljubezni zaročiš;
 Mi tol'ko radost dodeliš,
 Srce obilno zveseliš.

O ljubi Ženin, sladki cvet!
 Si dražji mi, kot celi svet,
 Za te vse slasti štejem v smrt,
 In raje križ izvolim spet.

Po tebi le so želje vse,
 Ki zame v smrt izdal si se;
 Porosi s svojo gnado me,
 Ker s srcem, z ustmi prosim te.

Srca veselje ti sladko,
 Ki si me ljubil tak' močno,
 Ko izteče mi življenje to,
 Me pelji v večni mir, v nebo.

Najslajše Srce.

Srce najljubeznivši
 V nebesih in na sveti,
 Kdo dá mi grešni hčeri,
 O tebi pesem peti? —
 O Jezus! tvoje sladko Srce
 Naj ljubijo, časté
 Vsa ljudstva. vsi jeziki,
 Vse angeljske vrsté.

Ti Srce si pohlevno,
 Si Srce Jezusovo ;
 Ti Srce si vse krotko,
 Si Srce Jagnjetovo.
 O Jezus i. t. d. kakor zgor.

Ti Srce si ponižno,
 Oh daj spoznat' mi tebe,
 Da tebe vsak čas iščem,
 Ne iščem same sebe.
 O Jezus i. t. d.

Ti Srce si vse čisto
 Nad belo lilijo belo.
 O da b' tud' moje srce
 V nedolžnost' obelelo.
 O Jezus i. t. d.

Ti Srce si dobrotno,
 Dobrotno vsem ubožnim,
 Dobrotno vsem dobrotnim,
 Dobrotno vsem nedolžnim.
 O Jezus i. t. d.

Ti Srce si ljubljivo,
 Ti ljubiš vse goreče,
 Ti ljubiš vse proseče,
 Ti ljubiš te ljubeče.
 O Jezus i. t. d.

Ti Srce si ljubljivo,
 Kdo te dohvalil bode?
 Ti ljubiš mlade, stare,
 Ti ljubiš vse narode.
 O Jezus i. t. d.

O Srce, sveto Srce!
 Si vse ljudi rešilo;
 Človeško katero srce
 Ti bo to povrnilo?
 O Jezus i. t. d.

O Srce, sladko Srce!
 Z roso nebes napajaš
 Pravične in nedolžne,
 Zveličanje jim dajaš.
 O Jezus i. t. d.

O Srce, dobro Srce!
 Vse grešne k sebi vabiš,
 Vse hudo, kar so stor'li,
 Poboljšanim pozabiš.
 O Jezus i. t. d.

O Srce, ljubo Srce!
 Zakaj te svet ne ljubi?
 Vnemi ga k ljubezni,
 Nikar ga ne pogubi.
 O Jezus i. t. d.

O Srce, milo Srce!
 Zakaj te hči ne ljubi?
 Srce ji vžgi v ljubezni,
 Nikar je ne pogubi.

O Jezus i. t. d.

O Jezus, v vseh srcih
 Ljubezni iskro vtrni,
 Zgubljene vse ovčice
 Na pravo pot zavrni.

O Jezus i. t. d.

Dolžni smo vsi te ljubiti,
 Ker vseh dolge si umival,
 Za vse britkosti trpel,
 Oh, kri za vse prelival!

O Jezus i. t. d.

O Srce najsladkejše!
 Mi vsi v stotere glase
 Te hvalimo, častimo ..
 Zdaj in na večne čase.

O Jezus i. t. d.

Lepota Marije.

O Devica, zvezd Kraljica,
O Marija rajski cvet!
Te lepote, te čistote,
Kakor tvoja, nima svet.

Lil'ja bela ni cvetela
Tak brez madeža, ko ti;
Roža draga te ne zmaga,
Naj kraljev jo vrt rodi.

Luna mila je vklonila
Se globoko pod teboj;
Zvezde svitle so se splele
Zgoraj v zlati venec tvoj.

Svet mi mrakne, ko zamakne,
V té se srce in oko,
Tebe d'vico si Kraljico
Zvolim. — Naj ti blago bo! —

Ljubezen do Marije.

Tisto gospo in devico jaz ljubim,
Ktere srce je v ljubezni goreče,
Ljubi vse duše po nji hrepeneče,
Dasi nevredne; jih črtit' ne zna.

V svetih nebesih je ona Kraljica,
Vendar se milostljiva približuje
Vsakemu, kateri v ljubezni zdihuje,
Njeno nebeško lepoto časti.

Ta tako lepa in čista devica,
 Ktero je sam Bog, preljubo in zvesto,
 Zvolil si mater in hčer in nevesto,
 Ta mi je vnela in vzela srce.

O, da bi mogla jaz kdaj doživeti,
 Da bi Marijo vsa srca ljubila,
 Slišala, da bi vse trume častile
 Sveto in sladko Marije ime!

Da bi se pela po zemlje pokraj'nah
 Razlegajoč se vseh src harmonija:
 Živi! oj živi Devica Marija!
 Živi tud' Jezus, k' jo ljubi tako!

Išče naj druge ljubezni, kdor hoče,
 Ljubi, če more naj kdo kterokoli,
 Moja pa ljuba, k' srce mi jo voli,
 To je Marija, k' jo ljubi tud' Bog.

Stegni roko, o Marija premila!
 Ropar'ca src moja sladka! in vzemi
 Moje srce mi iz prs, in ga vnemi,
 Da bo gorelo, medlelo za te.

Vnemi ga s tistim plamenom ljubezni,
 S katerim je tvoje prot' Bogu se vnelo,
 Da bo tud' moje v tem ognju gorelo,
 V večni ljubezni do moj'ga Boga.

Jezus očita devicam, ki ga prav ne ljubijo.

Žalostno ljubiti', je ljubiti' zastonj!
 D'vica, glej, kaj sem za té
 Trpel, in dal ti Srcé;
 Vendar ti me ne ljubiš!

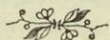
Žalostno ljubiti', je ljubiti' zastonj!
 Glej sem na moje telo,
 Za-te je mučeno b'lo.
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubiti', je ljubiti' zastonj!
 Rane glej, teče kak' kri,
 Cel'ga na meni več ni!
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubiti', je ljubiti' zastonj!
 Za-te sem kronan in bít,
 Težki križ moram nosit';
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubiti', je ljubiti' zastonj!
 Za-te na križi umrjem,
 Vrata v raj ti odprem;
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubiti', je ljubiti' zastonj!
 Dal sem ti kri in telo,
 V živež da tebi bi b'lo;
 Vendar ti me ne ljubiš!

Skesana devica.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
 Zelo sem grešila — spoznam,
 Oh! kak' zašla — ti veš sam.
 Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
 K tebi zdihuje srcé,
 Skesane točim solzé.
 Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
 Sklenem ljubiti zdaj te,
 Od tebe ločit' se ne,
 Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
 Tvoja nevesta čem bit',
 Tebi le samo služit'.
 Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Pesem o nevesti Kristusovi.

Kje je Jezus, moje želje,
 Moje vse zaupanje?
 Z njim je pravo le veselje,
 Moje vse tolaženje.
 Pridno hočem ga iskati,
 Da v posestvo ga dobim,
 Njega hočem se držati,
 Da ga nikdar ne zgubim.

Tukaj v žalosti prebivam,
 Moje srce se topi,
 In solze zastonj prelivam,
 Ker ga tukaj najti ni.
 Srce moje hrepeneče
 Več ko sebe ljubi ga,
 In s plamenom vse goreče
 Zanj življenje rado dá. —

Jaz ga kličem ino iščem
 Po vsem mest' Jeruzalem,
 Al' zastonj povsod ga kličem,
 Ga ne najdem, kamor grem.
 O vi brezni, globočine,
 Vi pokažite ljub'ga mi,
 O vi hribi in doline!
 Dajte mi ga najiti!

Vse najlepše cele zemlje
 Je moj Jezus; — njega čast,
 Njega lep' obličje jemlje
 Vsi lepoti vso oblast. —
 Obraz njega — kot cvetice
 In kot čisto je zlato,
 Gled njegovi kot zvezdice
 Vnema dušo za nebo.

Jezus, ti veselje moje
 In življenje mi srca,
 Oh pokaž' obličje svoje,
 Ne zakrivaj dalje ga.

Oh, od žalosti umreti,
Moram, če ne usmiliš se,
Prej ne jenjam hrepeneti,
Da ne najdem ljub'ga te.

* * *

Sem dobila, kar iskala
Ljub'ga svoj'ga Jezusa,
Od veselja bom pevala,
Ker imam zdaj Ženina.
S sladkim rajskim sem veseljem
Čez in čez napolnjena ;
Zadostilo se je željam
Z Jezusom sem sklenjena.

Moje srce poskakuje,
Kadar začnem misliti,
Kaj mi Jezus obljubuje,
Če ga hočem ljubiti.
Zlati prstan on obeta
V dar ljubezni čiste mi,
Bom nevesta ne t'ga sveta, ..
Ampak cele večnosti. —

Venec lepi nezvenljivi
Dal v plačilo on mi bo.
V družbi njega ljubeznivi,
Oj, kak' biti bo sladko! —
Oj, zatorej bom ljubila
Vedno njega le samo,
Zvesto bodem mu služila,
Da bom prišla kdaj v nebo. —

Velika ljubezen do Boga in do samote.

Posvetnjaki, le iščite
 Hvale, veselje sveta;
 Le se sreče veselite,
 K' jo vam svet goljfi dá;
 Čast posvetna in lepota
 Mene nič pa ne skrbi;
 Meni ljuba je samota,
 Mene Bog le veseli.

Sploh prekanjeno lagati,
 Hlinit', priliz'vati se,
 Vse obetati, nič dati,
 To svetá zdaj šega je.
 Vse je nično, vse slepota,
 Kar tak' drago svet cení,
 Men' pa ljuba je samota,
 Mene Bog le veseli.

Kar se koli sliši, vidi,
 Polno je pohujšanja,
 Rani srce in ga spridi,
 Da še pozno se kesá;
 Vse nečimurna je zmota,
 K' dušo tare in teži,
 Torej mene le samota,
 In Bog sam le veseli.

V družčinah ni čistost mila
 Brez nevarnosti nikdar,
 Zanj, zadrge je brez števila,
 Žuga ji skušnjav vihar;

Mirno raste pa v tihoti,
 Kakor limbarček cvetí,
 Torej biti le v samoti
 In pa Bog me veseli.

Treba se je vojskovati
 Zoper greh in satana:
 Al' ne dá se zapeljati,
 Kdor pomoč od zgor imá.
 Angelj me po vsaki poti
 Varje, nad meno j budí,
 Torej rada sem v samoti, —
 Saj me Bog le veseli.

Butara težavna silno
 Pri zakonskih je ljudéh,
 Križev mor'jo neštevilno
 Prenašati v svojih dnéh,
 Dost' jim je težav na poti;
 Lahko pa se prav živi
 V samskem stanu in samoti ...
 Ker le Bog me veseli. —

Svet se baha in šopiri,
 O Bogu le malo vé,
 Prazno torej pri vsakteri
 Veselici je srcé.
 Tukaj v mirni pa tihoti
 Hrup sveta me ne slepi;
 Torej rada sem v samoti,
 Saj me Bog le veseli.

Prazna vednost le napihne,
 K' jo prevzetni svet imá,
 Ena misel, k' Bog jo vdihne,
 Mi je ljubša, več veljá,
 Ker vsem zlegom me nasproti
 V srčnosti potrdí; —
 Torej rajše sem v samoti,
 Ker me Bog le veseli.

Svet! radost in sreča tvoja
 Je le pelin, smrtni strup;
 V Bogu pa je sreča moja,
 Le tam gor' je ves moj up.
 Strah, obup se me ne loti,
 Ker pri meni Bog živi,
 Tukaj z mano je v samoti,
 V njem moj duh se veseli.

Vse reči se v srečo pravo,
 V moje dobro le zgodé,
 Če tud' pošlje Bog težavo,
 On vse prav voditi vé.
 Njega se 'zročim dobroti,
 On lepo za vse skrbi,
 Z njim radujem se v samoti,
 V njem moj duh se veseli.

On je vse veselje moje,
 Moja sreča in radost,
 Torej kličem z duše svoje,
 Če navdaja me bridkost:

Pridi mi v pomoč siroti,
 Pridi, mili Oče ti!
 Tebi, glej, živim v samoti!
 Duh po tebi hrepeni.

Vedno upati, ljubiti
 Hočem tebe, o Gospod!
 Nič ne more me žaliti,
 Saj si z mano ti povsod.
 Torej vse posvetne zmote,
 Pojdite od mene preč!
 Nič ne loči od samote,
 In od Jezusa me več!

Naj zatorej le vzdiguje
 Svet, pekel čez mene se,
 Naj me vedno zalezuje,
 Naj le vabi, kliče me:
 Nič več mene ne premoti,
 Le Bogu samo živim,
 Z njim radujem se v samoti,
 Le po njem jaz hrepenim! —

Deviške ovetlice

za vsaki mesec.

Prosenec (januvar).

Goreča ljubezen.

Jezus, večna ti ljubezen!
 Za-me že preливаš kri!
 Daj mi srce zavolj Imena,
 Da v ljubezni k teb' gorí;
 Naj ljubezen bode sveta
 Moj'ga srca gospodar;
 Sveta Neža, Genovefa
 Vé sprosíte mi ta dar.

Svečan (februvar).

Živa vera.

Jezus, večna ti resnica,
 V tempelj božji prideš zdaj,
 Vere svitlo luč prižigaš,
 Pot življenja kažeš v raj.
 Prosim, vere luč prižigaj
 V moje srce mi živo;
 Agata, Polona verna
 Sprosita mi milost to!

Sušec (marec).

Potrpežljivost.

Tebi, Jezus, pot krvavi,
 Po životu se poti,

Kronan, bičan, potrpežljivo
 Za-me umreti hočeš ti.
 Prosim, daj mi, da v življenju
 Tudi voljno vse trpim;
 O Marija! prosi za-me,
 Čednost to da zadobim.

Mali traven (april).

Ponižnost.

O ponižnost, sveta čednost!
 Tebe zberem v srce si,
 Daj, o Jezus, milostljivo
 V čednost' tej se vaditi,
 Sveta Katarina prosi
 Sijenska za-me zdej,
 Da ponižnost, sveta čednost,
 V mojem srcu bo vselej!

Veliki traven (maj).

Čisto srce.

Čisto srce ohraniti
 Hočem vedno prav skrbno,
 Vselej hočem le skrbeti
 Čednost za najlepšo to.
 Sveta ti Johana čista,
 Sprosi čednost to srca,
 Da se srčno grehu branim
 Var'jem vsak'ga madeža.

Rožnik (junij).*Zmernost.*

Zmerna hočem vedno biti,
 Varovat' se nezmernosti,
 Jed, pijačo vse uživati,
 Kar je prav v zdržnosti.
 Jezusovo Srce milo
 Naj v izgled mi vedno bo.
 Sveti Janez, sin puščave,
 Sprosi milost ti mi to.

Mali srpan (julij).*Spokorno srce.*

Pokoriti ojstro hočem
 K hudem' nagnjeno telo!
 Jezusovo Srce sveto
 Naj mi moč pokore bo! —
 Marija Magdalena
 Sprosi spokorno mi srce,
 Da obžalujem grehe svoje.
 Zanje točim zdaj solze.

Veliki srpan (avgust).*Sveta gorečnost.*

Sklenem v svojem srcu vneti
 Iskro zdaj do dobrega,
 Le po čednost' hrepeneti,
 In ljubiti Jezusa.

O Marija, vnebovzeta,
 Sprosi milost to mi ti!
 Da goreče srce moje
 V svet' ljubezni mi gori!

Kimovec (september).

Pokorščina.

Sklenem zdaj pokorna biti
 Kakor Jezus ti si bil,
 Daj pokornost tvoj'ga Srca,
 Da me žar bi razsvetlil!
 O Marija, nam rojena!
 Spros' pokorno mi srcé!
 In Rozalija devica
 Spros' mi čednosti le-tě!

Vinotok (oktober).

Trdno upanje

Upam, se zanesem trdno
 Na-te ti, o Jezus moj!
 Dal mi bodeš milost svojo
 In tud' enkrat venec svoj.
 Spros' Terezija devica
 Upanje mi trdniši,
 Da v nebesih enkrat srečno
 Se odgrne večnost mi. —

Listopad (november).

Prava svetost.

Iskra sveta ti svetosti!
 Sijaj prava mi v srcé,

Po svetosti hrepeneti
 Bodo naj mi le želje.
 Zvoljeni nebeški svatje,
 O prosite za-me vi!
 Da v svetosti rastem vedno
 In v krščansk' popolnosti.

Gruden (december).

Stanovitnost v dobrem.

Stanovitna v dobrem biti
 Sklenem trdno zdaj samó,
 Nič ne bo me odvrnilo
 Zdaj skrbeti za nebo.
 Jezus rojen, Dete milo
 Stanovitnost ti mi daj,
 Sveta Barbara devica
 Sprosi mi nebeški raj! —

Kazalo.

Stran

Advent	284
Ana, sv.	321
Angelj varuh	57, 308
Anton Padovanski	322
Apostelj	311
Bolečine	123
Božič	286
Britkosti dušne zavoljo spovedi	231
Britkosti zavoljo sumov (škrupeljnov)	126
Cerkveno žegnanje	309
Čas, kako obračati	23
Četrtek	81
Čednost za drugo stopinjo popolnosti	393
Čistost srca koristna:	
k molitvi	360
k svetemu obhajilu	257
k zedinjenju z Bogom	185
prva stopinja k popolnosti	360
Čistost srca, pomočki srce očistiti	364
prvo znamenje popolne ljubezni	404
Čistost telesa	257
Dan, kako ga je treba doprinesiti	35
Darovanje Marije Device, praznik	304
Dekle, kako morejo v vednem devištvu Bogu služiti	545
Delo	106
Delo Bogu zaročenih devic	485, 523

	Stran
Devica in mučenica	315
Devica in ne mučenica	316
Device, njih slabosti	370
njih čednosti	359
njih svetost	355
Deviška čistost	257
Deviški stan, njega zlahtnost	513
njega velika sreča	515
njega svetost	517
njega plačilo	517
Deviško življenje v samostanu	519
med svetom	529
Dnevni red	541
Dnevne molitve o neomadeževanem Spočetju	
Marije Device	204
Družba devic	536
Duh, sveti	50
Duh, Božji, njegova navadna dela	414
njegova nenavadna dela	415
kako se spoznati morejo	417
Duh laži, njegova dela	421
kako se dajo od Božjih del razločiti	421
Frančišek Ksaveri	323
God device	317
Gorečnost za čast Božjo	408
Grehi — mali ali odpustljivi	364
so nevarni	368
so popolni ljubezni čisto nasproti	360, 368
razne korenine odpustljivih grehov	360
pomočki zoper odpustljive grehe	370
Hoja za Jezusom	183
Hvalna pesem Marije, Matere Božje	220

	Stran
Ime Jezusovo	74
Jeza, nje znamenja	381
pomočki zoper njo	382
Jezičnost, nje znamenja	380
pomočki zoper njo	384
Jezusovo včlovečenje	302
rojstvo	286
trpljenje in smrt	293
vstajenje	294
vnebohod	295
veličastvo	214
zedinjenje z čistimi dušami	185, 434
pričujočnost in ljubezen v presv. zakramentu	81
Jožef, molitev k njemu in njegova svetost	319
Jutranja molitev	35
Kralji, sveti trije, praznik	290
Križ in trpljenje	410
Križ in ljubezen do križa je znamenje popolnosti	409
Križev pot	559
Križev teden	295
Krotenje počutkov	374
hudega nagnjenja	378
Krotkost	408
Lenoba, nje znamenja	381
pomočki zoper njo	386
Litanije presvete Trojice	47
sv. Duha	53
vseh svetnikov	62
presladkega Jezusovega Imena	78
presvetega rešnjega telesa	85
presvetega Jezusovega Srca	95
Matere Božje	102

	Stran
Ljubezen do Boga, v čem obstoji	402
razne stopinje	402
nje znamenja	407
Ljubezen Jezusova do ljudi	13
Ljubezen do Jezusa	13, 15
nje dela	13, 14
pomočki si jo zadobiti	17
Malosrčnost	121, 410
Marija, mati Božja, varhinja in pomočnica in najlepši izgled za device	449
Marijine čednosti	99, 449, 452
nje živa vera	452
nje čisto srce	459
nje ojstro zatajevanje	464
nje ljubezen do Jezusa	468
nje prizadevanje Jezusu dopasti	471
nje pokorščina	475
nje neomadeževano devištvo	479
nje deviška sramožljivost	482
nje ljubezen do dela in samote	485
nje ponižnost	490
nje krotkost in pohlevnost	491
nje goreča ljubezen do Boga	493
Marijini prazniki: neomadeževanega Spočetja	298
rojstvo	300
darovanje	301
oznanjenje	302
obiskanje	303
očiščevanje	304
vnebozetje	306
Marterniki	312
Marternstvo brez prelivanja krvi	313

Maša, kaj se pri sv. maši godi in kako pogosto	
k sveti maši hoditi	136
prva sveta maša	138
Maša, druga sv. maša	152
tretja, s premišljevanjem Kristusovega trp-	
ljenja	175
četrta, za sobote in godove in praznike	
Matere Božje	189
Milost božja — pomagajoča milost	404
posvečujoča milost, ali stan milosti Božje	34, 405
Misli, svete, po noči, zjutraj in o mnogih oko-	
liščinah čez dan	106
Misli, nečiste, poglej skušnjave.	
Mlačnost, nje znamnja	340
nje slabi nasledki	342
pomočki zoper njo	343
Molitev, nje bistveni zapopadek	1
nje različnost in stopinje	3
nje potrebnost	5
kakšna naj bo	7
notranja molitev	437
Molitev pred jedjo, po jedi in med jedjo	110, 111
Nagnjenje h kaki pregrehi	382
nad čem se spozna	383
kako se premagati dá sploh	384
kako se premagati posebej	386
Namen, dober	32, 393
njega prid in zasluženje	33
kako in kdaj se obudi	34
Napake	379
njih znamenja	380, 382
pripomoček zoper nje	386

	Stran
Napake, kako se zoper nje vojskovati . . .	379, 391
Napuh, njega znamenja	384
pripomočki zoper njega	385
Nasledovanje Marije Device	449
Navada, pregrešna	378
nje znamenja	378
pomočki zoper njo sploh	384
pomočki zoper njo posebej	386
Nečimurnost devic	19
Nedelja	45
Nezmernost v jedi in pijači	388
Nezmerost, nje znamenja	381
pomočki zoper njo	388
Novo leto	289
Obhajilne molitve	257
pogosto obhajilo	259
duhovno obhajilo	260
Obiskanje Marije Device	303
Obleka devic Kristusovih	539
Obljuba, kaj je zraven pomniti	506
Obljuba vednega devištva, kaj tirja	510
Obljuba vednega devištva, kako se naredí	548
Očiščevanje Marije Device	304
Odpustljivi greh, glej greh.	
Opravila na dan sv. obhajila	277
Otožnost	121, 410
nje tudi popolnejše duše niso čisto proste	403
stanovitnost pri njej	410
Oznanjenje Marije Device, praznik	302
Pesmi duhovne	577
Petek	90
Pobožnost, prava	340

	Stran
Pobožnost, kriva	338
Počutki, kako jih je treba krotiti	374
Poglavitna pregreha, kako se spozna	371
Poglavitna pregreha, kako se je treba zoper njo vojskovati	372
Poklic, deviški	501
k vednemu devištvu. Poglej tudi deviški stan k zakonu. Poglej zakonski stan. spoznanje poklica k vednemu devištvu	504, 510
Pomočki zoper odpustljive grehe	370
Pondeljek	50
Ponižnost	407
Popolnost, v čem obstoji	340, 418
nje potrebnost	341, 418
prva stopinja popolnosti	359
druga stopinja popolnosti	393
tretja stopinja popolnosti	402
nagibi si jo pridobiti	242
Pot vere	452
Potrpežljivost	394
Postni čas	293
Pozdravljenje Kristusovih udov	139
Požrešnost in samogoltnost, nje znamenja	381
pomočki zoper njo	382
Premišljevanje ali notranja molitev	40, 437
pid premišljevanja	438
kaj premišljevati	439
kako premišljevati	442
Pričujočnost Božja, nje prid in razne stopinje	428
Prostost duha	539
Psalmi pokore	325
Radovednost, nje znamenja	379

	Stran
Radovednost, pomočki zoper njo	384
Rešnje Teló, sv., praznik	297
Rojstvo Marije Device, praznik	300
Sabota	99
Samota	386
Samostansko življenje	519
poklic k njemu	520
življenje in svetost samostanskih devic	521
Satan, njegove zvijače in goljufije	421
kako se spoznati dajo	422
Srce Jezusovo	90
Sklep ali trdna obljuba vednega devištva	428
Skušnjave zoper čistost	118
Slabosti devic — pomočki zoper nje	370
Spočetje Marije prečiste Device	298
Spoved devic	225
prid pogostne spovedi	225
napačni strah pred pogostno spovedjo	233
katerim devicam zamore pogostna spoved škodljiva biti	235
vesoljna ali dolga spoved	363
Spovednik, njegove čednosti	228
Spoznovalec Kristusov	314
Spraševanje vesti, preden greš spat	132
pred spovedjo	239
zoper poglobitno pregreho	240, 378
Sramožljivost deviška	480
Sreda	74
Stan milosti Božje	404
nje znamenja	405
nje potreba k zasluženju	31
Stanovitnost v vseh zoprnostih	121

	Stran
Stanovitnost v suhoti	410
Stopinja svetosti — poglej popolnost.	
Strah Božji	365
Sumljivost (motena vest)	126
Svetniki Božji	57, 59
Sv. Rešnje Telo — ali zakrament altarja	81
Svetost — poglej popolnost.	
Svojeljubnost ali lastna ljubezen, nje natora	393
pomočki zoper njo	394
Svojeljubnost zatirati je druga stopinja popolnosti	394
Šola deviška	536
Trdno zaupanje na Božjo previdnost	398
Trpljenje Kristusovo	176
Tolažba v zapuščenosti	410
Torek	57
Treh kraljev praznik	290
Trojica	45, 297
Upanje, spodbujevanje k upanju v malosrčnosti	121
Vdovski stan	550
Večerna molitev	106, 131
Večernice	210
med večernicami	214
Vedno devištvo — poglej tudi deviški stan.	
Velika noč	294
Veliki teden	295
Vera, živa vera	446
pot vere	447
Vernih duš dan	309
Vest sumljiva (zmotena)	126
Vice	310
Vnebohod	295

	Stran
Vnebovzetje Marije Device, praznik	306
Vodila za Kristusove device	527
Volja Božja	394
Volja Božja, kako se spozna	404
nje spolnovanje je prava svetost	398
Vreme, lepo vreme	113
žalostno vreme	114
Vsakdanje vaje za device	40
Vseh svetnikov (praznik).	309
Vseh vernih duš dan	309
Zakonski stan, njega poklic	552
dolžnosti	556
težave	555
Zapuščенost	121, 410
Zaslужenje — vsak dan množiti	23
Zatajevanje same sebe	393
Zedinjenje z Bogom	185, 434
Zmernost v jedi in pijači	388
Žalost	121
Ženitev. Glej zakonski stan.	

COBISS 2042:00

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000427628

